

STRATEGICKÝ PLÁN MĚSTA KROMĚŘÍŽE AKTUALIZACE NA LÉTA 2021–2030

Datum vydání: 21. 10. 2021

OBSAH

Základní informace	2
A. Analytická část	3
A1. Úvod.....	3
A2. Socioekonomický profil města	5
2.1 Základní charakteristika města.....	5
2.1.1 Území	5
2.1.2 Historie.....	5
2.2 Obyvatelstvo	7
2.2.1 Demografická analýza	8
2.2.2 Predikce počtu obyvatel	14
2.3 Trh práce	16
2.3.1 Ekonomika zaměstnanosti.....	16
2.3.2 Analýza nezaměstnanosti.....	19
2.3.3 Volná pracovní místa	21
2.4 Infrastruktura.....	22
2.4.1 Technická infrastruktura	22
2.4.2 Dopravní infrastruktura	25
2.5 Životní prostředí.....	29
2.5.1 Kvalita ovzduší.....	30
2.5.2 Hlukové zatížení	33
2.5.3 Kvalita vody, systém odpadních vod a protipovodňová ochrana	34
2.5.4 Systém nakládání s odpady	36
2.5.5 Pozemková struktura	37
2.6 Občanská vybavenost	40
2.6.1 Veřejný prostor a základní služby.....	40
2.6.2 Bydlení	41
2.6.3 Volnočasové a sportovní aktivity	43
2.6.4 Sociální služby.....	44
2.6.5 Zdravotní péče.....	45
2.6.6 Bezpečnost a prevence kriminality	47
2.7 Školství a vzdělávání	50
2.7.1 Analýza současného stavu školských zařízení	50
2.7.2 Odhad směru vývoje poptávky po školských zařízeních	56
2.8 Cestovní ruch, kultura a společenský život	57
2.8.1 Základní charakteristiky a památky	57
2.8.2 Analýza cestovního ruchu	60
2.8.3 Kultura a společenský život	62
2.9 Hospodaření a správa města	65
2.9.1 Analýza rozpočtu	65
2.9.2 Analýza hospodaření s majetkem	67
2.9.3 Efektivita a otevřenost úřadu	68
A3. Východiska pro návrhovou část.....	73
3.1 Dotazníkové šetření.....	73
3.2 SWOT analýzy	89
B. Návrhová část.....	100
B1. Strategická vize.....	100
B2. Vize prioritních os a strategické cíle.....	101
B3. Opatření a aktivity.....	103
C. Implementační část.....	112
C1. Organizační zajištění implementace strategického plánu	112
C2. Akční plán a realizace opatření.....	112
C3. Monitoring, evaluace a aktualizace strategického plánu	114
Seznam zkratk.....	116
Seznam tabulek, grafů, map, obrázků a příloh	117
Přílohy.....	119

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název projektu: Strategický plán města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021–2030

Datum vyhotovení: 21. 10. 2021

Objednatel:

Název: Město Kroměříž

Adresa: Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž

Kontaktní osoba: Mgr. Jaroslav Němec, starosta

Ing. Simona Prečanová, vedoucí Odboru regionálního rozvoje

Zpracovatel:

Název: Moore Advisory CZ s.r.o. (dále také „MOORE“)

Adresa: Karolinská 661/4

186 00 Praha 8

Kontaktní osoba: Ing. Aleš Nechuta, manager

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A1. ÚVOD

Strategický plán města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021–2030 (dále také jako „Strategický plán“) je vytvářen v období březen 2021 až říjen 2021 pod metodickým vedením společnosti MOORE Advisory CZ s.r.o. (dále jako „MOORE“). Do přípravy dokumentu je zapojen široký kolektiv členů odborných pracovních skupin a zástupců města Kroměříže a dále také veřejnost prostřednictvím anketního šetření a veřejných projednávání.

Strategický plán je zastřešujícím střednědobým až dlouhodobým strategickým dokumentem určujícím směr budoucího rozvoje města Kroměříže. Jeho hlavním smyslem je na základě detailní analýzy hlavních rozvojových oblastí vydefinovat jasné a pokud možno měřitelné strategické cíle dlouhodobě udržitelného rozvoje, jejichž dosahováním se bude zvyšovat kvalita života obyvatel města a případně i okolních spádových území.

Samotný dokument je členěn do tří vzájemně provázaných sekcí. První z nich je **analytická část**, jejíž předmětem je představení a zhodnocení stávajícího stavu rozvoje města. V rámci socioekonomického profilu města je zde vytvořen popis aktuálních podmínek sledovaného území ve všech relevantních oblastech, které determinují dlouhodobě udržitelný ekonomický rozvoj a přispívají ke spokojenému životu místních obyvatel. Analytická část má odvětvovou povahu a popisuje klíčové skutečnosti a vývojové charakteristiky města dle jednotlivých dílčích segmentů (obyvatelstvo, trh práce, infrastruktura, životní prostředí, bydlení, školství, sport, kultura apod.). Součástí této části Strategického plánu je i kapitola shrnující výsledky anketního šetření, v rámci kterého byly identifikovány preference a podněty místních obyvatel k rozvoji města. Toto šetření bylo realizováno v období květen – červen 2021 a zúčastnilo se jej 133 místních obyvatel. V závěru analytické části je prezentována analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (tzv. SWOT analýza) rozvoje města, jež je rozčleněna dle jednotlivých prioritních os rozvoje, jež byly v rámci provedených analýz identifikovány jako klíčové.

Druhá část Strategického plánu, tj. **návrhová část**, vychází z poznatků analytické části (zejména dílčích SWOT analýz a výsledků anketního šetření) a pro každou prioritní osu definuje strategické cíle a jednotlivá optimalizační opatření zaměřená na stimulaci rozvoje města. V rámci této části Strategického plánu je kladen důraz na stěžejní témata, která vyplynula z provedených analytických prací, či která byla zhodnocena jako nejvíce problematická pro místní obyvatele na základě realizovaného anketního šetření, a jejichž zlepšení představuje výzvu pro vedení města. Nejsou opomenuty ani adaptační kroky na nové jevy přinášející změny zažitých standardů, jako jsou například čtvrtá průmyslová revoluce, digitální ekonomika, sdílená ekonomika, inteligentní města a obce, klimatické změny, demografické stárnutí a další. Při specifikování strategických cílů byly zohledněny také nadřazené strategické dokumenty, a to zejména Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030.

Jako hlavní nástroj dosahování vytyčených cílů lze označit tzv. akční plán, který detailně vymezuje konkrétní intervenční opatření, jenž by v horizontu příštích 5 let měla být realizována za účelem zvyšování životní úrovně na území města Kroměříže. Akční plán je součástí **implementační části** Strategického plánu, ve které je představen doporučený způsob práce se strategickým plánem jako takovým, aby došlo k naplnění jeho účelu. Jsou zde popsány organizační, institucionální i monitorovací postupy efektivního zajištění realizace jednotlivých opatření a průběžného naplňování vytyčených strategických cílů v návrhové části Strategického plánu.

Harmonogram průběhu tvorby 3 výše popsaných částí Strategického plánu zachycuje Tabulka 1.

Tabulka 1 Harmonogram tvorby Strategického plánu města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021-2030

Činnosti tvorby Strategického plánu		Zajišťuje	Spolupracuje	Termín
Tvorba analytické části	Termín účinnosti smlouvy	-	-	26. 3. 2021
	Tvorba profilu města	MOORE	Kroměříž	29. 3. – 18. 6. 2021
	Vytvoření pracovních skupin v členění dle prioritních os	Kroměříž	MOORE	14. 4. – 30. 4. 2021
	Vytvoření dotazníku pro veřejné šetření	MOORE	Kroměříž	14. 4. – 10. 5. 2021
	Realizace anketního šetření	Kroměříž	MOORE	24. 5. – 18. 6. 2021
	Vyhodnocení dat anketního šetření	MOORE	-	21. 6. – 24. 6. 2021

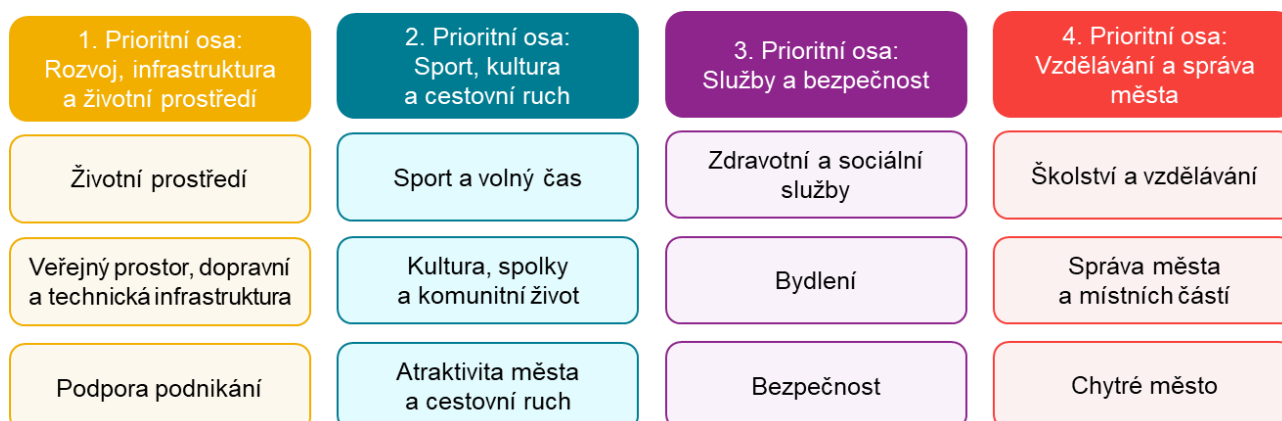

Činnosti tvorby Strategického plánu		Zajišťuje	Spolupracuje	Termín
Tvorba analytické části	1. jednání pracovních skupin – tvorba SWOT analýzy pro prioritní osy a strategické oblasti	Kroměříž	MOORE	25. 6. – 30. 6. 2021
	Dopracování analytické části Strategického plánu	MOORE	-	1. 7. – 9. 7. 2021
	Připomínkování analytické části Strategického plánu členy pracovních skupin a veřejností	Kroměříž	-	12. 7. – 23. 7. 2021
	Vypořádání připomínek a odevzdání analytické části Strategického plánu	MOORE	-	do 30. 7. 2021
Tvorba návrhové části	2. jednání pracovních skupin – návrh vize, cílů a opatření	Kroměříž	MOORE	22. 7. – 28. 7. 2021
	Zpracování návrhové části Strategického plánu	MOORE	-	29. 7. – 6. 8. 2021
	Připomínkování návrhové části Strategického plánu členy pracovních skupin a veřejností	Kroměříž	-	9. 8. – 20. 8. 2021
	Vypořádání připomínek a odevzdání návrhové části Strategického plánu	MOORE	-	23. 8. – 31. 8. 2021
Tvorba implementační části	Tvorba Akčního plánu	MOORE	-	22. 7. – 3. 9. 2021
	Připomínkování Akčního plánu členy pracovních skupin	Kroměříž	-	6. 9. – 17. 9. 2021
	Tvorba popisu implementace Strategického plánu	MOORE	Kroměříž	9. 8. – 17. 9. 2021
	Připomínkování popisu implementace Strategického plánu zástupci města Kroměříže	Kroměříž	-	20. 9. – 24. 9. 2021
	Finalizace a odevzdání kompletního Strategického plánu	MOORE	-	do 31. 10. 2021

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE

V rámci přípravy Strategického plánu byly klíčové oblasti rozvoje rozprostřeny celkem do 4 prioritních os (viz Schéma 1). Ve struktuře prioritních os pak byly sestaveny odborné pracovní skupiny o 20 až 22 členech, které se věnovaly jak SWOT analýze příslušných rozvojových oblastí, tak zejména pak i tvorbě vize, strategických cílů a opatření, jak pro účely návrhové části, tak i pro potřeby akčního plánu.

Schéma 1 Identifikace prioritních os Strategického plánu města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021-2030

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE ve spolupráci se zástupci města Kroměříže

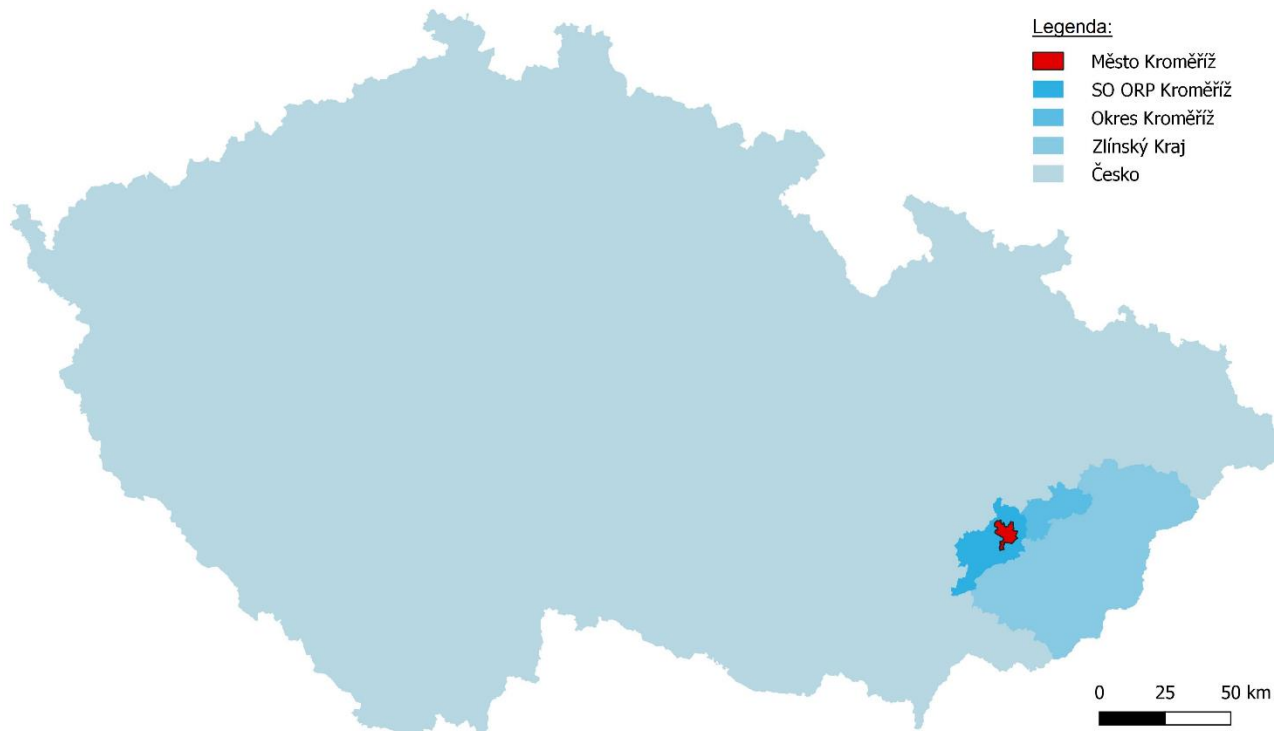
A2. SOCIOEKONOMICKÝ PROFIL MĚSTA

2.1 Základní charakteristika města

2.1.1 Území

Město Kroměříž se nachází v západní části Zlínského kraje, v SO ORP Kroměříž a stejnojmenném bývalém okrese. Kroměříž je se svou výhodnou geografickou polohou významným regionálním centrem. Město je vnitřně členěno na 10 částí obce a 11 katastrálních území (viz Mapa 2 na následující straně). Skládá se z historického jádra a okolních zemědělských vsí, které byly postupně ke Kroměříži administrativně připojeny. Celková katastrální výměra území činí 50,98 km², přičemž samotné centrum zabírá 17,75 km².

Mapa 1 Umístění města Kroměříže v rámci České republiky

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z dat ČÚZK (zpracováno v ArcGIS)

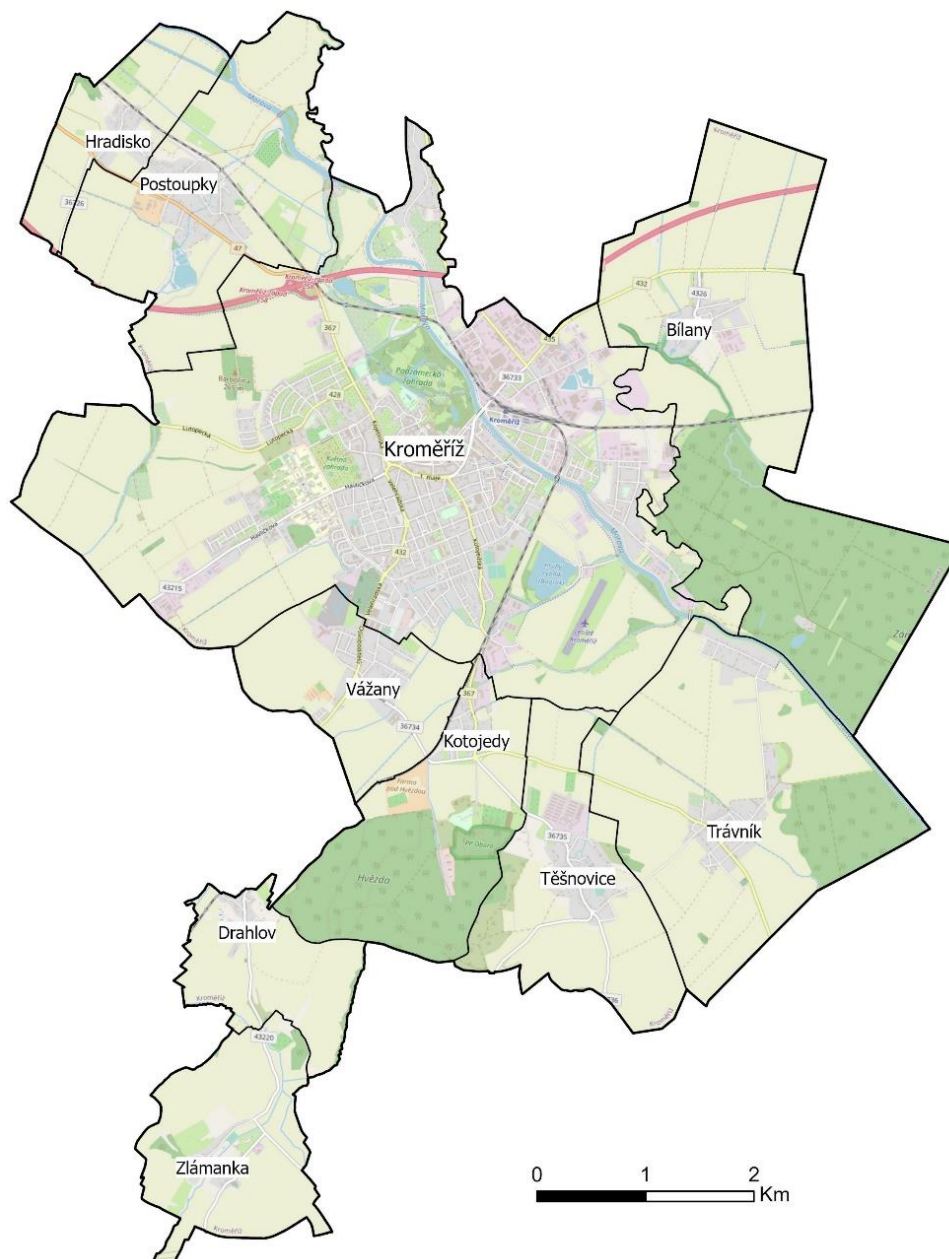
Kroměříž leží na rozhraní Hornomoravského úvalu, Litenčické pahorkatiny a Chřibů, geomorfologicky spadajících do Západních Karpat. Horninový pokryv je zde reprezentován výhradně kvartérními sedimenty Českého masivu, a flyši Karpatské předhlubně. Reliéf města je relativně plochý, v západní a jižní části území přechází do pahorkatiny. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 185–324 m n. m. Více než polovinu plochy půdního fondu zde zabírá orná půda. Na území se vyskytují kvalitnější černozemě a hnědozemě i méně produkční nivní půdy. Dle typologie krajiny zde nalezneme širokou říční nivu, plošinatou až pahorkatinou krajinu i krajinu vrchovin. Mimo urbanizované plochy je území krajinou zemědělskou nebo lesozemědělskou. Na území města se nacházejí tři přírodní památky. Z hlediska klimatu se jedná o teplou až velmi teplou oblast.

Nejvýznamnějším hydrologickým prvkem je zde řeka Morava, která v Kroměříži přibírá Hanou, Malou Bečvu, Moštěnku a Kotojedku. Celá východní část katastru města je ohrožena rizikem povodní. Území je dále poseto množstvím drobných vodních ploch.

Tabulka 2 Pozemková struktura města Kroměříže k 1. 1. 2020

Kategorie pozemku	Výměra (ha)	Podíl plochy	Kategorie pozemku	Výměra (ha)	Podíl plochy
Celková výměra	5 097,5	100 %	• Ovocné sady	34,3	1 %
• Zemědělská půda	3 104,3	61 %	• Trvalé travní plochy	116,1	2 %
• Nezemědělská půda	1 993,2	39 %	• Lesní plochy	661,9	13 %
• Orná půda	2 664,3	52 %	• Vodní plochy	117,6	2 %
• Chmelnice	0	0 %	• Zastavěné plochy	252,4	5 %
• Vinice	0	0 %	• Ostatní plochy	961,3	19 %
• Zahrady	289,6	6 %	Koeficient ekolog. stability	0,314	–

Zdroj: ÚAP ČSÚ (vlastní zpracování)

Mapa 2 Vnitřní členění města Kroměříž podle částí obce

Zdroj: ArcDATA Praha (2018), OpenStreetMap (2021); vlastní zpracování v ArcGIS Pro

Město Kroměříž je obytným útvarem se silným výrobním potenciálem a s městskou i regionální občanskou vybaveností. Je střediskem regionální kultury, školství, soudnictví a zdravotnictví. Je významnou památkovou rezervací s památkami světového významu (Arcibiskupský zámek, Podzámecká a Květná zahrada jsou zapsány v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO). Území města je pro svou vertikální polohu a množství atraktivit velice vhodné pro letní cestovní ruch, zejména poznávací a sportovně-dobrodružný.

Z hlediska mezinárodních vztahů má město Kroměříž příznivou polohu poblíž důležité severojižní dopravní osy (spojující Balt s Jadranem). Z hlediska celostátních vztahů leží město v těsné blízkosti dálnice D1 s plánovaným dálničním spojením do Přerova a dále na Ostravu. Nadto lze předpokládat kvalitní dopravní napojení i v jižním směru, kde je prozatím vybudována dálnice D55 do Otrokovic. Z hlediska regionálních vztahů leží město Kroměříž v zájmové sféře osídlení střední Moravy. Historicky je přitahováno k Olomouci, novodobě k průmyslovému Zlínu, ale nezanedbatelné vztahy má i k Brnu. V nejbližším okolí má Kroměříž tendenci aglomerovat s Hulínem, Chropyní, případně Kojetínem. Z hlediska dosavadních regionálních úvah má Kroměříž tendenci vázat se v pracovních i podnikatelských aktivitách na pás osídlení zlínské aglomerace, který se táhne od Kroměříže přes Otrokovice po Uherské Hradiště. Ostatní území okresu, které má celkem nevýhodný, protáhlý tvar, leží mimo tuto spádovost. Vztahy tohoto území mají spíše jen administrativně správní charakter, obdobně jako v rámci SO ORP, jehož území bylo oproti bývalému okresu omezeno o jeho východní část.

2.2 Obyvatelstvo

2.2.1 Demografická analýza

Analýza obyvatelstva a věkové struktury

Město Kroměříž zažívalo od počátku moderního sčítání kontinuální růst počtu obyvatel, který se zastavil až v roce 2001. V roce 2011 se počet obyvatel s obvyklým pobytem poprvé nezvýšil a snížení lze, na základě vývoje počtu obyvatel s trvalým pobytem, očekávat i ve výsledcích SLDB 2021. Kroměříž je z hlediska počtu obyvatel v současné době 2. největším městem Zlínského kraje a 38. největším městem České republiky.

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel ve městě Kroměříž v letech 1869–2011

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931
Počet obyvatel	12 848	15 038	15 897	17 509	20 186	20 767	22 024
Rok	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	22 782	23 178	24 478	27 835	28 636	29 225	29 154

Zdroj: Historický lexikon ČR 2015 ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Počet obyvatel s trvalým pobytem na území města Kroměříž během první poloviny uplynulého desetiletí kolísal okolo 29 tisíc obyvatel, v posledních letech ovšem došlo k prudšímu snížení. Index maskulinity, vyjadřující podíl mužské populace na populaci ženské, během sledovaného období kolísal okolo 90 bodů. Tento ukazatel se v příslušných vyšších územních celcích (SO ORP Kroměříž, Zlínský kraj a Česká republika) pohyboval po dotčené období mezi hodnotami 95–97 bodů, což indikuje výraznější zastoupení žen v populaci města Kroměříže.

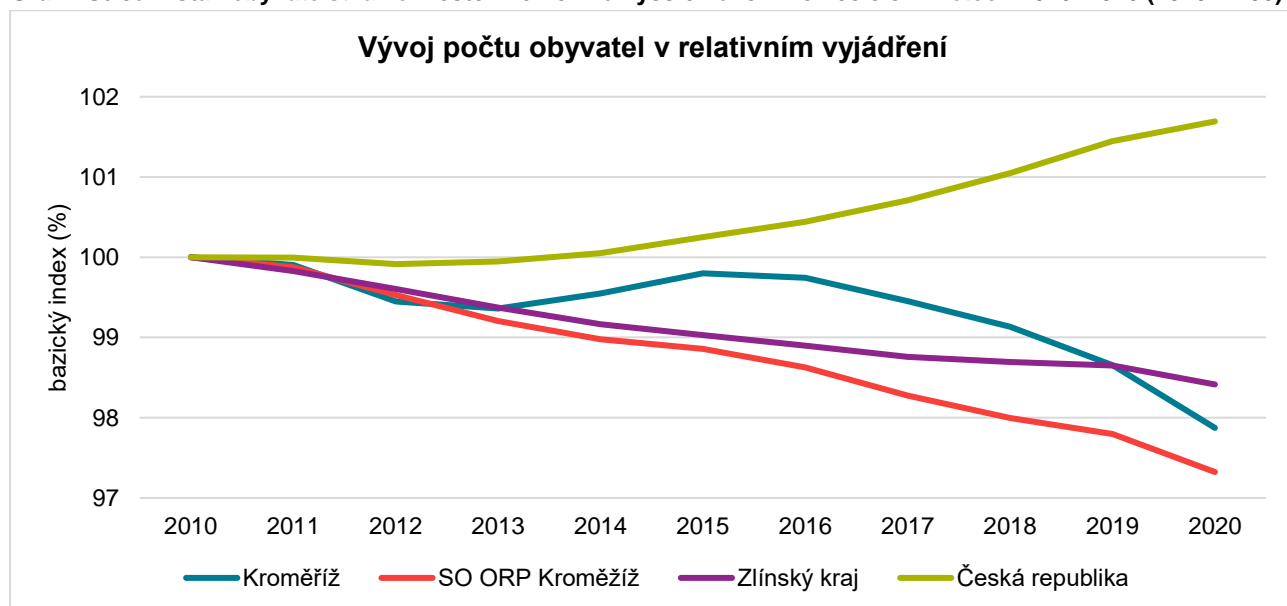
Tabulka 4 Počet obyvatel a pohlavní struktura ve městě Kroměříž k 1.1. v letech 2011–2021

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	29 191	28 971	28 926	28 921	29 035	29 066	29 002	28 897	28 816	28 620	28 360
Index maskulinity	90,4	89,9	90,0	89,6	89,9	90,1	90,5	90,4	90,4	90,4	90,2

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Vývoj počtu obyvatel města Kroměříž v posledních letech odpovídá situaci v SO ORP a Zlínském kraji, značně se ovšem odlišuje od trendu daného ukazatele v rámci České republiky. Úbytek obyvatelstva je v tomto případě problémem celého regionu.

Graf 1 Střední stav obyvatelstva ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích v letech 2010–2020 (2010 = 100)

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

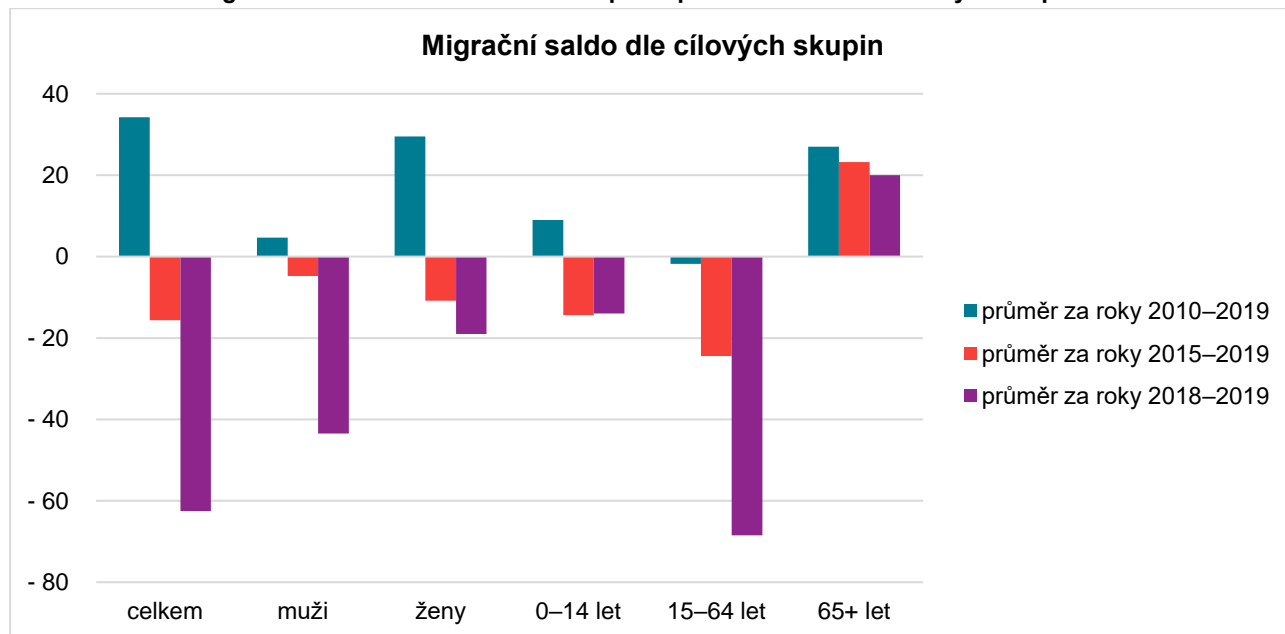
Posledních 10 let je v rámci pohybů obyvatelstva v Kroměříži ve znamení stagnace až mírného poklesu. Město ztrácí obyvatelstvo zejména přirozenou měnou, kdy byl úbytek zaznamenán takřka ve všech sledovaných letech. Migrací město získávalo obyvatelstvo spíše na začátku uplynulé dekády, v posledních letech bylo ovšem evidováno převážně záporné migrační saldo.

Tabulka 5 Pohyby obyvatelstva ve městě Kroměříž v letech 2010–2020

Rok	Obyvatelstvo (střední stav)	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek		
						přirozený	migrační	celkový
2010	29 109	286	286	606	442	0	164	164
2011	29 081	275	357	568	575	-82	-7	-89
2012	28 949	284	346	548	531	-62	17	-45
2013	28 924	270	379	611	507	-109	104	-5
2014	28 978	280	308	654	512	-28	142	114
2015	29 051	297	342	673	597	-45	76	31
2016	29 034	315	366	611	624	-51	-13	-64
2017	28 950	269	358	603	619	-89	-16	-105
2018	28 857	276	357	589	589	-81	0	-81
2019	28 718	260	331	580	705	-71	-125	-196
2020	28 490	300	460	511	611	-160	-100	-260

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

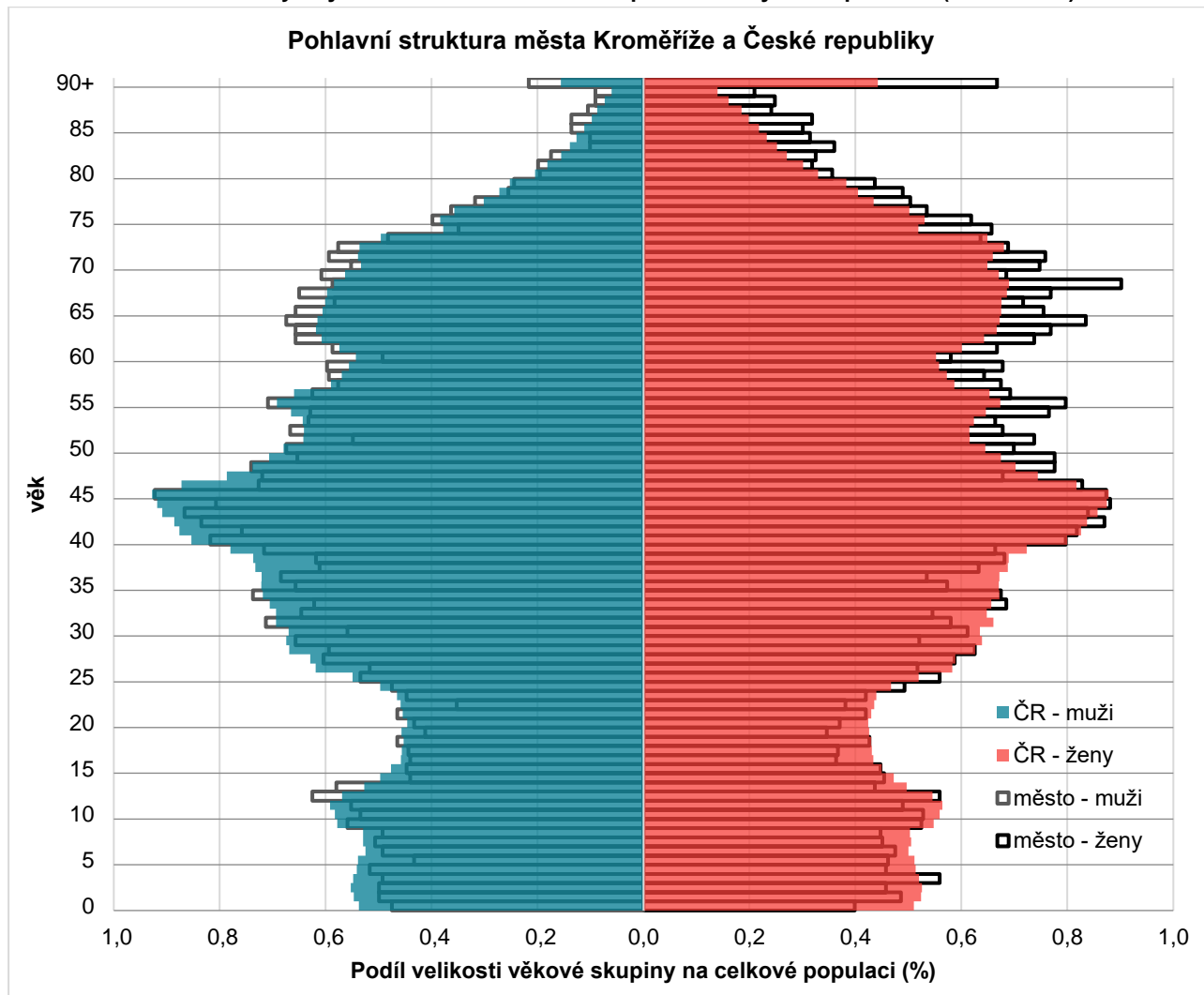
Proměnu migračního trendu lze pozorovat detailněji v následujícím grafu (viz Graf 2). Za záporné migrační saldo je v posledních letech zodpovědná zejména skupina produktivního obyvatelstva (15–64 let), obdobně jako mužská složka populace. U žen a poproduktivní složky obyvatelstva (65+ let) může být kladnější saldo migrace zapříčiněno rozdílnými demografickými trendy obou pohlaví, ztráta populace těchto skupin je více zapříčiněna přirozenou změnou.

Graf 2 Struktura migračního salda ve městě Kroměříž podle pohlaví a hlavních věkových skupin v letech 2010–2019

Zdroj: Demografická ročenka měst ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Věková pyramida města Kroměříž zobrazuje podíl obyvatelstva v jednoletých skupinách. Nejvyšší podíl populace se nachází v kohortách věku 40–50 let, kde se zároveň pohybuje i průměrný věk obyvatelstva (44,3 let). Tento regresivní typ pyramidy indikuje nepříznivou demografickou situaci v blízké budoucnosti, kdy se početnější ročníky brzy přesunou do poproduktivního věku (65+ let) a budou negativně ovlivňovat věkovou skladbu obyvatelstva města. Průměrný věk obyvatel Kroměříže byl k 1. 1. 2020 u žen 46,3 let a u mužů 41,9 let. Mezi 35 městy ČR s celkovou populací mezi 20 až 40 tis. obyvateli jde o 11. nejvyšší hodnotu u mužů a 2. nejvyšší u žen.

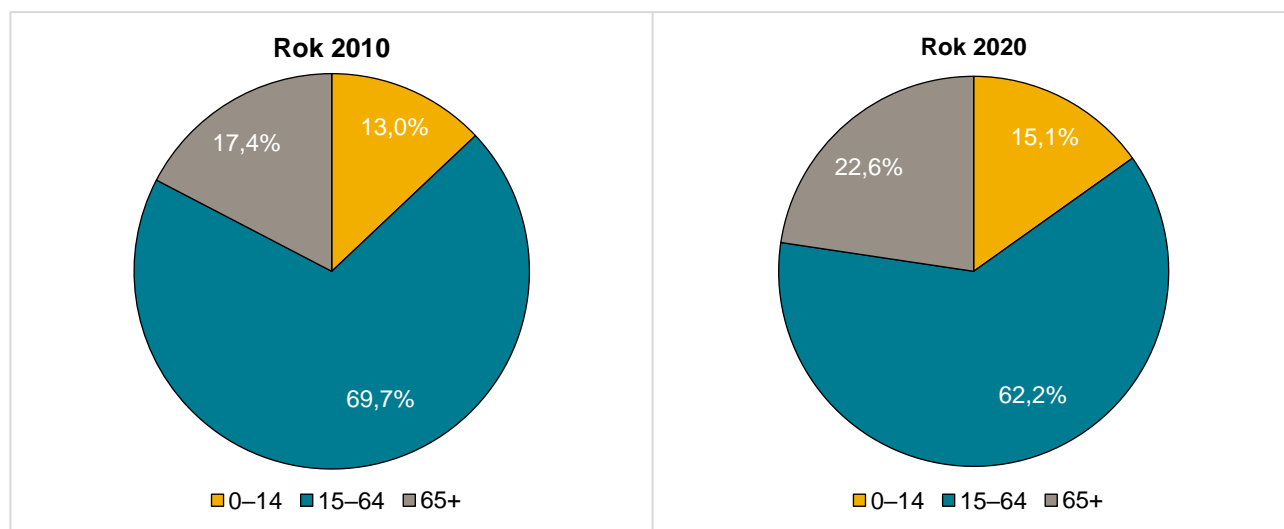
Graf 3 Porovnání struktury obyvatelstva města Kroměříže podle věkových skupin s ČR (k 1. 1. 2020)

Zdroj: KS ČSÚ ve Zlíně; Otevřená data ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Změnu v poměrném zastoupení hlavních věkových skupin lze nicméně sledovat již nyní. Projevuje se zrychleným úbytkem obyvatel v produktivním věku (15–64 let) a silným navýšením podílu obyvatelstva ve věkové skupině 65+ let.

Graf 4 Podíl hlavních věkových skupin na populaci města Kroměříž k 1. 1. v letech 2010 a 2020

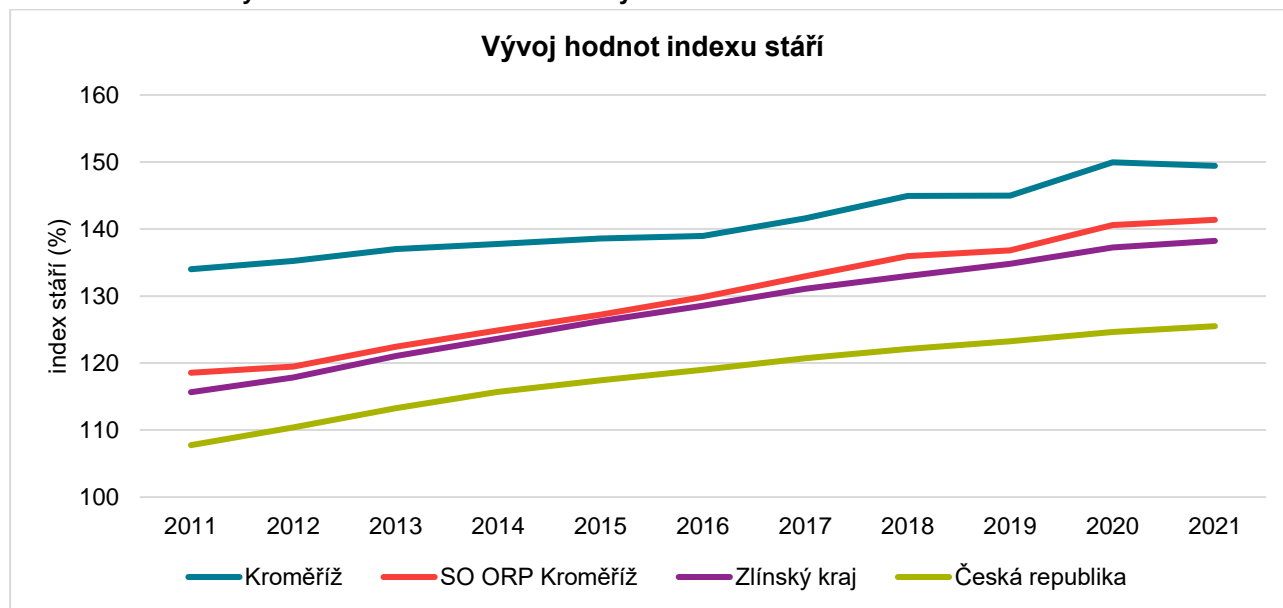

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Problematický vývoj věkové skladby obyvatelstva reflektuje také například index stáří. Ukazatel poměru zastoupení před- a po- produktivních složek obyvatelstva (tj. 0–14 let a 65+ let). Kroměříž se nevyhýbá globální trend stárnutí obyvatelstva, ba naopak stáří obyvatel města výrazně převyšuje hodnoty vyšších územních celků. Průměrný věk obyvatel příslušných vyšších územních celků byl k 1. 1. 2021 nižší o 0,6–1,6 roku než věk průměrného kroměřížského obyvatele.

V souvislosti se stárnutím populace vyplynula potřeba aktualizace koncepce rodinné a seniorské politiky města v souladu s Koncepcí rodinné a seniorské politiky Zlínského kraje pro období 2020–2022. Tato oblast zahrnuje ve vztahu k seniorům a rodinám propojení oblastí: bydlení, dopravní infrastruktury, vzdělávání, volného času, životního prostředí, podporu sociálních vazeb a mezigeneračního setkávání (např. i potřeba komunitního centra), sociální jistoty, bezpečí a informovanost.

Graf 5 Index stáří obyvatelstva ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1. 1. v letech 2011–2021

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Pro doplnění jsou v následující tabulce k dispozici vybrané demografické indexy týkající se struktury obyvatelstva. Index závislosti I popisuje podíl předproduktivního obyvatelstva (0–14 let) na skupině ve věku 15–64 let. V této charakteristice se Kroměříž odlišuje od vyšších územních celků pouze mírně. Vyšší rozdíl lze spatřit v Indexu závislosti II, který se skupinou obyvatel ve věku 15–64 porovnává naopak obyvatelstvo poproduktivní (65+ let). Index ekonomického zatížení je součtem obou předcházejících indexů – porovnává, kolik neproduktivních obyvatel (0–14 a 65+ let) připadá na 100 obyvatel produktivních. Poslední tři charakteristiky jsou variací standardního indexu stáří. Výraznější rozdíl oproti standardnímu indexu lze na sledovaném území spatřit v indexu stáří žen. Tato charakteristika nám dává informaci o tom, že se ve městě Kroměříž na stáří populace podílejí ženy výrazněji než v příslušných vyšších územních celcích.

Tabulka 6 Vybrané demografické indexy ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1. 1. 2021

Vybrané indexy	Kroměříž	SO ORP Kroměříž		Zlínský kraj		Česká republika	
		hodnota	rozdíl (%)	hodnota	rozdíl (%)	hodnota	rozdíl (%)
Index závislosti I	24,35	24,29	-0,3	24,03	-1,3	25,20	3,5
Index závislosti II	36,39	34,34	-5,6	33,21	-8,7	31,63	-13,1
Index ekonomické zátěže	60,73	58,62	-3,5	57,24	-5,8	56,83	-6,4
Index stáří 50+	280,59	268,64	-4,3	266,54	-5,0	241,00	-14,1
Index stáří mužů 65+	112,59	111,92	-0,6	110,17	-2,1	103,24	-8,3
Index stáří žen 65+	178,08	172,57	-3,1	167,96	-5,7	140,42	-21,1

Zdroj: KS ČSÚ ve Zlíně; Otevřená data ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Sociální a vzdělanostní struktura

Charakteristiky uvedené v následující tabulce dokreslují představu o socio-demografickém prostředí ve městě Kroměříž. Počet sňatků dlouhodobě kolísá přes hodnotu 100 se zvyšujícím se počtem v posledních 5 letech. Index rozvodovosti, vyjádřený poměrem sňatků a rozvodů má v Kroměříži v posledních letech klesající tendenci. Počet potratů v poměru k počtu živě narozených obyvatel se naopak v rámci sledovaného období mírně navýšil.

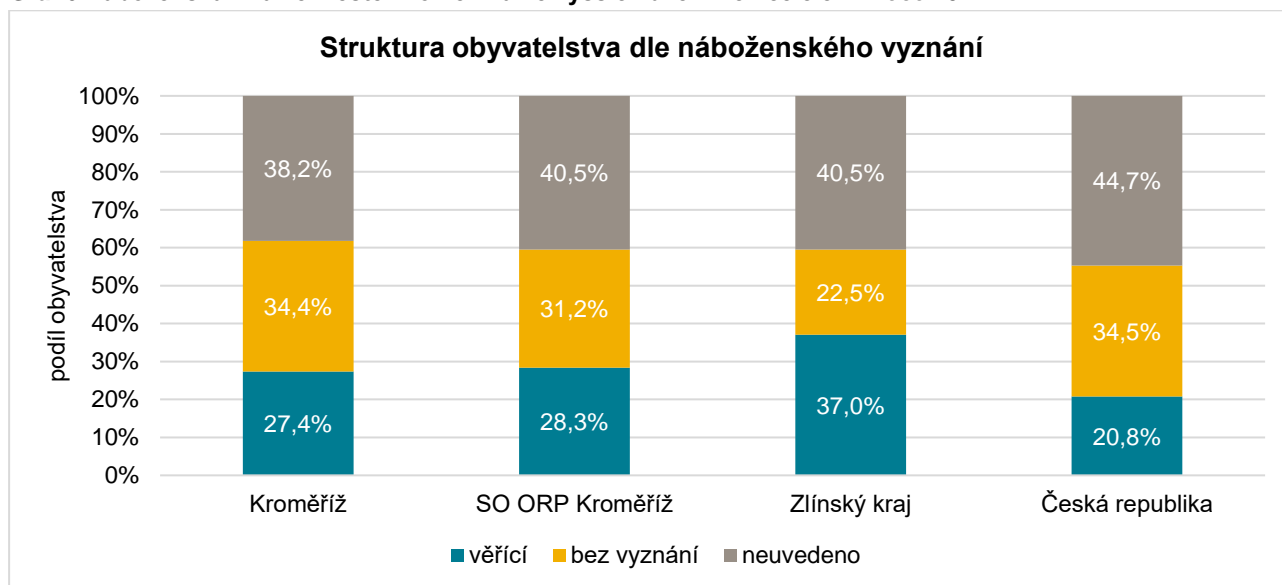
Tabulka 7 Vybrané demograficko-společenské jevy ve městě Kroměříž v letech 2010–2020

Rok	Sňatky	Rozvody	Index rozvodovosti	Živě narození		Potraty		Index potratovosti
				celkem	v manželství	celkem	UPT	
2010	115	88	76,5	286	174	99	63	34,6
2011	128	90	70,3	275	166	86	49	31,3
2012	127	88	69,3	284	154	91	45	32,0
2013	89	75	84,3	270	143	101	56	37,4
2014	108	73	67,6	280	148	119	69	42,5
2015	126	61	48,4	297	154	110	69	37,0
2016	144	80	55,6	315	165	112	64	35,6
2017	147	59	40,1	269	134	112	67	41,6
2018	144	74	51,4	276	150	106	57	38,4
2019	136	69	50,7	260	117	112	63	43,1
2020	106	60	56,6	300	–	103	–	34,3

Zdroj: Demografická ročenka měst ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

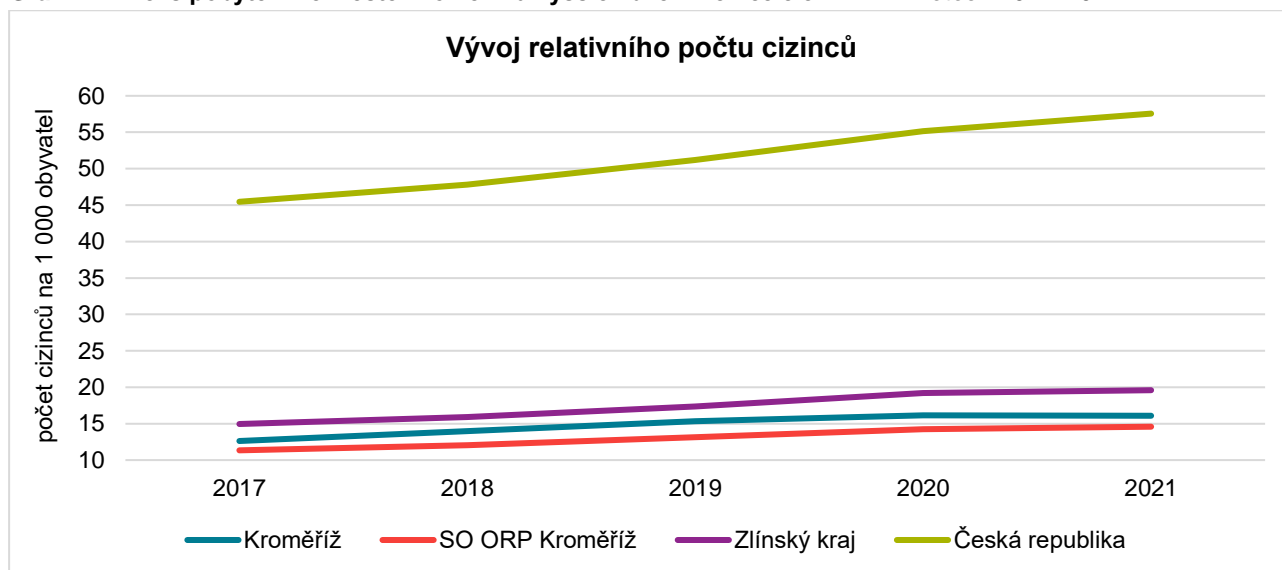
Uvedené charakteristiky mohou souviset i s úrovní religiozity obyvatelstva s obvyklým pobytem. Kroměříž má v regionu s přetrvávající náboženskou tradicí nižší míru religiozity, ke které se váže vyšší potenciál k rozvodovosti, potratovosti a dětem narozeným mimo manželství.

Graf 6 Náboženská víra ve městě Kroměříž a ve vyšších územních celcích v roce 2011

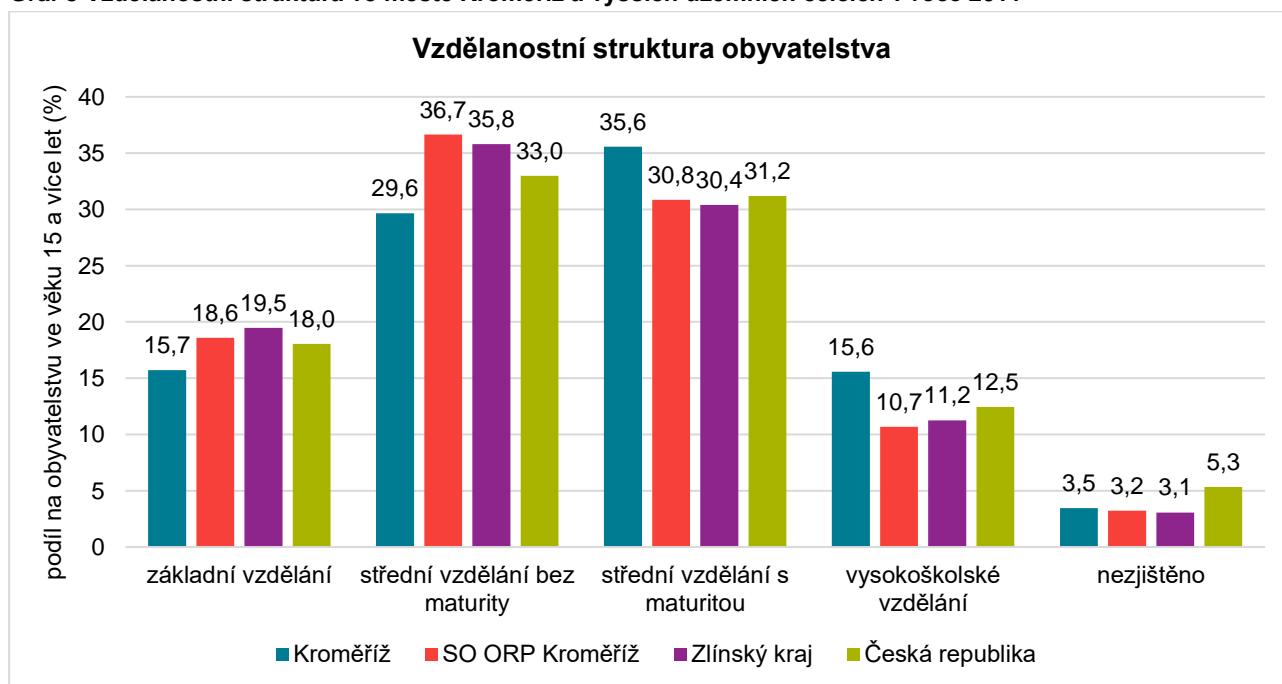
Zdroj: Definitivní výsledky SLDB 2011 ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Důležitou součástí sociální struktury obyvatelstva je výskyt cizích státních příslušníků. Vyšší počet cizinců na území sídelního útvaru obvykle znamená přítomnost vhodných pull faktorů, jako například rozsáhlé mezinárodní komunity nebo významného nadregionálního zaměstnavatele. Město Kroměříž, jeho zázemí i Zlínský kraj v počtu cizinců na populaci výrazně zaostávají za průměrem České republiky. Kroměříž vykazuje v porovnání s vyššími územními celky vyšší podíl cizinců s trvalým pobytem; z hlediska pohlavní struktury cizinců je zde evidován obdobný poměr jako na zbytku území České republiky.

Graf 7 Cizinci s pobytem ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1.1. v letech 2017–2021

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR (vlastní zpracování MOORE)

Kvalitou obyvatelstva a jeho uplatnitelnosti na trhu práce je bezesporu jeho úroveň vzdělání. Městské populace převážně dosahují vyšší úrovně vzdělání než obyvatelstvo rurální. Hodnota syntetického ukazatele vzdělanosti podle hlavních kategorií vzdělání výrazně převyšuje průměrnou úroveň vzdělanosti ve vyšších územních celcích.

Graf 8 Vzdělanostní struktura ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích v roce 2011

Zdroj: Definitivní výsledky SLDB 2011 ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

2.2.2 Predikce počtu obyvatel

Pro účely plánování rozvoje Kroměříže je důležitá prognóza (dále také jako „predikce“) budoucího vývoje obyvatelstva na území města. Ta byla vytvořena kohortně-komponentní metodou, jejíž odhadované vstupní parametry vycházely nejen z historických dat, ale také z předpokládaných trendů vývoje klíčových demografických ukazatelů ve studii Českého statistického úřadu s názvem *Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100*. Celkově byly pro město Kroměříž vytvořeny tři varianty prognózy (nízká, střední a vysoká), přičemž tempa míry změn specifické míry úmrtnosti a úhrnné plodnosti jsou inspirována právě z výše zmíněné studie ČSÚ. Hlavním determinantem rozdílnosti jednotlivých variant predikce pro město Kroměříž jsou rozdílné předpoklady o vývoji migračních toků. Ty jsou v jednotlivých variantách nastaveny následovně:

- **Střední varianta:** nejpravděpodobnější varianta, ve které bude postupně zpomalovat úbytek populace vlivem migrace, s předpokládaným otočením trendu do pozitivního migračního salda od roku 2027;
- **Nízká varianta:** pesimistická varianta, která předpokládá zpomalující, ale každoroční úbytek populace vlivem migrace, a to průměrně o cca 50 obyvatel;
- **Vysoká varianta:** optimistická varianta, v níž bude záporné migrační saldo zaznamenáno pouze v prvních 3 letech, přičemž by měl následovat postupně rostoucí migrační přírůstek.

Druhým nejdůležitějším faktorem ovlivňujícím výsledky modelu predikce obyvatel města Kroměříže je očekávání vývoje specifických měr úmrtnosti (tj. pravděpodobnost úmrtí dle jednotek věku) pro muže a ženy. Na jejich základě lze vypočítat naděje dožití při narození (tzv. střední délka života). Její odhadované hodnoty pro muže a ženy ve všech 3 variantách predikce jsou společně s ostatními vstupními hodnotami projekčního modelu zachyceny v následující tabulce.

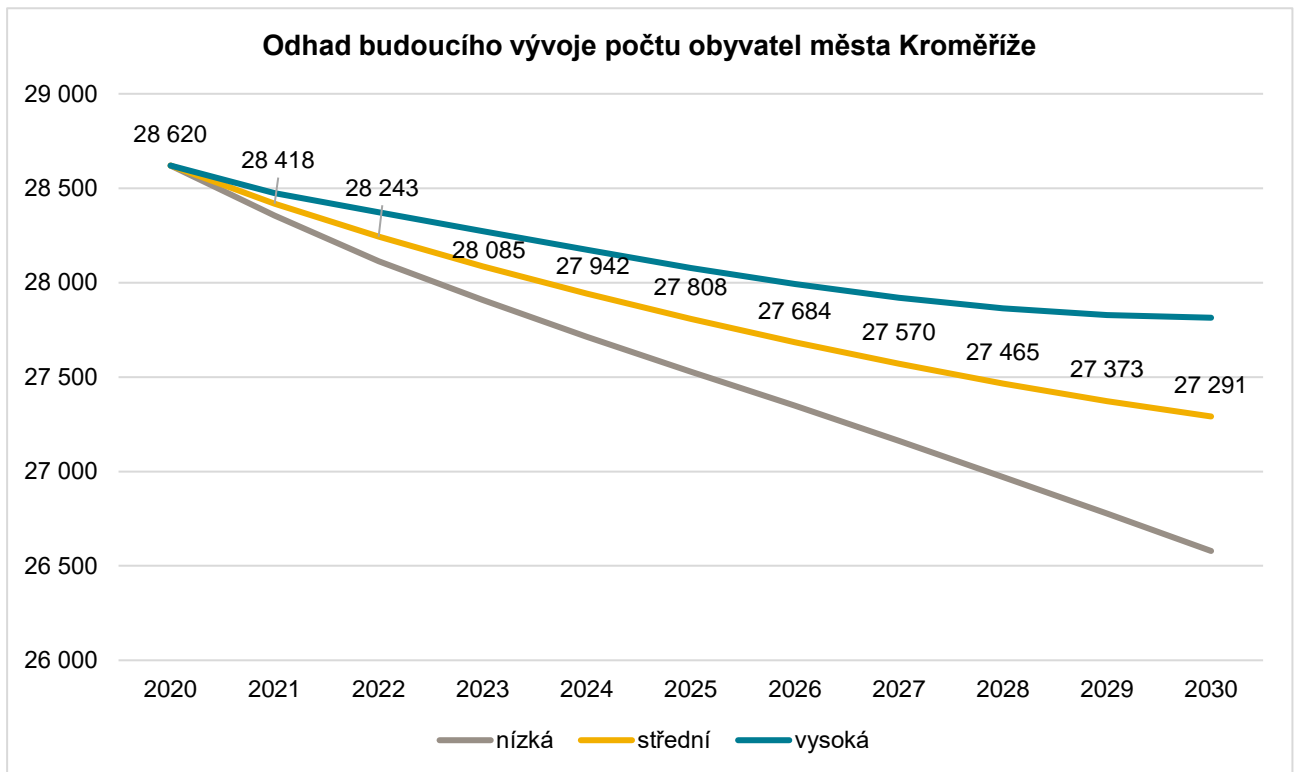
Tabulka 8 Parametry predikce vývoje počtu obyvatel města Kroměříže do roku 2030

Parametr predikce	Hodnota
Naděje dožití MUŽŮ při narození – výchozí (2020)	75,1 let
Naděje dožití MUŽŮ při narození – nízká varianta (2030)	76,7 let
Naděje dožití MUŽŮ při narození – střední varianta (2030)	77,5 let
Naděje dožití MUŽŮ při narození – vysoká varianta (2030)	78,4 let
Naděje dožití ŽEN při narození – výchozí (2020)	81,6 let
Naděje dožití ŽEN při narození – nízká varianta (2030)	83,2 let
Naděje dožití ŽEN při narození – střední varianta (2030)	83,7 let
Naděje dožití ŽEN při narození – vysoká varianta (2030)	84,0 let
Úhrnná plodnost – výchozí (2020)	1,675
Úhrnná plodnost – nízká varianta (2030)	1,675
Úhrnná plodnost – střední varianta (2030)	1,693
Úhrnná plodnost – vysoká varianta (2030)	1,748
Bilance migrace 2021–2025 – nízká varianta	-444 obyvatel
Bilance migrace 2021–2025 – střední varianta	-234 obyvatel
Bilance migrace 2021–2025 – vysoká varianta	-39 obyvatel
Bilance migrace 2026–2030 – nízká varianta	-195 obyvatel
Bilance migrace 2026–2030 – střední varianta	+156 obyvatel
Bilance migrace 2026–2030 – vysoká varianta	+319 obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE

Všechny varianty predikčního modelu odhadují to, že počet obyvatel města Kroměříž bude do roku 2030 nepřetržitě klesat. Míra tohoto nepříznivého vývoje se v jednotlivých variantách významně liší. Zatímco nízká varianta předvídá propad velikosti populace o téměř 7 procent, tak ve vysoké variantě je očekáván pokles o méně než 3 procenta. Skutečný vývoj by se pak s velmi vysokou pravděpodobností měl pohybovat v intervalu vymezeném těmito „extrémními“ variantami. Nejpravděpodobnější scénář pak predikuje úbytek obyvatel o zhruba 1 330 (tj. 4,6 %) do roku 2030. Bližší analýze výsledků predikce obyvatel města Kroměříže ve střední variantě predikce je věnován zbytek této podkapitoly.

Graf 9 Předpokládaný vývoj celkové populace města Kroměříž do roku 2030 (tři varianty predikce)

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE (hodnoty k 1. lednu daného roku)

Navzdory očekávanému klesajícímu objemu celkové populace města Kroměříž by měl v příštích letech růst počet seniorů (o 7,5 % do roku 2030) a zejména osob starších 80 let (o 33,4 % do roku 2030). Počet dětí bude nepřekvapivě klesat, a to odhadem v průměru o 50 za rok. Důvodem je nepříznivý vývoj migrace, nízké hodnoty úhrnné plodnosti a snížený počet žen v reprodukčním věku (potažmo vysoký průměrný věk). Výsledky za dětskou populaci jsou blíže představeny, pro účely plánování v oblasti školství, v kapitole 2.7.2 Odhad směru vývoje poptávky po školských zařízeních.

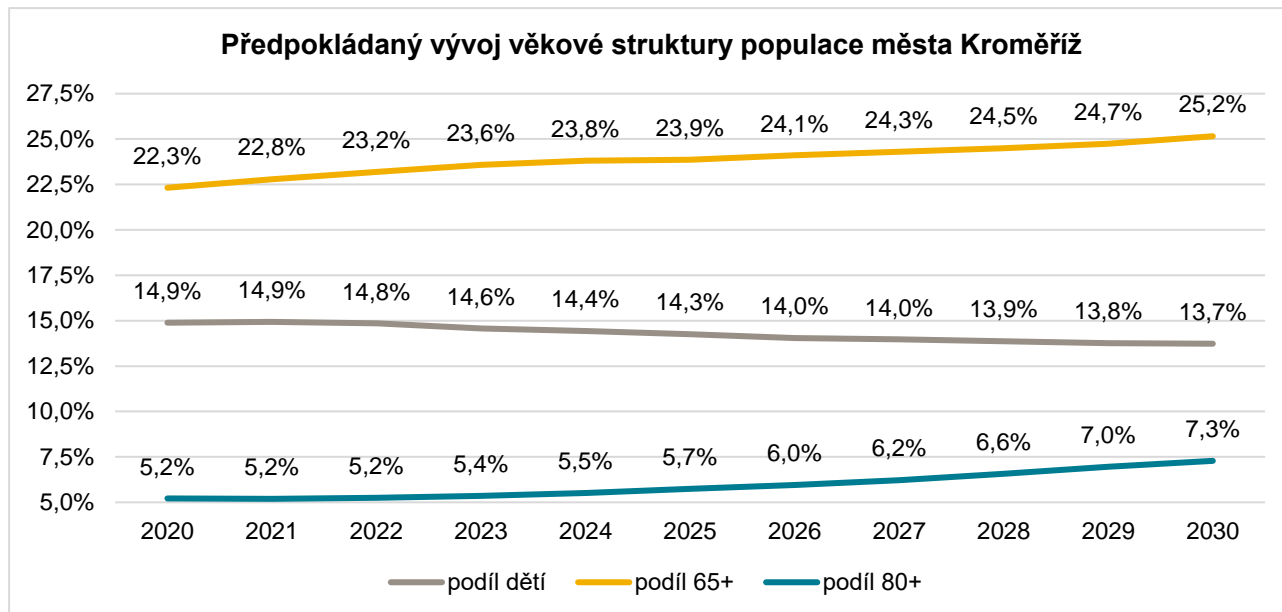
Tabulka 9 Výsledky predikce obyvatel města Kroměříž ve střední variantě (vybrané věkové skupiny)

Skupina	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0-14 let	4 260	4 244	4 193	4 093	4 032	3 963	3 888	3 852	3 811	3 768	3 748
15-64 let	17 972	17 697	17 499	17 372	17 256	17 209	17 123	17 019	16 928	16 833	16 678
65+ let	6 388	6 476	6 551	6 621	6 654	6 636	6 673	6 699	6 727	6 772	6 865
80+ let	1 490	1 476	1 481	1 504	1 541	1 598	1 649	1 716	1 805	1 906	1 988
Celkem	28 620	28 418	28 243	28 085	27 942	27 808	27 684	27 570	27 465	27 373	27 291

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE (hodnoty k 1. lednu daného roku)

Absolutní růst seniorské populace a pokles dětské populace je patrný i v relativním vyjádření na následujícím grafu (viz Graf 10). Podíl obyvatel ve věku 65 a více let na celkové populaci Kroměříže by do roku 2030 měl vzrůst o zhruba 3 procentní body (resp. cca o 10 %) na přibližně 25,2 %, zatímco zastoupení dětí Kroměříže poklesne odhadem o 1,2 procentního bodu (resp. o cca 8 %).

Graf 10 Předpokládaný vývoj věkové struktury populace města Kroměříž do roku 2030 (střední varianta predikce)

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE (hodnoty k 1. lednu daného roku)

V době finalizace této kapitoly byly zveřejněny statistiky obyvatelstva města Kroměříže k 1. 1. 2021. V nich byl evidovaný počet obyvatel pouze 28 360, což představuje meziroční pokles o 260 obyvatel. Jedná se o největší úbytek populace města za min. posledních 50 let. Druhý největší pokles byl zaznamenán v předcházejícím roce, a to o 196 obyvatel. Na základě tohoto pozorování se tak předpoklady střední varianty predikce jeví jako spíše optimistické, mohou se ale naplnit, pokud implementace tohoto strategického plánu napomůže ke zvýšení atraktivity města a snížení odlivu obyvatel. Zároveň je nutno podotknout, že historický propad velikosti populace může být do značné míry způsoben zvýšenou mírou úmrtnosti v důsledku pandemie Covid-19. V době tvorby modelu predikce obyvatel ale nebyly zveřejněny podrobné úmrtnostní tabulky za rok 2020, takže významnost tohoto faktoru nebylo možné ověřit. Dlouhodobé dopady výskytu tohoto viru v populaci na statistiky přirozeného vývoje populace nelze v tuto chvíli spolehlivě odhadnout. Lze však v tomto kontextu očekávat, že skutečné hodnoty počtu obyvatel města Kroměříže se v příštích letech budou pohybovat mezi nízkou a střední variantou predikce, nikoliv mezi variantou střední a vysokou. V neposlední řadě bude vhodné aktualizovat prognózu vývoje počtu obyvatel města Kroměříže, jakmile budou zveřejněny výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021, které mohou významně zpřesnit výchozí populační základnu.

2.3 Trh práce

Tato kapitola analyzuje trh práce města Kroměříže na základě aktuálních veřejně dostupných údajů z administrativního registru ekonomických subjektů a dostupných statistik ČSÚ. Oblast Zlínského kraje je na základě těchto dat oproti průměru České republiky typická zvýšeným počtem ekonomických subjektů, jejichž převažující ekonomickou činností je průmysl, stavebnictví a zemědělství s lesnictvím a rybářstvím.

2.3.1 Ekonomika zaměstnanosti

Město Kroměříž je pro okolní obce nejen historickým centrem, ale i střediskem služeb, kultury, vzdělanosti a správním střediskem. Ekonomická aktivita ve městě Kroměříž je nadprůměrná (o 9,5 %) v rámci okresu, zaostává ale za krajským průměrem (o 4,7 %) a zejména pak za celorepublikovými statistikami (o 13,5 %). Z celkového počtu 6 720 registrovaných subjektů (tj. 237 na 1 000 obyvatel) bylo k 31. 12. 2020 aktivních zhruba 53,3 %. Tento podíl vychází obdobně i na úrovni okresu, kraje a České republiky. Tabulka 10 blíže analyzuje i strukturu podnikatelských subjektů podle zaměření podnikatelské činnosti v členění dle CZ-NACE. Z ní vyplývá, že je ve městě Kroměříž relativně zvýšený počet aktivních podnikatelských subjektů zabývajících se zdravotní a sociální péčí, velkoobchodem a maloobchodem (včetně opravy a údržby motorových vozidel), kulturní, zábavní a rekreační činností, činností v oblasti nemovitostí a profesní, vědeckou a technickou činností. Naopak zde oproti průměru České republiky (a zejména vůči Zlínskému kraji) výrazně zaostává oblast stavebnictví a zemědělství, lesnictví a rybářství.

Tabulka 10 Přehled podnikatelských subjektů podle převažující činnosti k 31. 12. 2020

Odvětví podnikatelských subjektů (sekce CZ-NACE)	Registrované subjekty na 1 000 obyvatel				Subjekty se zjištěnou aktivitou (podíl z registrovaných)			
	Město Kroměříž	Okres Kroměříž	Zlínský kraj	ČR	Město Kroměříž	Okres Kroměříž	Zlínský kraj	ČR
A - Zemědělství, lesnictví, rybářství	6,5	13,1	14,2	12,9	57,4 %	61,5 %	65,5 %	63,5 %
B-E - Průmysl celkem	27,0	31,2	39,8	33,2	63,8 %	60,9 %	59,4 %	60,6 %
E - Stavebnictví	24,3	29,4	33,1	31,8	56,8 %	58,5 %	56,8 %	57,4 %
G - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	49,3	41,6	47,8	55,7	45,8 %	45,2 %	42,9 %	44,6 %
H - Doprava a skladování	6,3	5,1	6,3	7,5	63,7 %	59,4 %	57,5 %	59,3 %
I - Ubytování, stravování a pohostinství	11,6	11,5	12,8	14,6	46,5 %	44,9 %	47,5 %	49,5 %
J - Informační a komunikační činnosti	5,7	3,6	4,5	7,2	69,1 %	71,6 %	68,9 %	71,7 %
K - Peněžnictví a pojišťovnictví	2,0	1,4	1,5	1,4	67,9 %	60,3 %	62,3 %	67,3 %
L - Činnosti v oblasti nemovitostí	16,1	10,0	9,7	17,1	28,6 %	26,0 %	28,7 %	41,8 %
M - Profesionální, vědecké a technické činnosti	32,1	21,5	27,4	36,1	62,6 %	61,0 %	59,7 %	62,3 %
N - Administrativní a podpůrné činnosti	4,8	3,5	3,9	6,0	53,7 %	53,8 %	53,8 %	57,5 %
O - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	0,4	1,9	1,4	1,5	90,0 %	85,6 %	73,1 %	68,1 %
P - Vzdělávání	4,9	3,9	4,2	5,0	68,8 %	71,7 %	66,5 %	66,6 %
Q - Zdravotní a sociální péče	6,5	3,4	3,3	3,3	81,0 %	84,1 %	83,6 %	83,2 %
R - Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7,8	6,1	6,0	7,4	48,0 %	45,9 %	51,9 %	51,4 %
S, X – Ostatní, nezjištěno	31,8	29,1	32,6	33,4	17,6 %	44,3 %	43,5 %	42,4 %
Celkem	237,0	216,4	248,6	274,1	53,3 %	53,3 %	52,7 %	53,7 %

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Charakter trhu práce na území města Kroměříž a okolí je možné lépe poznat díky podrobnějšímu rozdělení, a to podle právní formy ekonomických subjektů, vývoje zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích a podle bydliště a počtu zaměstnanců. V Tabulce 11 jsou podrobně znázorněny registrované a aktivní podnikatelské subjekty v členění na fyzické osoby (podnikající podle živnostenského nebo jiného zákona) a právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku (obchodní společnosti, akciové společnosti a družstva) za rok 2020. Na úrovni všech sledovaných územních celků jasně převažovaly fyzické osoby. Většinu z nich tvoří fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, menší část představují osoby podnikající podle jiného než živnostenského zákona, mezi ně patří například zubní lékaři, farmaceuti, veterinární lékaři, advokáti a auditoři. Město Kroměříž je v rámci kraje specifické zvýšeným zastoupením právnických osob, zejména obchodních společností, a naopak sníženým výskytem zemědělských podnikatelů a fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona. Ekonomická struktura města Kroměříže je v tomto ohledu podobnější průměru celé České republiky než okresu či kraji.

Tabulka 11 Přehled podnikatelských subjektů podle právní formy k 31. 12. 2020

Podnikatelské subjekty	Registrované subjekty				Subjekty se zjištěnou aktivitou		
	Město Kroměříž	Okres Kroměříž	Zlínský kraj	ČR	Město Kroměříž	Okres Kroměříž	Zlínský kraj
Fyzické osoby celkem	71,8 %	77,4 %	78,6 %	73,1 %	70,0 %	75,9 %	75,7 %
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	65,5 %	71,8 %	73,4 %	66,9 %	61,1 %	67,9 %	68,0 %
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	4,9 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %	7,2 %	4,8 %	4,4 %
Zemědělství podnikatelé	1,0 %	2,4 %	2,3 %	1,6 %	1,0 %	3,2 %	3,2 %
Právníkové osoby celkem	28,2 %	22,6 %	21,4 %	26,9 %	30,0 %	24,1 %	24,3 %
Obchodní společnosti	16,3 %	11,3 %	12,2 %	18,0 %	25,0 %	17,3 %	18,9 %
Akciové společnosti	0,9 %	0,6 %	0,5 %	0,9 %	1,7 %	1,0 %	0,9 %
Družstva	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %
Ostatní ¹	10,7 %	10,5 %	8,5 %	7,5 %	3,0 %	5,4 %	4,3 %
CELKEM	6 720	22 686	144 213	2 932 963	3 580	12 092	76 050

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Trh práce byl ve Zlínském kraji tvořen v letech 2014–2019 nejen osobami, které na území žily a pracovaly, ale i osobami, které do regionu za prací dojížděly. Od roku 2014 se počet osob dojíždějících za prací stabilně zvyšoval. Výjimkou je poslední sledovaný rok 2019, kdy došlo k mírnému poklesu. I pro následující roky 2020–2021 je očekáván pokles počtu dojíždějících osob za prací a celkově počtu zaměstnaných, vzhledem k úbytku pracovních míst kvůli pandemii Covid-19. Tabulka 12 uvádí statistiky osob pracujících ve Zlínském kraji dle základních sektorů národního hospodářství. Nejpočetnější skupinu tvořily nepřekvapivě služby, tržního a netržního typu (tzv. terciální sektor). Avšak průmysl se stavebnictvím (tzv. sekundární sektor) byly co do počtu pracujících osob téměř stejně významné. Přestože primární sektor (zemědělství, lesnictví a rybnářství) tvoří nejmenší část trhu, tak v něm v letech 2014–2019 ve Zlínském kraji rostl počet pracujících osob. Od roku 2014 došlo v primárním sektoru ke zvýšení počtu zaměstnanců o 13,7 %, zatímco v sekundárním sektoru počet pracujících vzrostl pouze o 6,68 % a v terciálním sektoru o 6,44 %.

Tabulka 12 Vývoj zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích ve Zlínském kraji v letech 2014–2019

Trh práce ve Zlínském kraji	2014 (v tis. osob)	2015 (v tis. osob)	2016 (v tis. osob)	2017 (v tis. osob)	2018 (v tis. osob)	2019 (v tis. osob)
Zaměstnaní celkem – pracující v kraji	269,5	279,3	281,7	283,3	288,8	287,8
Zemědělství, lesnictví a rybnářství	7,3	7,4	7,5	7,7	8,0	8,3
Průmysl a stavebnictví	128,7	135,2	135,2	135,5	138,9	137,3
Tržní a netržní služby	133,6	136,8	138,3	140,1	141,9	142,2
Zaměstnaní celkem – bydlící v kraji	274,1	280,6	278,5	281,7	286,3	280,8

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Podnikatelské subjekty je také vhodné kategorizovat podle velikosti a počtu zaměstnanců. Ve městě Kroměříži vychází v tomto ohledu (v souladu s již učiněnými zjištěními) snížený podíl ekonomických subjektů bez zaměstnanců, kdy do této skupiny spadají zejména fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona, kteří pracují sami a bez pomoci. Všechny skupiny ekonomických subjektů se zaměstnanci v Tabulce 13 vychází ve městě Kroměříž nadprůměrně v rámci okresu, kraje i celé České republiky (v rámci vnitřní struktury, nikoliv absolutně). Největší rozdíl ve prospěch města byl zaznamenán u subjektů se 100–249 a 50–99 zaměstnanci.

¹ V kategorii ostatní jsou skryty tyto kategorie právnických osob: veřejnoprávní organizace, nestátní neziskové organizace a spolky.

Tabulka 13 Struktura ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců k 31. 12. 2020

Počet zaměstnanců	Město Kroměříž	Okres Kroměříž	Zlínský kraj	Česká republika
Uvedeno	2 968 (44,17 %)	10 173 (44,84 %)	63 764 (44,22 %)	1 251 293 (42,66 %)
• 0	2 126 (71,63 %)	7 874 (77,40 %)	49 885 (78,23 %)	969 689 (77,49 %)
• 1 – 9	650 (21,90 %)	1 794 (17,63 %)	10 745 (16,85 %)	224 700 (17,96 %)
• 10 – 49	137 (4,62 %)	380 (3,74 %)	2 404 (3,77 %)	43 217 (3,45 %)
• 50 – 99	30 (1,01 %)	79 (0,78 %)	396 (0,62 %)	7 394 (0,59 %)
• 100 – 249	17 (0,57 %)	35 (0,34 %)	224 (0,35 %)	3 973 (0,32 %)
• 250 – 499	5 (0,17 %)	7 (0,07 %)	66 (0,10 %)	1 300 (0,10 %)
• 500 a více	3 (0,10 %)	4 (0,04 %)	44 (0,07 %)	1 020 (0,08 %)
Neuvedeno	3 752 (55,83 %)	12 513 (55,16 %)	80 449 (55,78 %)	1 681 670 (57,34 %)

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Na závěr této podkapitoly je v následující tabulce přiložen výčet všech ekonomických subjektů se sídlem na území města Kroměříže, u kterých je evidován vyšší počet zaměstnanců než 250. Celkově se jedná pouze o 9 subjektů, z nichž třemi největšími jsou: Kroměřížská nemocnice a.s., potravinářská společnost ROSA market s.r.o. a Psychiatrická nemocnice v Kroměříži.

Tabulka 14 Identifikace největších zaměstnavatelů na území města Kroměříže dle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Název subjektu
1 000 - 1 499 zaměstnanců	Kroměřížská nemocnice a.s.
1 000 - 1 499 zaměstnanců	ROSA market s.r.o.
500 - 999 zaměstnanců	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži
500 - 999 zaměstnanců	Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace
250 - 499 zaměstnanců	NAVOS, a.s.
250 - 499 zaměstnanců	Město Kroměříž
250 - 499 zaměstnanců	Fremach Morava, s.r.o.
250 - 499 zaměstnanců	PLASTIKA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z databáze MagnusWeb společnost Bisnode Česká republika, a.s.

2.3.2 Analýza nezaměstnanosti

Podíl nezaměstnaných osob vycházel k 31. 12. 2019 ve městě Kroměříž (2,78 %) hůře než v okrese Kroměříž (2,62 %) i než v celém Zlínském kraji (2,43 %). V absolutním vyjádření, a i ve srovnání v rámci celé České republiky, lze ale míru nezaměstnanosti v Kroměříži hodnotit pozitivně.

Úřad práce ČR nabízel na území města Kroměříže i Zlínského kraje v roce 2019 více volných pracovních míst, než jaký byl počet dosažitelných uchazečů. Na jednoho dostupného uchazeče připadalo ve městě Kroměříži 1,10 pracovních míst a na úrovni kraje dokonce 1,34. V průměru celé České republiky vycházela tato hodnota, navzdory vyšší míře nezaměstnanosti, ještě pozitivněji (tj. 1,74). Naopak v okrese Kroměříž byla nabídka volných pracovních míst nedostatečná (tj. 0,78). Neobsazenost volných pracovních míst ve městě Kroměříži je zcela přirozená, část dosažitelných uchazečů může být při výběru zaměstnání relativně náročná, kdy např. vzdělanější obyvatelé hledají pracovní příležitost s vyšší finanční odměnou, nebo s konkrétní pracovní náplní. Z druhého úhlu pohledu pak některá volná pracovní místa vyžadují určité schopnosti, znalosti či kvalifikace, kterými dosažitelní uchazeči neoplvávají.

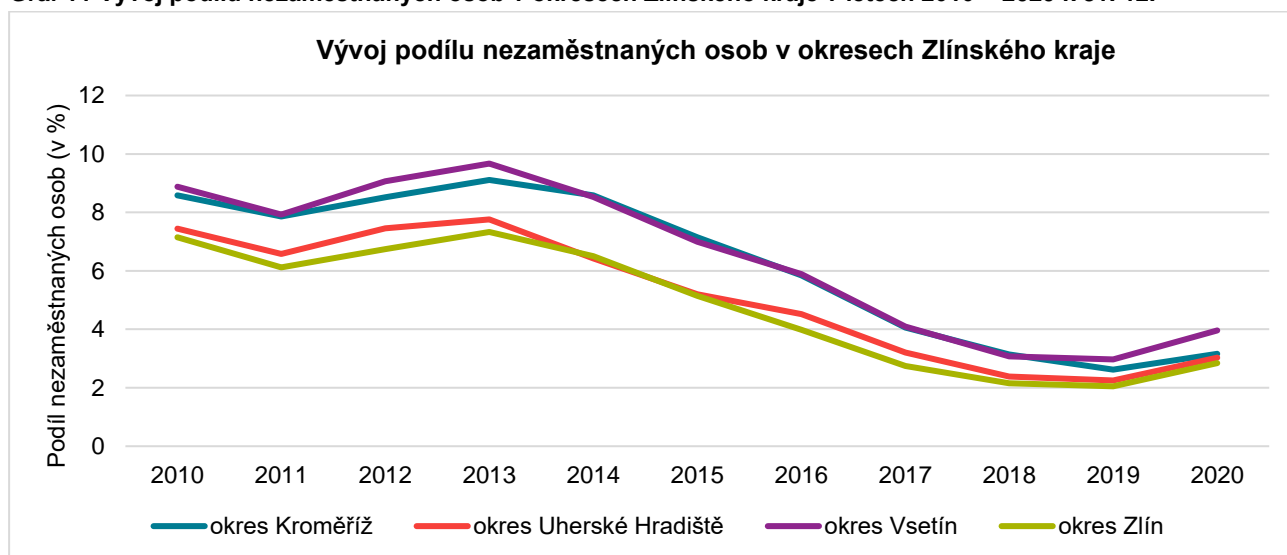

Tabulka 15 Srovnání nezaměstnanosti na úrovni města, okresu, kraje a republiky k 31.12.2019

Území	Celková pracovní síla	Evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	Dosažitelní uchazeči	Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Podíl nezaměstnaných osob (v %)
Město Kroměříž	17 972	558	508	557	2,78
Okres Kroměříž	62 209	1 937	1 766	1 373	2,62
Zlínský kraj	288 915	10 000	9 066	12 140	2,43
Česká republika	8 973 300	215 532	196 285	340 957	2,87

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

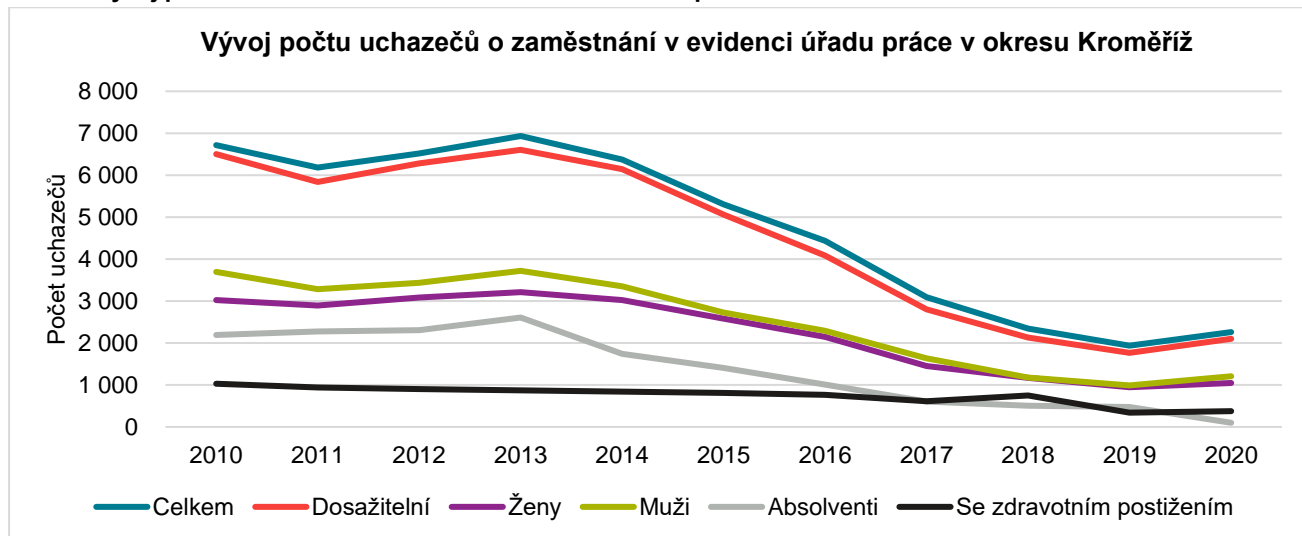
Nejkritičtější pro ekonomiku města Kroměříže i celého Zlínského kraje byl rok 2013, kdy nezaměstnanost vzrostla na nejvyšší hodnotu (tj. 9,11 % v okrese a 7,7 % v kraji). Dle Grafu 11 se ve všech okresech Zlínského kraje podíl nezaměstnaných osob od roku 2013 snižuje stejným tempem. Přestože je okres Kroměříž nejmenší z pohledu rozlohy i počtu obyvatel, byl v něm za posledních 11 let největší podíl nezaměstnaných osob, spolu s okresem Vsetín, který je z pohledu rozlohy největší. Okres Zlín jako nejosídlenější okres Zlínského regionu vykazoval v letech 2010–2019 nejnižší podíl nezaměstnaných osob, v roce 2019 (2,05 %) podíl nezaměstnaných osob představoval o 0,58 % méně než v okrese Kroměříž (2,62 %). V roce 2020 došlo k největšímu zvýšení podílu nezaměstnaných osob za posledních 7 let ve všech okresech, příčinou je uzavírání a omezení provozu mnoha obchodů a podniků, kvůli pandemii Covid-19, podíl nezaměstnaných průměrně stoupl o 0,77 %.

Graf 11 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje v letech 2010 – 2020 k 31. 12.

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

V průběhu let 2010–2019 došlo k výraznému snížení počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce, rok 2019 zaznamenal rekordně nejnižší počet těchto osob, vývoj za posledních 11 let popisuje Graf 12. Důsledky celosvětové hospodářské krize v letech 2008 a 2012 negativně ovlivnily nezaměstnanost i v okrese Kroměříž. Po znovuoživení fungování ekonomiky v roce 2013 začala nezaměstnanost značně klesat, stejně jako počet evidovaných uchazečů o zaměstnání. K nejvýraznějšímu pozitivnímu vývoji docházelo po roce 2013 u absolventů, kdy za posledních 8 let pokles počet nezaměstnaných osob v této skupině o více než 95 procent. Nepříznivý vývoj ekonomiky v období let 2008 až 2013 neměl pozorovatelný negativní dopad na nezaměstnanost osob s určitou formou zdravotního postižení, naopak po celé sledované období let 2010 až 2020 se situace na trhu práce pro tyto osoby v Kroměříži vyvíjela velmi dobře, kdy rostl i počet neobsazených pracovních míst.

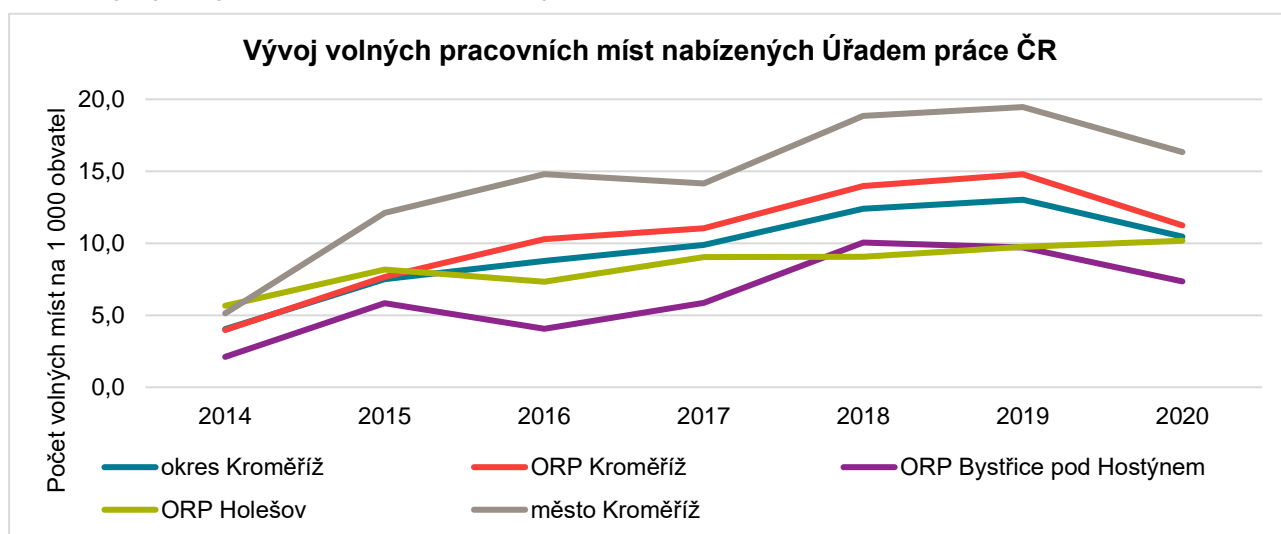
Budoucí vývoj trhu práce ve městě Kroměříž je v současné době složité predikovat. Kvůli pandemii Covid-19 vzrostl v roce 2020 i počet uchazečů o zaměstnání (celkem o 322 osob).

Graf 12 Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v okrese Kroměříž v letech 2010 – 2020 k 31. 12.

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

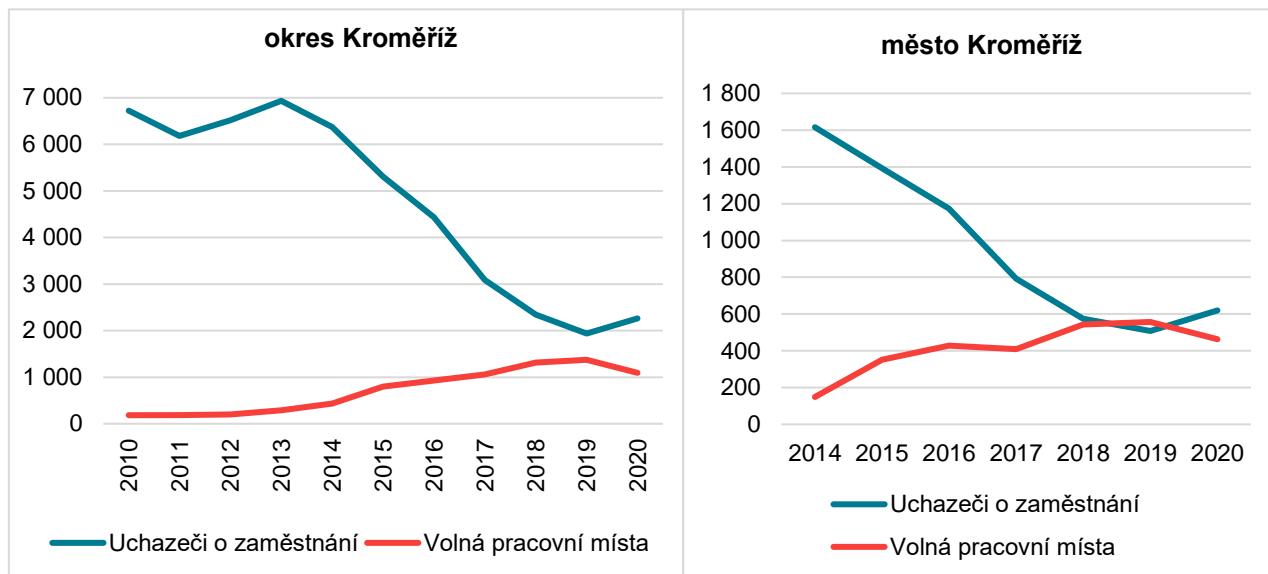
2.3.3 Volná pracovní místa

V okrese Kroměříž se nachází 3 obce s rozšířenou působností: ORP Bystřice pod Hostýnem, ORP Holešov a ORP Kroměříž. Od roku 2016 je z pohledu volných pracovních míst v přepočtu na obyvatele na tom nejlépe právě ORP Kroměříž, ve kterém se analyzované město nachází, přičemž na úrovni města Kroměříž se v celém sledovaném období vyvíjela hodnota sledovaného indikátoru lépe než úrovni ORP. Celkem se počet volných míst na 1 000 obyvatel zvýšil v ORP Kroměříž o cca 77 % a v okrese Kroměříž zhruba o 55 %, zatímco na úrovni města Kroměříže došlo k růstu o 110 %.

Graf 13 Vývoj volných pracovních míst nabízených Úřadem práce v okrese Kroměříž v letech 2014 – 2020 k 31. 12.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z dat Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky a ČSÚ

Z porovnání vývoje počtu volných pracovních míst a počtu uchazečů o zaměstnání ve městě a v okrese Kroměříž za posledních 7 potažmo 11 let (viz Graf 14) je zřejmý převažující nedostatek pracovních míst evidovaných na Úřadu práce ČR v těchto územních celcích. Nejlepší situace byla zaznamenána v roce 2019, kdy ve městě Kroměříž na 1 pracovní místo připadalo pouze 0,91 uchazečů, což je oproti hodnotě 10,85 z roku 2014 zásadní zlepšení. Je to zapříčiněno pravděpodobně nárůstem ekonomických subjektů s 1 až 49 zaměstnanci za poslední roky zejména v oblasti zpracovatelského průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu a maloobchodu. Nicméně v roce 2020 se hodnota sledovaného indikátoru opět přehoupla přes hranici 1,00.

Graf 14 Vývoj počtu volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce Kroměříž v okrese Kroměříž v letech 2010 – 2020 k 31. 12.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Ministerstva práce a sociálních věcí

2.4 Infrastruktura

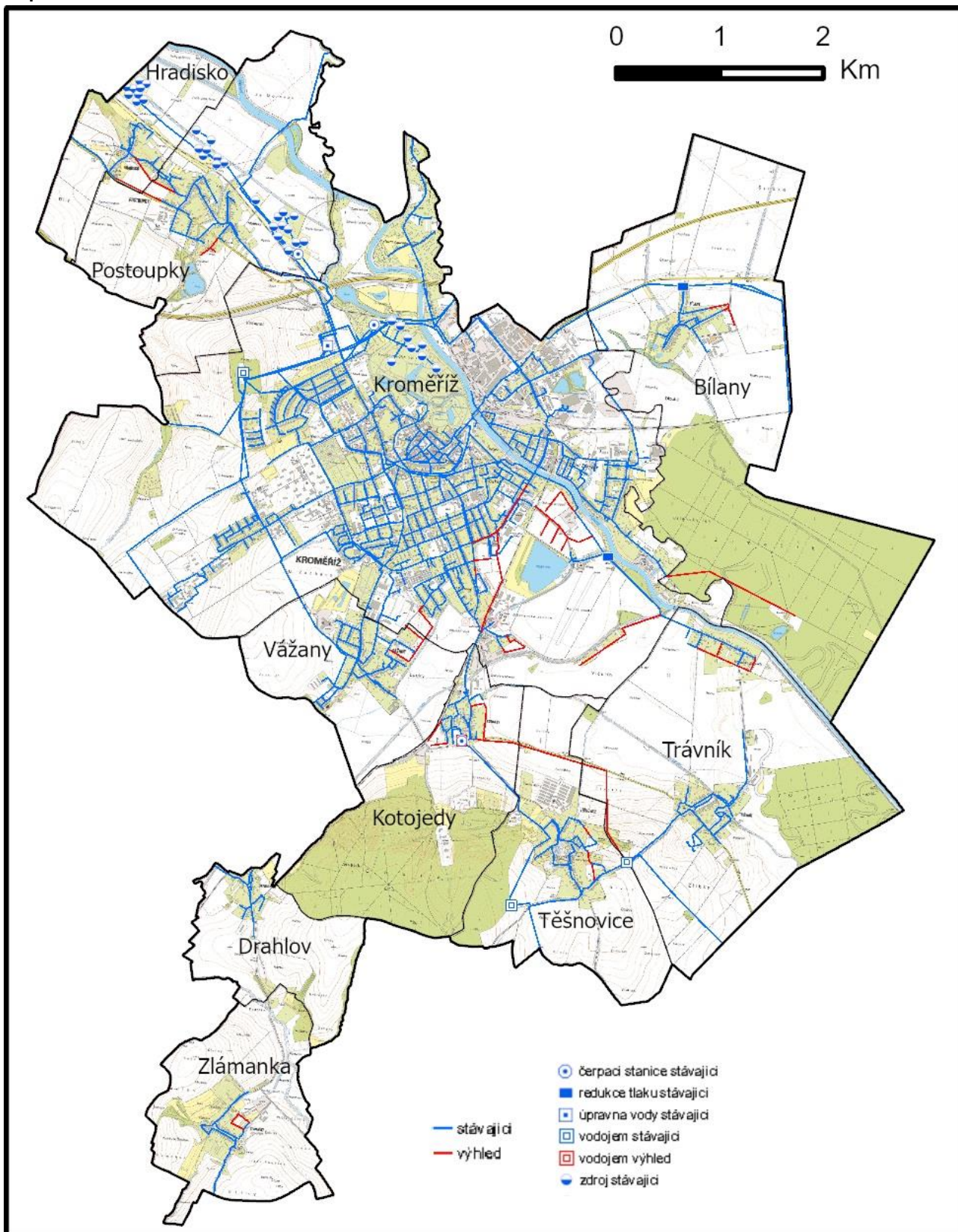
2.4.1 Technická infrastruktura

Vodohospodářská infrastruktura

V současné době je většina obyvatel města zásobována ze skupinového vodovodu Kroměříž, jež provozuje společnost Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. (dále jako „VaK Kroměříž“). Úpravna vody v severní části města zpracovává vodu z blízkých zdrojů. Všechny části obce jsou napojeny na místní vodovodní síť, vyjma místní části Zlámanka, která je zásobována ze skupinového vodovodu Kvasicko (SV Kvasicko je propojen s SV Kroměříž). V území se počítá s rozšiřováním stávajícího pokrytí vodovodní sítě, a to zejména s ohledem na rozvoj stávající obytné zástavby.

Na celkovém objemu prodané vody se v roce 2020 podílelo obyvatelstvo z 69,27 % a ostatní odběratelé z 30,73 %. V porovnání s rokem 2019 došlo u obyvatelstva k nárůstu o 0,80 %, u ostatních odběratelů (průmysl a zemědělství) k poklesu o 15,57 %, přičemž tato disproporce byla způsobena celostátními změnami v ekonomice vyvolanými pandemií Covid-19. Celkový pokles oproti roku 2019 činil 4,87 %, zatímco v předchozích letech byl směr změny rozkolísaný a pohyboval se v intervalu od -0,46 % do +1,59 %. Celková spotřeba vody v roce 2020 byla o 8,53 % nižší než v roce 2010, přestože spotřeba domácností vzrostla o 3,78 %.

Mapa 4 Zásobování vodou na území města Kroměříž

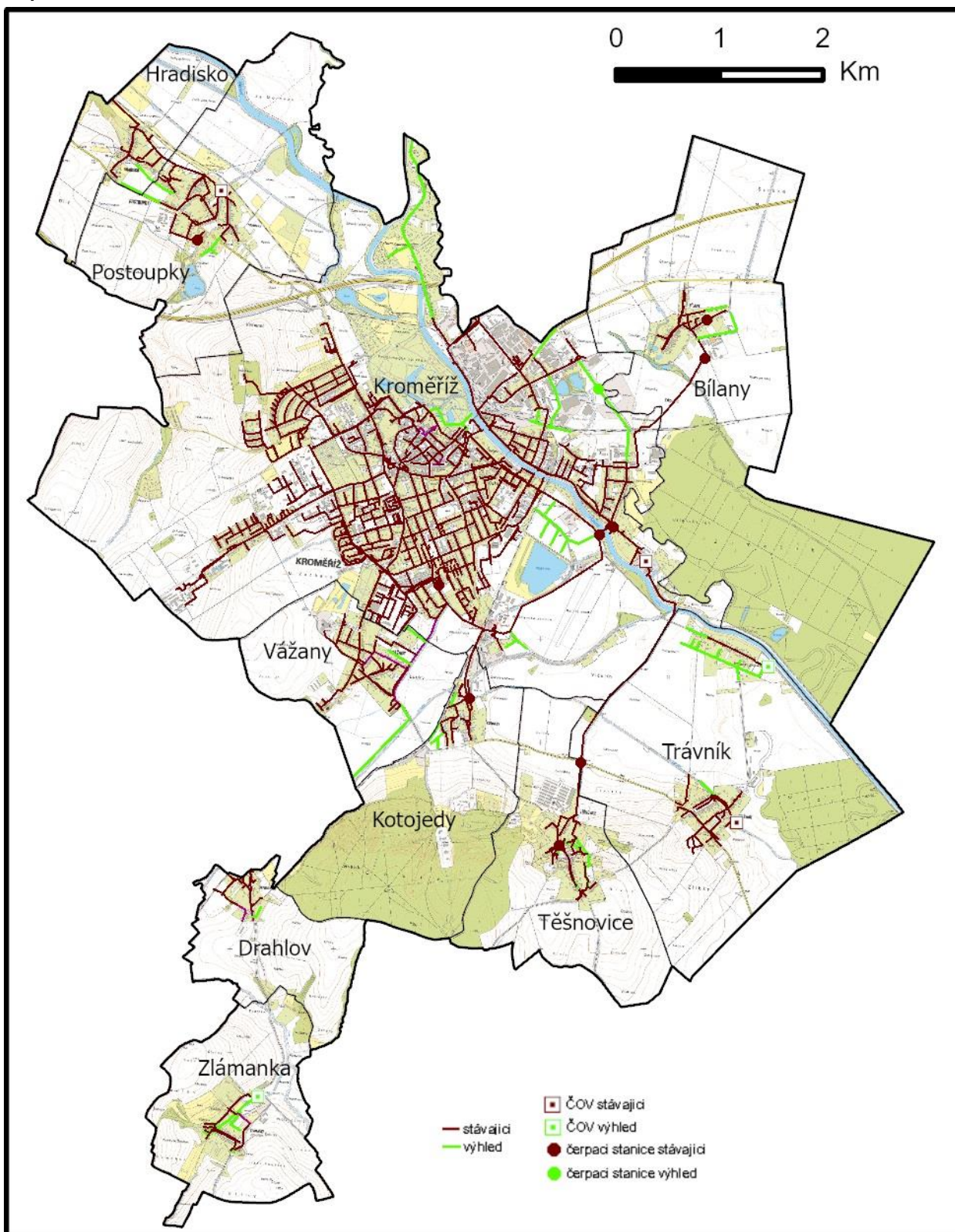

Zdroj: ÚAP ZLK, ČÚZK (vlastní zpracování MOORE v ArcGIS Pro)

Kanalizační síť je na území města decentralizovaná v několika nezávislých sítích, provozovaných společnostmi VaK Kroměříž. Centrální část města, společně s částmi obce Bílany, Kotojedy, Těšnovice a Vážany jsou obsluhovány ČOV ve východní části města. ČOV je zbudována pro místní části Trávník a Postoupky s Hradiskem. Plánované aktivity v rámci rozvoje kanalizační sítě počítají s rozšířením kanalizační sítě v severní a východní části obce, napojením místní části Drahlav na centrální kanalizační síť a dostavbou ČOV v místní části Zlámanka.

Mapa 5 Kanalizace na území města Kroměříže

Zdroj: ÚAP ZLK, ČÚZK (vlastní zpracování MOORE v ArcGIS Pro)

Energetika

Výhradním distributorem elektrické energie ve městě je Jihomoravská energetika a.s. Přenosová kapacita vedení i transformačních stanic je z hlediska rozvoje města dostatečná. Na území města se nenacházejí velké stacionární zdroje elektrické energie, v západní části města je umístěna fotovoltaická elektrárna.

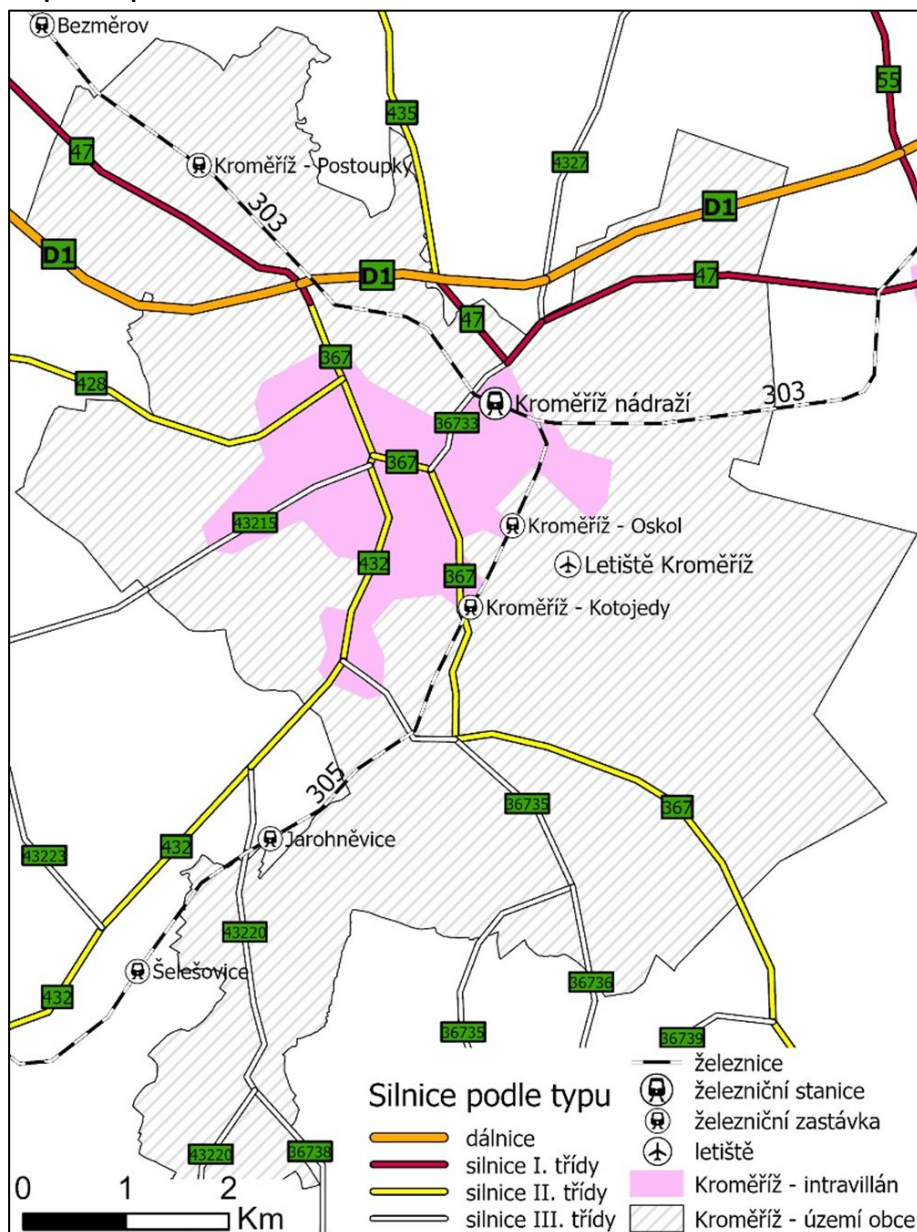
Kapacita i stav současné sítě plynovodů jsou vyhovující. Město je plynofikováno středotlakou i nízkotlakou plynovodní sítí. Procento plynofikace města je z hlediska napojení a odběrů od obyvatelstva vysoké.

Ve městě je několik oblastí zásobených z centrálního zásobování teplem („CZT“). V posledních letech ovšem došlo k výraznému nárůstu počtu domovních kotelen a následnému odpojení domovních jednotek od CZT. Dodavatelé CZT jsou v likvidaci nebo z důvodu ztráty zákazníků opustili místní trh. Vytápění elektrickou energií je z pohledu dnešních cen elektřiny považováno za neefektivní.

2.4.2 Dopravní infrastruktura

Dopravní infrastrukturu na území města Kroměříž tvoří zejména pozemní komunikace, doplněné o železnici. Území dobře využívá silniční hierarchii. Hromadná doprava na území města sestává ze sítě autobusových linek, dálkových autobusů a železničních spojů. Vodní doprava na řece Moravě slouží výhradně ke komerčním účelům v rámci cestovního ruchu. Letecká dopravní infrastruktura je určena pouze ke sportovním účelům.

Mapa 6 Dopravní infrastruktura na území města Kroměříž

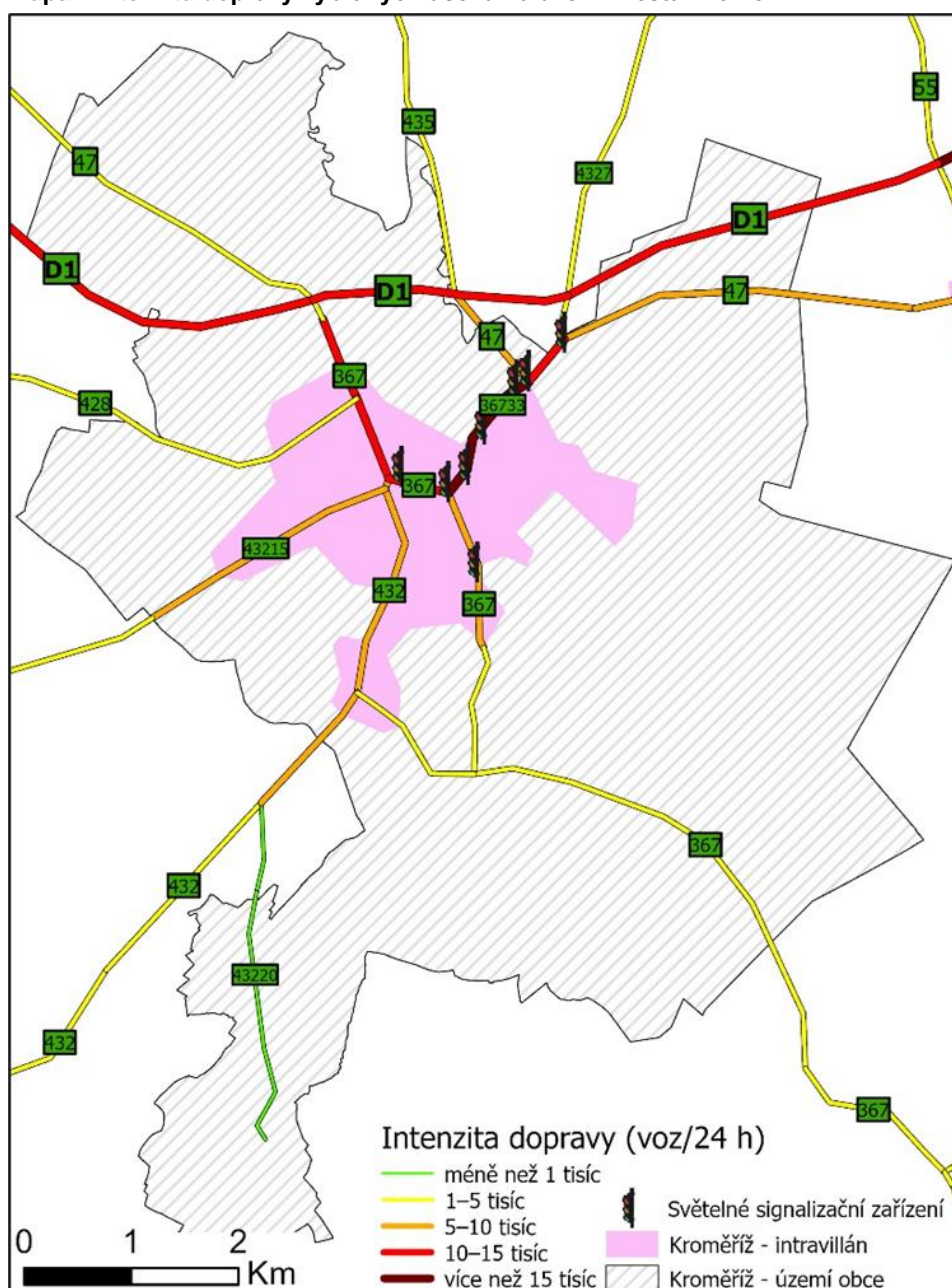
Zdroj: ArcČR 500 (vlastní zpracování MOORE v ArcGIS Pro)

Silniční doprava

Dálnice D1 ve směru Vyškov-Hulín protíná severní část území Kroměříže a napojuje se na místní dopravní infrastrukturu pomocí dvou výjezdů (exit 258 a 260). Městem dále prochází silnice I/47 v západo-východním směru, kopírující dálnici D1. Z městského centra radiálně vybíhají hlavní komunikace v jižním a západním směru – II/428 ve směru Morkovice-Slížany, II/432 ve směru Koryčany a II/367 ve směru Tlumačov. Směrem do Chropyně je vedena komunikace II/435. Na území města se dále vyskytují hlavní komunikace III. třídy, například III/36733 spojující městské centrum s průmyslovou zónou a terminálem veřejné dopravy na pravém břehu řeky Moravy.

Dle posledního sčítání dopravy se objem transportu na vybraných úsecích intercenzálně (2010–2016) zvýšil téměř o polovinu. Nejvyšší intenzita dopravy se v roce 2016 na území města soustřeďovala na páteřní polookružní komunikaci vedené přes městské centrum mezi oběma dálničními výjezdy. Intenzita dopravy na úseku již zmíněné komunikace III/36733 byla vyšší než na všech úsecích dálnice D1 na území města Kroměříže. Potenciál pro kolaps dopravy se aktuálně vytváří zejména na úsecích přiléhajících na dálniční výjezdy, v průmyslové zóně ve východní části města nebo na vybraných křižovatkách v městském centru. Nejvytíženější dopravní uzly jsou opatřeny světelnou signalizací nebo kruhovými objezdy.

Mapa 7 Intenzita dopravy vybraných úseků na území města Kroměříž

Zdroj: Sčítání dopravy 2016, ArcČR 500, (vlastní zpracování MOORE v ArcGIS Pro)

Vzhledem k velkému vytížení městského centra silniční dopravou se město Kroměříž snaží zavádět příslušná opatření. Mezi taková patří zóny placeného stání a zpoplatněná parkoviště. Aktuálně se v centru města nachází 5 zón placeného stání a 12 parkovacích ploch. Vjezd do samotného historického jádra města omezen není.

Díky kvalitnímu dálničnímu napojení má Kroměříž výbornou dopravní dostupnost do okolních měst.

Tabulka 16 Dostupnost okolních měst silniční dopravou

Město	Vzdálenost (vzdušnou čarou)	Nejkratší trasa		Nejrychlejší trasa	
		čas (min)	vzdálenost (km)	čas (min)	vzdálenost (km)
Vyškov	29	22	33	22	33
Uherské Hradiště	26	47	32	40	46
Přerov	18	20	23	20	25
Prostějov	28	38	32	34	37
Zlín	21	36	30	30	36
Olomouc	34	53	43	44	53
Brno	58	40	65	41	65

Zdroj: Mapy.cz (vlastní zpracování MOORE)

Železniční doprava

Město Kroměříž leží z hlediska napojení na železniční síť mimo hlavní dopravní koridory. Městem prochází neelektrifikovaná trať č. 303 ve směru Kojetín–Hulín, na které leží 2 větší města (Rožnovem pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí), a dále také slepá jednokolejná trať 305 vedoucí z Kroměříže do Zborovic. Pro obyvatele města je ale dobře dostupná dvoukolejná železniční trať v sousedním Hulíně, a to trať č. 270 „Česká Třebová – Přerov“, která je zásadní pro propojení hl. m. Prahy se severní Moravou, Slezskem, Polskem a Slovenskem.

Na území města se nachází celkem dvě zastávky a jedno nádraží. Hlavní stanice je umístěna ve východní části města a díky synergii s přilehlým autobusovým terminálem zajišťuje efektivní způsob řízení hromadné dopravy ve městě. Aktuální jízdní řády umožňují přímá spojení pouze do vybraných okolních měst v regionu včetně krajského města Zlína. Výhradním dopravce na místní železnici je společnost České dráhy, a.s.

Tabulka 17 Dostupnost okolních měst železniční dopravou

Město	Přímá spojení				Spojení s 1 přestupem			
	všední den	neděle	vzdálenost (km)	čas (min)	všední den	neděle	vzdálenost (km)	čas (min)
Vyškov	–	1	35	36	10	10	35	38
Uherské Hradiště	–	–	–	–	9	8	44	57
Přerov	–	–	–	–	35	30	23	29
Prostějov	–	–	–	–	–	1	38	56
Zlín	8	8	32	48	3	2	32	67
Olomouc	–	–	–	–	18	16	45	44
Brno	–	1	80	76	10	9	80	81
Zborovice	9	7	17	27	–	–	–	–

Zdroj: IDOS.cz (vlastní zpracování MOORE)

Autobusová doprava

Město Kroměříž jako regionální centrum slouží jako významná dopravní tepna pro regionální i dálkovou autobusovou dopravu. Kroměříž obsluhuje většinu obcí v jejím zázemí. Díky kvalitnímu silničnímu napojení a nižší efektivitě železničního napojení je autobusová doprava preferovaným dopravním módem při cestování do okolních center i krajských měst. Provozovatelem regionální autobusové dopravy jsou společnosti Z-group bus, a.s. – středisko KRODOS BUS a FTL, a.s., dálkovou dopravu zajišťuje společnost Arriva nebo ČSAD Uherské Hradiště.

Přímými autobusovými spoji je možné se dopravit do těchto větších měst: Brno, Zlín, Přerov, Otrokovice, Vyškov, Prostějov a Valašské Meziříčí.

Městská hromadná doprava

Páteří městské hromadné dopravy v Kroměříži je síť autobusových linek. MHD je k dispozici převážně v centrální části města, s několika linkami obsluhujícími i některé místní části města (Bílany a Vážany). Nejvyšší hustota autobusových linek se nachází v okolí důležitých městských institucí (nemocnice, městský úřad, památková zóna, vlakové nádraží). Místní síť autobusových linek je dobře zkombinována se železnicí – většina linek je přímo napojena na dopravní terminál. Železniční doprava je substitutem MHD v některých místních částech (Postoučky, Kotojedy, Drahlav), jiné se pro transport do centra města musí spolehnout na regionální autobusové linky (Zlámanka, Těšovice, Trávník, Hradisko). Mapu tras MHD zachycuje Příloha 1.

Cyklodoprava

Cyklodoprava má ve městě velký potenciál pro místní obyvatele i pro návštěvníky, a to zejména pro příznivý reliéf krajiny. Síť infrastruktury pro cyklisty je ale orientována především na vyznačené cyklotrasy na silnicích a chybí tak bezpečné a pohodlné cyklostezky.

Mapa 8 Cyklistické trasy na území města Kroměříž

Zdroj: Cykloserver.cz

2.5 Životní prostředí

2.5.1 Přírodní charakteristika

Řešené území má charakter kulturní krajiny, typické pro oblast středního Pomoraví. Ráz jednotlivých partií krajiny určují vedle reliéfu především proměnlivé způsoby využití. Celkově převažuje využití zemědělské, s dominující produkcí kulturních plodin na orné půdě. Významně jsou zastoupeny též urbanizované plochy, v poněkud menší míře pak lesy. V pahorkatinné západní až severozápadní části území jsou jednoznačně převažující rozsáhlé plochy orné půdy odděleny navzájem zejména komunikacemi (polními cestami a silnicemi), dosti vzácně provázenými stromořadími či větrolamy, případně několika regulovanými vodními toky s doprovodnou dřevinnou vegetací. Rozptýleno je zde několik drobných lesních porostů, z nichž nejrozsáhlejší pokrývá dominantu této části území – vrch Barbořinu.

Významným krajinnotvorným prvkem je soustava rybníků u Miňůvek. Urbanizované plochy jsou zastoupeny při okrajích (sídelní pás Hradisko – Postoupky – Miňůvky s dominantou kostela v Hradisku, výběžky města Kroměříže). V členitější jižní a jihozápadní části území je struktura využití podstatně pestřejší. Vedle ploch orné půdy se zde významně uplatňují také drobné i větší lesní celky (např. Hvězda mezi Těšovicemi a Drahlovem či Háj u Šelešovic), vodní toky v upravených i neupravených korytech s různorodou doprovodnou vegetací, drobnější extenzivní sady, ladem ležící pozemky s dřevinnou i bylinnou vegetací. Komunikace jsou zde relativně častěji doprovázeny stromořadími. Charakteristickou součástí krajiny jsou zde také urbanizované plochy jednotlivých venkovských sídel (Šelešovice, Drahlov, Zlámanka, Těšovice, částečně Trávník).

Rovinaté severní a východní části území charakterizují rozsáhlé, relativně homogenní, plochy s jedním dominantním způsobem využití – orná půda (zejm. kolem soutoku Moravy a Hané, v širším okolí Bílan a mezi Kroměříží a Trávníkem), zahrádkové lokality (zejm. Horní Zahrady), parkový areál (Podzámecká zahrada), lužní les (Bílanský les, Zámeček, Obora u Trávníka), urbanizované plochy (zejm. průmyslová zóna Kroměříže, Bílany, Dolní Zahrady, Kotojedy). Ostré dělicí linie zde tvoří jednak kanalizované vodní toky (Morava, Haná, Kotojedka aj.) s různorodou doprovodnou vegetací, jednak komunikace (silnice, železnice, polní cesty) s doprovodnou vegetací i bez ní. Výrazné oživující prvky zde tvoří zbytky původních říčních ramen s doprovodnou vegetací (zejm. u Miňůvek, Bílan a Trávníku), zatopené štěrkopískovny (Hráza, Medkovy Rybníky, Šlajza) a rozptýlené drobné lesíky. Typické jsou i drobnější plochy zahrádkových kolonií, případně kulturních luk, převážně ve vazbě na urbanizovaná území.

2.5.2 Kontext v rámci Zlínského kraje

Kvalita životního prostředí je v České republice systematicky sledována zejména na úrovni krajů, kdy město Kroměříž spadá to kraje Zlínského. Ten je v posledních 10 letech charakteristicky²:

- zhoršující/m se:
  - emisní situací (emise znečišťujících látek se snižují relativně pomalu);
  - kvalitou ovzduší (mezi lety 2018 a 2019 bylo ale zaznamenáno zlepšení);
  - kvalitou lokalit soustavy Natura 2000 (tj. ptačí oblasti a evropsky významné lokality);
  - využití území, kdy roste rozloha ostatních ploch a ubývá zemědělské půdy (v posledních pár letech ale začala stoupat míra zalesnění území, což lze hodnotit pozitivně);
  - hodnocením v oblasti průmyslu, a to z pohledu pomalého zlepšování v otázce počtu zařízení spadajících do režimu integrované prevence a omezování znečištění vč. jejich emisí znečištění a také kvůli občasnému výskytu ekologických havárií.
- zvyšující se (negativní dopad):
  - zátěží životního prostředí dopravou;
  - produkcí odpadů;
  - těžbou dřeva;
  - spotřebou elektrické energie (zejména v kategoriích průmysl a ostatní, která zahrnuje např. kulturu a veřejnou správu).
- zlepšující/m se:
  - jakostí vody ve vodních tocích a koupalištích (mezi lety 2018 a 2019 ale došlo ke zhoršení);
  - situací v oblasti infrastruktury vodního hospodářství (tj. napojení na vodovody, kanalizaci, ČOV);
  - druhovou a věkovou skladbou lesů (rostoucí podíl listnatých stromů a zvyšování podílů 100 a víceletých stromů);

² Zdroj: CENIA, česká informační agentura životního prostředí – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

- stavem v oblasti ekologického zemědělství (rostoucí počet ekofarem a zvyšující se podíl půdy v ekologickém zemědělství);
- způsobem vytápění v domácnostech oproti průměru České republiky (nižší využití tuhých paliv).
- zvyšujícím se (pozitivní dopad):
  - počtem přírodních rezervací a památek.
- snižujícím se (pozitivní dopad):
  - těžbou nerostných surovin (navíc se jedná o kraj s nejnižším objemem těžby v ČR, tj. 0,8 % celkové těžby a o zhruba třetinu nižší dokonce i než v hl. m. Praze);
  - expozicí obyvatel hlukové zátěži.

Výše uvedené zhodnocení je graficky zpracováno v přílohách (viz Příloha 2).

Město Kroměříž, stejně tak jako Zlínský kraj, budou v budoucnu pravděpodobně čelit následujícím výzvám³:

- Sucho – snižování zásoby vody v půdě, stres suchem, snižování průtoků ve vodních tocích a pokles hladin vodních zdrojů.
- Růst průměrné teploty vzduchu – Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Větší výskyt vysokých teplot – Zvýšení zdravotních rizik pro obyvatele a jejich úmrtnosti (tyká se to zejména zranitelných skupin – senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu / kvalitu života obyvatel a zvýšení nároků na zdravotní péči.
- Růst rizika extrémního počasí – Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem (povodně a požáry), škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě).

2.5.3 Kvalita ovzduší

Emisní situace v regionu

Kvalita ovzduší ve městě Kroměříži je ovlivňována jak lokálními zdroji znečištění v okrese, tak i dalšími zdroji v okolí (tj. na území Zlínského kraje a části Moravskoslezského, Olomouckého a Jihomoravského kraje), které mohou nepříznivě ovlivňovat kvalitu ovzduší v Kroměříži. Zřejmě největší průmysloví znečišťovatelé z pohledu města Kroměříže se dle dat Českého hydrometeorologického ústavu nacházejí v průmyslových oblastech u města Zlína, a to zejména „Teplárna Zlín s.r.o.“ a „Teplárna Otrokovice a.s.“ a dále pak také například „SUEZ CZ a.s. - Spalovna NO Zlín“, „SPUR a.s. – Zlín“ nebo „Fatra, a.s. – Napajedla“.

Vývoj emisí znečišťujících látek ve Zlínském kraji byl v období 2005–2019 rozkolísaný, od roku 2017 mají celkově emise sestupný trend (viz Graf 15). Největší pokles byl evidován u emisí SO₂ o 65,6 %. Celkově je území Zlínského kraje vystaveno průměrným emisím znečišťujících látek do ovzduší v rámci celé ČR.

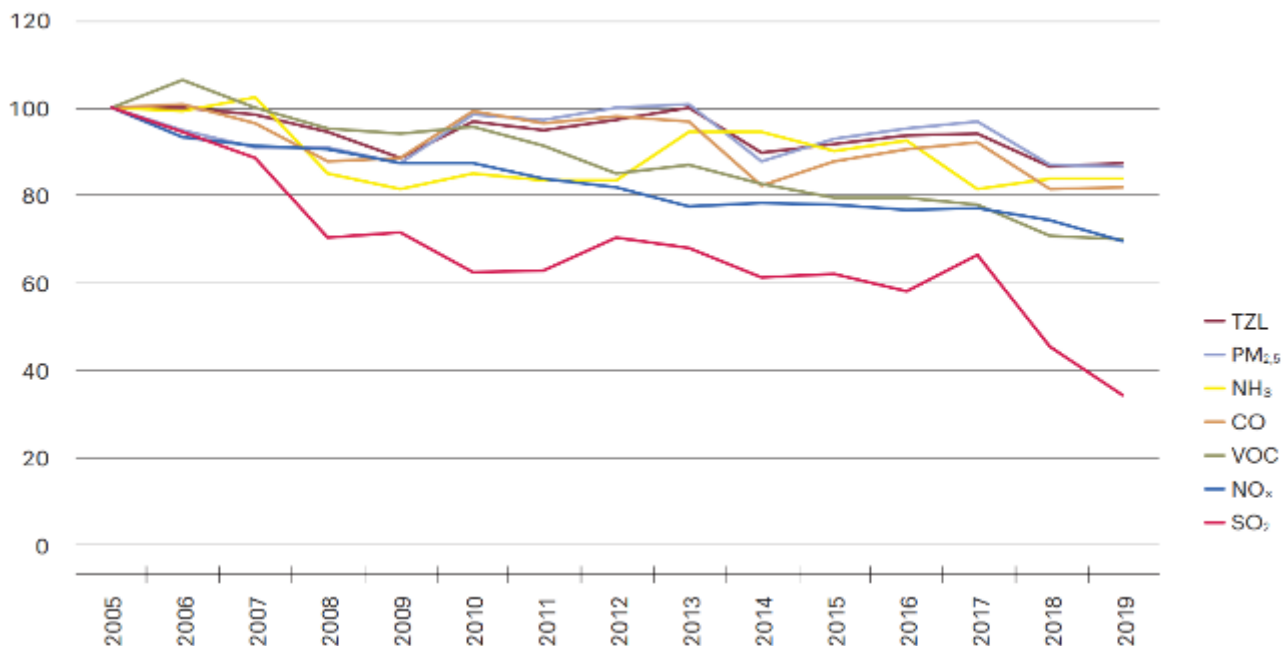
Emise tuhých znečišťujících látek „TZL“ (2,4 tis. tun) a oxidu uhelnatého „CO“ (37,5 tis. tun) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností. Při přepočtu na plochu území jsou emise CO z malých stacionárních zdrojů (především lokální vytápění) nejvyšší společně s Moravskoslezským krajem. Naopak při přepočtu na plochu území jsou emise TZL z velkých stacionárních zdrojů (energetické a průmyslové podniky) nejnižší společně s Jihočeským krajem.

Emise oxidů dusíku „NO_x“ (5,5 tis. tun) byly převážně z dopravy a dále také z velkých stacionárních zdrojů (průmyslové a energetické závody). V případě emisí oxidu siřičitého „SO₂“ (2,4 tis. tun) byly hlavním producentem velké zdroje znečišťování, kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise amoniaku „NH₃“ (3,2 tis. tun) pocházely zejména z chovu hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv. Emise těžkých organických látek „VOC“ (12,3 tis. tun) pocházely hlavně z aplikace organických rozpouštědel a lokálního vytápění domácností.

Na závěr je vhodné dodat, že roste výskyt emisí CO₂ z malých stacionárních zdrojů, zatímco mobilní zdroje klesají (to je dáno především modernizací skladby vozového parku) a velké a střední stacionární zdroje stagnují.⁴

³ Zdroj: Český hydrometeorologický ústav – Aktualizace Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR z roku 2015 (červen 2019)

⁴ Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Graf 15 Vývoj emisí znečišťujících látek ve Zlínském kraji v období 2005–2019 (index vůči roku 2005)

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Lokální zdroje znečištění ovzduší

Podle Českého hydrometeorologického ústavu se v okrese Kroměříž v roce 2019 nacházelo celkem 111 znečišťovatelů kvality ovzduší⁵, přímo obec Kroměříž postihovalo 22 znečišťovatelů. Tabulka 18 popisuje 5 největších znečišťovatelů ovzduší a nejčastěji vyprodukované škodlivé emise v tunách ve městě Kroměříž za rok 2019. Na první místo se jasně řadila společnost SAKER, přestože se firma věnuje recyklaci kovů pro další použití, je zdrojem vysokého množství znečišťujících látek, zejména oxidů dusíku (28,25 tun) a oxidu uhelnatého (26,48 tun), konkrétně bylo zdrojem činnost tavení a odlévání neželezných kovů a jejich slitin o celkové projektované kapacitě větší než 50 kg za den. Mezi nejčastěji vyprodukované znečišťující látky patřily tuhé a těkavé organické látky, oxidy dusíku a oxid uhelnatý, v menším zastoupení sloučeniny niklu, zinku, chloru, chlorovodíku a oxidu siřičitého.

Tabulka 18 Znečišťovatelé ovzduší a vzniklé emise v tunách v Kroměříži k 31.12.2019

Znečišťující látka (v tunách)	FREMACH MORAVA s.r.o. - lakovna	MAGNETON a.s. Kroměříž	NAVOS, a.s. - Kroměříž - Čelakovského	PLS Lakovna s.r.o. - lakovna	SAKER spol. s r.o., o.z. ALUSAK
Tuhé znečišťující látky	-	0,161	0,109	0,005	0,294
Oxidy dusíku	0,649	0,595	0,648	-	28,252
Oxid uhelnatý	1,916	0,101	3,378	-	26,480
Těkavé organické látky	5,918	1,949	-	7,112	19,358
Nikl a jeho sloučeniny, vyjádřené jako Ni	-	0,002	-	-	-
Zinek a jeho sloučeniny, vyjádřené jako Zn	-	0,010	-	-	-
Plynné sloučeniny chloru vyjádřené jako chlorovodík	-	0,048	-	-	4,485
Organické látky	4,666	-	-	-	15,486
Oxid siřičitý	-	-	-	-	9,424

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z dat Českého hydrometeorologického ústavu

⁵ Zdroj: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/kromeriz_CZ.html

Imisní situace

Produkování znečišťujících látek, které bylo popsáno v předcházejícím textu, se promítá do tzv. imisní situace. Ta vyjadřuje faktickou koncentraci škodlivin / nežádoucích látek v ovzduší. Kvalita ovzduší ve Zlínském kraji je v tomto ohledu ovlivněna především vytápěním domácností, vývojem v sektoru průmyslu a lokálně také dopravou. Významně se ale projevuje také transport znečišťujících látek z Moravskoslezského kraje.

V roce 2019 bylo vymezeno ve Zlínském kraji 21,5 % území, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí přízemního ozonu. Imisní limit pro roční průměrnou koncentraci benzo(a)pyrenu byl v kraji překročen na dvou lokalitách (Valašské Meziříčí a Zlín). Imisní limit pro 24hodinovou koncentraci PM₁₀ nebyl v roce 2019 v kraji překročen, v roce 2018 byl překročen na třech stanicích. V roce 2019 (stejně jako v minulém roce) byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu na lokalitě Štítná nad Vláří. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2019 vymezeno 60,2 % plochy kraje, na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky.

Z dlouhodobého hlediska jsou hodnoty podílů ploch s překročenými imisními limity v kraji velmi rozkolísané a pohybují se ve většině let výrazně nad hodnotami pro celou ČR. U benzo(a)pyrenu je to většinou více než dvojnásobek úrovně hodnot pro celou ČR. V období 2005–2019 nebyl překročen ve Zlínském kraji imisní limit pro denní koncentraci PM₁₀ pouze v letech 2015, 2016 a 2019 (v ostatních letech překročen byl, ale podíl plochy nepřesáhl 2 %). Imisní limit pro roční koncentraci PM₁₀ byl překročen na minimální ploše pouze v letech 2005 a 2006. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{2,5} byl ve sledovaném období 2012–2019 překročen pouze v letech 2012 a 2017, ale podíl plochy nepřesáhl 1 % území.⁶

Na úrovni okresů se město Kroměříž v rámci Zlínského kraje nachází v okrese s nejlepšími hodnotami znečištění ovzduší naměřenými monitorovacími stanicemi kvality ovzduší. Zaznamenané hodnoty znečišťujících látek PM₁₀, PM_{2,5} a NO₂ zde byly nejnižší. Jedinou výjimku představuje imise SO₂, u kterého byly hodnoty v průměru i v denním maximu vyšší než v okrese Zlín. Blíže tyto výsledky zachycuje Tabulka 19, přičemž absence hodnot pro některé okresy je způsobena tím, že některé monitorovací stanice výskyt příslušných znečišťujících látek nedokážou sledovat.

Tabulka 19 Porovnání imisní situace okresu Kroměříž v rámci Zlínského kraje v roce 2019

Látka	Sledované území	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Průměr	Limit
PM ₁₀ (µg/m ³)	okres Kroměříž	25,7	18,1	14,6	18,9	19,4	40 (roční)
	okres Uherské Hradiště	35,8	22,6	19	25,1	25,4	
	okres Zlín (průměr 3 stanic)	34,2	21,9	17,5	21,5	23,8	
	okres Vsetín (průměr 2 stanic)	30,8	19,8	15,0	20,4	21,5	
PM _{2,5} (µg/m ³)	okres Kroměříž	21,8	12,5	9,3	13,6	14,3	25 (roční)
	okres Zlín (průměr 3 stanic)	30,8	15,1	12,0	17,6	18,9	
	okres Vsetín	27,3	15,1	10,5	16,6	17,4	
SO ₂ (µg/m ³)	okres Kroměříž	2,4	2,0	3,1	4,3	3,0 (max. 17,8)	125 (denní)
	okres Zlín	2,6	1,7	2,5	3,3	2,5 (max. 12,4)	
NO ₂ (µg/m ³)	okres Kroměříž	11	6,1	5,4	8,3	7,8	40 (roční)
	okres Uherské Hradiště	33	22,7	23,6	27,3	26,6	
	okres Zlín (průměr 3 stanic)	24,6	23,9	17,0	22,0	21,9	

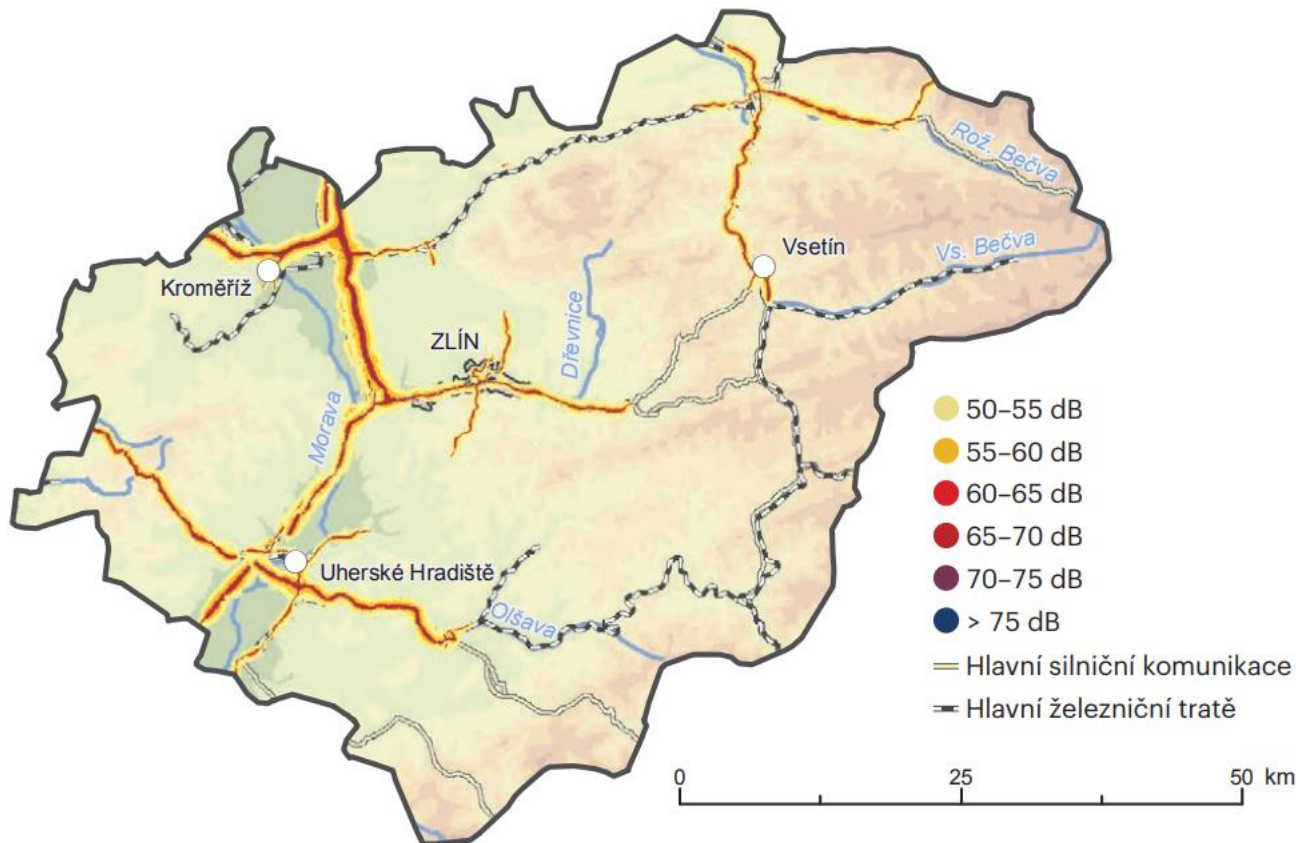
Zdroj: ČHMÚ

⁶ Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

2.5.4 Hlukové zatížení

Celodenní (tj. 24hodinové) hlukové zátěži nad 55 dB z provozu na hlavních silnicích bylo v roce 2017 exponováno 3,1 % území Zlínského kraje, kde žije 70,7 tis. obyvatel. Jedná se o 23,0 % z celkového počtu obyvatel vstupujících do hlukového mapování, což indikuje mírně nadprůměrnou hlukovou zátěž v rámci ČR.

Mapa 9 Hluková mapa Zlínského kraje a města Kroměříže (2017)

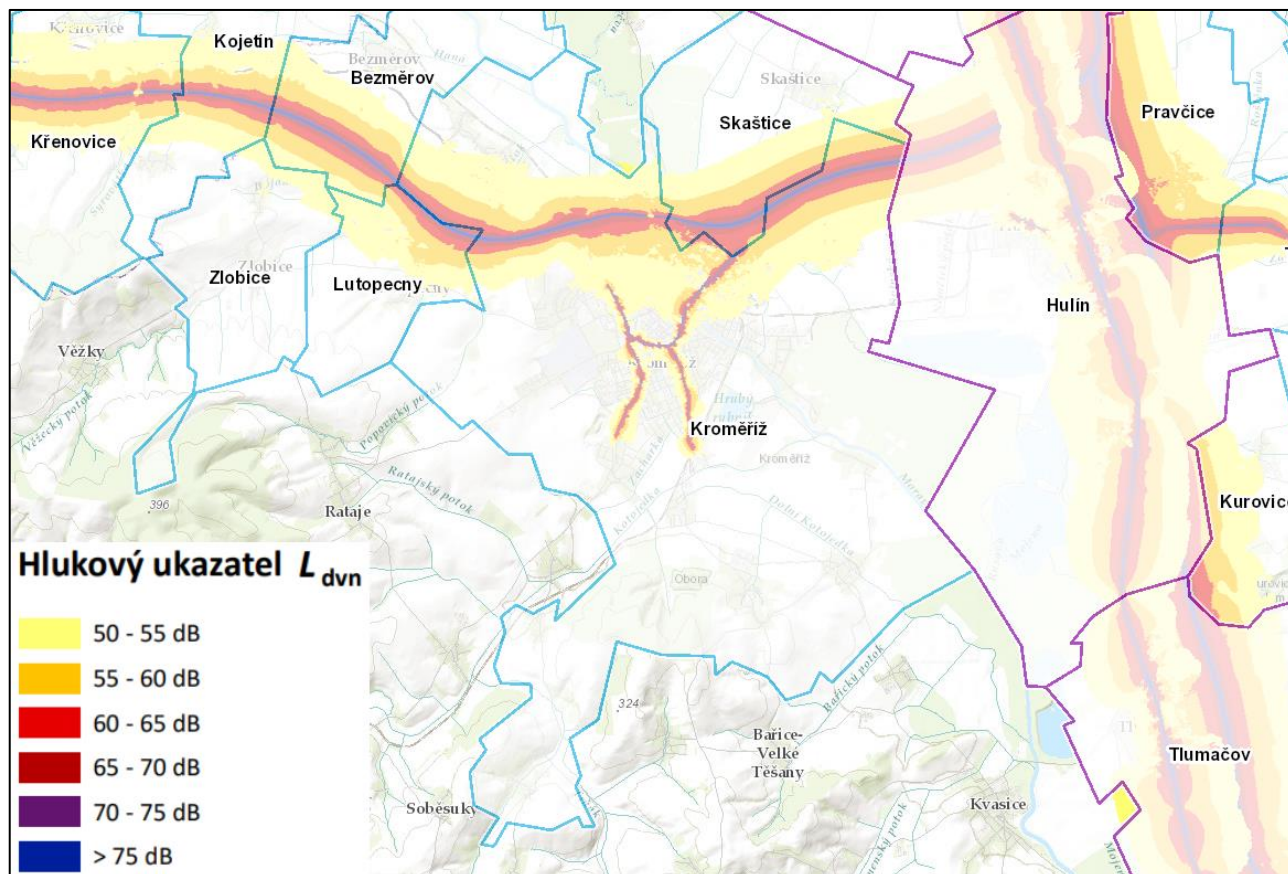

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

V rámci Zlínského kraje se Kroměříž řadí mezi relativně více zasažené území z pohledu hlukové zátěže. Jejím primárním zdrojem je silniční doprava, a to zejména úsek dálnice D1 vedoucí z Přerova do Vyškova, který prochází severní částí města (viz Mapa 10), a dále také silnice 1., 2. i 3. třídy spojující centrum města s touto hlavní dopravní tepnou (tj. ulice Kojetínská, Hulínská, 1. máje, Tovačovského). Opomenout nelze ani exponované silnice druhé třídy, které využívají obyvatelé obcí jižně od Kroměříže pro napojení na dálnici D1 (tj. ulice Kotojedská, Velehradská, Osvoboditelů). Do budoucna by intenzitu na těchto silnicích mohl výrazně snížit obchvat města, který by měl umožnit napojení na dálnici D1 z jižního směru bez nutnosti průjezdu centrem Kroměříže. Nicméně v Generelu dopravy Zlínského kraje není aktuálně obchvat zanesen.

Hlukové zatížení železniční dopravou je problémem zejména sousedního Hulína, kudy prochází dvoukolejná železniční trať č. 270 „Česká Třebová – Přerov“, která je zásadní pro propojení hl. m. Prahy se severní Moravou, Slezskem, Polskem a Slovenskem. Územím města Kroměříže pak prochází pouze jednokolejná železniční trať č. 303 „Kojetín – Valašské Meziříčí“, jejíž negativní dopad na životní prostředí není měřen

Mapa 10 Hluková mapa města Kroměříž (2017)

Zdroj: Geoportál Ministerstva zdravotnictví České republiky – Hlukové mapy 2017

2.5.5 Kvalita vody, systém odpadních vod a protipovodňová ochrana

Vodní toky a díla

Nejvýznamnějším vodním tokem, který protéká městem Kroměříží, je řeka Morava. Ta protíná sledované území ze severu k jihovýchodu v celkové délce 11,4 km. Morava je řekou ústící do Dunaje a spadající do úmoří Černého moře. Jejími hlavními přítoky jsou řeky Bečva (vlévající se do Moravy ve městě Tovačov v Olomouckém kraji) a Dyje (ta se vlévá na hranicích se Slovenskem a Rakouskem).

Celkově územím města protéká 12 vodních toků⁷, které zobrazuje Příloha 3, a to jmenovitě: Morava, Haná, Věžecký potok, Popovický potok, Zacharka, Kotojedka, Zlámanský potok, Trňák, Dolní Kotojedka, Wolfův splávek, Stonáč a Svinský potok. Další potoky vedou po hranicích katastru. V zájmovém území se také nachází několik rybníků, jako např. Hrubý rybník, Stráž, Šlajza, Medkovy rybníky, Stonáč (který je rovněž přírodní památkou), Divoký rybník, Dlouhý rybník, či soustava nádrží v Podzámecké zahradě.

Jakost povrchových vod

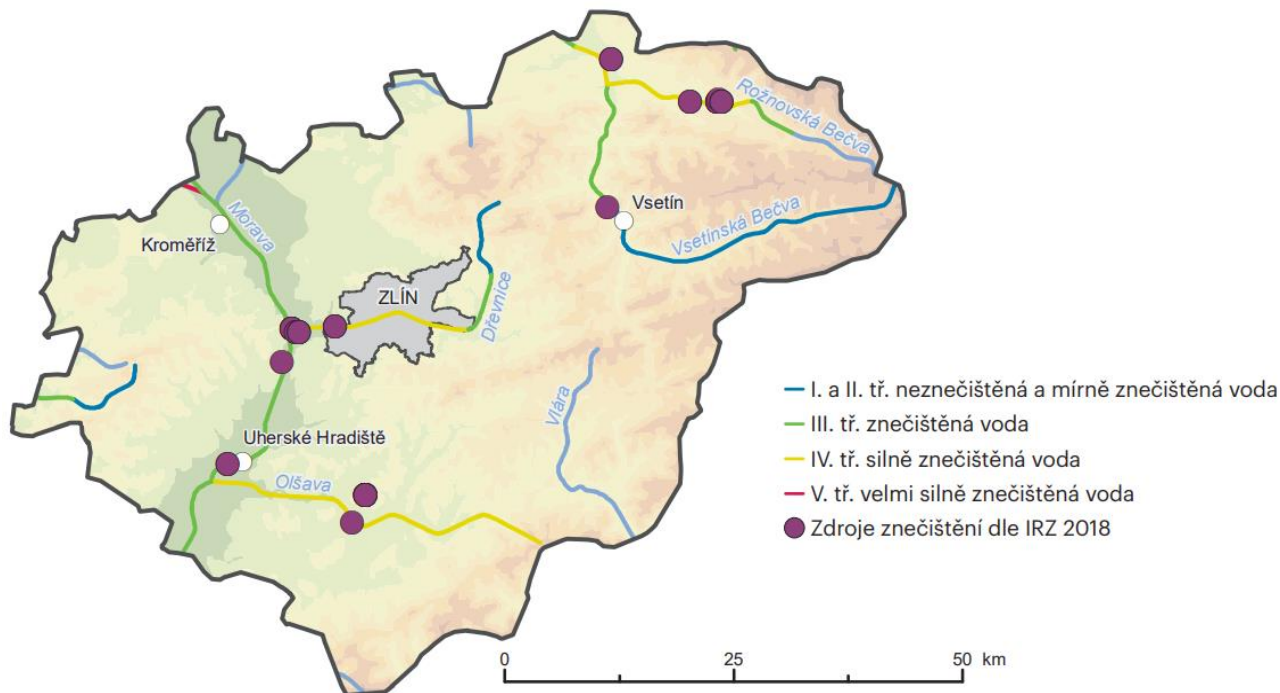
Ve Zlínském kraji v období 2018–2019 byly vodní toky hodnoceny převážně I. až III. třídou jakosti. Pouze krátký úsek toku Haná, který vede územím kraje, a právě v Kroměříží se vlévá do Moravy, byl hodnocen V. třídou jakosti, tedy voda velmi silně znečištěná. Na jakost vody ve Zlínském kraji má vliv především znečištění z průmyslových zdrojů, plošné znečištění ze zemědělství a v některých oblastech kraje také bodové komunální znečištění.⁸

Jakost vod je na území města Kroměříže území ovlivňována jak zemědělskou produkcí (např. herbicidy) v širším regionu, tak i dalšími zdroji znečištění jako jsou například čistírny komunálních odpadních vod (ČOV) v městech a obcích, kterými tyto vodní toky protékají. V budoucnu lze v důsledku klimatických změn očekávat větší výskyt sucha a snížený průtok ve vodních tocích, což pravděpodobně povede ke zhoršování jakosti vody.

⁷ Zdroj: Digitální povodňový plán města Kroměříž (https://www.edpp.cz/krm_hydrologicke-udaje/)

⁸ Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Mapa 11 Jakost vody v tocích na území Zlínského kraje v letech 2018–2019

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Severovýchodní část území města Kroměříže leží v chráněné oblasti přirozené akumulace vod – Kvartér řeky Moravy. Pro svůj vodohospodářský význam musí být chráněna komplexem opatření pro zachování přírodních podmínek a hydrologického režimu. Opatření se týkají hospodaření v lesích, odvodňování pozemků, povrchové těžby nerostů, výstavby výkrmů hospodářských zvířat, výstavby průmyslových závodů a dalších činností, které by mohly mít negativní dopad na kvalitu vody.⁹

Z pohledu povrchových a pozemních vod se na sledovaném území, v částech Bílany, Dolní Zahrady, Trávnícké Zahrady, Trávník a Těšnovice¹⁰, dále nachází zranitelné oblasti, které jsou definovány následovně:

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout,
- povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.¹¹

Systém odpadních vod

Město Kroměříž má vybudovanou kanalizační síť převážně jednotného charakteru s čistírnou odpadních vod („ČOV“) budovanou v 70. letech na levém břehu řeky Moravy. Kapacita ČOV je 37 425 ekvivalentních obyvatel, za den dokáže vyčistit 10 200 m³ odpadních vod. V roce 2020 byla tato denní kapacita využita v průměru z 95 %. Kanalizační síť byla budována postupně a je v rozdílném technickém stavu. Část kanalizace je v majetku města Kroměříže a část kanalizace vč. ČOV je v majetku společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.

Nejstarší část kanalizace je v centru města, s rozšiřováním výstavby byla budována hlavní část kanalizace v 50. - 60. letech 20. století. Odpadní vody z pravobřežní části města jsou přečerpávány šnekovou čerpací stanicí do levobřežního sběrače „B“ a zaústějí do čerpací stanice čistírny odpadních vod. Do stokové sítě města a na ČOV jsou zaústěny přes čerpací stanici Kotojedy odpadní vody z Vážan, přes čerpací stanici Bílany odpadní vody z Bílan. Čerpací stanice Bílany byla projektována i pro odpadní vody ze Skaštic.

Na celkovém objemu odpadních vod se v roce 2020 obyvatelstvo v regionu podílelo z 49,12 % a ostatní odběratelé z 50,88 %. V porovnání s rokem 2019 došlo u obyvatelstva k nárůstu o 1,26 % a u ostatních odběratelů k poklesu o 5,66 %. Celkový pokles oproti roku 2019 činí 2,39 %, přestože v předchozích 3 letech docházelo k růstu. Pravděpodobnou příčinou poklesu je snížení ekonomické aktivity v důsledku pandemie Covid-19.

⁹ Zdroj: <http://www.dolnimorava.org/index.php/zakladni-udaje/chranna-oblast-pirozene-akumulace-vod.html?lang=cs>

¹⁰ Zdroj: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka – Hydrometeorologický informační systém VÚV TGM

¹¹ Zdroj: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100053089.html>

Tabulka 20 Vývoj objemu odpadní vody zpracovaného společností Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. (tis m³)

Ukazatel	2017	2018	2019	2020
Odpadní voda celkem	4 889	4 963	5 030	4 910
• obyvatelstvo	2 375	2 355	2 382	2 412
• ostatní odběratelé	2 524	2 608	2 648	2 498

Zdroj: Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. – Výroční zpráva 2020

V oblasti stokových sítí je kladen důraz na opravy poruch, revize, údržbu a čištění stokové sítě. K čištění kanalizací slouží speciální kombinované čistící vozidlo s recyklací. Nadále zůstává nedostatkem technický stav některých částí kanalizačních sítí, které jsou za hranicí své životnosti nebo byly vybudovány z nevhodného materiálu. Tyto úseky jsou pak zahrnuty do plánu oprav a rekonstrukcí.

Množství vyčištěných odpadních vod na ČOV Kroměříž se v období let 2016–2018 snižoval, a to zřejmě z důvodu, že tyto roky byly suché, s minimem srážek, kdy v území docházelo k poklesu hladin jak povrchových, tak podzemních vod. Od roku 2019 se ale tento trend otočil, kdy v roce 2019 došlo k meziročnímu růstu naměřených hodnot množství vod na ČOV o 13,5 % a v roce 2020 dokonce o 22,4 %.¹²

Protipovodňová ochrana

Město Kroměříž má zpracován kvalitní digitální povodňový plán, na území města ale nejsou realizována potřebná protipovodňová opatření. Aktuálně jsou vytvářeny potřebné numerické modely a připravují se návrhy protipovodňových opatření do nového územního plánu. Nejbližší realizaci je opatření na říčce Korytná, jež má hotový projekt. Řeka Morava ohrožuje povodňovými rozlivy místní části Hradisko a Postoupky (Q10) a dále i Kroměříž, Trávník a Bílany (Q20). Nejproblémovější je oblast na soutoku Bečvy, Moštěnky a Moravy. Z pohledu protipovodňové ochrany je jediným důležitým vodním dílem v zájmovém území jez Kroměříž, nacházející se na 114. ř. km, jehož součástí je i vodní elektrárna. Jez je tedy důležitý nejen jako stabilizační stupeň, ale i pro jeho energetické využití (tj. vzduť vody pro zajištění přímých i nepřímých povolených odběrů). Správce a provozovatel jezu je Povodí Moravy, s. p., vodní elektrárnu provozuje Energo-Pro a. s.¹³

2.5.6 Systém nakládání s odpady

Město Kroměříž a obce z Mikroregionu Kroměřížska mají vytvořen jednotný systém v nakládání s odpady z města Kroměříže a obcí regionu. Je zavedena fungující síť sběru plastů, papíru, skla a také použitých potravinářských olejů a tuků či bioodpadu z domácností. Dále má město Kroměříž zpracován Plán odpadového hospodářství na období 2018–2023¹⁴, který určuje směr a zásady rozvoje nakládání s jednotlivými druhy odpadů. Součástí tohoto plánu je i vytyčení cílů a k nim příslušných opatření, jejichž realizací by stanovené cíle měly být dosaženy. Těmito cíli jsou:

- Omezit odkládání odpadů mimo místa k tomu určená.
- Zajistit správné nakládání s odpady odloženými mimo místa k tomu určená, jejichž vlastník není znám nebo zanikl.

Svoz směsného komunálního odpadu je ve městě i v širším regionu kompletně zajišťován firmou BIOPAS, spol. s r.o., přičemž jednotlivé komodity jsou sváženy v určených dnech. Svezený odpad je odstraňován na skládce komunálního odpadu Nětčice, která se nachází 10 km jihozápadně od Kroměříže. Tuto skládku provozuje firma Depoz, spol. s r.o. Zdounky.

Bioodpad z domácností je na území města Kroměříže svážen celoročně 1x za dva týdny. Frekvence svozu je v letních měsících (červenec, srpen) navýšena na 1x týdně, zejména z důvodu zvýšené produkce odpadní travní hmoty.

Separovaný odpad (plasty, papír) je svážen na třídící linku společnosti Kromexim a.s. (Hulínská 3445) v severovýchodní části města, sklo je předáváno přímo do sklárny v Kyjově a bioodpad je recyklován na kompostárně v Nětčicích (v areálu již zmíněné skládky komunálního odpadu).

Separovaný odpad odkládají občané i do sběrných dvorů, kdy přímo na území města se nachází jedno takové zařízení, a to sběrný dvůr Zachar. Ten provozuje firma BIOPAS, spol. s r.o. a občané zde mohou odložit

¹² Zdroj: Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. – Výroční zpráva 2020

¹³ Zdroj: https://www.edpp.cz/krm_hydrologicke-udaje/

¹⁴ Ke stažení na odkaze: https://audity.ma21.cenia.cz/DesktopModules/MA21_AudityFiles/API/FileApi/DownloadFile?souborUid=BEC048F5603D4EA99A31C28EAB26B89E

odpady dle provozního řádu sběrného dvora, který je otevřen 40,5 hodiny týdně (ve dnech pondělí až sobotu) a přijímá tyto druhy odpadu:

- vyříděné složky komunálního odpadu (plast, papír, tetrapack);
- objemný odpad;
- pneumatiky;
- kovový odpad;
- zeleň (tráva, větve, listí, ...);
- stavební odpad;
- zpětný odběr elektrozařízení;
- dřevěný odpad;
- odpady kategorie N – tzv. nebezpečné odpady.

Zasazení do kontextu

Celá Česká republika se potýká s nepříznivým trendem růstu celkové produkce odpadů na obyvatele. Nejinak je tomu i ve Zlínském kraji, ve kterém mezi lety 2009 a 2019 vzrostla celková produkce odpadu o 76,9 %, tj. v průměru o 7,7 % ročně. Poslední meziroční změna byla zaznamenána ve výši 6,4 %, a to na 2 667,9 kg na obyvatele za rok. Jedná se historicky o druhou nejvyšší hodnotu, ta první byla naměřena v roce 2015 v objemu 2 725,8 kg na obyvatele za rok (viz Příloha 4). V porovnání s průměrem celé České republiky je situace ve Zlínském kraji relativně dobrá, kdy v roce 2019 vycházelo na jednoho obyvatele ČR dokonce 3 502 kg odpadu za rok. Zlínský kraj se řadí na 3. místo, za Liberecký a Karlovarský kraj. Naopak nejhorší situace je v kraji Jihomoravském a Moravskoslezském¹⁵.

Z celkové produkce odpadů je vhodné zvlášť sledovat nebezpečné odpady. Jejich produkce mezi lety 2009–2019 stoupla o 25,8 % na hodnotu 148,8 kg na obyvatele. Příčinou kolísání produkce nebezpečných odpadů jsou jednorázově vznikající odpady ze stavební činnosti, zejména pak znečištěná zemina. V období po roce 2011 probíhaly sanační práce, čímž se zvýšila produkce nebezpečných odpadů především ze stavebnictví. Vzhledem k využívání systému zpětného odběru však dlouhodobě klesá produkce nebezpečných odpadů z domácností.

Nejvýraznější změna produkce odpadů v poslední době (tj. zvýšení produkce ostatních odpadů v roce 2011) byla způsobena nárůstem objemu stavebních a demoličních odpadů v důsledku oživení stavební činnosti. Blíže tento historický vývoj zobrazuje Příloha 4.

Také i celková produkce komunálních odpadů na obyvatele se dlouhodobě navyšuje, od roku 2009 vzrostla na území Zlínského kraje o 21,3 % na celkových 505,2 kg na obyvatele v roce 2019. Tento nárůst v posledních letech souvisí především se zvýšením produkce biologicky rozložitelného odpadu v důsledku zavedení jeho separace, a tím i evidence jeho produkce. Naopak objem generovaného směsného komunálního odpadu, jakožto netříděné části celkového objemu komunálního odpadu, se mezi lety 2009–2019 v přepočtu na obyvatele snížil, a to o 10,1 % na 220,4 kg na obyvatele. Jedná se o nejnižší hodnotu v rámci celé ČR. Podíl směsného komunálního odpadu na celkové produkci komunálních odpadů se ve sledovaném období (v přepočtu na obyvatele) snížil z 58,9 % na 43,6 %. Blíže tento vývoj znázorňuje Příloha 5.

2.5.7 Pozemková struktura

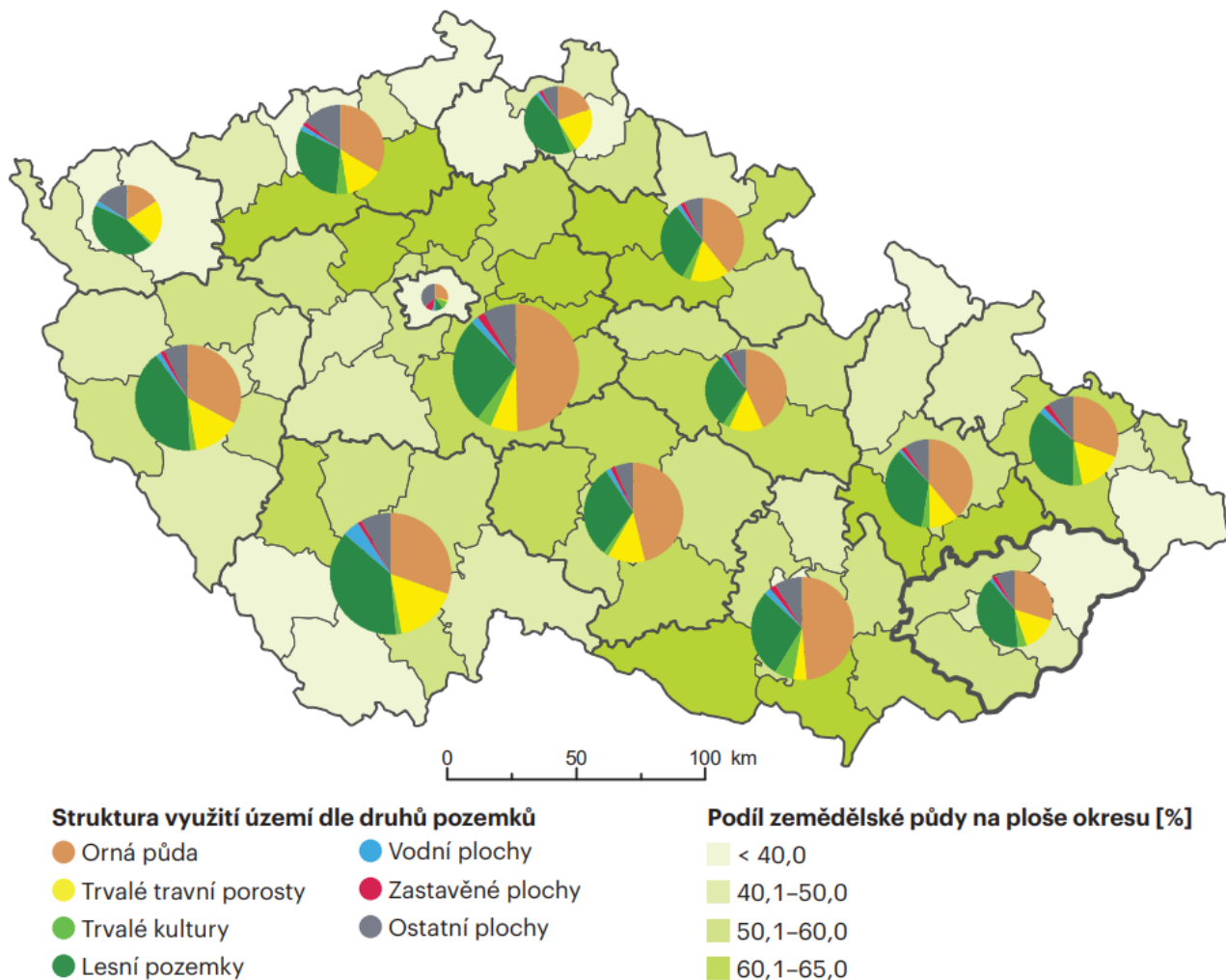
Město Kroměříž je charakteristické rozlehlým historickým jádrem, ve kterém se nachází hned několik památek UNESCO, a to Arcibiskupský zámek, Květná zahrada, Podzámecká zahrada a Rotunda v Květné zahradě. Historické centrum je obklopeno běžnou městskou zástavbou složenou z rodinných domků a výškových bytových domů z panelů, které se rozprostírají na obou březích vodního toku Morava. Součástí města jsou i části venkovského charakteru. Nadmořská výška kolísá od cca 185 do 324 m n. m., intravilán města je postaven ve výšce okolo 200 m. Nejvyšší bod měří 324 m n. m. a nachází se v zalesněné oblasti Obora (známé jako Hvězda) v místní části Vážany, zatímco nejnižší protéká koryto vodního toku Morava, které opouští katastr města Kroměříž v nadmořské výšce 185 m.¹⁶

Město Kroměříž leží v kraji s podprůměrným zastoupením zemědělské půdy (zejména orné půdy) a vodních ploch a se zvýšenou rozlohou lesních pozemků. Na úrovni okresu je podíl zemědělské půdy na celkové rozloze blízky celorepublikovému průměru.

¹⁵ Zdroj: https://www.mzp.cz/cz/news_20201124-odpadova-data-2019-Kazdy-Cech-vyprodukoval-551-tun-komunalu

¹⁶ Zdroj: Digitální povodňový plán města Kroměříž (https://www.edpp.cz/krm_charakteristika-zajmoveho-uzemi/)

Mapa 12 Srovnání struktury využití území v krajích ČR a podíl zemědělské půdy na ploše okresů (2019)

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Samotné město se svojí pozemkovou strukturou nepodobá průměru Zlínského kraje. Nachází se zde zvýšený podíl zemědělské půdy (zejména orné půdy) a velice nízký podíl lesních pozemků. Hodnota koeficientu ekologické stability¹⁷ o hodnotě 0,31 značí vysokou intenzitu využití půdy zemědělskou výrobou hraničící až s narušením přírodních struktur. V rámci měst Zlínského kraje se však nejedná o výjimečně špatnou hodnotu. Téměř třetina měst o velikosti více než 5 000 obyvatel měla koeficient ekologické stability nižší než Kroměříž, přičemž nejnižší hodnota byla zaznamenána u Starého Města (0,11). Po doplnění obdobně velkých měst Zlínského kraje do učiněného porovnání (viz Tabulka 21) vyplývá, že pozemková struktura města Kroměříže se vymyká nízkým podílem trvalých travních porostů a vysokým zastoupením orné půdy.

¹⁷ Koeficient ekologické stability je poměrové číslo, které stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků v daném území. Mezi stabilní prvky patří lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy, mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy. Hodnoty koeficientu ekologické stability menší nebo rovné 0,10 dosahují území s maximálním narušením přírodních struktur; 0,10 – 0,30 území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur; 0,31 – 1,00 území intenzivně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou; 1,01 – 2,99 celkem vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami; hodnoty 3,00 a více dosahuje přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.

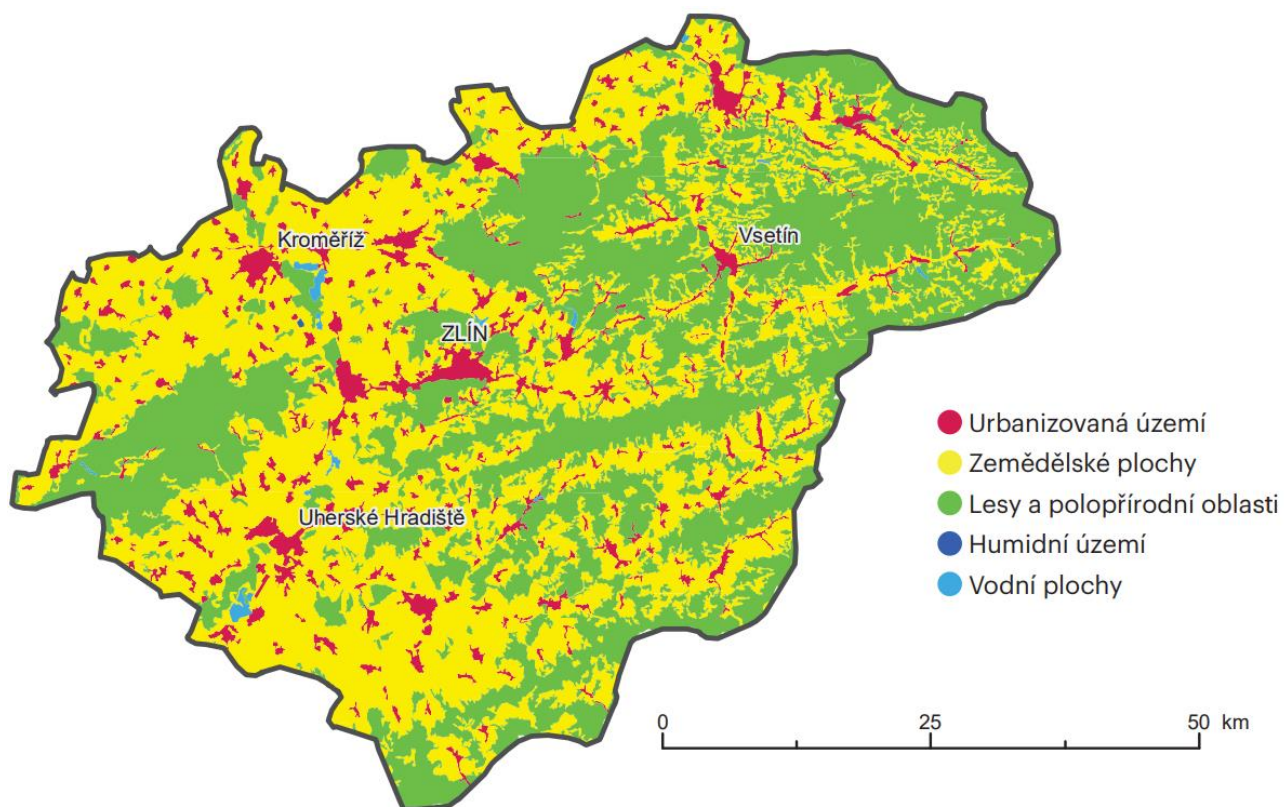

Tabulka 21 Pozemková struktura města Kroměříže – srovnání s ČR, Zlínským krajem a 3 městy v rámci kraje

	Česká republika	Zlínský kraj	Kroměříž	Vsetín	Uherské Hradiště	Valašské Meziříčí
Zemědělská půda	53,3 %	48,5 %	60,9 %	27,7 %	62,1 %	42,3 %
- z toho Orná půda	70,0 %	61,4 %	85,8 %	22,4 %	70,8 %	50,5 %
- z toho Trvalé travní porosty	24,2 %	31,1 %	3,7 %	68,6 %	11,4 %	31,1 %
Zastavěné a ostatní plochy	10,7 %	10,1 %	23,8 %	14,7 %	33,7 %	26,9 %
Vodní plochy	2,1 %	1,3 %	2,3 %	1,1 %	2,2 %	1,9 %
Lesní pozemky	33,9 %	40,0 %	13,0 %	56,5 %	2,1 %	28,9 %
Koeficient ekologické stability	1,08	1,50	0,31	3,78	0,29	1,07

Zdroj: Územně analytické podklady ČSÚ

Pro dokreslení pozemkové struktury na úrovni kraje slouží Mapa 13. Z ní je patrné to, že se město Kroměříž nachází v regionu, respektive okresu vyznačujícím se vysokým zastoupením zemědělských ploch a absencí větších lesních a polopřírodních oblastí. Zalesněná oblast v západní části kraje (vrchovina Chřiby) spadá z větší části do okresu Uherské Hradiště. Hostýnsko-vsetínská hornatina ležící východně od města Kroměříže také zasahuje do okresu Kroměříž, v tomto případě ale sotva 10 % své rozlohy.

Mapa 13 Srovnání struktury využití území v krajích ČR a podíl zemědělské půdy na ploše okresů (2019)

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

2.6 Občanská vybavenost

2.6.1 Veřejný prostor a základní služby

Ve městě Kroměříž se nachází hned 9 náměstí, a to:

- Velké náměstí
  - Je srdcem historické části města Kroměříže. Bylo založeno olomouckým biskupem Brunem ze Schauenburgu ve druhé polovině 13. století jako nové tržiště o rozloze 1 ha. Dominantou náměstí je barokní mariánský sloup, který byl postaven po morové epidemii v roce 1680. Zajímavá je také kašna z roku 1655 vybudovaná jako součást vodovodního systému města. Nejvýznamnější budovou na náměstí je radnice. V podloubích měšťanských a kapitulních domů jsou k nalezení obchůdky, galerie, ale i možnosti oddechu a příjemného posezení.
- Masarykovo náměstí
  - Patří k výstavním částem města. Dominantou je barokní kostel sv. Jana Křtitele, který díky své jednotné výzdobě patří k významným památkám 18. století na Moravě. V těsné blízkosti je budova Justiční akademie (původně německá reálka, později učitelský ústav) postavená v letech 1875–1877 v neorenesančním slohu. Před Akademií stojí socha T. G. Masaryka. Rohová stavba gymnázia z let 1889–1890 má u hlavního vchodu instalovanou pamětní desku s portrétní bustou zakladatele Pěveckého sdružení moravských učitelů Ferninanda Vacha a tvoří plynulý přechod na Milíčovo náměstí.
- Milíčovo náměstí
  - Na Milíčově náměstí upoutá pozornost budova Nadsklepí postavená na konci 19. století právovárečnými měšťany nad pivovarskými sklepy. V nedaleko stojícím domě č. 489 byla od roku 1789 první česká škola v Kroměříži vedená učitelem Františkem Mirovitem Lorencem.
- Riegrovo náměstí
  - Je nejstarším v Kroměříži a je pojmenované podle politika a učenice Františka Ladislava Riegra, který ve města bydlel v jednom z měšťanských domů v době zasedání říšského sněmu v letech 1848 – 1849. Architektonickou dominantou náměstí je barokní kostel Nanebevzetí Blahoslavené Panny Marie. Vedle kostela je pěkná barokní stavba děkanství. Za pozornost stojí barokní kašna před kostelem a především sloup sv. Trojice (morový) z roku 1725.
- Sněmovní náměstí
  - Na Sněmovním náměstí se nachází Arcibiskupský zámek, k němuž přiléhá Podzámecká zahrada. Svým názvem připomíná jednání poslanců ústavodárného říšského sněmu v prostorách zámku v letech 1848 – 1849. Poslední dochovanou městskou branou, tzv. Mlýnskou, lze odtud projít k Biskupské mincovně.
- Stojanovo náměstí
  - Pojmenované podle olomouckého arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana (1851 – 1923), je situováno do jedné z nejstarších částí města. Nachází se zde kostel sv. Mořice, budova probošství z roku 1607 a tzv. stará vikárka s dochovaným renesančním jádrem. Toto malé náměstíčko doplňují pozdně barokní domy kanovníků a vikářů.
- Hanácké náměstí
  - Je nejmladším kroměřížským náměstím. Vzniklo v prostoru bývalých Žižkových kasáren poté, co byla kasárna uzavřena a zrušena. Pro celý prostor a přilehlé budovy se dlouho hledalo využití, až konečně došlo v roce 2010 k revitalizaci celé plochy a k opravě jednoho z kasárenských domů. Nyní se zde nachází dětské hřiště, malý amfiteátr, moderní kašna a parkovací místa pro osobní auta i autobusy, která mohou využít návštěvníci města k bezplatnému parkování.
- Slovanské náměstí:
  - Se nachází v klidové bytové zástavbě města na sídlišti Slovan. Uprostřed náměstí je situován pravoslavný kostelík sv. Cyrila a Metoděje. Nedaleko kostelíku se nachází Knihovna Kroměřížska – p.o.
- Náměstí Míru:
  - Je rozděleno silnicí II/432 na dvě části, jedna se nachází před poliklinikou a druhá před Justiční akademií.

Na území města Kroměříže se podle databáze firmy.cz nacházelo k 19. 5. 2021 dohromady 22 bankomatů celkem 8 různých bankovních institucí. Přesto se v žádné z periferních částí obce, tj. Kotojedy, Těšnovice, Postoupky, Bílany, Drahlov, Hradisko, Trávník, Vážany a Zlámanka bankomaty vůbec nenacházejí. O něco lepší situace je z pohledu obchodů s potravinami, které se nachází alespoň v částech obce Postoupky a Vážany. V největší části obce (tj. Kroměříž) se nachází celkem 13 obchodů s potravinami, mezi nimiž se nachází všechny největší řetězce kromě Billy (tj. Lidl, Tesco, Penny market, Albert, Kaufland). Zhruba polovinu obchodů s potravinami tvoří maloobchodní prodejny, z nichž některé se nacházejí i přímo v centru města.

Z pohledu ostatních typů obchodů (např. obchod s oblečením, zlatnictví, železářství, květinářství, optika, prodejny elektro, prodejny nábytku) a služeb (např. autoservis, servisy elektro, výroba klíčů, oprava obuvi a oděvů, hodinářství, pojišťovna apod.) nebyla shledána nedostupnost. Je však možné, že v důsledku ekonomických dopadů pandemie Covid-19 dostupnost některých služeb zhorší. Nejvíce pravděpodobné je to u restauračních zařízení, kterých bylo ve městě začátkem roku 2021 evidováno zhruba 50.

2.6.2 Bydlení

Podle dat Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo v Kroměříži téměř 13 tisíc bytů, z čehož 37,6 % bytů se nacházelo v rodinných domech a 62,4 % v bytových domech. Naprostá většina rodinných domů je postavena z kamene, cihel, nebo tvárníc. U bytových domů převládají jako hlavní stavební materiál stěnové panely (59,8 %). Celkem výrazná část bytových jednotek (8,8 %) byla neobydlena, kdy rozložení těchto bytů mezi bytové domy a rodinné domy bylo relativně rovnoměrné. Nejčastějším uvedeným důvodem neobydlení bytů byla jejich přestavba. Často se vyskytovaly ale i další důvody jako „změna uživatele“, „využití k rekreaci“, či „nezpůsobilé k bydlení“.

V průběhu posledních 10 let se velikost bytového fondu zvýšila o zhruba 306 jednotek, na hodnotu kolem 13 280. Přesnější statistiky budou k dispozici v rámci výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021, a to nejdříve koncem roku 2021.

Tabulka 22 Vývoj počtu bytů ve městě Kroměříž v období 2011 – 2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet bytů	12 977	13 062	13 119	13 151	13 168	13 190	13 222	13 243	13 263	13 283

Zdroj: ČSÚ

Z pohledu velikosti a technického vybavení bytů se město Kroměříž oproti srovnatelně velkým městům Zlínského kraje vyznačuje nadprůměrnou rozlohou bytů a vysokým stupněm plynofikace. V ostatních sledovaných aspektech technického vybavení je město Kroměříž průměrné (viz Tabulka 23). Absolutní hodnoty počtu bytů dle sledovaných charakteristik jsou zkráceny nevyplněním požadovaných údajů částí respondentů.

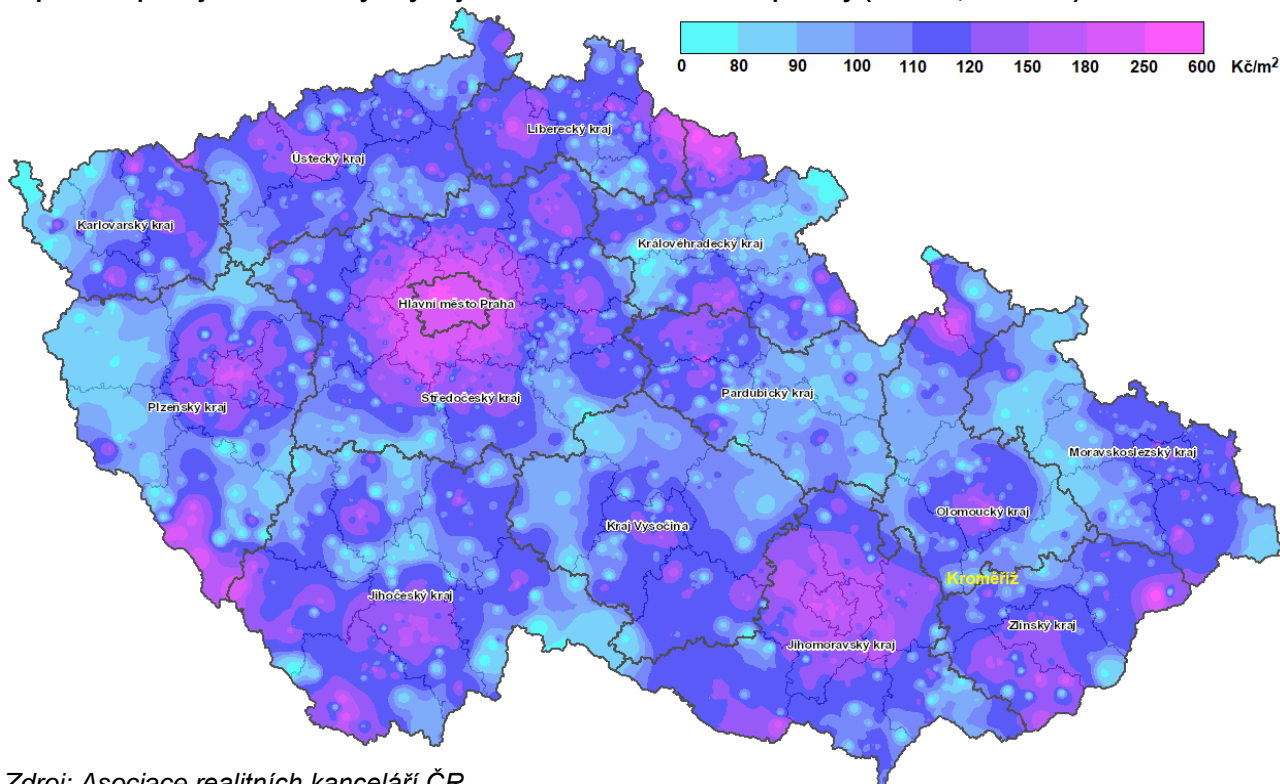
Tabulka 23 Srovnání bytového fondu města Kroměříže s dalšími městy v rámci Zlínského kraje

Charakteristika bytů	Počet bytů (Kroměříž)	Podíl bytů - Kroměříž	Podíl bytů - Vsetín	Podíl bytů - Uherské Hradiště	Podíl bytů - Valašské Meziříčí	
Počet obytných místností						
• 1 místnost	628	5,7 %	6,3 %	7,5 %	5,5 %	
• 2 místnosti	1 356	12,4 %	16,7 %	12,1 %	12,4 %	
• 3 místnosti	2 824	25,7 %	27,9 %	30,5 %	27,3 %	
• 4 místnosti	3 655	33,3 %	37,4 %	31,1 %	34,7 %	
• 5 a více místností	2 508	22,9 %	11,6 %	18,7 %	20,0 %	
Technické vybavení bytu						
• plyn zaveden do bytu	9 995	84,4 %	69,7 %	82,7 %	73,8 %	
• vodovod v bytě	11 103	93,8 %	91,0 %	94,7 %	94,7 %	
• teplá voda	11 002	92,9 %	90,1 %	94,1 %	94,0 %	
• přípoj na kanalizační síť	11 175	94,4 %	92,4 %	96,4 %	87,1 %	
• žumpa, jímka	486	4,1 %	5,7 %	2,1 %	10,2 %	
• vlastní splachovací záchod	11 108	93,8 %	90,9 %	94,8 %	94,6 %	
• vlastní koupelna, sprchový kout	11 105	93,8 %	91,0 %	94,9 %	94,9 %	
Průměrná plocha bytu			78,2 m ²	62,7 m ²	75,1 m ²	73,9 m ²
• z toho obytná plocha			75,4 %	76,4 %	74,6 %	75,0 %

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Dalším klíčovým aspektem oblasti bydlení jsou ceny nemovitostí. Mapa 14 znázorňuje skutečnost, že se město Kroměříž řadí nájemními cenami bytových jednotek v rozpětí 120–165 Kč za metr čtvereční mezi relativně levnější (finančně dostupnější) urbanizovaná území. Například ve městech Uherské Hradiště, Uherský Brod, Bojkovice a Vsetín vychází náklady na bydlení jako více nepříznivé pro zdejší obyvatele. Zlínský kraj se pak obecně vyznačuje průměrnými nájemními cenami v rámci České republiky.¹⁸

Mapa 14 Mapa nájemních cen bytových jednotek na území České republiky (03/2020, Kč na m²)

Zdroj: Asociace realitních kanceláří ČR

Bytový fond města

Město Kroměříž disponuje celkem 499 bytovými jednotkami, a to v rámci 16 objektů (viz Tabulka 24). Jedná se o standardní objem nabídky městských bytů v rámci měst České republiky obdobné velikosti. V roce 2016 byl u velikostní skupiny obcí 10 000 – 49 999 obyvatel evidováno v průměru 536 vlastněných bytových jednotek, mediánová hodnota činila 472. Do průzkumu byla zapojena zhruba polovina obcí v této velikostní kategorii¹⁹.

Tabulka 24 Identifikace bytového fondu města Kroměříže (05/2021)

Ulice a č.p.	Počet bytů	Ulice a č.p.	Počet bytů
Byty v domech zvláštního určení		Byty v běžném pronájmu	
náměstí Míru 520	40	Kotojedská 1011	16
Kotojedská 1064	16	Kotojedská 1012	16
Kotojedská 1065	16	Nitranská 4265	33
Lutopecká 1422	106	<u>Souhrn</u>	<u>65</u>
U sýpek 3209	28	Ostatní	
U sýpek 3303	28	Bílany 33	1
Nitranská 4091-2	57	Jánská 27-31	1
Nitranská 4264	44	Kollárova 658	3
<u>Souhrn</u>	<u>335</u>	<u>Souhrn</u>	<u>5</u>

¹⁸ Zdroj: <https://realitymix.cz/statistika-nemovitosti/byty-pronajem-prumerna-cena-pronajmu-1m2-mesic.html>

¹⁹ Zdroj: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. – Analýza struktury obecních bytů v ČR (2016)

Ulice a č.p.	Počet bytů
Byty pro příjmově vymezenou skupinu obyvatel	
Lutopecká 1410	47
Lutopecká 1411	47
Souhrn	<u>94</u>
CELKEM	499

Zdroj: Interní podklady města Kroměříže

Většina bytového fondu města Kroměříže se nachází v rámci domů zvláštního určení, které jsou určeny pro starobní důchodce, nebo částečně či plně invalidní osoby.

2.6.3 Volnočasové a sportovní aktivity

Město Kroměříž má k dispozici rozsáhlou infrastrukturu umožňující bohaté sportovní vyžití. Většina sportovních areálů a sportovních zařízení jsou buďto přímým vlastnictvím samotného města Kroměříže nebo ve vlastnictví tělovýchovných organizací a zájmových sdružení občanů. Ve městě jsou také sportovní zařízení v soukromém vlastnictví (např. Sportcentrum Paráda), ve kterých je dostupný badminton, bowling, nohejbal, posilovna, ricochet, skupinové lekce, squash, stolní tenis, tenis, volejbal a další.

V rámci provedené analýzy byla identifikována tato venkovní sportovní infrastruktura (blíže viz Příloha 6): 33 dětských hřišť, 6 venkovních hřišť u základních škol, atletický stadion, 3 lokality s tenisovými kurty (celkem 8 kurtů), dopravní hřiště, agility hřiště a cvičiště, workoutové hřiště, hokejbalové hřiště a Sportovní hala Domova mládeže Kroměříž. Další venkovní hřiště jsou součástí areálů 5 základních škol. Nad rámec výše jmenovaného jsou klíčová tato městská sportoviště:

- Krytý bazén,
- Koupaliště Bajda,
- Fotbalový stadion (4 hřiště),
- Zimní stadion,
- Sportovní hala Slávia.

Výše jmenovaná městská sportoviště, společně s areálem s 2 tenisovými kurty a 2 volejbalovými / nohejbalovými kurty, spravuje pro město Kroměříž příspěvková organizace Sportovní zařízení města Kroměříže.

Z pohledu rozpočtu město Kroměříž podporuje oblast sportu a zájmové činnosti v obdobném rozsahu jako další velikostně srovnatelná města Zlínského kraje. V posledním sledovaném roce tvořilo většinu těchto výdajů (cca 90 %) financování chodu sportovních zařízení ve vlastnictví města.

Tabulka 25 Srovnání výdajů měst na oblast sportu a zájmové činnosti

Město	2018	2019	2020	2018-2020
Kroměříž	37 176	47 658	78 993	163 827
Uherské Hradiště	29 903	43 879	56 827	130 609
Valašské Meziříčí	30 092	31 561	35 569	97 222
Vsetín	77 625	63 279	100 859	241 763
<u>Průměr</u>	<u>43 699</u>	<u>46 594</u>	<u>68 062</u>	<u>158 355</u>

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR)

Organizovaný sport a volnočasové aktivity je možné min. v rámci těchto zjištěných spolků a klubů²⁰:

- TJ Slavia Kroměříž (basketbal, judo, karate, moderní gymnastika, stolní tenis, šachy) – 1 001 členů;
- Plavecké sporty Kroměříž, z.s. (plavání) – 489 členů;
- ATLETICKÝ KLUB KROMĚŘÍŽ z.s. (atletika) – 385 členů;
- SK Hanácká Slavia Kroměříž, z.s. (fotbal) – 383 členů;
- HK Kroměříž z.s. (hokej) – 328 členů;
- TC BAJDA Kroměříž, z.s. (tenis) – 250 členů;

²⁰ Zdroj: České unie sportu a Spolkový rejstřík

- Volleyball club Kroměříž (volejbal) – 244 členů
- SFK Kozel Počenice, z.s. (florbal) – 98 členů (*mládežnické kategorie jsou na území města Kroměříže*);
- Lodní Sporty Kroměříž z.s. (jachting, vodní lyžování) – 85 členů;
- Lukostřelba Kroměříž z.s. (lukostřelba) – 69 členů;
- Vodácký klub Kroměříž, z.s. (kanoistika) – 60 členů;
- Klub orientačního běhu Směr Kroměříž (orientační běh) – 56 členů;
- SK neslyšících Kroměříž, z.s. – 40 členů;
- SK Morava, z.s. (posilovna) – 38 členů;
- Rekreační sporty Kroměříž z.s. (rekreační sporty a gymnastika pro děti) – 27 členů;
- Runners Club Kroměříž, z.s. (běh) – 27 členů;
- 18st Century Club, z.s. (volnočasový a rekreační sport) – 21 členů;
- BC KROMĚŘÍŽ, z.s. (biliard) – 18 členů;
- Kuželkářský klub Kroměříž (kuželky) – 15 členů;
- Lakros klub Kroměříž z.s. (lakros) – 13 členů;
- F.C. Oldstars Kroměříž (futsal) – N/A;
- Mairacing team (cyklistika) – N/A;
- NK Bajda Kroměříž, z.s. (nohejbal) – N/A;
- Klub sportovního tance Swing Kroměříž (sportovní tanec) – N/A.

2.6.4 Sociální služby

Oblast rozvoje sociálních služeb na území města Kroměříže je detailně řešena „Komunitním plánem sociálních služeb na Kroměřížsku pro období 2020 – 2023“, který vznikl metodou komunitního plánování, jakožto jedním ze způsobů, jak efektivně naplňovat hlavní cíle a principy sociální politiky České republiky i Evropské unie. Tato kapitola tak představuje primárně kvantitativní analýzu, která doplňuje již existující komunitní plán.

V okrese Kroměříž je nabízeno 22 z 32 sociálních služeb. Na úrovni kraje absentují pouze 3 služby, a to „průvodcovské a předčitatelské služby“, „terapeutické komunity“ a „tísňová péče“, které jsou zároveň nejméně rozšířenými sociálními službami v rámci celé ČR. V porovnání s průměrem České republiky a se Zlínským krajem se město i okres Kroměříž vyznačují (je nutno brát tyto informace se značnou rezervou, jelikož není zohledněna skutečná kapacita zařízení, nýbrž jen jejich počet):

- Standardní dostupností sociálních služeb (vyznačeno modrým podbarvením v Příloze 7 na str. 124):
  - Domovy pro seniory.
  - Odborné sociální poradenství.
  - Domovy se zvláštním režimem.
  - Sociální rehabilitace.
  - Domovy pro osoby se zdravotním postižením.
  - Nízkoprahová denní centra.
  - Kontaktní centra.
  - Podpora samostatného bydlení.
- Zhoršenou dostupností / nedostupností sociálních služeb (vyznačeno červeně v Příloze 7 na str. 124):
  - Noclehárny.
  - Centra denních služeb.
  - Raná péče.
  - Týdenní stacionář.
  - Domy na půl cesty.

Ve městě Kroměříži je, navzdory příznivým statistikám města vůči nadřazeným územním jednotkám, místními experty negativně hodnocena dostupnost také „Odlehčovacích služeb“, „Chráněného bydlení“, „Služeb následné péče“ a „Sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením“ (vyznačeno šedým podbarvením v Příloze 7 na str. 124). Pozitivně je vnímána jen nabídka „Azylových domů“.

Dalšími tématy v sociální oblasti, kterým bude v příštích letech potřeba věnovat pozornost, jsou:

- nabídka terénních služeb pro osoby bez přístřeší, jejichž potřeba je zvýšena mimo jiné z důvodu přítomnosti Psychiatrické nemocnice v Kroměříži a Protialkoholní záchytné stanice na území města;

- terénní práce s mládeží jako prevence vzniku sociálně vyloučených lokalit,
- rozvoj mezigeneračního setkávání (např. vytvoření komunitního centra);
- stárnutí populace, kdy index stáří²¹ ve městě Kroměříž výrazně převyšuje průměrné hodnoty v rámci České republiky, kraje i ORP (viz Graf 5);
  - *Poznámka: Město Kroměříž je atraktivním místem pro prožití stáří, což se odráží na pozitivním migračním saldu ve věkové kategorii 65 a více let. Lze tedy očekávat citelný růst poptávky po sociálních službách v dlouhodobém horizontu. Obdobná situace je např. také v Luhačovicích.*
- spolupráce města s neziskovým sektorem v oblasti sociálních služeb.

2.6.5 Zdravotní péče

Ve městě Kroměříži připadá na jedno zdravotní zařízení evidované v „Národním registru poskytovatelů zdravotních služeb“ zhruba 147 obyvatel, na úrovni okresu je tato hodnota horší (245), stejně jako na úrovni kraje (249). Jedná se však o logické zjištění z pohledu spádovosti, kdy ve větších městech mají zpravidla lepší dostupnost zdravotní péče než v širším regionu zahrnujícím řídce osídlené oblasti bez zdravotních zařízení. Důležitější je tak srovnání s obdobně velkými městy, přičemž pro toto srovnání bylo vybráno celkem 6 měst ležících na území Zlínského kraje nebo v některém ze sousedních krajů. I tato komparace vychází pro město Kroměříž příznivě, kdy na jedno zařízení v průměru vychází o 6 % méně obyvatel než v průměru vzorku 6 porovnávaných měst. Nicméně například ve městě Uherské Hradiště byla zjištěna výrazně nejlepší hodnota počtu obyvatel na zdravotní zařízení (123), což ale částečně vyplývá z toho, že na úrovni obcí s rozšířenou působností je ORP Uherské Hradiště o 31 % větší než všechna ostatní sledovaná města, což ilustruje doplňkový sloupec „Počet obyvatel ORP na zařízení města“ v tabulce níže.

Tabulka 26 Analýza počtu zdravotních zařízení v přepočtu na obyvatele (k 1. 1. 2021)

Územní jednotka	Počet zařízení na úrovni daného celku	Počet obyvatel daného celku na 1 zařízení	Počet obyvatel ORP na 1 zařízení města
Zlínský kraj	2 328	249	-
Okres Kroměříž	427	245	-
Město Kroměříž	193	147	355
Město Vsetín	134	194	489
Město Uherské Hradiště	205	123	440
Město Valašské Meziříčí	145	154	288
Město Šumperk	175	148	394
Město Hodonín	151	162	402
Město Nový Jičín	152	153	321
<u>Průměr 6 porovnávaných měst</u>	<u>160</u>	<u>156</u>	<u>389</u>

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb a ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Slabinou výše učiněné komparace je skutečnost, že nezohledňuje velikost jednotlivých zdravotních zařízení. Ve městě Kroměříž se v rámci 193 zařízení k 1. 1. 2021 skrývalo celkem 303 ordinací, z nichž 42 je součástí **Kroměřížské nemocnice a.s.** V areálu nemocnice je pak zahrnuto dalších 25 samostatných zařízení o cca 50 ordinacích, nejvíce z nich (15) zaujímá Psychiatrická nemocnice v Kroměříži.

Více než 5 ordinací je pak k dispozici v dalších 2 zařízeních, jimiž jsou: Lunacor s.r.o. a MUDr. Miloslav Páleníček, Odborná interní ordinace. Z pohledu objektů jsou pak kromě budov nemocnice nejzásadnější tyto adresy:

- náměstí Míru 3760/11 (Poliklinika Kroměříž) – celkem 16 zařízení;
- Tovačovského 437/20 – celkem 12 zařízení;
- Moravská 3879/51 (Polimed centrum) – celkem 12 zařízení;
- Vejvanovského 374/2 – celkem 7 zařízení;
- Riegrovo náměstí 149/33 – celkem 7 zařízení;
- Komenského náměstí 372/14 – celkem 7 zařízení;
- náměstí Míru 350/2a – celkem 6 zařízení;
- Vodní 56/11 – celkem 5 zařízení.

²¹ Index stáří vyjadřuje, kolik obyvatel v poproduktivním věku 65 a více let připadá na 100 dětí (tj. osob ve věku 0-14 let).

V bližším pohledu jsou nejrozšířenějšími zdravotními službami, resp. obory péče: zubní lékařství, všeobecné praktické lékařství a zubní technici (viz Tabulka 27). Kompletní výčet je součástí příloh (viz Příloha 6). Ve městě je vytvořena také nabídka hospicové a paliativní péče terénní i pobytové formy.

Tabulka 27 Identifikace četnosti výskytu nejrozšířenějších oborů zdravotní péče na území města Kroměříže

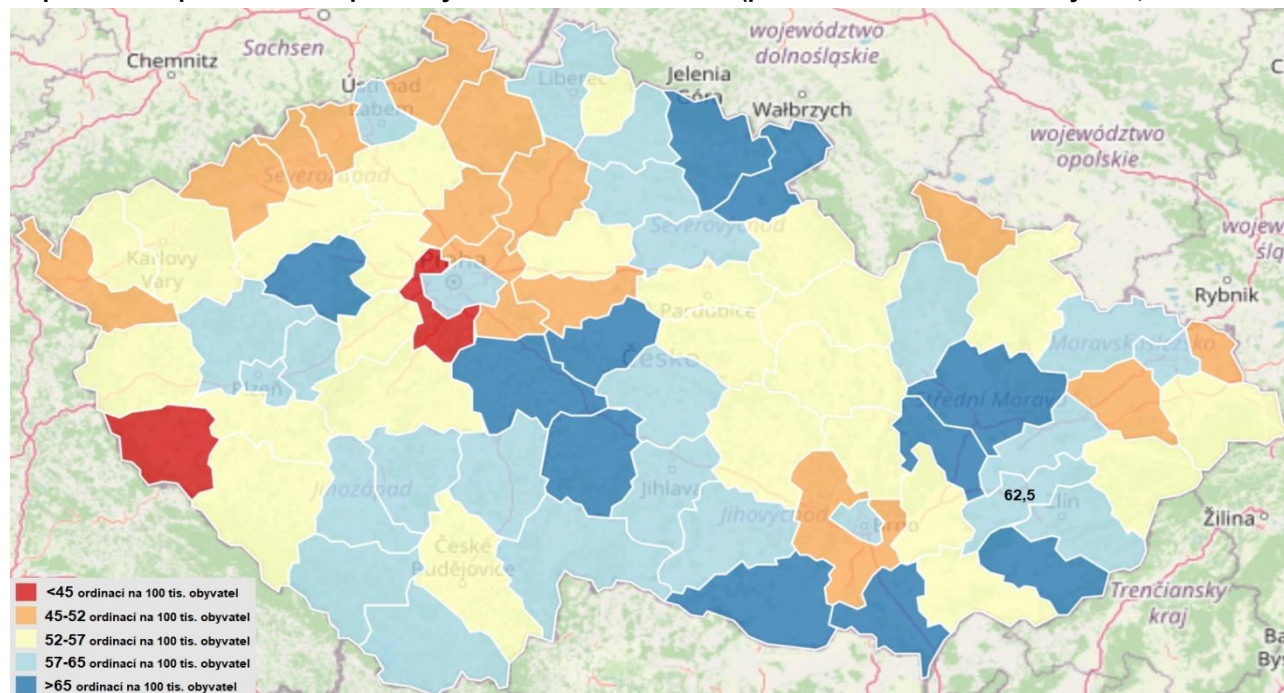
Obor péče	Počet ordinací	Obor péče	Počet ordinací
zubní lékařství	30	vnitřní lékařství	8
všeobecné praktické lékařství	23	anesteziologie a intenzivní medicína	7
zubní technici, ortodoncie, dentální hygiena	22	neurologie	7
praktické lékárenství	15	rehabilitační a fyzikální medicína	7
fyzioterapeut	13	ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí	7
gynekologie a porodnictví	10	dermatovenerologie	6
psychiatrie	10	otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku	6
praktické lékařství pro děti a dorost, dětské lékařství	9	všeobecná sestra	6
endokrinologie a diabetologie	8	kardiologie	5
klinický psycholog	8	oftalmologie	5
radiologie a zobrazovací metody	8		

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb a ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

Z pohledu dostupnosti všeobecného praktického lékařství se město Kroměříž nachází v okrese i kraji s nadprůměrnou nabídkou praktických lékařů. Na úrovni okresů se v tomto ohledu okres Kroměříž řadí na 8. nejlepší příčku ze 76. Lépe na tom jsou pouze okresy Přerov, Třebíč, Havlíčkův Brod, Tábor, Jičín, Hradec Králové a Plzeň-město. Nejméně obyvatel na jednoho praktického lékaře připadá v Královéhradeckém a Olomouckém kraji, naopak nedostatkem lékařů trpí lidé v kraji Ústeckém, Karlovarském a Pardubickém.

Nicméně z provedeného anketního šetření a dle názorů místních expertů v rámci odborných pracovních skupin je nabídka praktických lékařů ve městě Kroměříž nevyhovující a je zde zvýšené riziko zhoršení situace v důsledku vysokého průměrného věku ordinujících doktorů.

Mapa 15 Dostupnost ordinací praktických lékařů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020)

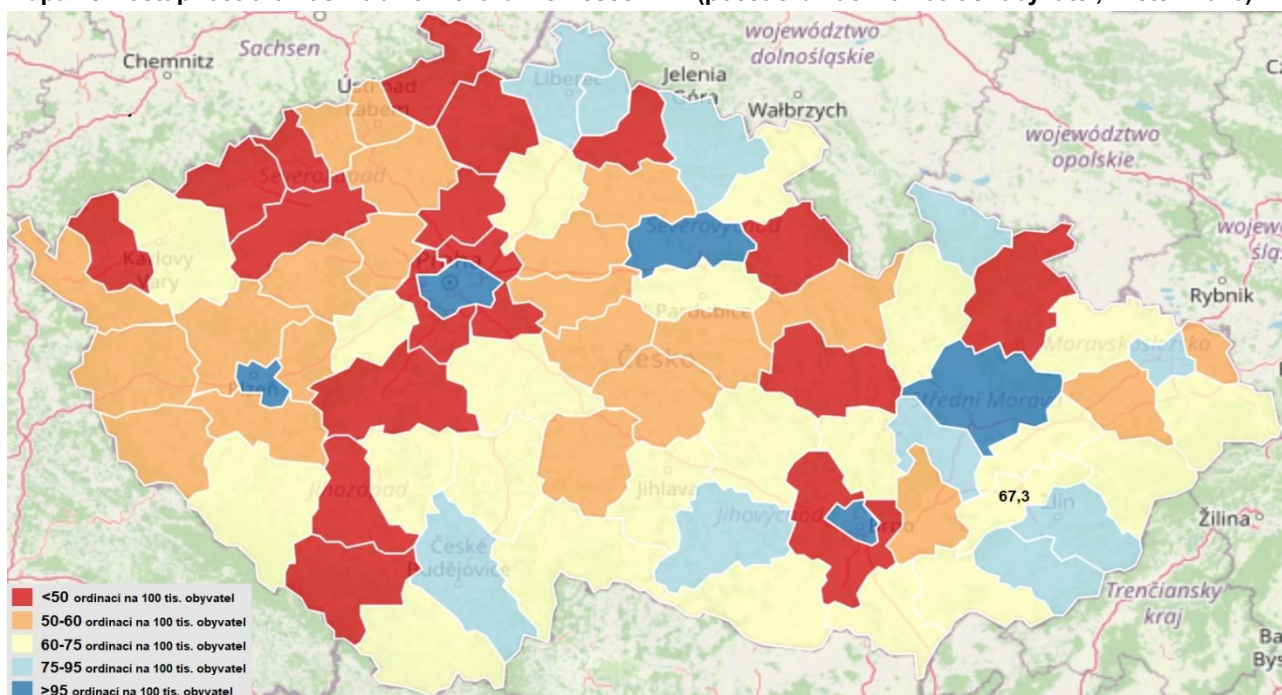
Zdroj: Český rozhlas (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dostupnost-zdravotni-pece-datova-zurnalistika-mapa-prakticti-lekari-zubari-kraje_2009210600_nkr)

Také zubní ordinace jsou v okrese Kroměříž nadprůměrně rozšířené, okres se s hodnotou 67,3 ordinacemi na 100 tis. obyvatel řadí na 25. místo ze 76 okresů. Situace se ale v poslední době zhoršuje, kdy 2 ordinace byly uzavřeny bez náhrady a v dalších 3 až 4 případech ordinují lékaři v důchodovém věku. V případě, že místní zubař ukončí svoji praxi, tak zdravotní pojišťovna zpravidla nabídne jeho pacientům náhradní zubaře jen mimo

okres Kroměříž, což je pro řadu seniorů (a nejen pro ně) víceméně nedostupná služba. Obyvatelé Kroměříže tak mnohdy musí dojíždět za touto službou do jiných okresů (např. Valašské Meziříčí, Prostějov).

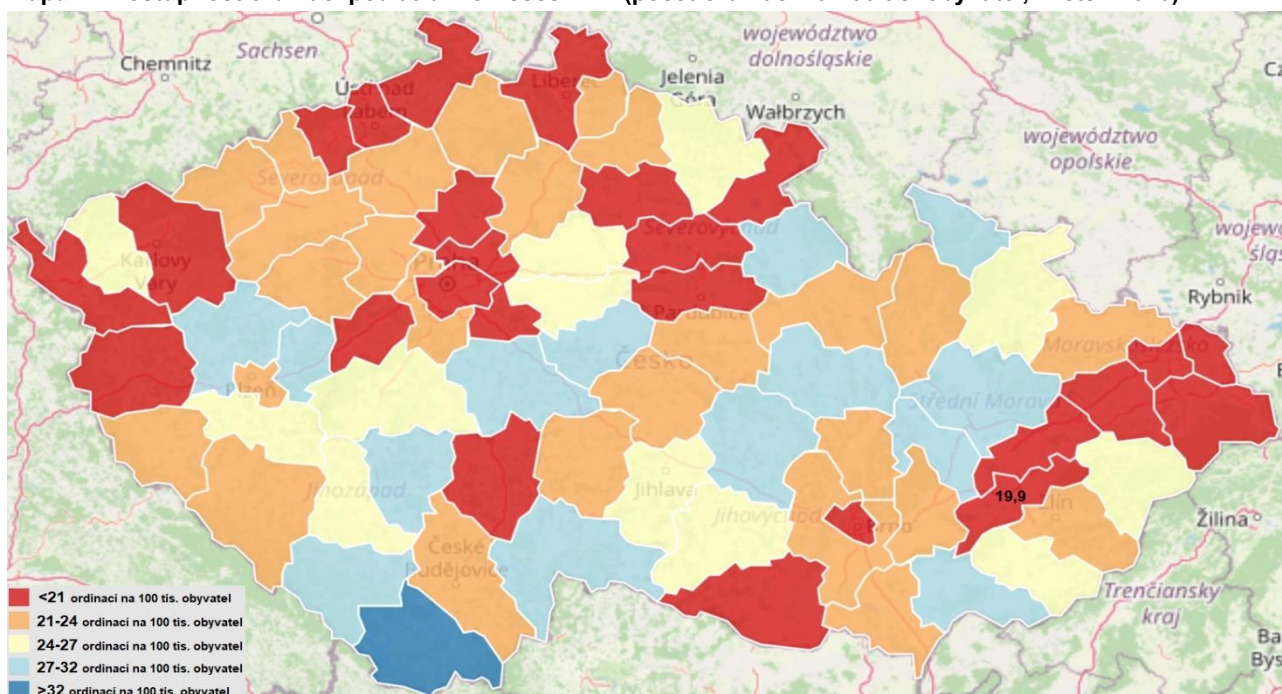
Mapa 16 Dostupnost ordinací zubních lékařů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020)

Zdroj: Český rozhlas (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dostupnost-zdravotni-pece-datova-zurnalistika-mapa-prakticti-lekari-zubari-kraje_2009210600_nkr)

Významným problémem primární péče v okrese i ve většině České republiky je nedostatek praktických lékařů pro děti a dorost (tj. pediatriů). Navíc je řada z nich v před/důchodovém věku. Okres Kroměříž se v tomto ohledu řadí do nejhorsích kategorie okresů ČR, na 64. pozici ze 76 okresů.

Mapa 17 Dostupnost ordinací pediatriů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020)

Zdroj: Český rozhlas (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dostupnost-zdravotni-pece-datova-zurnalistika-mapa-prakticti-lekari-zubari-kraje_2009210600_nkr)

Na závěr této kapitoly je potřeba dodat, že město má zpracován Zdravotní plán města Kroměříže 2020–2022²², ve kterém je věnována bližší pozornost vybraným tématům, jako je například prevence nemocí a vhodný životní styl. Součástí tohoto plánu je řada opatření a aktivit, které jsou navrženy k realizaci.

²² https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/zdravotni-plan-mesta-kromerize-2020-2022.pdf

2.6.6 Bezpečnost a prevence kriminality

V rámci analýzy bezpečnostní situace ve městě Kroměříži byla provedena analýza kriminality pomocí Mapy kriminality, projektu Otevřené společnosti, o.p.s. Sledovaným územím bylo Obvodní oddělení Policie ČR Kroměříž (dále také jako „obvodní oddělení“) spadající pod Územní odbor Kroměříž. Pod působnost tohoto obvodního oddělení spadá celkem 34 katastrálních území²³, z nichž 11 leží na území města Kroměříže.

V posledním sledovaném roce 2020 dosáhl na sledovaném území index kriminality hodnoty 174,7, což znamenalo zvýšení oproti hodnotě roku 2018 o 4,42 %, zatímco bezpečnostní situace se na úrovni kraje i České republiky dle statistik zlepšila. Obvodní oddělení Kroměříž se tak zařadilo na hranici nejhorší čtvrtiny obvodních oddělení co do indexu kriminality (tj. na 395. místo z 522, s hodnotou o 4,17 % vyšší, než jaký je celorepublikový průměr). I samotná míra objasnění případů nevychází pro Obvodní oddělení Kroměříž přívětivě, kdy toto oddělení vychází zhruba jako průměrně efektivní (276. místo ze 522 v rámci ČR), s mírou objasnění případů 50 %. Na úrovni územního odboru byla zjištěna míra objasnění 56 %, na úrovni kraje dokonce 62 %.

Tabulka 28 Vývoj hodnot indexu kriminality z pohledu územních celků, ve kterých leží město Kroměříž

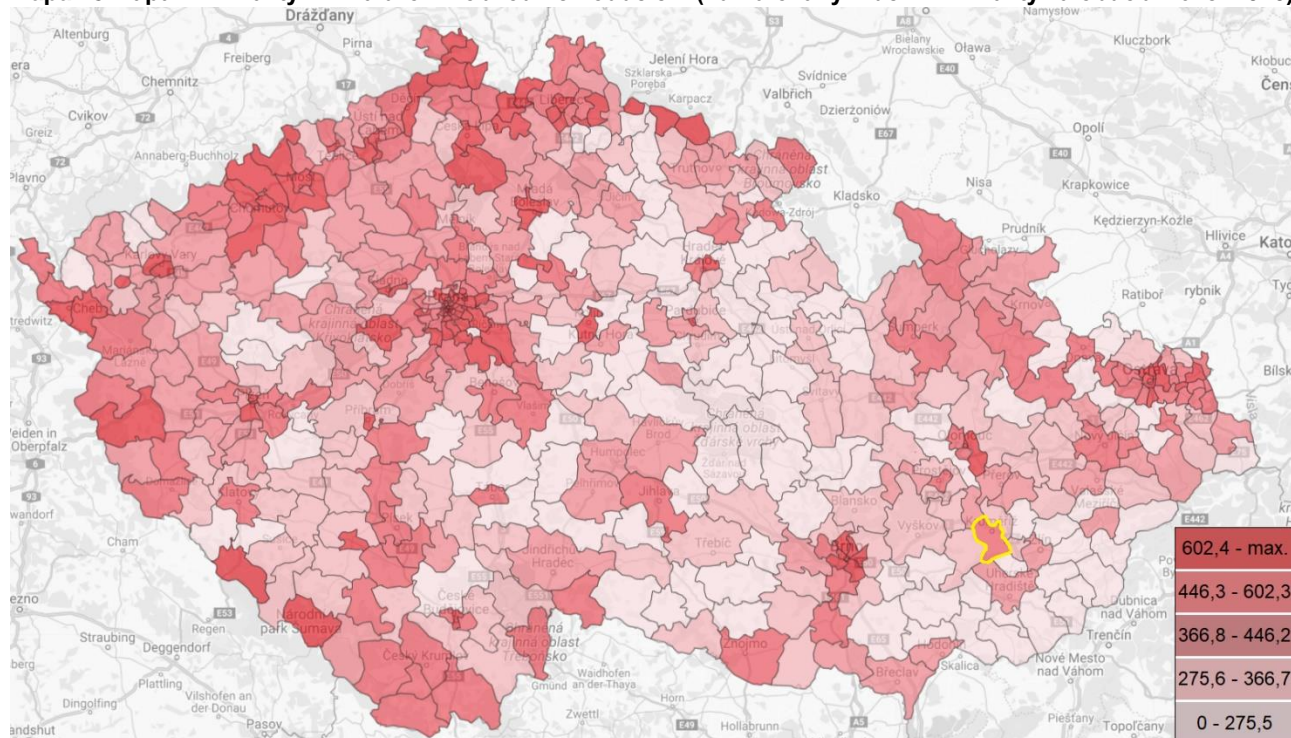
Rok	Obvodní oddělení	Územní odbor	Kraj	Česká republika
2020*	174,7	123,5	98,8	167,7
2019	167,3	119,8	104,6	189,6
2018	144,9	111,8	105,1	183,6
2017	147,8	120,4	116,4	192,9
2016	162,3	127,1	125,4	207,8
2015	164,6	135,8	135,0	236,2
2014	167,0	140,2	149,3	275,3

*Přepočteno z dat 01/2020 – 09/2020 dle koeficientu z roku 2019.

Zdroj: Mapa kriminality (projekt Otevřené společnosti, o.p.s.)

Relativně horší postavení Obvodního oddělení Kroměříž je patrné z mapy níže. V rámci Zlínského kraje se jedná o obvodní oddělení s nejvyšším indexem kriminality v kumulovaném vyjádření posledních 3 let.

Mapa 18 Mapa kriminality ČR na úrovni obvodních oddělení (kumulovaný index kriminality za období 2018–2020)

Zdroj: Mapa kriminality (projekt Otevřené společnosti, o.p.s.)

²³ Zdroj: <https://www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-kromeriz-648678.aspx>

Při pohledu na tabulku níže (viz Tabulka 29) lze zaznamenat rostoucí trend hodnot indexu kriminality v Kroměříži v posledních 3 letech, který byl způsoben růstem výskytu většiny typů trestných činů. Pokles či stagnace byla zaznamenán/a pouze u krádeže jízdních kol a vloupání do obydlí. Absolutní hodnota indexu kriminality je pak v posledních letech zvyšována oproti průměru ČR zejména násilnými trestnými činy (fyzické útoky, znásilnění a loupeže). Naopak výskyt majetkových trestných činů je zde podprůměrný (např. krádeže věcí z automobilů; krádeže automobilů; vloupání do obydlí; krádeže jízdních kol).

Tabulka 29 Struktura trestných činů v letech 2018–2020 z pohledu územích celků, ve kterých leží město Kroměříž

Trestný čin	Obvodní oddělení - 2018* (počet)	Obvodní oddělení - 2019* (počet)	Obvodní oddělení - 2020* (počet)	Změna za 2 roky (%)	Vnitřní struktura trestných činů (průměr let 2018–2020)			
					Obvodní oddělení	Územní odbor	Kraj	ČR
Vražda	0	1	0	-	0,05 %	0,05 %	0,08 %	0,07 %
Znásilnění	2	4	4	100 %	0,55 %	0,45 %	0,37 %	0,35 %
Fyzický útok	53	59	70	32,1 %	10,00 %	11,39 %	8,60 %	5,67 %
Loupež	6	10	8	33,3 %	1,32 %	0,92 %	0,55 %	0,73 %
Vloupání do obydlí	7	12	6	-14,3 %	1,37 %	1,71 %	1,47 %	2,44 %
Krádeže vloupáním do víkendových chat	2	0	4	100 %	0,33 %	0,26 %	0,83 %	0,78 %
Krádeže automobilů	4	14	9	125 %	1,48 %	1,50 %	1,32 %	1,56 %
Krádeže věcí z automobilů	7	10	23	229 %	2,20 %	3,06 %	3,24 %	7,96 %
Krádeže jízdních kol	13	10	8	-38,5 %	1,70 %	1,19 %	1,99 %	2,67 %
Výroba, držení a distribuce drog	10	13	16	60,0 %	2,14 %	2,42 %	2,73 %	2,56 %
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	24	27	40	66,7 %	5,00 %	8,14 %	10,74 %	4,52 %
Všechny zbývající činy	413	462	469	13,6 %	73,85 %	68,90 %	68,09 %	70,69 %
CELKEM	541	622	657	21,4 %	-	-	-	-
Index kriminality	142,5	163,9	173,1	21,5 %	-	-	-	-

*Hodnoty jednotlivých let jsou, kvůli změně metodiky k 1. 10. 2020, počítány od října předcházejícího roku do září uvedeného roku.

Zdroj: Mapa kriminality (projekt Otevřená společnost, o.p.s.)

Z pohledu integrovaného záchranného systému se v Kroměříži nachází stanice Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, a to jihovýchodně od centra města, v ulici Nerudova (tj. poblíž Husova náměstí). Další profesionální hasičské sbory sídlí v okolí 30 km v Bystřici pod Hostýnem, Holešově, Kojetíně, Morkovicích-Slížanech, Prostějově, Přerově, Otrokovicích, Vyškově a Zlíně. Na území města Kroměříže sídlí také Sbor dobrovolných hasičů Kroměříž (Hanácké náměstí 463/7), který je okresním sdružením v rámci Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Průměrný počet požárů na tisíc obyvatel byl v okrese Kroměříž v roce 2020 zhruba 1,31, což je o trochu nepříznivější hodnota než úroveň Zlínského kraje (1,22). Pozitivní však je, že se požáry pojily s nižšími přímými škodami a malým počtem zraněných osob. Nicméně počet usmrcených osob v souvislosti s požáry byl v roce 2020 zvýšený oproti ostatním okresům Zlínského kraje.

Tabulka 30 Statistika požárů v okresech Zlínského kraje v roce 2020

Územní jednotka	Požáry			Přímá škoda		Uchráněné hodnoty celkem (tis. Kč)	Usmrcené osoby		Zraněné osoby
	celkem	index 2020/2019	na 1000 obyvatel	celkem (tis. Kč)	na 1 požár (tis. Kč)		celkem	z toho v přímé souvislosti	
Kraj celkem	712	101,1	1,22	54 442	76,5	390 369	9	5	48
v tom okresy:									
Kroměříž	138	108,7	1,31	5 588	40,5	51 662	4	3	5
Uherské Hradiště	122	76,3	0,86	9 872	80,9	27 675	1	1	9
Vsetín	209	102,0	1,46	22 875	109,4	108 394	1	-	18
Zlín	243	114,6	1,27	16 108	66,3	202 638	3	1	16

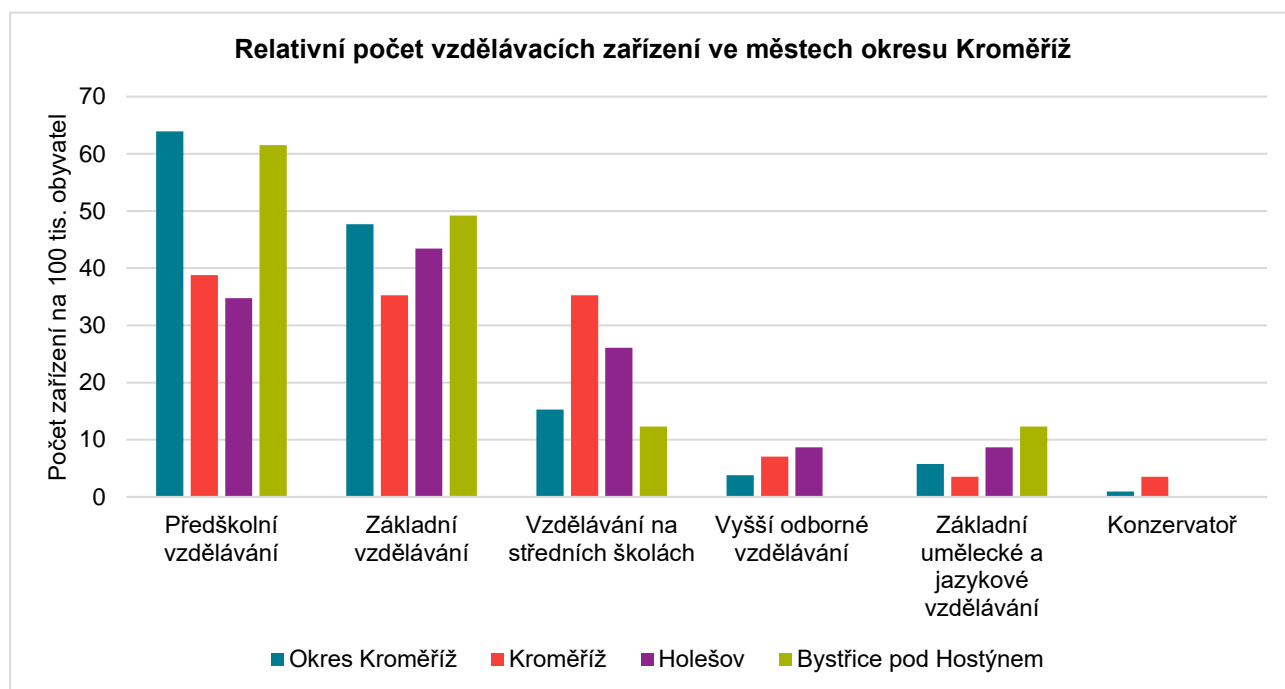
Zdroj: Český statistický úřad z dat Hasičského záchranného sboru ČR

Ve městě Kroměříž sídlí jak Městská policie (Velké náměstí 33/11), tak i Policie ČR – Územní odbor Kroměříž (Březinova 2819). Zdravotnická záchranná služba sídlí v Kroměřížské nemocnici na adrese Havlíčkova 3549/73.

2.7 Školství a vzdělávání

Kroměříž je městem s vysokou úrovní vzdělanosti a s bohatou tradicí ve školství, k výběru se ve městě nachází velké množství dostupných vzdělávacích zařízení všech druhů (základní školy, gymnázia, odborné střední školy, konzervatoř, vyšší odborná škola). Zejména starší studenti si mohou vybrat z pestrého množství specializovaných a odborných oborů a případně i forem vzdělávání (denní, kombinované či nástavbové studium). Z porovnání s dalšími většími městy v okrese (tj. Holešov a Bystřice pod Hostýnem) vyplývá, že je ve městě Kroměříži zvýšený počet vzdělávacích institucí středoškolské úrovně a zaostává počet zařízení předškolního a základního vzdělávání. Tento pohled je ale zjednodušený a nezohledňuje skutečné kapacity vzdělávacích institucí.

Graf 16 Relativní počet vzdělávacích zařízení podle kategorií ve vybraných územních jednotkách k 1. 1. 2021

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Rejstříku škol a školských zařízení

V roce 2020 bylo v Kroměříži skoro 4,3 tisíce dětí do věku 14 let, které byly zařazeny do školního systému v předškolním a základním vzdělávání. Ve městě i okresu Kroměříž je nejčastějším zřizovatelem školních zařízení obec a Zlínský kraj, naopak počet soukromých škol je minimální, i když v posledních letech má rostoucí tendenci, zejména na území větších měst.

2.7.1 Analýza současného stavu školských zařízení

Předškolní vzdělávání a základní vzdělávání

Celkem se v Kroměříži nachází 11 mateřských školek, většina (8) jich byla zřízena přímo městem a menší část (2) Zlínským krajem. Pouze jedno zařízení je pod vedením soukromého zřizovatele, a to Soukromá mateřská škola KAŠPÁREK, která jako jediná zahájila činnost výrazně později než ostatní mateřské školy. Skoro v každé mateřské škole se nachází nějaké doplňující zařízení, díky kterému je usnadněn celkový provoz. Samostatná jídelna i s výdejnou je součástí většiny škol v Kroměříži, mezi další patří například školní družina a školní klub. Informace o jednotlivých zařízeních uvádí Tabulka 31. Průměrně je kapacita v kroměřížských mateřských školách 104 míst, nejmenší kapacitu uvádí Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury, která poskytuje místo pouze pro 12 dětí (většina prostorových kapacit je zaměřena na poskytování služby základního vzdělávání – 68 míst). Naopak největší je Mateřská škola Kroměříž (Mánesova 3880) poskytující až 244 míst, a to v rámci komplexu tří sloučených mateřských škol, přičemž od ledna 2020 je součástí i Dětská skupina města Kroměříže, která je určena pro děti již od 1 roku věku.

Tabulka 31 Zařízení předškolního vzdělávání ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021

Zařízení	Zřizovatel	Max. kapacita	Rok založení	Další zařízení
Mateřská škola, Kroměříž, Kollárova 3945	Město Kroměříž	180	nezjištěno	Jídelna s výdejnou
Mateřská škola, Kroměříž, Žižkova 4019	Město Kroměříž	157	nezjištěno	Jídelna s výdejnou
Mateřská škola, Kroměříž, Gorkého 2566	Město Kroměříž	120	nezjištěno	Jídelna s výdejnou
Mateřská škola, Kroměříž, Štítného 3712	Město Kroměříž	90	1991	Jídelna
Mateřská škola, Kroměříž, Spáčilova 3239	Město Kroměříž	130	nezjištěno	Jídelna
Mateřská škola, Kroměříž, Paleníčkova 2851	Město Kroměříž	115	nezjištěno	Jídelna
Mateřská škola, Kroměříž, Osvoboditelů 60	Město Kroměříž	50	nezjištěno	Jídelna
Mateřská škola, Kroměříž, Mánesova 3880	Město Kroměříž	244	1990	Jídelna s výdejnou
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení Kroměříž, Havlíčkova 1265	Zlínský kraj	24	1993	Klub
Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury 3695	Zlínský kraj	12	1992	Družina, klub, speciálně pedagogické centrum, jídelna s výdejnou, přípravný stupeň ZŠ speciální
Soukromá mateřská škola KAŠPÁREK	Soukromý	23	2014	Výdejna
CELKEM	-	1 145	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Rejstříku škol a školských zařízení

Počet dětí na 1 zařízení mateřských škol byl v roce 2020 v Kroměříži přibližně 100 míst, znamená to, že kapacity mateřských škol byly téměř naplněny (průměrná kapacita 1 zařízení byla 104). Neobsazená kapacita nepředstavuje převis nabídky nad poptávkou, ale rezervu pro děti s povinným předškolním vzděláváním, jejichž rodiče mohou požadovat přijetí v průběhu školního roku. Tabulka 32 znázorňuje počet dětí na 1 zařízení a na 1 třídu. Mírně nadprůměrný počet dětí na jednu třídu v Kroměříži indikuje zvýšené vytížení kapacit předškolních zařízení. Celkově bylo k 30. 6. 2020 v Kroměříži 44 tříd, v Holešově 13 tříd a v Bystřici pod Hostýnem 19 tříd.

Tabulka 32 Počet dětí v zařízení předškolního vzdělávání k 30. 6. 2020

Mateřské školky	Zlínský kraj	Kroměříž	Bystřice pod Hostýnem	Holešov
Počet dětí na 1 zařízení	62,89	99,64	77,75	93,60
Počet dětí na 1 třídu	22,99	24,91	23,92	24,63

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z dat ČSÚ a Rejstříku škol a školských zařízení

Město Kroměříž je zřizovatelem 6 základních škol, a to jmenovitě: ZŠ Komenského náměstí, ZŠ Oskol, ZŠ Slovan, ZŠ U Sýpek, ZŠ Zachar a ZŠ Zámoraví. Zlínský kraj zřizuje v Kroměříži 3 základní školy, z toho 2 jsou kombinované s školou mateřskou, přičemž Základní škola a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení Kroměříž se oproti ostatním školám vymyká tím, že pečuje o děti hospitalizované v Nemocnici v Kroměříži a na Dětském oddělení Psychiatrické nemocnice v Kroměříži. Dále pak Církevní základní škola v Kroměříži spadá pod církev, konkrétně Arcibiskupství olomoucké. Všechny základní školy jsou činné od roku 1996 a fungují zároveň se školní jídelnou, školní družinou, školním klubem nebo se speciálním přípravným stupněm ZŠ, jednotlivé základní školy jsou uvedené v Tabulka 33.

Dále se v Kroměříži nachází také 2 umělecké základní školy, Základní umělecká škola Kroměříž s kapacitou celkově 1 520 žáků a Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC, která nabízí výuku až pro 600 studentů, obě instituce působí i v jiných obcích, proto byla uvedena poměrně velká kapacita studentů.

Tabulka 33 Zařízení základního vzdělávání ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021

Zařízení	Zřizovatel	Max. kapacita	Rok založení	Další zařízení
Základní škola Kroměříž, 1.máje 209	Zlínský kraj	195	1994	Družina, přípravný stupeň ZŠ speciální
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení Kroměříž, Havlíčkova 1265	Zlínský kraj	90	1993	Klub
Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury 3695	Zlínský kraj	68	1992	Družina, klub, speciálně pedagogické centrum, jídelna s výdejnou, přípravný stupeň ZŠ speciální
Základní škola Zámoraví, Kroměříž 2077	Město Kroměříž	250	1952	Jídelna, družina
Základní škola, Kroměříž, Komenského náměstí 440	Město Kroměříž	450	1905	Družina, klub, jídelna
Základní škola, Kroměříž, U Sýpek 1462	Město Kroměříž	500	1939	Družina, klub, jídelna
Základní škola Slovan, Kroměříž 3354	Město Kroměříž	1200	1973	Družina, klub, jídelna
Církevní základní škola v Kroměříži 49	Arcibiskupství olomoucké	200	1998	Družina
Základní škola Oskol, Kroměříž 3861	Město Kroměříž	660	1978	Družina, klub, jídelna
Základní škola Zachar, Kroměříž, 4062	Město Kroměříž	610	1993	Družina, klub, jídelna

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Rejstříku škol a školských zařízení

Vzdělávání na středních a vyšších odborných školách

V Kroměříži se nachází 11 středních škol, 2 z nich zároveň poskytují i vyšší odborné vzdělání, jsou to: 1) Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž a 2) Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž. Tabulka 34 uvádí zřizovatele, maximální kapacity, datum zahájení činnosti a další služby jednotlivých školských zařízení poskytující střední vzdělávání. Průměrně se kapacita v kroměřížských školách pohybuje okolo 539 míst, přičemž nejméně žáků je schopna pojmout Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž (200 míst) a nejvíce Střední škola hotelová a služeb Kroměříž, která nabízí až 1 100 míst pro studenty. Celkem 9 z 11 škol bylo zřízeno Zlínským krajem, zbytek byl zřízen církví, stejně jako v případě Církevní základní školy v Kroměříži se jedná o Arcibiskupství olomoucké. Církev v roce 2018 zprovoznila Střední odbornou školu svatého Jana Boska, která městu Kroměříž poskytla 375 nových dostupných míst. Zajímavostí pro doplnění je fakt, že Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž vznikla již v roce 1949 a je tak 3. nejstarší konzervatoř v České republice (vedle Pražské konzervatoři a Konzervatoři Brno).

Tabulka 34 Zařízení vzdělávání na středních a vyšších odborných školách ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021

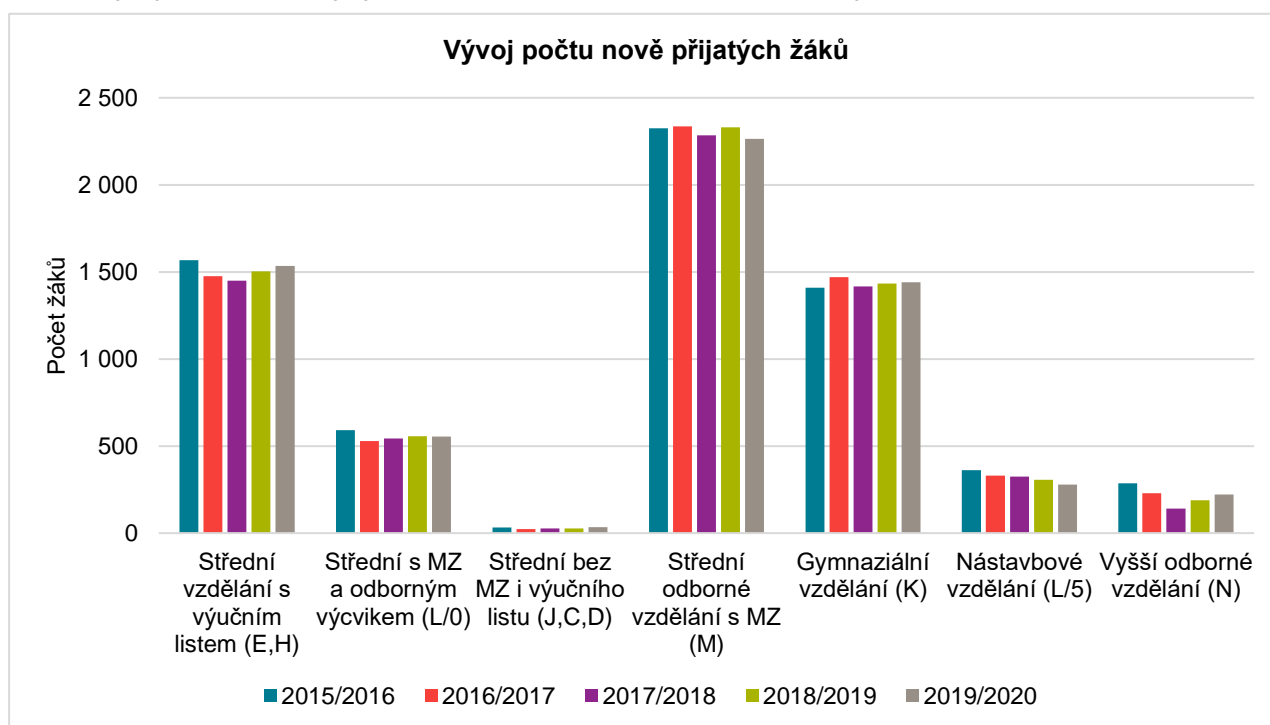
Zařízení	Zřizovatel	Max. kapacita	Rok založení	Další zařízení
Gymnázium Kroměříž 496	Zlínský kraj	630	1882	-
Obchodní akademie Kroměříž 3503	Zlínský kraj	416	1992	Jídelna
Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži 3	Arcibiskupství olomoucké	600	1910	Klub, domov mládeže, jídelna, knihovna, středisko volného času
Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž 1429	Zlínský kraj	360	1952	Domov mládeže, jídelna
Střední škola hotelová a služeb Kroměříž 1463	Zlínský kraj	1 100	1991	Domov mládeže, jídelna
Střední zdravotnická škola Kroměříž 4261	Zlínský kraj	250	1949	-
Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Kroměříž 539	Zlínský kraj	970	1945	Jídelna

Zařízení	Zřizovatel	Max. kapacita	Rok založení	Další zařízení
Střední odborná škola svatého Jana Boska 1463	Arcibiskupství olomoucké	375	2018	Domov mládeže, dům dětí a mládeže
Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž 221	Zlínský kraj	240	nezjištěno	-
Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž 4176	Zlínský kraj	230	1902	-
Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž	Zlínský kraj	200	1949	-

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Rejstříku škol a školských zařízení

Graf 17 popisuje srovnání vývoje podílů žáků nově přijímaných do jednotlivých kategorií vzdělání navazujících na základní vzdělání za posledních pět let ve Zlínském kraji. Dle grafu je patrné, že podíl nově přijímaných žáků se ve všech kategoriích vzdělání od školního roku 2015/2016 příliš nezměnil. Ve Zlínském kraji dlouhodobě nejvíce žáků vstupuje do středního odborného vzdělávání ukončeného maturitní zkouškou (M). V posledních pěti letech se podíl nově přijímaných žáků do středního vzdělávání s maturitní zkouškou pohybuje průměrně na 39,6 %. Následuje střední vzdělávání s výučním listem, kam spadá průměrně 25,8 % žáků. Podobně je tomu u gymnázií, kam přicházelo průměrně 24,6 % žáků. Největší potenciál pro uplatnění na trhu práce bezprostředně po absolvování středních škol mají zejména žáci na středních školách s maturitní zkouškou (M) a s výučním listem (E, H). Vysoce zastoupené gymnaziální vzdělávání je vhodné zejména k pokračování ve studiu na vysokých školách.

Graf 17 Vývoj počtu nově přijatých žáků na denní studium ve Zlínském kraji v letech 2015–2020

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE z Národního pedagogického institutu České republiky

Vzdělávání na vysokých školách

Ve městě Kroměříž se nenachází žádná vysoká škola, nicméně v prostorách Vyšší odborné školy potravinářské a Střední průmyslové školy mlékárenské Kroměříž (Štěchovice 1358) působí Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně: Fakulta technologická, která nabízí prezenční i kombinované studium bakalářského oboru „Chemie a technologie potravin se zaměřením: Technologie mléka a mléčných výrobků“. Místní obyvatelé tedy musí za vysokoškolským vzděláním primárně za dojíždět. V rámci Zlínského kraje jsou nabízeny zejména tyto možnosti:

- **Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně**
  - Univerzita byla založena 1. ledna 2001 a skládá se z následujících fakult nabízejících zhruba 50 bakalářských, 55 magisterských a 15 doktorských studijních oborů:
    - Fakulta technologická;
    - Fakulta managementu a ekonomiky;
    - Fakulta multimediálních komunikací;
    - Fakulta aplikované informatiky;
    - Fakulta humanitních studií;
    - Fakulta logistiky a krizového řízení.
- **Vysoká škola Humanitas - Fakulta společenských studií Vsetín**
  - Jedná se o fakultu zahraniční vysoké školy. Fakulta byla zapsána jako jedna z prvních zahraničních škol do registru zahraničních evropských škol, které jsou oprávněny poskytovat v České republice vzdělávání v zahraničních akreditovaných studijních programech. Na bakalářské úrovni jsou nabízeny 2 studijní programy, které jsou dělené do 6 studijních oborů. Magisterské obory jsou nabízeny celkem pouze 2, oba ve studijním programu Psychologie.
- **Vysoká škola Jagielloňská v Toruni - Fakulta veřejnosprávních a ekonomických studií v Uherském Hradišti**
  - Tato zahraniční pobočka evropské vysoké školy nabízí 1 akreditovaný bakalářský studijní program „Správa“ dělený do 6 studijních oborů. Na magisterské úrovni je také pouze jeden studijní program „Správa a ekonomika“, který je také dělen na 6 oborů. Dále je na této škole možné získat manažerské tituly MBA, MPA, LLM, MSc. a DBA.
- **Akademie HUSPOL**
  - Akademie navazuje na první soukromou vysokou školu na Moravě, která začala svou činnost již v roce 1999. Od května 2021 zde budou k dispozici bakalářské, magisterské studium, ale i profesní a pedagogické vzdělání, jako asistent pedagoga, speciální pedagogika a ochrana člověka za mimořádných situací.

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy

Na území města se nachází Dětský domov Kroměříž (U Sýpek 1306/3), který disponuje kapacitou pro 24 dětí. Děti, které jsou zde umístěny, bydlí v rodinných skupinách. Každá skupina obývá samostatné patro domu a je vybavena obývacím pokojem, kuchyňkou, jídelnou, sociálním zařízením a pokoji pro děti. O každou skupinu se starají stálí tzv. kmenoví vychovatelé. Pro děti, které dosáhly 15 let, je jedno patro budovy upraveno na garsoniéry se samostatnými kuchyňkami a sociálním zařízením. Zde si pod dohledem vychovatele samostatně nakupují, připravují jídla, perou, žehlí, uklízí a s podporou vychovatele vyřizují věci na úřadech tak, aby byly připraveny na samostatný život po odchodu z dětského domova.

Školská poradenská zařízení

Důležitým prvkem zajištění optimálního vzdělávacího procesu pro všechny cílové skupiny je zapojení školských poradenských zařízení. Na území města je k dispozici pracoviště pedagogicko-psychologické poradny (Jánská 197/9), které spadá pod Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnu ve Zlíně. Toto pracoviště zajišťuje:

- Psychologické služby (diagnostické, poradenské, přednášky/besedy, programy/terapie);
- Speciálně-pedagogické služby (diagnostické, poradenské, semináře/besedy, programy/reedukace);
- Prevenci rizikového chování (diagnostické, poradenské, semináře, programy/aktivity);
- Kariérové poradenství (diagnostické, poradenské).

V Kroměříži působí i Speciálně pedagogické centrum (Františka Vančury 3695), které je určeno pro děti, žáky a studenty s kombinací zdravotního postižení, mentálním postižením, s tělesným postižením, autismem a dalšími poruchami autistického spektra. Toto centrum zajišťuje informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost.

Školská zařízení pro preventivně výchovnou péči

Preventivně výchovnou péči pro děti a mládež v Kroměříži zajišťují tato školská zařízení:

- Středisko výchovné péče Kroměříž (Husovo náměstí 229) – *ambulantní forma*:
  - Psychoterapeutická pomoc dětem, mládeži i rodičům.
  - Realizace preventivních programů pro školy (prevence šikany, rasismus a xenofobie, bezpečné užívání internetu).
  - Diagnosticko–intervenční program zaměřený na mapování vztahů ve třídě při výskytu šikany.
- Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče (Kollárova 658/13) – *celodenní forma*:
  - Poskytuje žákům z 1. i 2. stupně základních škol a školských zařízení preventivně výchovnou péči pro děti s různými obtížemi, které se projevují v jejich chování a umožňuje jim zpravidla dvoutýdenní denní docházku do střediska, kdy dopoledne probíhá výuka dětí a odpoledne odborný program i zájmové a relaxační aktivity.
  - Vytváření bezpečného prostředí pro děti a uspokojování jejich potřeb, citových i speciálních potřeb a vhodný rozvoj vědomostí, dovedností a návyků s přihlédnutím k individuálním schopnostem každého dítěte (odborná pomoc pro odstranění obtíží a zajištění zdravého vývoje).
  - Spolupráce s rodinou a se školou (edukační i vzdělávací práce; rodinné konzultace; zachování a posílení rodinných vazeb dítěte a zamezení odtržení dítěte od jeho rodinného prostředí).

Mimoškolní vzdělávání

Pro komplexní zajištění vzdělávacích služeb je důležitá i nabídka mimoškolního / zájmového vzdělávání. Z tohoto pohledu na území města Kroměříže působí například tyto subjekty:

- Dům kultury v Kroměříži, p. o.
  - Výstavy a odborné kurzy, výchovné pořady pro žáky MŠ, ZŠ, SŠ a odborných škol, taneční kurzy pro mládež, taneční kurzy pro dospělé, pohybové kurzy, jazykové kurzy, přednášky.
- Knihovna Kroměřížska – příspěvková organizace:
  - Veřejné knihovnické a informační služby, letní čítárna, Centrum celoživotního učení, Univerzita III. věku, lekce trénování paměti, přednášky, výstavy pro veřejnost a další volnočasové aktivity zaměřené zejména na vzdělávání veřejnosti.
- Klubíčko Kroměříž, z. s.:
  - Dětské skupiny; jazykové kurzy pro děti od 3 let (angličtina a francouzština); odpoledne s prvky Montessori; příměstské tábory; taneční lekce; pohybové hry apod.
- Klub UNESCO Kroměříž:
  - Konference; letní festival Hudba v zahradách a zámku; akce Dny zahrad a zámku; participace na rozvoji povědomí o organizaci UNESCO na ZŠ a SŠ (sít' Přidružených škol UNESCO v ČR).
- Muzeum Kroměřížska, příspěvková organizace:
  - Stálé expozice (Historie ukrytá pod dlažbou města, Kroměříž v soukolí dějin 1848–1948, Památník Maxe Švabinského a další), sbírky, výtvarné dílny, přednášky, výstavy, workshopy, konference a příměstské tábory.
- Státní okresní archiv Kroměříž:
  - Předkládání archiválií ke studiu a zpracování odborných rešerší a využívání archivních dokumentů k publikační a výstavní činnosti.
- Občanské sdružení Přátelé Evropy Kroměříž.

2.7.2 Odhad směru vývoje poptávky po školských zařízeních

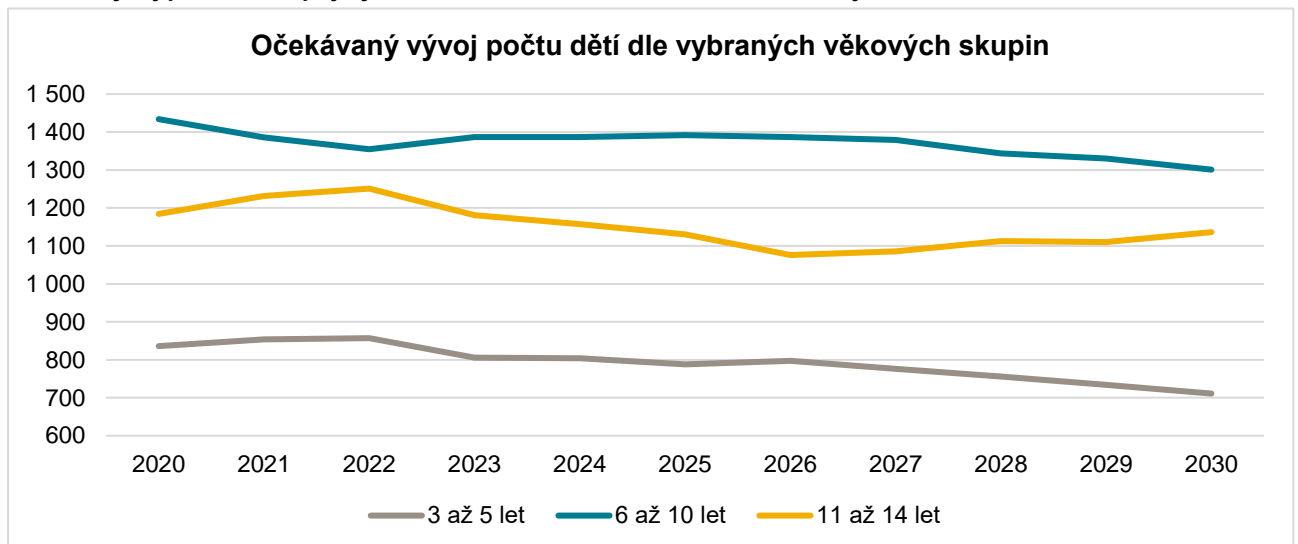
V této podkapitole je představen odhad vývoje počtu dětí na území města Kroměříž, který vychází z realizované predikce vývoje počtu obyvatel města (viz podkapitola 2.2.2 Predikce počtu obyvatel). Tento výstup je možné využít pro plánování kapacit předškolních a školních zařízení na území města Kroměříže. Nicméně z analýzy učiněné v předcházející podkapitole vyplývá, že kapacity těchto zařízení na území města jsou využívány obyvateli spádových území, např. v rámci ORP Kroměříž. Například kapacit mateřských škol bylo obsazeno 1 096, přestože počet dětí ve věku 3 až 5 let žijících přímo ve městě byl pouze 836.

Graf 18 zachycuje předpokládaný trend vývoje velikosti věkových skupin dětí odpovídající typickému věku pro:

- docházku do mateřské školy (3 až 5 let);
- docházku na první stupeň základních škol (6 až 10 let);
- docházku na druhý stupeň základních škol (11 až 14 let).

V příštích 2 letech je očekáván růst počtu dětí ve 11 až 14 let, pokles počtu dětí ve věku 6 až 10 let a stagnace až mírný nárůst počtu dětí ve věku 3 až 5 let. Od roku 2023 je pak predikován převažující pokles počtu dětí ve všech sledovaných věkových skupinách. Lze předpokládat, že vývoj populace v okolních obcích nebude dramaticky odlišný. Kapacitní nároky na předškolní zařízení a základní školy v regionu by se tak v následujících 10 letech měly spíše snižovat a nebude tedy nutné zakládat nové instituce, nebo budovat dodatečné kapacity v již existujících zařízeních.

Graf 18 Vývoj počtu nově přijatých žáků na denní studium ve Zlínském kraji v letech 2015–2020

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE

2.8 Cestovní ruch, kultura a společenský život

2.8.1 Základní charakteristiky a památky

Kroměříž, město historických památek, umění a kultury, je nazýváno „Hanáckými Aténami“. Je vyhledáváno návštěvníky zejména pro bohatství památek. Kroměříž byla vyhlášena nejkrásnějším historickým městem České republiky za rok 1997. Komplex historických zahrad a Arcibiskupského zámku byl v prosinci 1998 zapsán do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Město je dějištěm každoročních hudebních festivalů, výstav, odborných konferencí, symposií a kongresů.

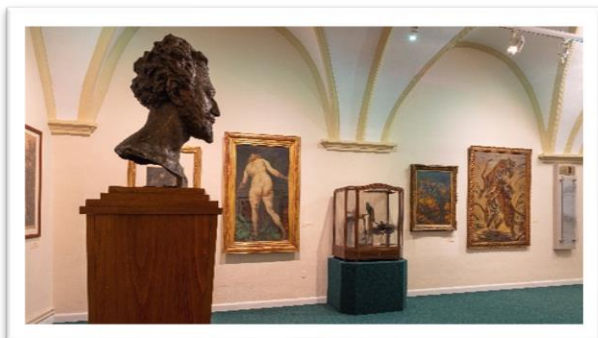
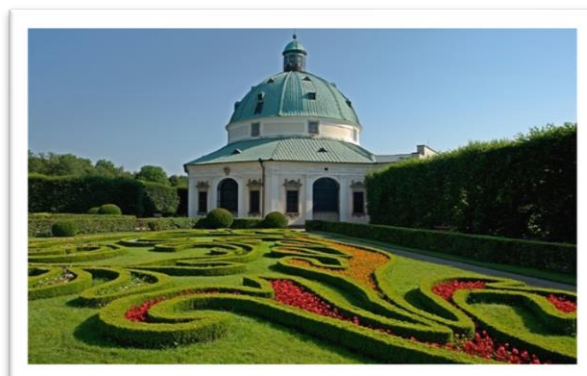
Město Kroměříž má celou řadu uměleckých a kulturních památek, ty nejvýznamnější z nich jsou blíže popsány v následujícím textu. Historické jádro města bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací.

Arcibiskupský zámek je dominantou historického města Kroměříže. Jeho historie je nerozlučně spjata s olomouckými arcibiskupy, kteří si jej vybudovali jako svoje letní sídlo. Velmi významná je obrazová galerie, která představuje díla významných evropských malířů. Nejvýznamnějším obrazem zámecké galerie je dílo Tiziana Vecellioho „Apolen a Marsyas“. Velmi známá je zámecká knihovna obsahující na 88 tisíc svazků a hudební archiv s více než šesti tisíci barokními skladbami. Arcibiskupský zámek je v majetku Arcibiskupství olomouckého.

Podzámecká zahrada, která byla původně užitkovou zahradou, se rozkládá na rozloze 64 hektarů. Do dnešní doby se zachovala v podobě anglického parku vytvořeného v polovině 19. století s romantickými zákoutími, vodním systémem a botanickými zajímavostmi. Návštěvníci zde naleznou také zvířecí koutek. Podzámecká zahrada je v majetku Arcibiskupství olomouckého.

Květná zahrada byla původně vystavěna v 17. století jako italská zahrada. Dominantou zahrady je kolonáda dlouhá 244 m. Dále zde nalezneme mimo jiné Hrubý a Tropický skleník, kde se nachází sbírky tropické a subtropické flóry. Prostředí zahrady je využíváno k výstavám, koncertům, slavnostem, a především návštěvám občanů města i návštěvníkům z domova a ciziny. Květná zahrada je v majetku státu

Sídlo **Muzea Kroměřížska** bylo, jako původní renesanční budova s klenbami a portálem, vybudováno r. 1609 kardinálem Františkem z Dietrichsteina ze dvou domů s bohatou historií (1636–1643 jezuitský seminář, pak vrchnostenský kapitulní dům biskupské správy). V současné době spravuje rozsáhlé sbírkové fondy a zpřístupňuje stálé expozice i časově omezené výstavy. V muzeu se koná každoročně řada zajímavých akcí a tvořivých dílen, probíhá zde badatelská činnost. Zřizovatelem muzea je Zlínský kraj.

Biskupská mincovna byla vybudována v roce 1665 biskupem Karlem II. z Liechtensteina a mince se zde razily až do roku 1756. Rekonstruovaná budova byla otevřena v roce 1998. V současnosti se zde ale žádná expozice nenachází a budova je veřejnosti uzavřena. Budova je ve vlastnictví církve.

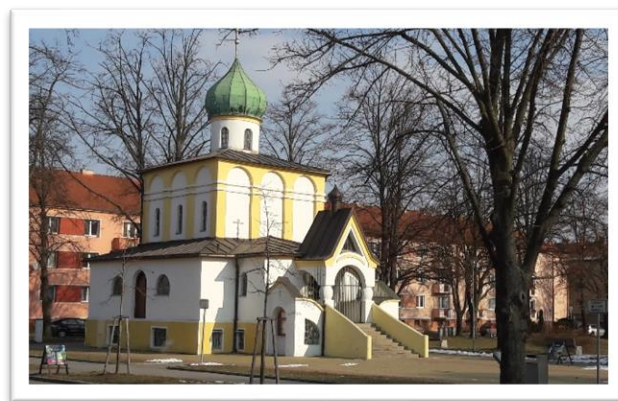
K nejvýstavnějším částem města patří **Masarykovo náměstí**, jehož dominantou je barokní **kostel sv. Jana Křtitele**, který je ve vlastnictví Římskokatolické farnosti svatého Mořice Kroměříž. V těsné blízkosti náměstí je budova Justiční akademie, původně německá reálka, později učitelství, postavená v letech 1875 – 1877 v neorenesančním slohu, před kterou stojí socha T. G. Masaryka. Na náměstí je rohová stavba gymnázia z roku 1889 – 1890, která má u hlavního vchodu instalovanou pamětní desku s portrétní bustou zakladatele Pěveckého sdružení moravských učitelů Ferdinanda Vacha.

Římskokatolický farní **kostel Nanebevzetí Panny Marie** pochází z raného středověku. Nechal ho postavit v roce 1247 biskup Bruno ze Schauenburku. 26. června 1643 byl po obsazení města Švédy kostel vypleněn a vypálen. Obnovy se dočkal až za biskupa Wolfganga Hanibala von Schrattenbacha roku 1724. Za autora dnešní stavby z let 1724 – 1736 je považován Ignác Cyrani von Bolleshaus. Půdorysně má vzor v pražském jezuitském chrámu sv. Klimenta a interiér je barokní. Po přestavbách je původní částí jen jádro věže. Kostel je ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Panny Marie Kroměříž.

Původní gotický **kostel svatého Mořice** z 13. století založil biskup Bruno ze Schauenburka. Výstavba chrámu byla postupná. V době husitských válek byl poničen a od roku 1517 obnovován a byl doplněn interiér. Po požáru v roce 1836 byl přestavěn do dnešní podoby. Kostel se nachází na Stojanově náměstí, které je situováno cca 150 metrů severo-západně od centra města (respektive od Velkého náměstí). Kostel je ve vlastnictví Římskokatolické farnosti svatého Mořice Kroměříž.

Nedaleko centra, na Slovanském náměstí stojí pravoslavný **kostel svatého Cyrila a Metoděje**, jenž byl postaven v letech 1946 – 1948 archm. Andrejem. Stavba v byzantském stylu je upomínkou na rumunské osvoboditele města a na biskupa Gorazda. Ten působil v Kroměříži a později v hl. m. Praze, kde byl v roce 1942 popraven nacisty za ukrývání účastníků atentátu na R. Heydricha. Kostel je ve vlastnictví Pravoslavné církevní obce v Kroměříži.

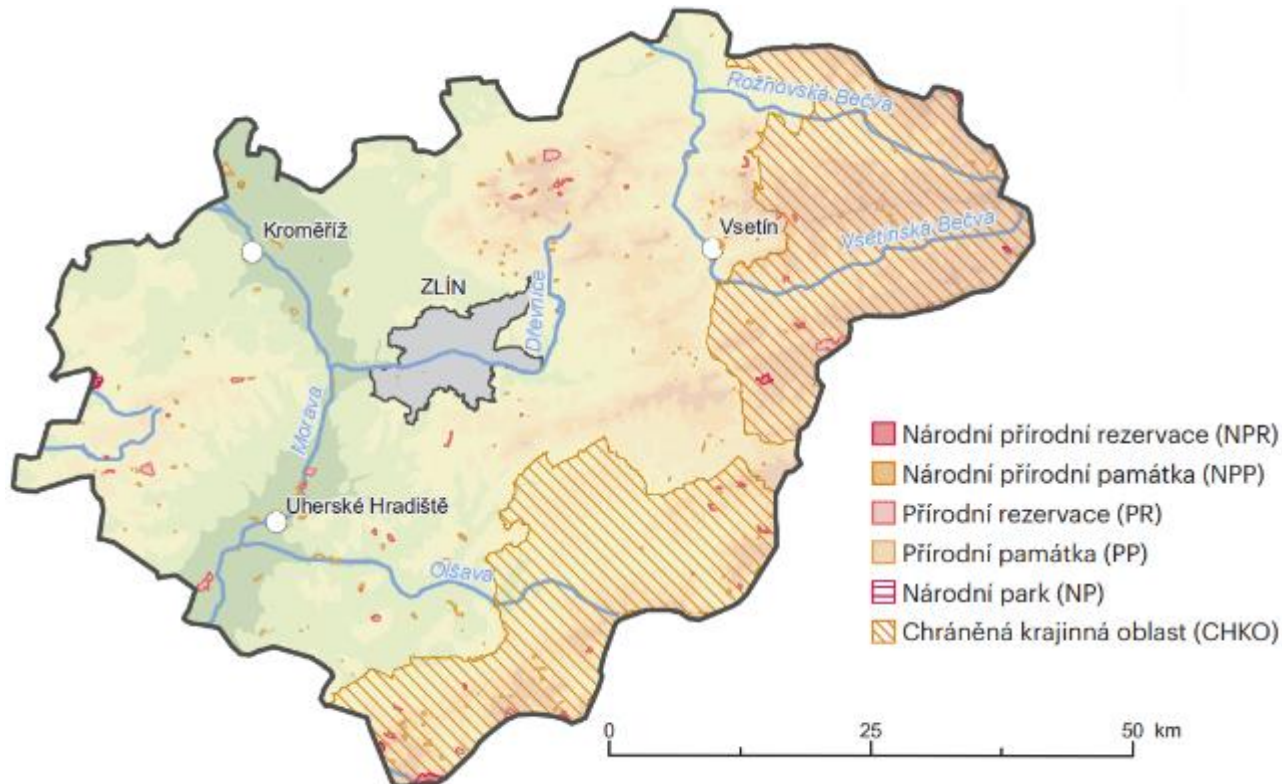
Seznam dalších atraktivit cestovního ruchu ve městě Kroměříži a v širším regionu je k nalezení na turistickém portále města (<https://kromeriz.eu/>).

Zvláště chráněná území a lokality Natura 2000

Rozloha všech zvláště chráněných území Zlínského kraje (bez překryvů) v roce 2019 činila celkem 120,8 tis. ha, tj. 30,8 % území kraje. Na území Zlínského kraje se v roce 2019 nacházela či do něj zasahovala 2 velkoplošná zvláště chráněná území s celkovou rozlohou 119,4 tis. ha (tj. CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty). Kromě toho se na území Zlínského kraje v roce 2019 nacházelo 215 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 2,6 tis. ha. Mezi ně patřilo 6 národních přírodních rezervací, 2 národní přírodní památky, 44 přírodních rezervací a 163 přírodních památek.²⁴ Pouze 3 z těchto přírodních památek („PP“) leží na území města Kroměříže, a to PP Obora, PP Stonáč a PP Rameno Moravy.

Z pohledu lokalit národního seznamu soustavy Natura 2000 se v Kroměříži nenachází žádná evropsky významná lokalita ani ptačí oblast.

Mapa 19 Zvláště chráněná území na území Zlínského kraje (2019)

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

²⁴ Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

2.8.2 Analýza cestovního ruchu

Město Kroměříž je atraktivní lokalitou cestovního ruchu. V roce 2019 do města zavítalo celkem 515 883 návštěvníků (tedy jednodenních výletníků i turistů s přenocováním), z toho 54 054 zahraničních. Celkový počet návštěvodníků byl 1 436 186, tj. v průměru 3 935 denně s maximem 7 946. Zhruba 30 % návštěvníků zavítalo do Kroměříže během roku 2019 vícekrát (nejčastěji 2krát), z čehož 26,2 % osob (tj. cca 8 % všech návštěvníků) navštívilo město dokonce více než 5krát. To se pak promítá v průměrném počtu turistodnů na turistu (4,09) a návštěv na výletníka (2,50). Výše popsané ukazatele, včetně vyhodnocení vývoje v čase, zachycuje Tabulka 35. Nejvýraznější změnou je propad počtu přenocování mezi lety 2017 a 2018. Data jinak naznačují zvyšující se povědomí o městě Kroměříži, kdy roste počet turistů i výletníků. Klesá ale průměrná délka pobytu.

Tabulka 35 Analytické ukazatele návštěvnosti města Kroměříže v období let 2017–2019

Ukazatel	2017	2018	2019	Změna 2019/2017
Turisté				
Turisté (počet unikátních vícedenních návštěvníků)	88 988	89 349	92 151	+3,6 %
24hodinové pobyty (počet celých dní)	147 130	139 233	136 514	-7,2 %
Přenocování (počet přenocování turistů)	247 596	141 920	142 731	-42,4 %
Turistodny (počet dní turistů strávených ve městě s příjezdem před 19 hod. a odjezdem po 10 hod.)	361 053	372 346	376 846	+4,4 %
Podíl zahraničních turistů na turistodnech	12 %	12 %	8 %	-33,3 %
Počet 24hodinových pobytů na 1 turistu	1,65	1,56	1,48	-10,3 %
Počet přenocování na 1 turistu	2,78	1,59	1,55	-44,2 %
Počet turistodnů na 1 turistu	4,06	4,17	4,09	+0,7 %
Výletníci				
Výletníci	397 169	420 291	423 732	+6,7 %
Výletonávštěvy (výletodny)	1 045 827	1 064 306	1 059 340	+1,3 %
Podíl zahraničních výletníků na výletodnech	10 %	11 %	6 %	-40,0 %
Počet návštěv na výletníka	2,63	2,53	2,5	-4,9 %
Celkem (turisté + výletníci)				
Návštěvníci (turisté + výletníci)	486 157	509 640	515 883	6,1 %
Příjezdy (návštěvy celkem)	1 159 115	1 184 376	1 185 751	2,3 %
Návštěvodny	1 406 880	1 436 652	1 436 186	2,1 %

Zdroj: Interní analytické studie vytvořené pro město Kroměříž společností CE-Traffic, a.s.

Nepříznivý vývoj počtu přenocování pozorovaný mezi lety 2017 a 2018 zřejmě není způsobem změnami na straně nabídky ubytovacích příležitostí. Od roku 2012 se počet hromadných ubytovacích zařízení²⁵ ve městě drží stabilní, přičemž v posledních letech docházelo (od propadu mezi lety 2016 a 2017) k růstu počtu pokojů i lůžek. Na úrovni obce s rozšířenou působností („ORP Kroměříž“) byl vývoj víceméně obdobný (viz Tabulka 36).

Tabulka 36 Vývoj kapacit hromadných ubytovacích zařízení ve městě Kroměříži a ORP Kroměříž

Rok	Počet zařízení (město)	Pokoje (město)	Lůžka (město)	Počet zařízení (ORP)	Pokoje (ORP)	Lůžka (ORP)
2012	19	410	1 061	40	694	1 877
2013	18	398	1 026	37	658	1 812
2014	18	571	1 555	36	831	2 325
2015	18	571	1 538	36	831	2 324
2016	19	584	1 593	38	886	2 436

²⁵ Hromadné ubytovací zařízení musí disponovat alespoň 5 pokoji a 10 lůžky, jinak se jedná o individuální ubytovací zařízení.

Rok	Počet zařízení (město)	Pokoje (město)	Lůžka (město)	Počet zařízení (ORP)	Pokoje (ORP)	Lůžka (ORP)
2017	19	528	1 401	37	831	2 287
2018	19	525	1 406	40	859	2 395
2019	20	534	1 412	41	857	2 387
2020	20	562	1 502	46	910	2 517

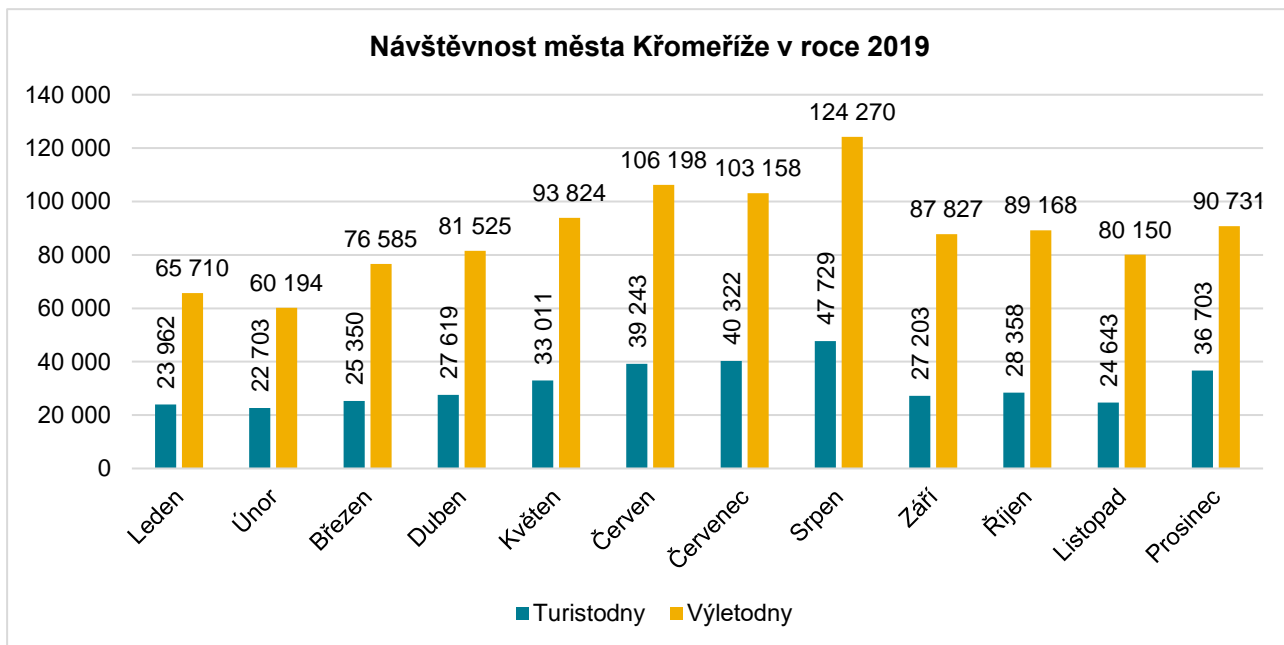
Zdroj: Interní analytické studie vytvořené pro město Kroměříž společností CE-Traffic, a.s.

V bližším pohledu je struktura hromadných ubytovacích zařízení následující:

- **Město Kroměříž:**
  - Hotely 4* kategorie – 7
  - Hotely 3* kategorie – 0
  - Hotely 2* kategorie – 1
  - Hotely 1* kategorie – 0
  - Pensiony – 7
  - Turistické ubytovny – 2
  - Kempy – 0
  - Ostatní – 3
- **ORP Kroměříž (bez města Kroměříž):**
  - Hotely 4* kategorie – 7 (0)
  - Hotely 3* kategorie – 4 (4)
  - Hotely 3* kategorie – 1 (0)
  - Hotely 1* kategorie – 2 (2)
  - Pensiony – 16 (9)
  - Turistické ubytovny – 5 (3)
  - Kempy – 2 (2)
  - Ostatní – 9 (6)

Pro doplnění celkového obrázku turistického ruchu ve městě Kroměříž byly v roce 2019 z pohledu návštěvnosti nejsilnějšími měsíci: srpen (171 999), červen (145 441) a červenec (143 480). Z mimosezonních měsíců si nejlépe vedl prosinec, kdy byla hodnota návštěvnosti rovna 127 434.

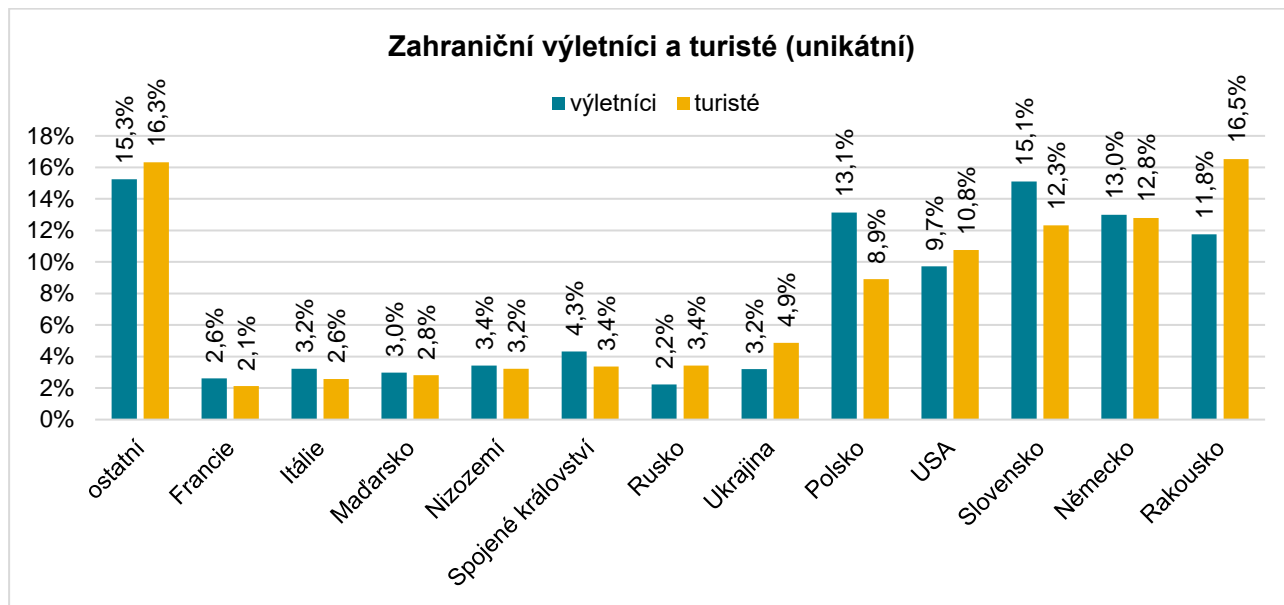
Graf 19 Rozložení návštěvnosti města Kroměříže v jednotlivých měsících (počty návštěvnosti, 2019)

Zdroj: Interní analytická studie vytvořená pro město Kroměříž společností CE-Traffic, a.s.

Na celkové návštěvnosti města tvoří v průměru téměř 10 % zahraniční turisté a výletníci. Nejčastěji se jedná o osoby slovenské, rakouské, německé, polské, nebo americké národnosti (blíže viz Graf 20).

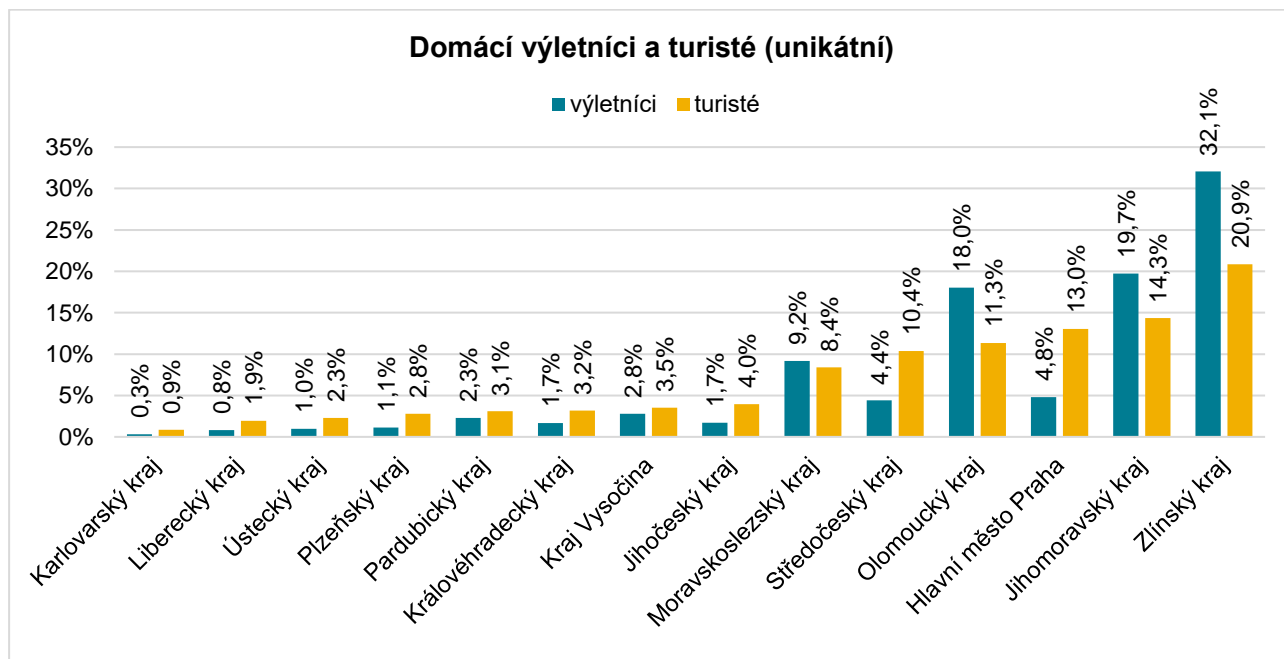
Graf 20 Struktura zahraničních návštěvníků města Kroměříže v roce 2019

Zdroj: Interní analytická studie vytvořená pro město Kroměříž společností CE-Traffic, a.s.

Z vnitrostátního pohledu jsou nejčastějšími turisty obyvatelé Zlínského kraje (20,9 %), Jihomoravského kraje (14,3 %) a Hl. m. Prahy (13,0 %). Dvouciferné hodnoty byly zaznamenány také u kraje Olomouckého a Středočeského. V kategorii výletníků jsou první dvě místa shodná se statistikami turistů, tj. Zlínský kraj (32,1 %) a Jihomoravský kraj (19,7 %), následuje Olomoucký kraj s 18procentním podílem na celkovém počtu domácích výletníků ve městě Kroměříži. Výše popsaná zjištění vychází z Grafu 21.

Graf 21 Struktura domácích návštěvníků města Kroměříže v roce 2019

Zdroj: Interní analytická studie vytvořená pro město Kroměříž společností CE-Traffic, a.s.

2.8.3 Kultura a společenský život

Hlavními pořadateli kulturních akcí v Kroměříži jsou Dům kultury v Kroměříži a město Kroměříž. Mezi další pořadatele patří Klub UNESCO Kroměříž, Umělecká iniciativa Kroměříž, Okresní agrární komora Kroměříž, Art Collegium 2002, Jazz Klub Kroměříž, Divadelní spolek Kroměříž a střední školy včetně konzervatoře a Základní umělecké školy Kroměříž.

Kulturní akce jako divadelní představení, koncerty a plesy jsou pravidelně pořádány v místním domě kultury, v zámku, v Květné zahradě, v kostelech a dalších historických prostorách, které jsou k realizaci těchto společenských akcí vhodné. Hudební představení jsou realizována i pod širým nebem. Výstavy, expozice a besedy o historii regionu probíhají v Muzeu Kroměřížska, v zámku, ve vstupních prostorách domu kultury i radnice, v klubu seniorů a na řadě dalších míst. Ve městě se také často konají různé soutěže a přehlídky (celostátní, krajské i městské).

Velkým potenciálem v oblasti pořádání kulturních akcí jsou Konzervatoř P. J. Vejvanovského a Základní umělecká škola Kroměříž, které se na celkové nabídce kulturních akcí podílejí především pořádáním koncertů svých studentů a absolventských koncertů, především mimo hlavní turistickou sezónu. Koncerty jsou pořádány především v jejich prostorách, jsou však zastoupeny i koncerty konané v Domě kultury v Kroměříži, zahradách zámku či areálu Psychiatrické léčebny v Kroměříži.

Mezi tradiční kulturní a společenské akce na území města Kroměříže se řadí:

- Advent
- Den dětí města Kroměříže
- Den tance
- Den uniformovaných sborů
- Dožínky Zlínského kraje
- Festival Hudba v zahradách a zámku
- Jarmarky
- Kroměřížské hudební léto
- Mezinárodní festival vojenských hudeb
- Relaxační zóna
- Rozsvěcení Vánočního stromu
- Vybarvený běh

Kulturní zařízení jsou v současné době využívána nejen k pořádání nejrůznějších kulturních akcí, ale i k dalším doplňkovým akcím, kterými mohou být přednášky, besedy, kongresy nebo konference. Významným prvkem je v tomto ohledu Výstaviště Kroměříž (dříve „Flória“) v jižní části města, které je provozováno soukromým subjektem a ročně jej navštíví přes 250 tis. návštěvníků²⁶. Řadu společenských akcí organizuje také Arcibiskupský zámek, respektive jeho správcovský zapsaný ústav. Město Kroměříž pak zřizuje následující příspěvkové organizace:

- Dům kultury v Kroměříži,
- Knihovna Kroměřížska,
  - Turistické informační centrum v Kroměříži,
- Středisko pro volný čas dětí a mládeže Šipka.

Dům kultury v Kroměříži

Tato příspěvková organizace je pořadatelem, organizátorem a koordinátorem kulturních akcí, divadelních představení, koncertů, výstav a odborných kurzů v oblasti kultury na území města Kroměříže. V bližším pohledu nabízí: divadelní představení profesionálních i amatérských scén, pouliční divadlo, nedělní divadelní představení pro děti, koncerty populárních umělců a skupin, koncerty vážné hudby, letní proměnné koncerty, zábavné pořady pro děti i dospělé, módní přehlídky, výchovné pořady pro žáky MŠ, ZŠ, středních škol a odborných škol, taneční kurzy pro mládež, taneční kurzy pro dospělé, pohybové kurzy, jazykové kurzy, přednášky, možnost vyžití v zájmové činnosti a projekce filmů v kině Nadsklepí, v Domě kultury nebo v letním kině pod širým nebem. Aktivity příspěvkové organizace jsou realizovány jak v hlavní budově (Dům kultury), tak v kině Nadsklepí (filmy, koncerty, besedy / přednášky), či v Klubu Starý pivovar (filmy, koncerty).

Knihovna Kroměřížska

Veřejná knihovna byla založena v Kroměříži již 17. 2. 1897. Současná Knihovna Kroměřížska – příspěvková organizace (dále „knihovna“), která je od roku 2003 zřizována městem Kroměříž, sídlí v rekonstruované budově města a má 7 poboček (2 na území města a 5 v místních částech). Knihovna je komunitní a všechny její pobočky zajišťují veřejné knihovnické a informační služby včetně připojení k internetu a WI-FI v hlavní budově. V letních měsících je možné v knihovně posedět v letní čítárně. Celá hlavní budova je bezbariérová

²⁶ Zdroj: www.vystavistekromeriz.cz/areal-vystaviste

a knihovna získala také certifikát Standard Handicap Friendly pro osoby s tělesným postižením. Součástí je také Centrum celoživotního učení (PC učebna), které se nachází v suterénu knihovny spolu s místností pro biblioterapii (oceněno státními cenami v letech 2005, resp. 2015). Knihovna spolupracuje se všemi neziskovými subjekty na úrovni města: spolky, školami, paměťovými institucemi. Svě místo zde má i Europe Direct, které je financováno stálou komisí EU a poskytuje informační servis o EU jediný v rámci Zlínského kraje. Knihovna realizuje každoročně řadu projektů a její financování je vícezdrojové. Patří mezi ně rovněž úsek regionálních služeb, který zajišťuje uplatňování standardů v rámci regionu a poskytuje služby obecním knihovnám v okrese Kroměříž. Tato činnost je vázána smluvně s Krajskou knihovnou Fr. Bartoše ve Zlíně a je financována z rozpočtu Zlínského kraje. Knihovna zajišťuje rovněž Univerzitu III. Věku ve smluvní spolupráci s Univerzitou T. Bati ve Zlíně, projekt Bookstart, trénování paměti, přednášky, výstavy pro veřejnost a další volnočasové aktivity zaměřené zejména na vzdělávání veřejnosti.

Turistické informační centrum

Turistické informační centrum v Kroměříži (dále také „TIC“) je detašovaným pracovištěm Knihovny Kroměřížska – příspěvková organizace. TIC Kroměříž je certifikováno (klasifikační třída B) a je řádným členem Asociace turistických informačních center A.T.I.C. ČR. Zároveň je držitelem certifikátu Cyklisté vítáni. Jeho vstup i interiéry jsou bezbariérové. TIC poskytuje zejména informační a průvodcovské služby, spolupracuje s podnikatelským sektorem a zajišťuje služby spojené s cestovním ruchem v několika jazykových mutacích pro cizince. Součástí TIC je zóna pro maminky s malými dětmi, kde je mohou nakrmit nebo přebalit v soukromí. K dispozici jsou 2 stolní počítače s připojením na internet, nebo možnost bezplatného připojení k WIFI síti. V TIC je vytvořen malý koutek k přečtení aktuálního tisku, nebo krátkého odpočinku. Součástí nabízených služeb je úschovna zavazadel. TIC umožňuje prodej vstupenek na akce v ČR, nebo zahraničí. Zprostředkovává prodej vnitrostátních a mezinárodních jízdenek. Nechybí ani prodej suvenýrů s motivem Kroměříže a drobných upomínkových předmětů sloužící k propagaci města.

Středisko pro volný čas dětí a mládeže Šipka

Středisko pro volný čas dětí a mládeže Šipka v Kroměříži, příspěvková organizace, bylo zřízeno jako jedna z forem středisek pro volný čas. Jde o školské výchovné zařízení pro výchovu mimo vyučování. Jeho poslání spočívá v naplňování volného času dětí a mládeže i dospělých, především však ve výchově k užitečnému trávení volného času. Výchovně vzdělávací a rekreační funkci naplňuje širokou škálou zájmových činností.

Výdaje města na oblast kultury

Struktura a objem finanční podpory kultury městem Kroměříží je v rámci srovnatelně velkých měst Zlínského kraje velmi podobná městu Vsetínu, liší se však oproti městům Uherské Hradiště a Valašské Meziříčí. Důvodem je zejména absence podpory v oblasti filmu a částečně pak nízká míra či absence podpory divadelní činnosti a činnosti muzeí a galerií. Podpora zájmové činnosti a knihovnické činnosti je ve městě Kroměříži z pohledu finančního objemu na dobré úrovni.

Tabulka 37 Srovnání výdajů měst na oblast sportu a zájmové činnosti

Pododdíl / paragraf	Průměrné výdaje v období 2018–2020 (tis. Kč)			
	Kroměříž	Vsetín	Uherské Hradiště	Valašské Meziříčí
Kultura a zájmová činnost	38 561	37 167	87 803	57 138
- Činnosti knihovnické	18 383	20 409	19 494	9 152
- Divadelní činnost	144	100	37 176	0
- Filmová tvorba, distribuce, kina a archivace	0	0	9 903	24 941
- Hudební činnost	13	0	0	220
- Činnosti muzeí a galerií	0	7	0	1 102
- Zájmová činnost a ostatní záležitosti kultury	20 020	16 652	21 230	21 797

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR)

2.9 Hospodaření a správa města

V rámci této kapitoly je porovnáváno hospodaření města Kroměříž s 6 nejpodobnějšími městy Zlínského kraje a sousedních krajů, co do celkového počtu obyvatel. Těmito městy jsou Vsetín, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Šumperk, Hodonín a Nový Jičín. Do výběru vstupovala pouze města, která jsou zároveň obcemi s rozšířenou působností.

V souvislosti s provedenou komparací, jsou v kontextu města Kroměříž používány termíny absolutní a relativní pozice. Absolutní pozice vyjadřuje, zda nominální hodnota parametru vykazovaná městem Kroměříž je vyšší nebo naopak nižší, než je průměrná hodnota parametru za ostatní města. Pokud je absolutní pozice vyšší než 100 %, pak město Kroměříž vykazuje v daném parametru nadprůměrnou hodnotu. Pokud je naopak absolutní pozice nižší než 100 %, pak město Kroměříž vykazuje v daném parametru hodnotu podprůměrnou. Pokud absolutní pozice nabývá přesně 100 %, pak město Kroměříž v daném parametru odpovídá průměru ostatních šesti sledovaných územních celků. Absolutní pozici lze také vyjádřit následujícím vzorcem:

- Absolutní pozice = (Hodnota parametru města Kroměříž / Průměrná hodnota parametru porovnávaných měst) x 100

Relativní pozice vyjadřuje, zda hodnota parametru vykazovaná městem Kroměříž vztažená na jednoho obyvatele je vyšší nebo naopak nižší, než je průměrná hodnota parametru ostatních šesti měst vztažená na jednoho obyvatele. Relativní pozici lze také vyjádřit vzorcem, a to:

- Relativní pozice = (Hodnota parametru města Kroměříž na 1 obyvatele / Průměrná hodnota parametru porovnávaných měst na 1 obyvatele) x 100

Města vybraná pro potřeby komparace jsou včetně příslušných charakteristik uvedeny v přehledové tabulce níže. Z ní je zřejmé, že je město Kroměříž nadprůměrné jak z pohledu rozlohy, tak zejména dle počtu obyvatel. Pozornost tedy bude věnována převážně ukazateli „relativní pozice“, který má v tomto vzorku lepší vypovídající hodnotu než absolutní pozice. Zkreslení hodnot ukazatele „absolutní pozice“ je alespoň částečně zmírněno tím, že z pohledu počtu obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností (tj. jeden z faktorů ovlivňující výši příjmů a výdajů sledovaných měst) jsou rozdíly v průměru o něco nižší.

Tabulka 38 Základní demografické údaje o porovnávaných městech

Město	Kraj	Počet obyvatel	Počet obyvatel ORP	Rozloha
Kroměříž	Zlínský	28 620	68 561	50,98 km²
Vsetín	Zlínský	25 974	65 522	57,61 km ²
Uherské Hradiště	Zlínský	25 247	90 117	21,26 km ²
Valašské Meziříčí	Zlínský	22 306	41 831	35,44 km ²
Šumperk	Olomoucký	25 836	68 988	27,88 km ²
Hodonín	Jihomoravský	24 512	60 685	63,31 km ²
Nový Jičín	Moravskoslezský	23 260	48 731	36,52 km ²
<i>průměr</i>	-	<i>25 108</i>	<i>63 491</i>	<i>41,86 km²</i>

Zdroj: ČSÚ (vlastní zpracování MOORE)

2.9.1 Analýza rozpočtu

Tabulka 39 na následující straně analyzuje vývoj příjmů, výdajů a salda rozpočtu vybraných měst v období 2016–2020 ve skutečných hodnotách jednotlivých let. Na základě ukazatele relativní pozice je město Kroměříž charakteristické vysokou rozpočtovou odpovědností, kdy příjmy města dlouhodobě převyšují výdaje. Ze sledovaného vzorku 7 měst je v tomto ohledu město Kroměříž na pomyslném 2. místě, za městem Hodonín. Nicméně přestože má město Kroměříž vyšší počet obyvatel než všechna ostatní analyzovaná města (v průměru o 14 %), tak příjmová stránka relativně zaostává, kdy u přepočtu na obyvatele jsou příjmy města podprůměrné o zhruba 10,5 %. Důvodem jsou nízké daňové příjmy, kdy u ostatních sledovaných měst byly zaevidovány „Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí“ a případně i „Příjmy z poskytování služeb a výrobků“ v řádu desítek milionů Kč. Podprůměrné příjmy z pronájmu nemovitého majetku patrně pramení ze sníženého objemu dlouhodobého hmotného majetku, kterým město Kroměříž disponuje (bližší viz následující podkapitola 2.9.2 Analýza hospodaření s majetkem).

Tabulka 39 Srovnání příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Kroměříž v období 2016-2020

Město	Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2016-2020
Kroměříž	Příjmy	504 191	568 414	647 064	701 625	758 343	3 179 637
	Výdaje	479 805	533 045	592 915	670 633	713 657	2 990 055
	Saldo	24 386	35 369	54 149	30 992	44 686	189 582
Vsetín	Příjmy	537 110	561 748	646 376	709 006	651 913	3 106 153
	Výdaje	468 293	499 037	687 952	688 367	692 815	3 036 464
	Saldo	68 817	62 711	-41 576	20 639	-40 902	69 689
Uherské Hradiště	Příjmy	585 429	628 862	672 624	744 937	712 514	3 344 366
	Výdaje	500 075	583 281	757 101	716 213	684 406	3 241 076
	Saldo	-85 354	-45 581	84 477	-28 724	28 108	-47 074
Valašské Meziříčí	Příjmy	476 903	505 066	577 960	604 905	594 440	2 759 274
	Výdaje	437 350	492 501	636 266	608 286	558 677	2 733 080
	Saldo	39 553	12 565	-58 306	-3 381	35 763	26 194
Šumperk	Příjmy	555 101	595 750	661 419	657 048	700 451	3 169 769
	Výdaje	511 124	742 603	656 826	674 699	672 525	3 257 777
	Saldo	43 977	-146 853	4 593	-17 651	27 926	-88 008
Hodonín	Příjmy	532 400	555 764	571 476	607 958	624 374	2 891 972
	Výdaje	381 929	586 698	538 441	557 303	575 448	2 639 819
	Saldo	150 471	-30 934	33 035	50 655	48 926	252 153
Nový Jičín	Příjmy	534 740	562 560	587 954	626 249	670 125	2 981 628
	Výdaje	518 045	524 335	577 787	645 763	672 960	2 938 890
	Saldo	16 695	38 225	10 167	-19 514	-2 835	42 738
<i>Absolutní pozice města Kroměříž</i>	Příjmy	93,9 %	100,0 %	104,4 %	106,6 %	115,1 %	104,5 %
	Výdaje	102,2 %	93,3 %	92,3 %	103,4 %	111,0 %	100,5 %
	Saldo	-	-	-	-	-	444,9 %
<i>Relativní pozice města Kroměříž</i>	Příjmy	80,4 %	85,7 %	89,5 %	91,3 %	98,5 %	89,5 %
	Výdaje	87,4 %	80,0 %	79,1 %	88,6 %	95,1 %	86,1 %
	Saldo	-	-	-	-	-	371,1 %

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR)

 Hospodaření města je vhodné hodnotit prostřednictvím 3 indikátorů sledovaných Ministerstvem financí ČR²⁷:

- **Pravidlo rozpočtové odpovědnosti** – tj. podíl dluhu k průměru příjmů za poslední 4 roky.
  - *Hodnota indikátoru by neměla překročit hranici 60 %.*
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** – vyjadřuje míru zadlužení daného územního správního celku vyjadřující míru krytí aktiv cizími zdroji.
  - *Hodnota indikátoru by neměla překročit hranici 25 %.*
- **Celková likvidita** – tj. podíl oběžných aktiv vůči krátkodobým závazkům, kdy hodnota ukazatele nižší než 1 značí to, že obec není schopna splácet své krátkodobé závazky a dostává se do platební neschopnosti.
  - *Hodnota indikátoru by neměla pohybovat v intervalu od 0 do 1.*

²⁷ <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

Město Kroměříž vychází z realizovaného porovnání nadprůměrně ve všech 3 klíčových indikátorech, z pohledu celkové likvidity je dokonce s přehledem na prvním místě. V souhrnu lze hospodaření města Kroměříž hodnotit jako druhé nejodpovědnější v rámci sledovaného vzorku, a to za Vsetínem (blíže viz Tabulka 40).

Tabulka 40 Porovnání hodnot indikátorů monitoringu hospodaření města Kroměříž s dalšími územními celky

Město	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Celková likvidita
Kroměříž	4,93 %	2,28 %	9,85
Vsetín	0,00 %	1,69 %	5,05
Uherské Hradiště	28,45 %	5,61 %	5,57
Valašské Meziříčí	29,55 %	5,78 %	3,77
Šumperk	31,12 %	7,25 %	2,17
Hodonín	5,79 %	3,82 %	3,05
Nový Jičín	0,00 %	5,37 %	1,49
<i>průměr</i>	<i>14,26 %</i>	<i>4,54 %</i>	<i>4,42</i>

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR)

2.9.2 Analýza hospodaření s majetkem

Z provedené analýzy majetkové struktury sedmi sledovaných měst (viz Tabulka 41) vyplývá, že město Kroměříž disponuje sníženým objemem stálých aktiv. Přestože zde žije více obyvatel než v ostatních 6 porovnávaných městech, tak hodnota této kategorie aktiv je nižší zhruba o 16 procent. V přepočtu na obyvatele je pak objem stálých aktiv snížený dokonce o 27,8 %.

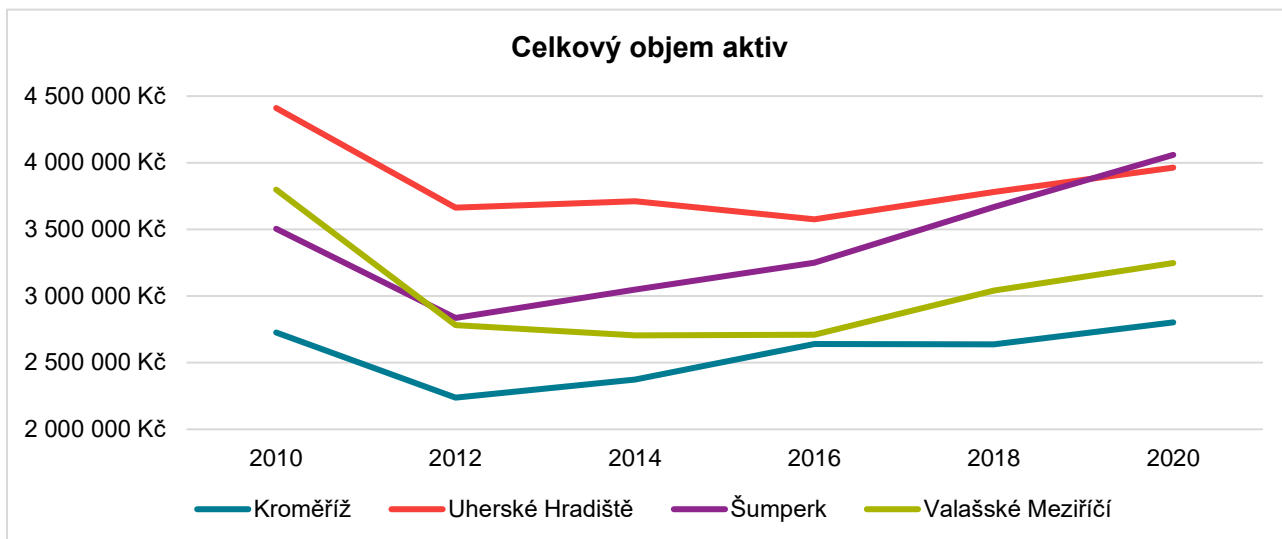
Tabulka 41 Porovnání objemu a struktury aktiv a pasiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 12/2020, v tis. Kč)

Město	Celková aktiva		Celková pasiva	
	Stálá aktiva	Oběžná aktiva	Vlastní kapitál	Cizí zdroje
Kroměříž	2 484 552	317 706	2 717 890	84 369
Vsetín	2 574 228	196 934	2 710 641	60 520
Uherské Hradiště	3 551 668	412 162	3 963 831	303 466
Valašské Meziříčí	2 962 413	285 648	2 978 599	269 461
Šumperk	3 788 340	270 633	3 693 638	365 335
Hodonín	2 878 963	384 936	3 098 807	165 091
Nový Jičín	1 973 933	232 331	2 034 031	172 233
<i>Absolutní pozice Kroměříže</i>	<i>84,1 %</i>	<i>106,9 %</i>	<i>88,2 %</i>	<i>37,9 %</i>
Relativní pozice Kroměříže	72,2 %	91,4 %	75,8 %	32,3 %

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR), netto hodnoty

Pokud by se hodnota stálých aktiv navýšila z cizích zdrojů v takovém rozsahu, že by objem cizích zdrojů byl v Kroměříži průměrný, pak by stejně jejich hodnota v relativním vyjádření zaostávala o zhruba 22 %. Problém města Kroměříže tedy tkví spíše v nedostatku vlastního kapitálu, což má kořeny hluboko v minulosti. V období let 2010–2020 byla absolutní pozice Kroměříže vůči prvním třem městům nejhorší na začátku sledovaného období, tj. v roce (viz Graf 22), následně do roku 2016 docházelo ke zlepšení a v posledních letech je vývoj v porovnávaných městech lepší než právě v samotné Kroměříži.

Graf 22 Porovnání historického vývoje objemu aktiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 31. 12.)

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR), netto hodnoty

Z pohledu vnitřní struktury aktiv disponuje město Kroměříž zvýšeným objemem dlouhodobého nehmotného majetku (díky malé míře odepsanosti softwaru), lehce podprůměrným objemem dlouhodobého finančního majetku (kvůli nižším majetkovým účastem) a výrazně sníženým objemem dlouhodobého hmotného majetku (zejména staveb) a dlouhodobých pohledávek.

Tabulka 42 Porovnání objemu a struktury aktiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 12/2020, v tis. Kč)

Město	Dlouhodobý nehmotný majetek	Dlouhodobý hmotný majetek	Dlouhodobý finanční majetek	Dlouhodobé pohledávky	Celková stálá aktiva
Kroměříž	9 588	2 086 855	384 421	3 686	2 484 552
Vsetín	8 985	2 392 283	142 621	30 337	2 574 228
Uherské Hradiště	9 983	3 027 343	491 821	22 519	3 551 668
Valašské Meziříčí	2 349	2 523 251	436 768	43	2 962 413
Šumperk	8 826	2 911 101	839 374	29 037	3 788 340
Hodonín	6 009	2 475 795	387 586	9 571	2 878 963
Nový Jičín	8 649	1 954 573	8 882	1 828	1 973 933
Absolutní pozice Kroměříže	128,4 %	81,9 %	100,0 %	23,7 %	84,1 %
Relativní pozice Kroměříže	111,3 %	70,2 %	86,4 %	21,1 %	72,2 %

Zdroj: Monitor (aplikace Ministerstva financí ČR), netto hodnoty

2.9.3 Efektivita a otevřenost úřadu

V následujících 4 tabulkách jsou zásadní aspekty z hlediska efektivní samosprávy, a to formou odpovědí na klíčové otázky. Pokud odpověď na sledovanou otázku je kladná, pak níže sledovaný aspekt v oblasti efektivní samosprávy je v souladu s dobrou praxí. V opačném případě je zde identifikován potenciál ke zlepšení přístupu úřadu z hlediska dostupnosti, komunikace, transparentnosti nebo participace občanů.

Dostupnost

Dostupnost úřadu je klíčovým prvkem zejména ve vztahu směrem k občanům. V rámci této oblasti je klíčovým prvkem zejména otevřenost úřadu z hlediska úředních hodin, v rámci kterých mohou občané vyřizovat úřední záležitosti. V souladu s dobrou praxí by úřední doba měla brát ohled zejména na potřeby klientů / občanů vzhledem k jejich pracovní době. Z výše uvedeného je z hlediska dostupnosti úřadu příhodné, aby úřad alespoň jeden den v týdnu poskytoval prodloužené úřední hodiny (tj. déle než do 17:00 hod., viz kritéria soutěže Přívětivý úřad pro obce s rozšířenou působností v roce 2021). V případě Kroměříže jsou prodloužené pracovní hodiny sice dvakrát v týdnu, ale pouze do 17:00, což pro některé obyvatele nemusí být dostatečné

k tomu, aby mohli navštívit úřad mimo jejich pracovní dobu, pokud dojíždějí do práce mimo město. Situace ale není nijak významně problematická, jelikož mezi začátkem a koncem pracovní doby úřadu je celkem 10 hodin.

Alternativně lze hodnotit současný stav z pohledu celkového počtu úředních hodin během týdne, kdy podle Výroční zprávy o stavu veřejné správy České republiky za rok 2019 vytvořené Ministerstvem vnitra ČR²⁸ bylo zjištěno, že v roce 2019 dosahovala v obcích s rozšířenou působností průměrná úřední doba v týdnu hodnoty 28 hodin, kdy nejčastěji úřady nabízely občanům 25–35 úředních hodin a jen méně než 10 % úřadů mělo v týdnu 40 a více úředních hodin. Městský úřad Kroměříž se v tomto ohledu řadí svými úředními hodinami v rozsahu 37,5 hodin týdně patrně do nejlepší pětiny městských úřadů v České republice. Obdobně jsou na tom například města Hodonín a Uherské Hradiště. Ostatní 4 porovnávaná města (viz Tabulka 43) svojí nabídkou úředních hodin zaostávají, ve městě Šumperk je úřad dokonce v pátek pro veřejnost uzavřen.

Tabulka 43 Srovnání úředních hodin Městského úřadu Kroměříž s dalšími 6 městy podobné velikosti

Město	Celková úřední doba	Nejpozdější úřední doba	Evidovaný počet obyvatel
Kroměříž	37,5 hodin	17:00 (2x)	28 620
Vsetín	27,5 hodin	17:00 (2x)	25 974
Uherské Hradiště	37,5 hodin	17:00 (2x)	25 247
Valašské Meziříčí	32 hodin	17:00 (2x)	22 306
Šumperk	28 hodin	17:00 (2x)	25 836
Hodonín	38 hodin	17:00 (2x)	24 512
Nový Jičín	31,5 hodin	17:00 (2x)	23 260

Zdroj: Webové stránky jednotlivých měst

Pozitivními aspekty dostupnosti Městského úřadu Kroměříž je jeho bezbariérovost a zejména pak využití on-line objednávkového systému, prostřednictvím jehož je občanům umožněno přihlásit se na termín pro vyřízení konkrétních agend úřadu. Tímto způsobem je zvyšován uživatelský komfort klientů / občanů. „Množství úřadů, které nabízejí online objednávkový systém, dosahuje 70 %. Jen malá část z nich ale nabízí možnost online objednání ke všem agendám, většina úřadů nabízí objednávku ke 2 až 3 základním agendám pro vybrané dny v týdnu, většinou na agendy osobních dokladů.“²⁹

Potenciál pro zlepšení nabízí rozšíření informačního systému o možnost on-line monitorování obslužnosti přepážek, díky kterému mají občané možnost v reálném čase sledovat informaci ohledně vytíženosti konkrétních přepážek, jejich čekací doby. Tuto službu v roce 2019 poskytovala téměř polovina úřadů obcí s rozšířenou působností. Za zvážení stojí také zavedení vlastního informačního kanálu v otázce informování o vyřízení záležitosti občanů (SMS zprávou, nebo e-mailem). Tuto službu poskytuje až 80 % úřadů obcí s rozšířenou působností.³⁰

Tabulka 44 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – dostupnost

Sledované aspekty	Ano / Ne	Komentář
Dostupnost městského úřadu směrem k občanům		
Nabízí úřad možnost objednání se na konkrétní termín pro vyřízení agend?	Ano	-
Nabízí městský úřad prodloužené úřední hodiny (déle než do 17:00 hod.)?	Ne	2x v týdnu do 17:00
Zasílá úřad zprávu o stavu vyřízení požadavku klientovi (například zprávu o možnosti vyzvednutí vyhotoveného občanského průkazu)?	Ne	U občanských průkazů a cestovních dokladů tuto zprávu občanovi zasílá Ministerstvo vnitra ČR, pokud dá na sebe občan kontakt. U řidičských průkazů toto Ministerstvo dopravy ČR neprovádí.

²⁸ Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/privetivy-urad-obci-iii-typu-2018.aspx>

²⁹ Ministerstvo vnitra ČR – Výroční zpráva o stavu veřejné správy České republiky za rok 2019

³⁰ Ministerstvo vnitra ČR – Přivítivý úřad 2020, příklady dobré praxe obcí s rozšířenou působností

Sledované aspekty	Ano / Ne	Komentář
Dostupnost městského úřadu směrem k občanům		
Nabízí úřad on-line sledování stavu aktuální obslužnosti přepážek?	Ne	-
Zajišťuje úřad bezbariérovou dostupnost úřadu/agendy?	Ano	Většina úřadu je bezbariérová.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE ve spolupráci se zástupci města Kroměříže

Komunikace

Z hlediska komunikace je Městský úřad Kroměříž pro své občany velice otevřený a umožňuje snadnou komunikaci prostřednictvím množství informačních kanálů, a to včetně aktivního využívání webových stránek nebo sociálních sítí (zejména Facebook a Instagram). Ty jsou směrem k občanům důležité nejen z hlediska zrychlení komunikace, ale také mohou zlepšovat image města a informovat o aktuálním společenském dění. Město zároveň od srpna 2020 nahrává pravidelně videa na vlastní kanál na YouTube (cca 3 videa měsíčně), tento kanál s názvem „Kroměříž“ byl založen již v roce 2010 a k 13. 5. 2021 na něj bylo nahráno celkem 99 videí. Videozáznamy z jednání Zastupitelstva města Kroměříže jsou od září 2019 zveřejňovány na samostatném YouTube kanále s názvem „zm km“.

Z pohledu sociálních sítí se město Kroměříž řadí mezi nejaktivnější města v České republice. Zaměstnanci úřadu aktivně spravují oficiální profily města nejen na Facebooku, ale i na Twitteru a Instagramu. Tato „trojkombinace“ je využívána méně než třetinou obcí s rozšířenou působností. Zájem uživatelů těchto sítí o tyto komunikační kanály města je nadprůměrný a frekvence nahrávání příspěvků i kvalita jejich zpracování je na dobré úrovni. V neposlední řadě město Kroměříž provozuje i Mobilní Rozhlas.

Město Kroměříž dále využívá tradičního informačního média, a to místního zpravodaje, který je vydáván na měsíční bázi, je zdarma doručován do domácností po celém území Kroměříže a je rovněž k dispozici v elektronické verzi na webových stránkách města.

Dalším pozitivním zjištěním je to, že se město Kroměříž snaží sbírat informace o závadách na svém majetku od veřejnosti, a to prostřednictvím webového rozhraní City monitor, které disponuje i samostatnou mobilní aplikací. Tuto službu využívají ještě 2 další města, a to Liberec a Ústí nad Labem.

Zjištěnou slabinou v oblasti komunikace je absence SMS infokanálu, jehož prostřednictvím by mohli být občané neprodleně informováni například o krizových situacích. V takovýchto případech by došlo k využití místního rozhlasu společně s mobilním rozhlasem a dalšími informačními kanály. Nejedná se o zásadní nedostatek, jelikož využití SMS infokanálu by pravděpodobně příliš nezvýšilo dosah přenášené zprávy. K využití SMS infokanálu je nutná registrace, přičemž lze očekávat výrazný překryv s uživateli mobilního rozhlasu a sledovatelů sociálních sítí města. Nicméně pro cílovou skupinu seniorů by tato možnost informování mohla být atraktivní.

Tabulka 45 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – komunikace

Sledované aspekty	Ano / Ne	Komentář
Komunikace městského úřadu směrem ke spolupracujícím subjektům		
Má město oficiální profil na sociálních sítích?	Ano	-
Je městská část aktivní na webových stránkách městské části a sociálních sítích (min. 15 nových příspěvků za poslední měsíc)?	Ano	-
Nabízí úřad aplikaci hlášení závad na majetku města?	Ano	Jedná se o aplikaci „City monitor“.
Vydává město / úřad alespoň jednou měsíčně zpravodaj?	Ano	-
Informuje úřad občany v krizových situacích formou SMS zpráv?	Ne	V případě krizových situací využívá vedení města Kroměříže místní rozhlas, který ale není dostupný ve všech místních částech.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE ve spolupráci se zástupci města Kroměříže

Transparentnost

Transparentnost je směrem k občanům důležitým aspektem, který pomáhá budovat důvěru mezi volenými zástupci města a občany. Transparentní městský úřad je takový, který nic neskrývá a poskytuje občanům k nahlédnutí důležité materiály o chodu města i úřadu. Z tohoto hlediska je město Kroměříž velice otevřené, kdy svým občanům nabízí náhled do strategických dokumentů, usnesení z jednání zastupitelstva i rady města, rozpočtů, závěrečných účtů apod.

V oblasti hospodaření je v současnosti z hlediska uživatelského prostředí nejoblíbenější formou „rozklikávací“ rozpočet, v rámci kterého si občan může prostřednictvím aplikace zobrazit jednotlivé položky rozpočtu, a to dle vlastního zájmu. Tuto možnost město Kroměříž nabízí na platformě Cityvizor³¹, která je provozována spolkem Otevřená města, z.s.

Z pohledu zvýšení transparentnosti je možné zvážit zveřejňování všech smluv na webových stránkách města, a nikoliv pouze těch o hodnotě nad 50 tis. Kč. Poměr přínosů a nákladů spojených s touto případnou změnou ale nevychází příliš dobře.

Tabulka 46 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – transparentnost

Sledované aspekty	Ano / Ne	Komentář
Transparentnost městského úřadu		
Zveřejňuje úřad materiály ze zastupitelstva na webových stránkách města?	Ano	Všechna usnesení a veřejné podklady jsou zveřejněny na webových stránkách města.
Zveřejňuje úřad videopřenosy zasedání jednání vedení města on-line?	Ano	Již několik let se vytváří audiozáznamy jednání zastupitelstva, od září 2020 vznikají i videozáznamy na YouTube.
Zveřejňuje úřad veškeré smlouvy na webu, a to i do hodnoty 50 000 Kč?	Ne	V souladu se zákonem jsou zveřejňovány všechny smlouvy v hodnotě nad 50 tis. Kč. Dále jsou zveřejňovány základní údaje o všech fakturách.
Disponují webové stránky města rozklikávacím rozpočtem?	Ano	Odkaz na rozklikávací rozpočet je funkční, ale hůře dohledatelný a s pomalou odezvou.
Je na webových stránkách dostupný archiv rozpočtů města?	Ano	Nižší uživatelská přívětivost stromu odkazů.
Zveřejňuje městský úřad strategické dokumenty města?	Ano	-

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE ve spolupráci se zástupci města Kroměříže

Participace

V oblasti participace jsou v současnosti příkladem dobré praxe pravidelná setkávání s občany, kdy předmětem diskuse jsou klíčové otázky rozvoje města nebo kvality služeb úřadu. V případě Kroměříže je každoročně pořádáno Veřejné fórum, na kterém občané mají prostor vznášet své postřehy, které se mohou stát podnětem k hledání optimálního řešení problémů města. U jednotlivých tematicky vyčleněných stolů je možné diskutovat s odborníky i zástupci města. Další možnost pro veřejnost nabízejí pravidelná setkání (1x měsíčně) s vedením města, kdy tento nástroj byl zaveden v únoru 2019, a to v režimu první středa v měsíci od 15:00 do 17:00.

Vysoký stupeň zapojení občanů lze dosáhnout i skrze tzv. participativní rozpočet. Jedná se o část rozpočtu, o jejímž využití rozhodují občané. Dle dat průzkumu Ministerstva vnitra ČR tuto možnost vyzkoušelo do roku 2018 zhruba 20 % měst, jež byla součástí provedeného šetření. Ze 146 obcí s rozšířenou působností, které se v roce 2019 zapojily do soutěže Přívětivý úřad, to bylo dokonce 48 %. Město Kroměříž tuto možnost občanům doposud nenabízelo, ale již se připravuje participativní rozpočet od roku 2022.

Na závěr je nutné podotknout, že město Kroměříž nesbírá pravidelně informace o spokojenosti obyvatel ve vybraných oblastech, které ovlivňují kvalitu života. Disponibilita takovými daty by byla užitečná pro plánování dalšího rozvoje, ale vzhledem k obvykle nízké míře návratnosti odpovědí by získané kvantitativní údaje pravděpodobně stejně nebylo možné spolehlivě vyhodnocovat, nebo by jejich sběr musel být doprovázen intenzivní propagací přes mix komunikačních nástrojů.

³¹ Dostupné zde: <https://cityvizor.cz/kromeriz/prehled>

Tabulka 47 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – participace občanů

Sledované aspekty	Ano / Ne	Komentář
Participace občanů v oblasti místní samosprávy		
Provádí úřad pravidelné zjišťování spokojenosti občanů s výkonem a službami úřadu (např. dotazníkové šetření alespoň 1x ročně, mimo covidové období)?	Ne	-
Pořádá úřad pravidelná setkávání s občany, na kterých mohou občané participovat na rozvoji města a předkládat své podněty?	Ano	V rámci projektu Zdravé město pořádá každoročně Veřejné fórum (diskusní fórum se zástupci města s veřejností)
Vyčleňuje městský úřad část rozpočtu, o jejímž využití rozhodují občané (tzv. participativní rozpočet)?	Ne	Participativní rozpočet je ale v přípravě a měl by být zaveden již v roce 2022.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE ve spolupráci se zástupci města Kroměříže

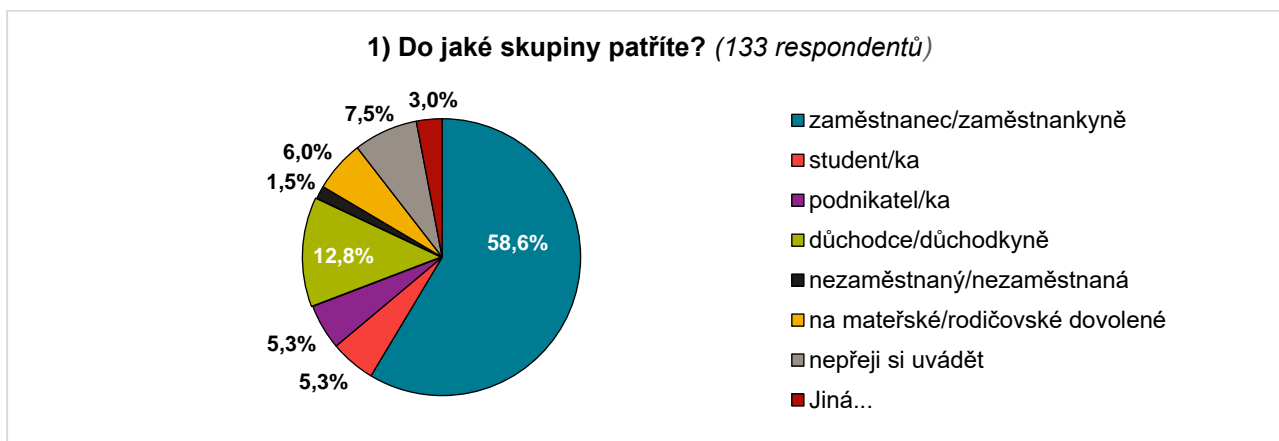
A3. VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

3.1 Anketní šetření

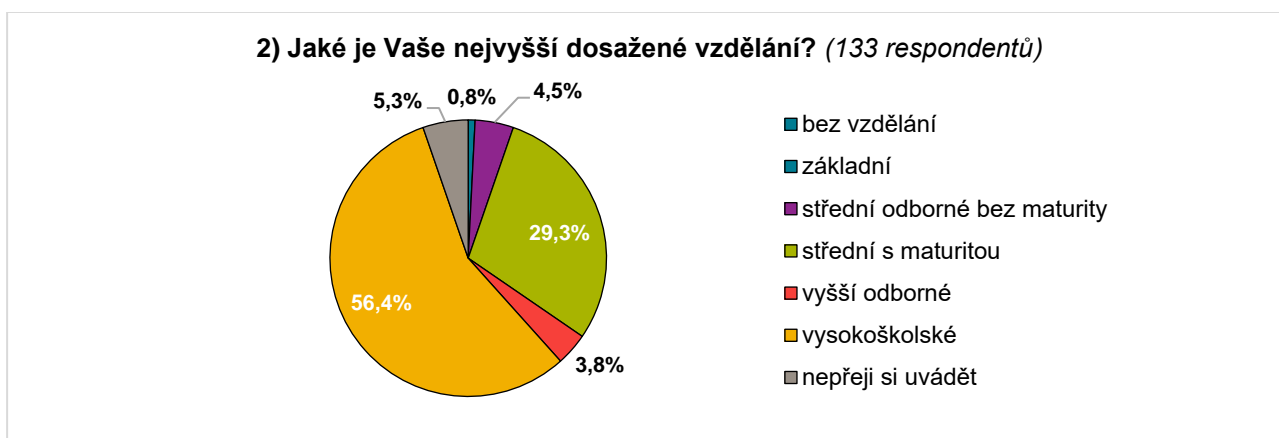
V této kapitole jsou shrnuty výsledky anketního šetření, které bylo v Kroměříži realizováno v období 21. 5. – 18. 6. 2021. Dotazník byl dostupný v papírové podobě a on-line na platformě Survio. Celkově bylo získáno 133 odpovědí (116 on-line a 17 z papírového dotazníku). Anketní šetření se skládalo celkem z 29 otázek, kde poslední čtyři otázky byly identifikačního charakteru pro získání obecných informací o respondentech. Hlavní otázky dotazníku byly většinou uzavřeného typu s možností komentáře. Čtyři otevřené otázky byly zaměřeny na získání konkrétních podkladů pro sestavení vize a tvorbu opatření a aktivit.

3.1.1 Informace o respondentech

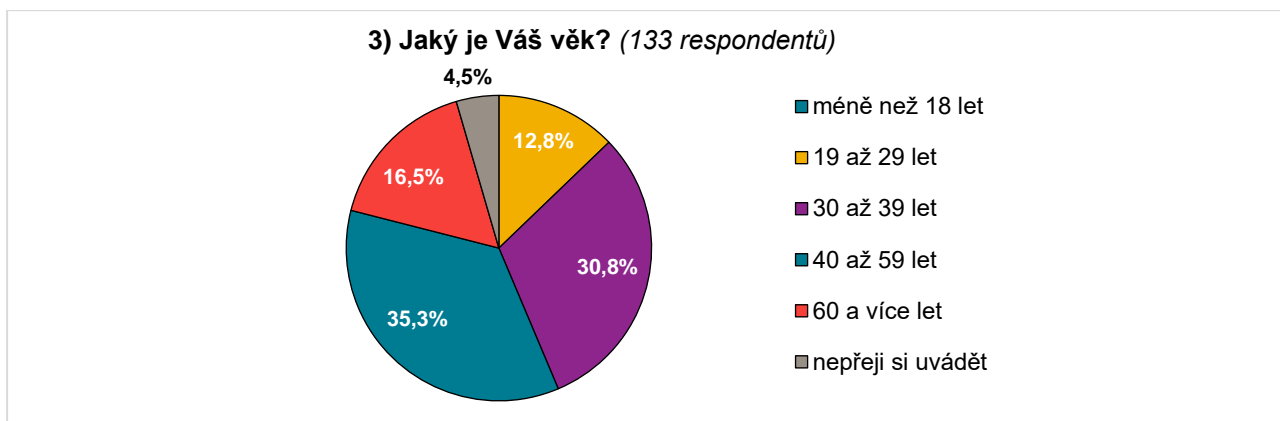
Z pohledu ekonomické aktivity jednotlivých respondentů byla nejvíce zastoupena skupina osob v pozici „Zaměstnanec/Zaměstnankyně“ (58,6 %), druhou nejčastěji zastoupenou skupinu tvořili důchodci (12,8 %), třetí nejpočetnější skupina byla zastoupena respondenty, kteří si informaci nepřáli uvádět (7,5 %), čtvrtou skupinu tvořily osoby na rodičovské dovolené (6,0 %). Anketní šetření pak dále vyplnilo stejné množství studentů i podnikatelů (5,3 %). Část respondentů (3,0 %) ve své odpovědi „jiná“ uvedla, že v současnosti kombinují práci se školou nebo s rodičovskou dovolenou. Nejméně početnou skupinu pak představují nezaměstnané osoby (1,5 %).

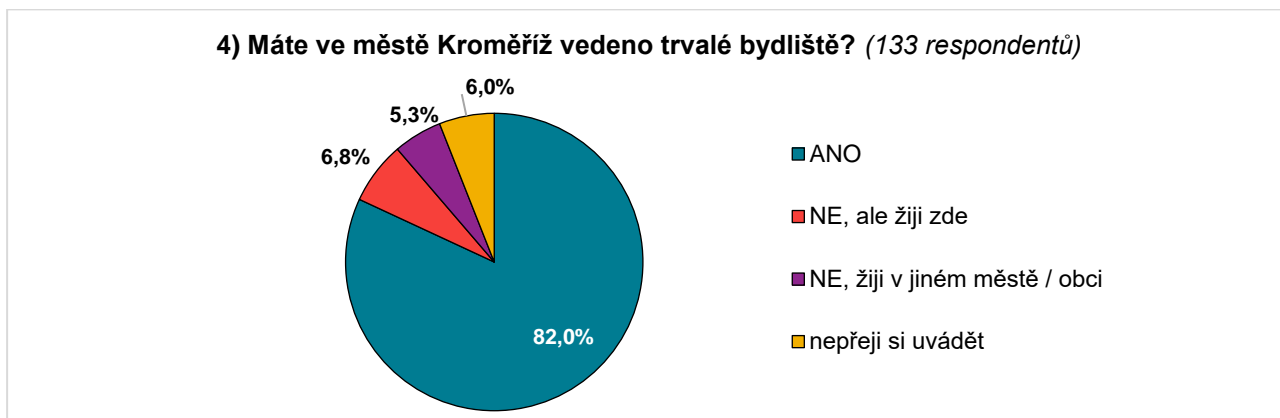
Do anketního šetření se zapojily převážně osoby s vysokoškolským vzděláním (56,4 %), poté osoby se středním vzděláním s maturitou (29,3 %). Následovala skupina osob, která si nepřála informaci uvést (5,3 %) a méně početné skupiny osob se středním vzděláním bez maturity (4,5 %) a s vyšším odborným vzděláním (3,8 %). Poslední kategorie byla zastoupena studující osobou s dokončeným základním vzděláním (0,8 %).

Věkové složení respondentů bylo podobné z hlediska četnosti u dvou největších skupin, což byly ekonomicky aktivní osoby ve věku 40 až 59 let (35,3 %) a 30 až 39 let (30,8 %). Následovaly další dvě podobně velké skupiny s následující věkovou strukturou: starší osoby v důchodovém věku 60 let a více (16,5 %) a mladí lidé ve věkové kategorii 19 až 29 let (12,8 %). Poslední skupina si nepřála informaci uvést (4,5 %).

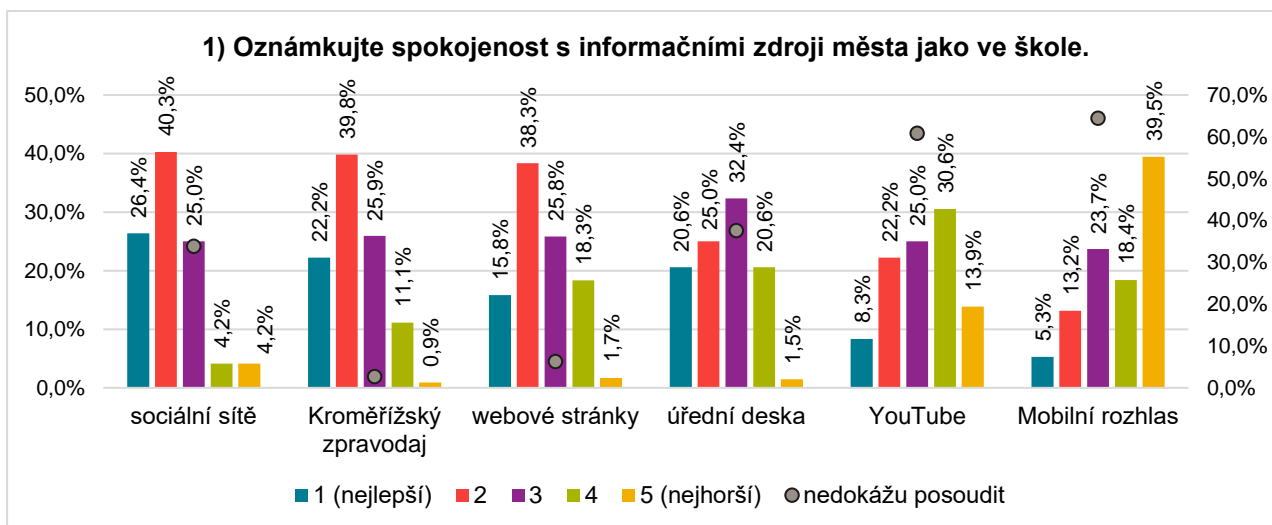
Poslední otázka demografické identifikace zjišťovala, zda mají respondenti ve městě Kroměříž trvalé bydliště. Naprostá většina dotazovaných má trvalé bydliště ve městě vedeno (82,0 %). Zbytek tvořily osoby z rovnoměrně zastoupených skupin, konkrétně osoby, které ve městě žijí, ale trvalé bydliště mají jinde (6,8 %) a osoby, které si nepřály informaci uvádět (6,0 %). Poslední skupinu tvořily osoby, které ve městě nežijí a ani v něm přímo nebydlí (5,3 %).

3.1.1 Výsledky anketního šetření

Otázka č. 1 „Oznámujte spokojenost s informačními zdroji města jako ve škole.“

Respondenti byli převážně spokojeni s většinou informačních zdrojů, které byly uvedeny v otázce č. 1. Mezi nejlépe hodnocené informační zdroje patřily sociální sítě, Kroměřížský zpravodaj a webové stránky. Naopak nejméně byli respondenti spokojeni s mobilním rozhlasem a YouTube. Právě rozhlas a platforma YouTube, ale i úřední deska a sociální sítě, patří mezi zdroje, se kterými obyvatelé nemají zkušenost a nemohou je zhodnotit. Zejména starší generace nemá k těmto zdrojům snadný přístup.

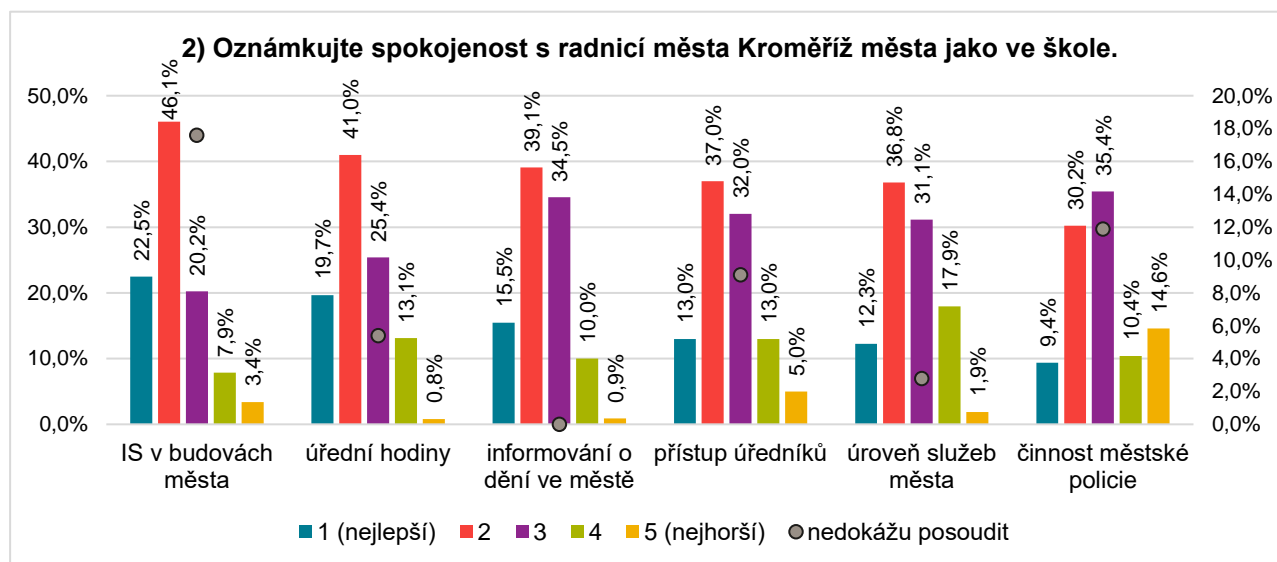
Respondenti dále v komentářích uvedli, že jim chybí informace o uzavírkách, opravách či omezeních. Dále kritizovali nepřehlednost webových stránek města a neúplné informace ohledně konaných akcí, kdy se stává, že v několika informačních zdrojích jsou uvedeny různé časy konání totožné události. Respondenti jako nejrychlejší informační kanál uvádí Facebook, kde oceňují grafický design obrázků a informace o běžných záležitostech ve městě. Možným návrhem pro zlepšení je pak propojení všech sociálních platform tak, aby všude byly uvedeny stejné výstupy.

Otázka č. 2 „Oznámujte spokojenost s radnicí města Kroměříž města jako ve škole.“

Dle odpovědí na otázku č. 2 byli respondenti převážně spokojeni s fungováním radnice města Kroměříž ve všech sledovaných oblastech.

Nejméně spokojeni byli respondenti zejména s fungováním městské policie v návaznosti na problémy s lidmi bez domova a v bytovně na Albertově ulici a okolí. Z komentářů vyplývá, že je problém rušení veřejného pořádku nedostatečně řešen. Nejvíce bylo zmíněno:

- Nedostatečné výjezdy městské policie při výtržnostech.
- Hlučnost v okolí ubytovny v Albertově ulici.
- Postihování dopravních přestupků namísto řešení problému s rušením veřejného pořádku.

Respondenti také často uvedli jako problém individuální přístup úředníků a zejména jejich nemoderní systém/přístup a velmi dlouhé lhůty čekání v oblasti stavebního úřadu. Dle respondentů by možným zlepšením mohla být elektronická komunikace jak s občany, tak mezi úředníky.

Otázka č. 3 „Oznámujte péči města Kroměříž o vyjmenovanou městskou infrastrukturu a vybavenost.“

Respondenti byli převážně spokojeni s péčí města Kroměříž o městskou infrastrukturu a vybavenost, a to ve všech jedenácti základních oblastech, které byly předmětem otázky č. 3. Nicméně prostor ke zlepšení byl vnímán vždy alespoň částí respondentů ve všech sledovaných oblastech.

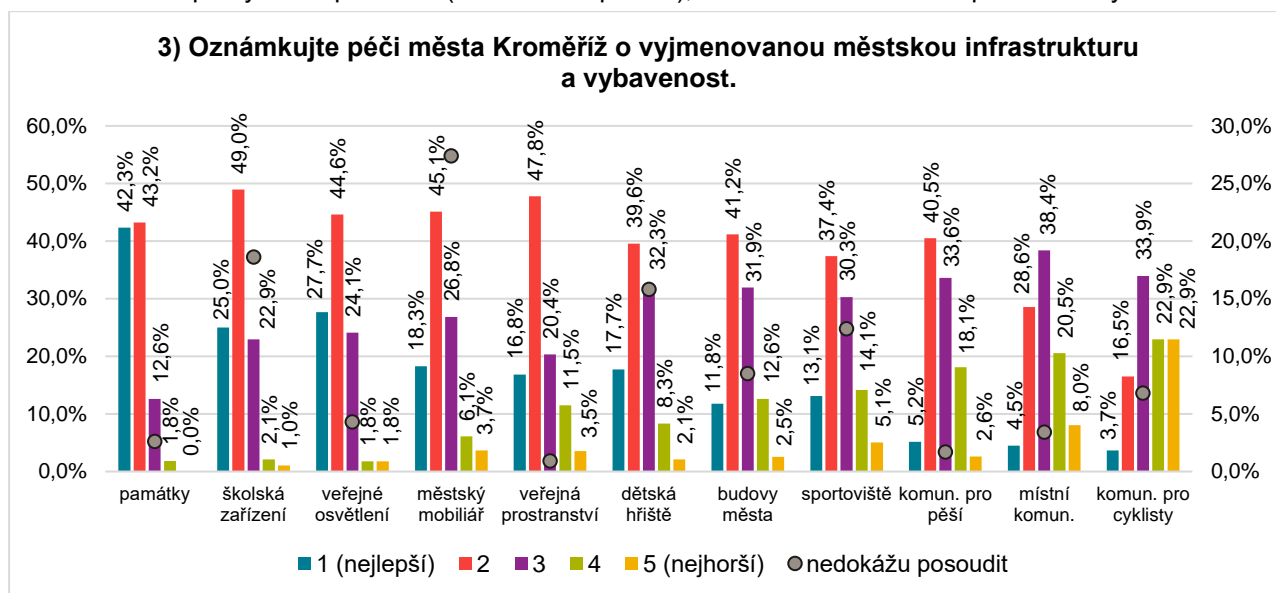
Mezi nejproblémovější oblasti se jasně řadily dvě oblasti: komunikace pro cyklisty a místní komunikace. Podle komentářů spočívá největší problém v:

- Nedostatečném množství cyklostezek, špatném značení pro cyklisty.
- Absenci volných parkovacích míst.
- Absenci nebo špatném stavu chodníků, jejich nenávaznosti na další komunikace.
- Zatíženosti dopravou a špatném stavu komunikací.
- Potřebě druhého mostu/lávky přes řeku Moravu.

Jako další problémové otázky byly často zmiňovány:

- Špatný stav dětských hřišť, jejich nedostatečné množství a interaktivita.
- Velmi špatný stav sportovišť (bazén a koupaliště), absence multifunkční sportovní haly.

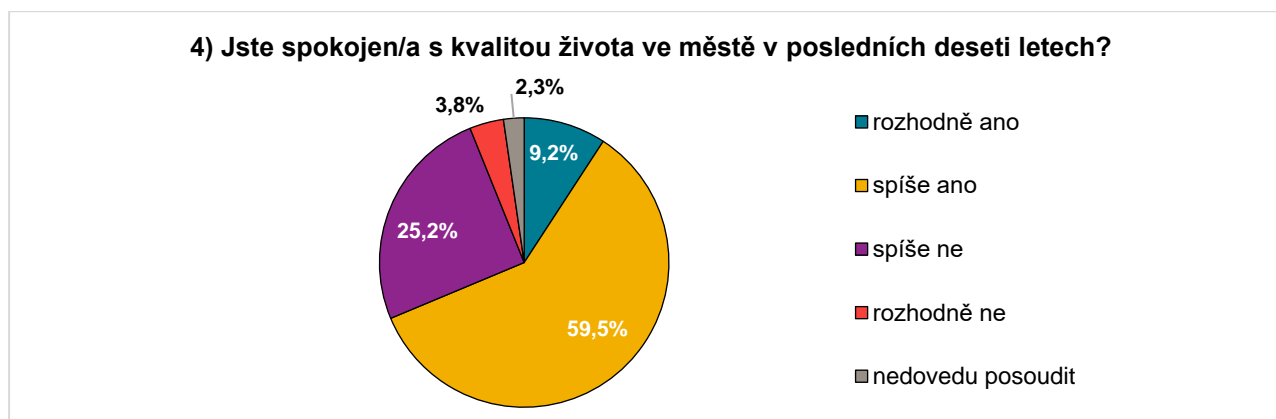

Další často zmíněné připomínky se týkaly stavu budov města a udržování pořádku:

- Neustále přeplněné odpadkové koše v centru i okolí.
- Zchátralé budovy v centru města.

Otázka č. 4 „Jste spokojen/a s kvalitou života ve městě v posledních deseti letech?“

Positivním zjištěním je, že naprostá většina respondentů byla spokojena s kvalitou života ve městě Kroměříži za posledních deset let. Z respondentů bylo spíše spokojeno 59,5 % a rozhodně spokojeno 9,2 %. Naopak spíše nespokojeno bylo 25,2 % respondentů.

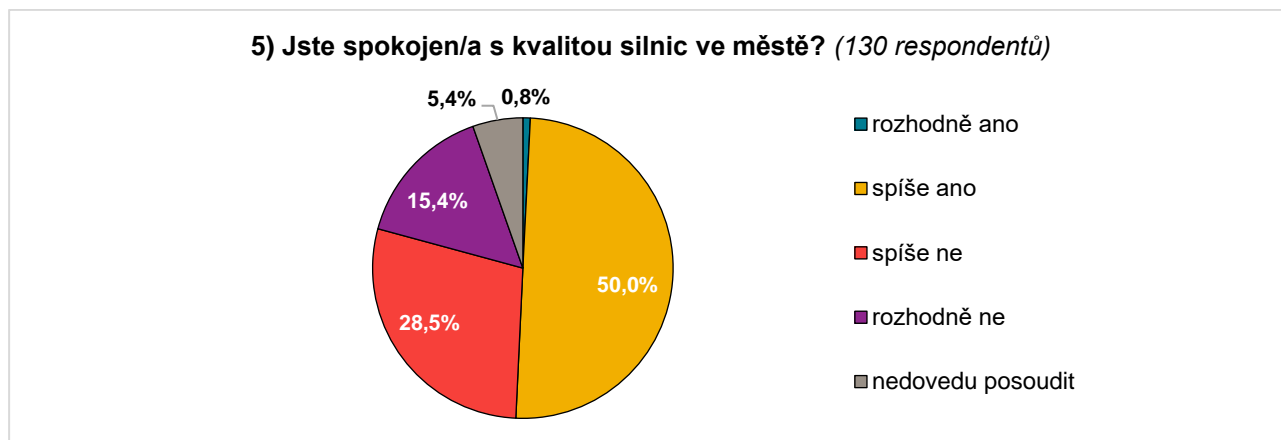

Problémy, které výrazně snižují kvalitu žití ve městě Kroměříži, navazují na předešlé otázky č. 1-3 a odpovědi na ně. Nejčastější nedostatky vyplývající z komentářů k otázce č. 4 byly:

- Nedostatek parkovacích míst.
- Nedostatečná infrastruktura cyklostezek.
- Velké množství lidí bez domova a drogově závislých, problémy v okolí ubytovny v Albertově ulici.
- Hluk a rušení nočního klidu.
- Přeplněné koše.
- Málo parků a oddychových zón.
- Málo kulturních a volnočasových akcí.

Otázka č. 5 “Jste spokojen/a s kvalitou silnic ve městě?”

Přestože je kvalita silnic uváděna jako častý nedostatek s velkým prostorem pro zlepšení z pohledu respondentů, přesně polovina (50 %) byla s kvalitou silnic ve městě Kroměříž spíše spokojena. Oblast nedokázalo posoudit 5,4 % respondentů.

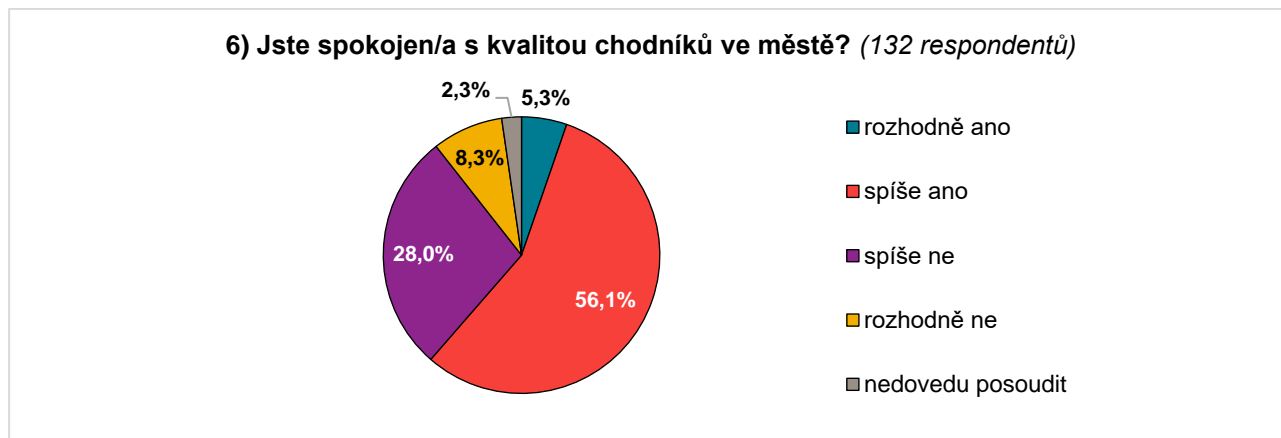

Zbytek dotazovaných měl k otázce č. 5 tyto opakující se připomínky:

- Absence přechodů a zpomalovacích pruhů.
- Terénní nerovnosti, výmoly a výtluky.
- Silnice sloužící jako parkovací prostor.
- Velké dopravní zatížení.
- Zanedbané komunikace v okrajových částech města.

Otázka č. 6 „Jste spokojen/a s kvalitou chodníků ve městě?”

Většina respondentů uvedla, že s kvalitou chodníků ve městě byla spíše spokojena (56,1 %), rozhodně spokojeno bylo 5,3 %. Naopak spíše nespokojeno bylo 28,0 % a rozhodně nespokojeno 8,3 % respondentů.

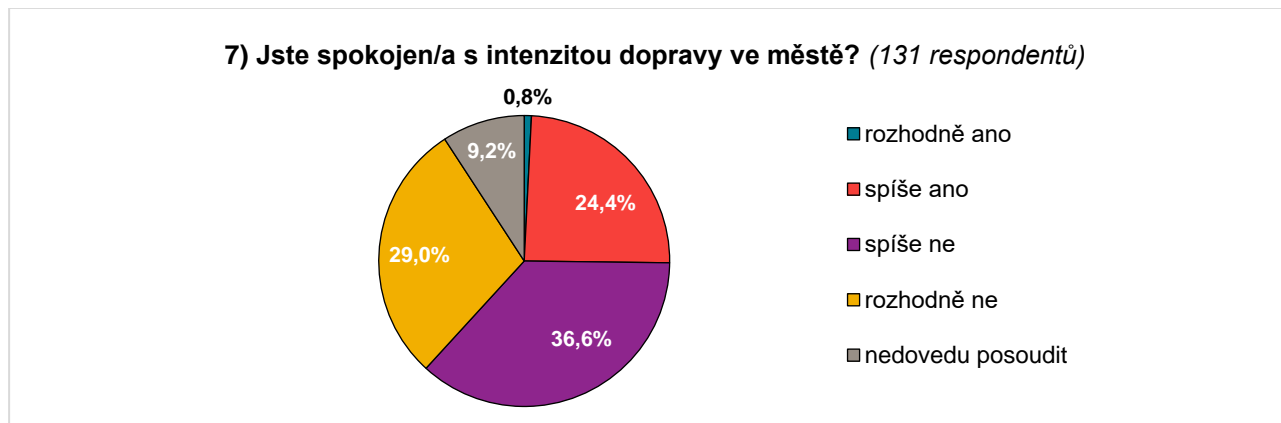
Dle komentářů k otázce č. 6 je kvalita chodníků velmi dobrá, ale pouze v oblastech, kde byly chodníky nedávno obnovené či opravené. Naopak v oblastech, kde oprava ještě neproběhla, je stav chodníků podle respondentů kritický. Jsou ohroženi nejen chodci, ale i doprava, jelikož chodci často kvůli nenávaznosti pěší trasy zasahují do vozovky. Nejčastěji se opakovaly následující připomínky:

- Často rozbité, hrbolaté a původní chodníky.
- Chybí bezbariérový přístup.
- Neudržované chodníky (zejména v zimě).
- Špatný stav chodníků (například v ulici Hulínská, Kojetínská, Vodní, Purkyňova, oblast Zachar a Barbořina, okrajové části města).
- Chybí chodníky (v úseku Zborovská ulice).

Otázka č. 7 „Jste spokojen/a s intenzitou dopravy ve městě?“

Z odpovědí respondentů na otázku č. 7 je patrné, že intenzita dopravy je pro občany města citelným problémem. Většina respondentů byla s intenzitou dopravy ve městě Kroměříž spíše nespokojena (36,6 %), rozhodně nespokojeno bylo 29,0 %. Naopak spíše spokojeno bylo 24,4 % a rozhodně spokojeno pouhých 0,8 %, zbytek nedokázal situaci posoudit (9,2 %).

Předností města Kroměříž z hlediska intenzity dopravy byla dle odpovědí zejména velmi dobrá strategická poloha v blízkosti dálnice D1, která by šla velmi dobře využít i v dalších oblastech (například cestovní ruch, přilákání investorů a podnikatelů).

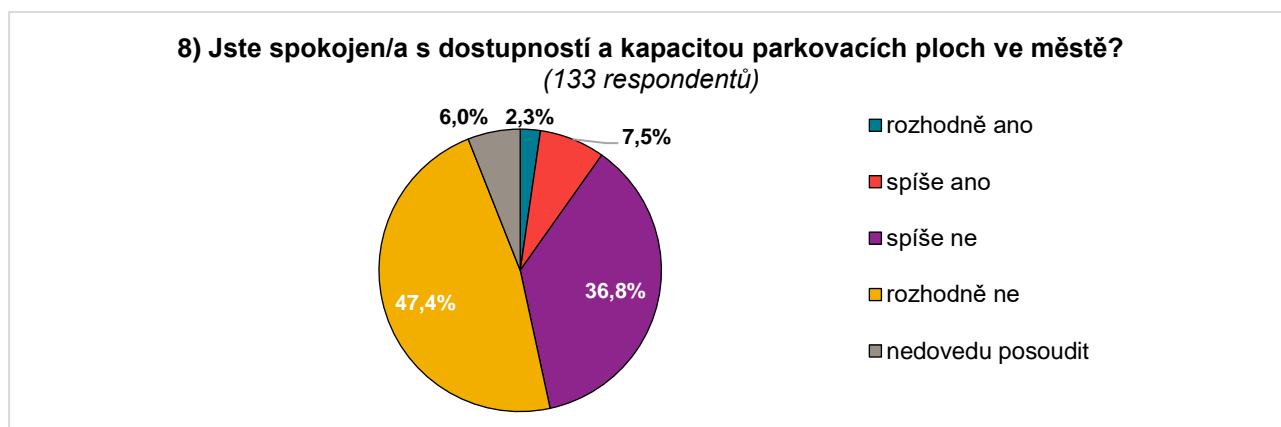
Přípomínky respondentů ohledně intenzity dopravy ve městě se nejčastěji týkaly:

- Příliš husté automobilové dopravy během špičky, neprůjezdnosti a kolon (ulice Hulínská, Kaplanova, most, 1. Máje).
- Nedořešených obchvatů kolem Kroměříže.
- Špatného přecházení frekventovaných silnic.
- Existence kritických míst a potřeby jejich komplexního řešení (kruhový objezd na nám. Míru, křižovatka Havlíčkova – Albertova, Velehradská).

Pro snížení intenzity dopravy byla respondenty často navrhována výstavba dalšího mostu přes řeku Moravu.

Otázka č. 8 „Jste spokojen/a s dostupností a kapacitou parkovacích ploch ve městě?“

V rámci otázky č. 8 je zřejmý problém s dostupností a kapacitou parkovacích míst. Téměř 85 % respondentů uvedlo že není s touto oblastí spokojeno, z čehož většina uvedla pesimističtější variantu odpovědi (tj. rozhodně ne). Spíše spokojeno bylo pouze 7,5 % respondentů a rozhodně spokojeno pouze 2,3 % respondentů. Danou oblast nedokázalo posoudit 6 % respondentů.

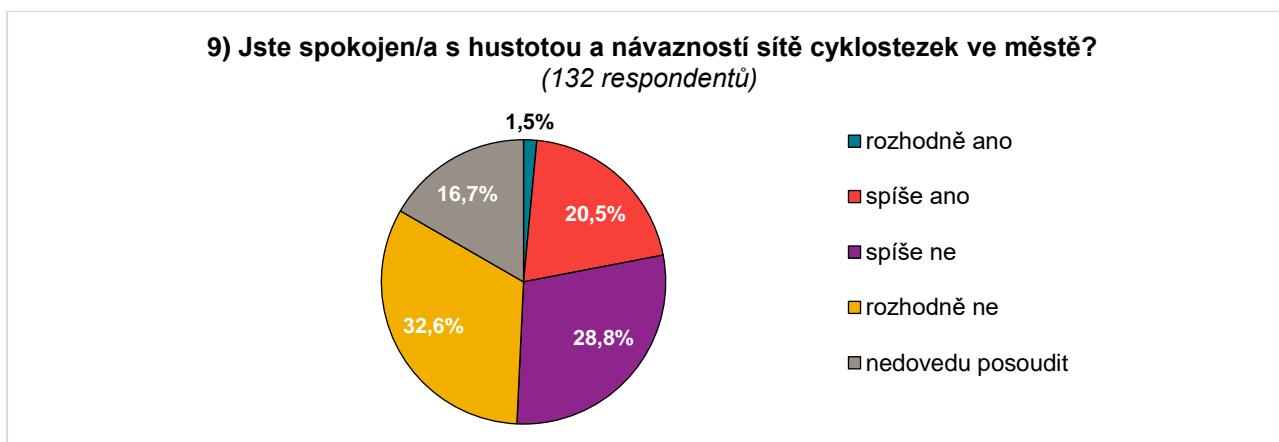
Nejčastěji se mezi respondenty opakovaly tyto připomínky:

- Absence parkovacího domu.
- Nedostatek parkovacích ploch na sídlištních a rezidenčních oblastech (např. Zachar, Slovan a Barbořina).

- Příliš mnoho aut.
- Velmi drahá placená parkoviště v centru města.
- Nedostatek parkovacích míst u budov úřadu města či v okolí ordinací některých lékařů.
- Zaparkovaná auta parkují ve vozovce a brání provozu.
- Vybudování odstavného parkoviště mimo centrum města s kyvadlovou dopravou.

Otázka č. 9 „Jste spokojen/a s hustotou a návazností sítě cyklostezek ve městě?“

Pohled respondentů na hustotu a návaznost sítě cyklostezek ve městě Kroměříž je z většiny negativní, největší skupinu tvořily osoby, které rozhodně spokojeny nebyly (32,6 %), obdobně na tom byla skupina, která byla spíše nespokojena (28,8 %). Rovnoměrně byly rozloženy skupiny osob, které spokojeny byly (20,5 %), a které situaci nemohly posoudit, jelikož cyklistiku neprovozují nebo nevlastní kolo (16,7 %).

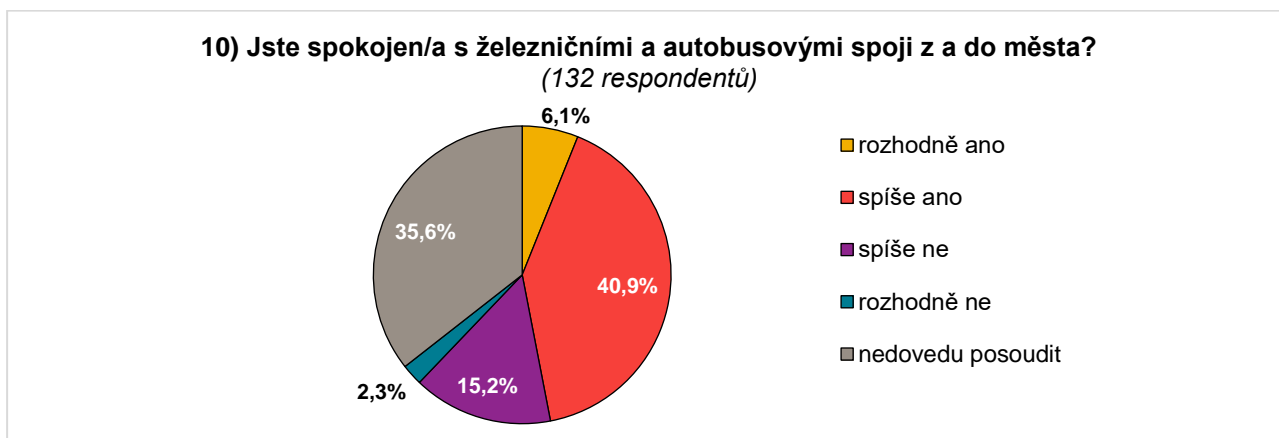

Podle opakujících se připomínek, i z ostatních otázek, byly největšími problémy:

- Nedostatek cyklostezek, ve městě chybí plnohodnotná cyklostezka.
- Nenavazující cyklostezky nebo chybně navazující.
- Špatné značení cyklopruhů, neoddělené pro chodce a cyklisty.
- Cyklisté využívají místo silnice chodníky určené pro chodce.
- Absence cyklostezek na Šelešovice, Zdounky, Soběsuky, Postoupky.

Otázka č. 10 „Jste spokojen/a s železničními a autobusovými spoji z a do města?“

Mezi nejpočetnější skupinu patřily osoby, které byly se železničními a autobusovými spoji spíše spokojeny (40,9 %) a osoby, které nemohly danou oblast posoudit (35,6 %). Důvodem byl pravděpodobně velký počet aut na osobu či rodinu, a dlouhodobá absence potřeby využití hromadných dopravních prostředků pro cesty mimo město / do města.

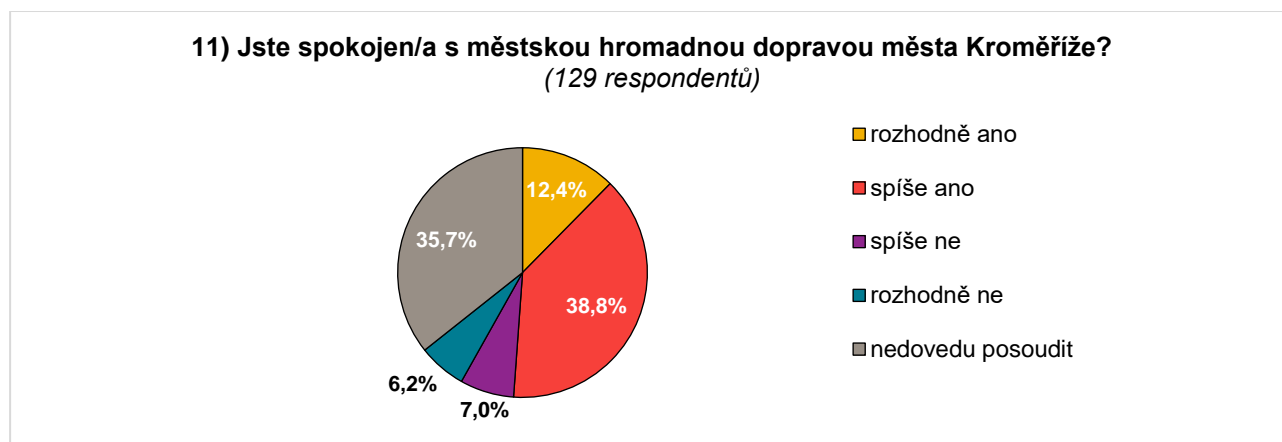
Mezi nejčastější náměty na zlepšení patřilo:

- Posílení / vytvoření přímých spojů (např. do Zlína, Přerova, Brna).
- Zvýšení frekvence spojů MHD (zejména v nočních hodinách).
- Lepší návaznost spojů.
- Více spojů bez nutnosti přestupu (nejčastějším místem pro přestup je Hulín).

I přes časté připomínky mnoho respondentů uvedlo, že je železniční a autobusová doprava z a do města dostačující, zmíněna byla existence přímých spojů do Zlína a dalších měst.

Otázka č. 11 „Jste spokojen/a s městskou hromadnou dopravou města Kroměříže?“

Přibližně stejně respondentů uvedlo, že bylo s městskou hromadnou dopravou spokojeno (38,8 %), anebo tuto oblast nemohli posoudit (35,7 %), jelikož MHD nevyužívali/jezdili autem. Velmi spokojeno bylo 12,4 % osob. Naopak velkou nespokojenost vyjádřilo 6,2 % respondentů, spíše nespokojeno bylo zbylých 7 % respondentů.

Podle komentářů byli respondenti spokojeni zejména s:

- Ochotným chováním řidičů a jejich ohleduplností.
- Snahou o přechod na ekologičtější autobusy.

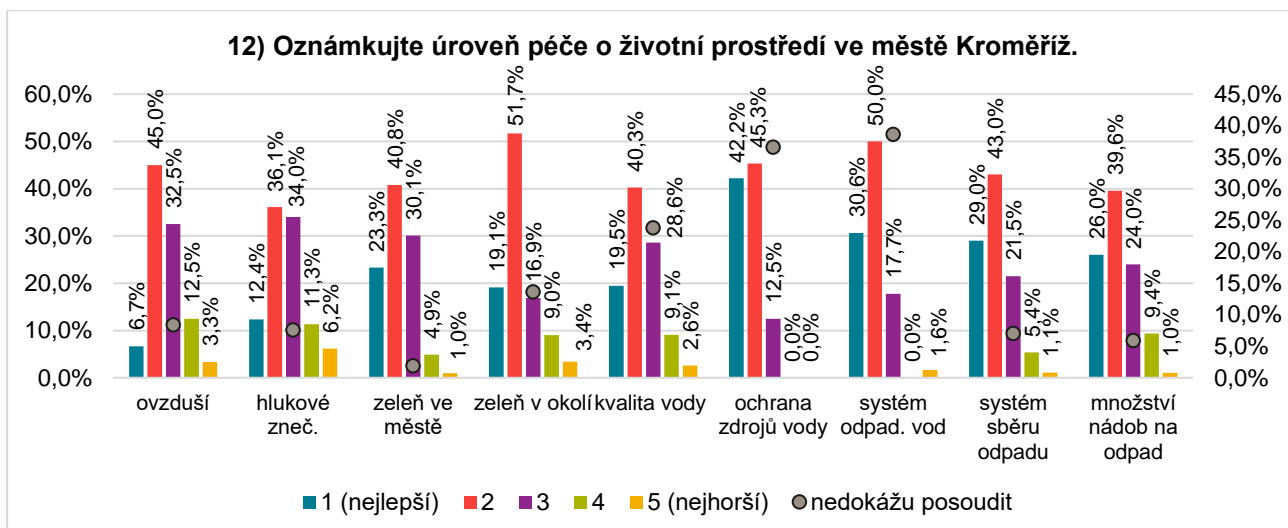
Prostor pro zlepšení by mohl být v oblastech:

- Více spojů do okrajových lokalit města.
- Zlepšení frekvence spojů na ostatní spoje a školní výuku, jízda na čas.
- Platba jízdenky formou SMS, nákup kreditů online, platba kartou.
- Snížení vzdálenosti zastávek (některé obydlené lokality nemají zastávku v přívětivé docházkové vzdálenosti, což je nevhodné zejména pro seniory).

Přestože je městská hromadná doprava ve městě využívána, mnoho respondentů uvedlo, že je rychlejší se po městě pohybovat pěšky.

Otázka č. 12 „Oznámkuje úroveň péče o životní prostředí ve městě Kroměříž.“

Respondenti byli poměrně spokojeni ve všech devíti zjišťovaných oblastech životního prostředí. Mezi nejlépe hodnocené oblasti patřila zeleň ve městě a v okolí. Díky přítomnosti několika zahrad a veřejných parků v okolí historických památek na těchto místech tráví čas mnoho lidí. Mezi oblasti, které respondenti nebyli často schopni posoudit, patřily oblasti související s vodou a vodními zdroji (tj. kvalita vody, ochrana zdrojů vody a systém odpadních vod). Je pochopitelné, že mnoho osob nemělo v této problematice zkušenosti nebo znalosti. Naopak například u oblasti nakládání s odpadem je problematika zjevněji viditelná (odpadkové koše, kontejnery).

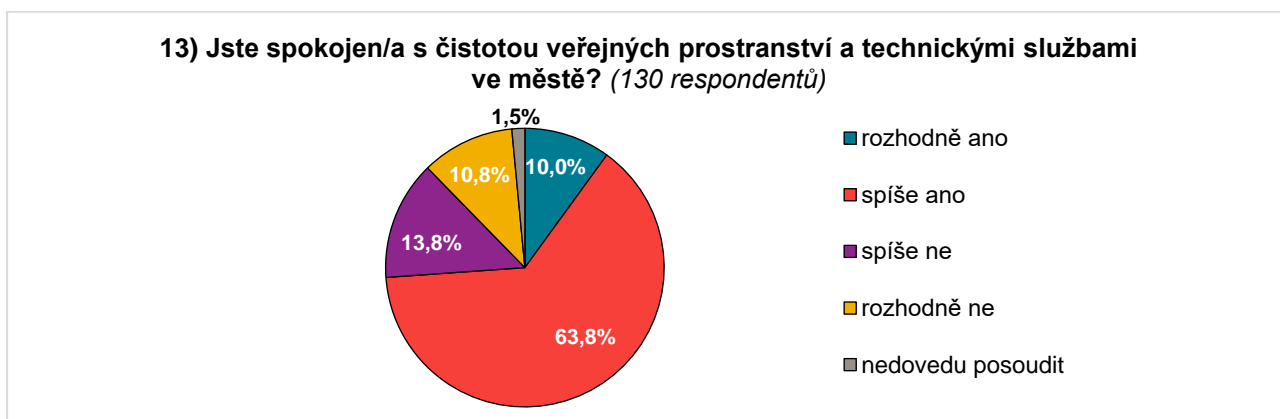

Přestože respondenti většinou hodnotili pozorované oblasti kladně, uvedli mnoho komentářů k vylepšení úrovně péče o životní prostředí:

- Větší množství a druhů nádob na tříděný odpad (zejména kov, olej, bioodpad a plast).
- Častější svoz přeplněných odpadkových košů a kontejnerů.
- Častější úklid města.
- Větší výsadba zeleně (zlepšení mikroklimatu, předcházení přehřívání chodníků a komunikací, zabránění nadbytečnému kácení stromů).
- Častější sečení trávy v parcích a stříhání keřů.
- Snižování hlukového znečištění a předcházení rušení nočního klidu.
- Více parků či zeleně v centru města (např. Riegrovo náměstí, bývalé kasárny, bývalá jatka).

Otázka č. 13., „Jste spokojen/a s čistotou veřejných prostranství a technickými službami ve městě?“

Naprostá většina respondentů byla v rámci anketního šetření spokojena s čistotou veřejného prostranství a technickými službami ve městě (63,8 %). Rovnoměrně byly utvořeny tři skupiny osob, které spíše nebyly spokojeny (13,8 %), rozhodně nebyly spokojeny (10,8 %) a rozhodně byly spokojeny (10,0 %).

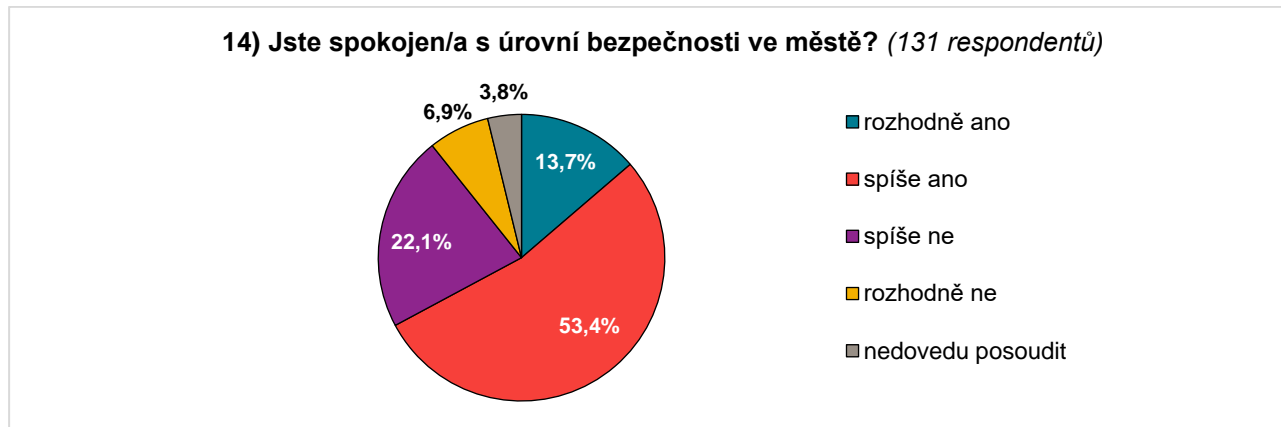
Nejčastějšími problémy je dle poznámek respondentů:

- Přeplněné koše a nepořádek kolem košů a popelnic.
- Nepořádek po kulturních akcích.
- Nepořádek v některých lokalitách.
- Nepořádek v okrajových částech města.
- Málo časté sekání trávy.

Mnoho respondentů by uvítalo větší úklid i mimo centrum města, které je udržované více než přilehlé oblasti, okrajové oblasti a okolí města.

Otázka č. 14 „Jste spokojen/a s úrovní bezpečnosti ve městě?“

Více jak polovina respondentů byla spokojena s úrovní bezpečnosti ve městě (53,4 %), nicméně značná část lidí se ve městě bezpečně necítila a považovala to za neřešený problém (22,1 %).

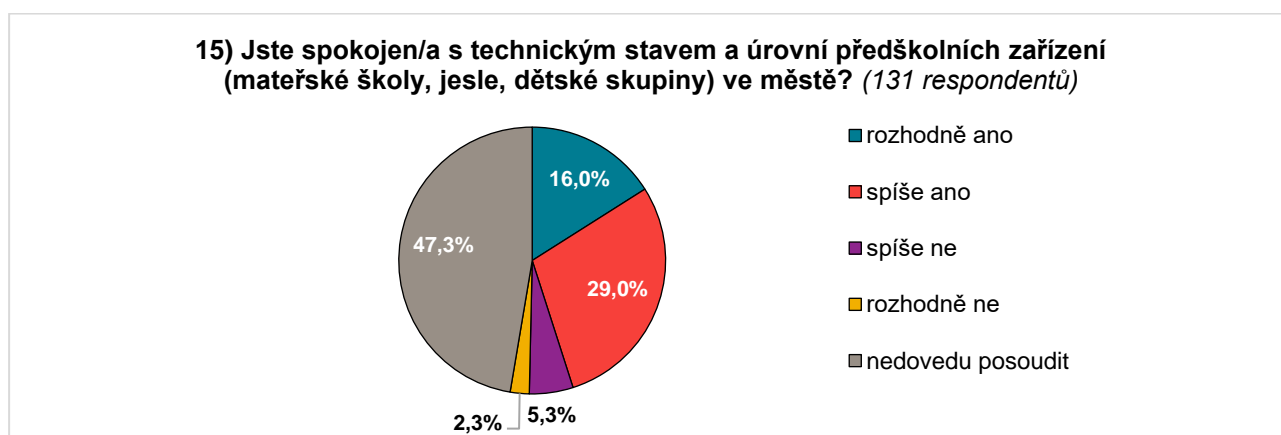

Otázku bezpečnosti města dle respondentů narušují zejména:

- Lidé bez domova a nepřizpůsobiví občané (například pod vlivem alkoholu).
- Obyvatelé ubytovny v Albertově ulici a okolí.
- Nedostatečné zásahy a hlídky městské policie.
- Malá kontrola problémových oblastí.
- Absence retardérů kolem škol a školek.
- Špatné osvětlení v některých lokalitách (např. u Zborovského mostu).
- Rušení nočního klidu.
- Problémové děti na dětských hřištích.

Otázka č. 15 „Jste spokojen/a s technickým stavem a úrovní předškolních zařízení (mateřské školy, jesle, dětské skupiny) ve městě?“

Z pohledu spokojenosti respondentů s technickým stavem a úrovní předškolních zařízení jednoznačně převládalo pozitivní hodnocení, které bylo 6krát častější než hodnocení záporné. Jelikož bylo anketní šetření vyplněno zejména osobami ve věkové kategorii 40 až 59 let, kteří už většinou děti předškolního věku nemají, nedokázalo tuto oblast posoudit cca 47,3 % respondentů.

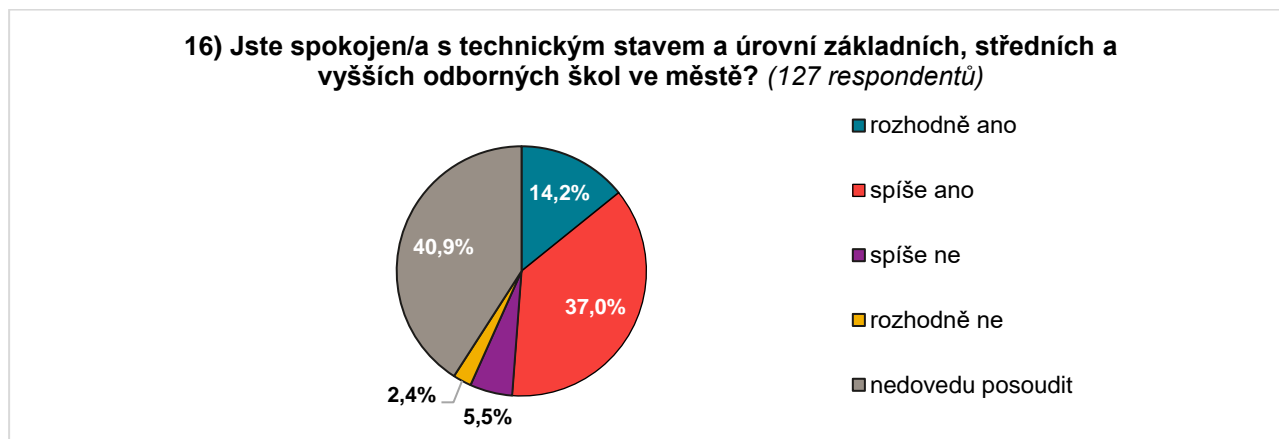

V této kategorii se významné a četné komentáře příliš nevyskytovaly, přesto bylo zmíněno několik zajímavých postřehů:

- MŠ Mánesova je na vysoké úrovni i v porovnání s ostatními předškolními zařízeními.
- Ve městě chybí zařízení typu „lesní školky“ a jiné alternativní formy vzdělávání.
- Bylo by vhodné navýšení kapacity školek.
- Je potřeba obnovit část vybavení ve školních zařízeních a na dětských hřištích.

Otázka č. 16 „Jste spokojen/a s technickým stavem a úrovní základních, středních a vyšších odborných škol ve městě?“

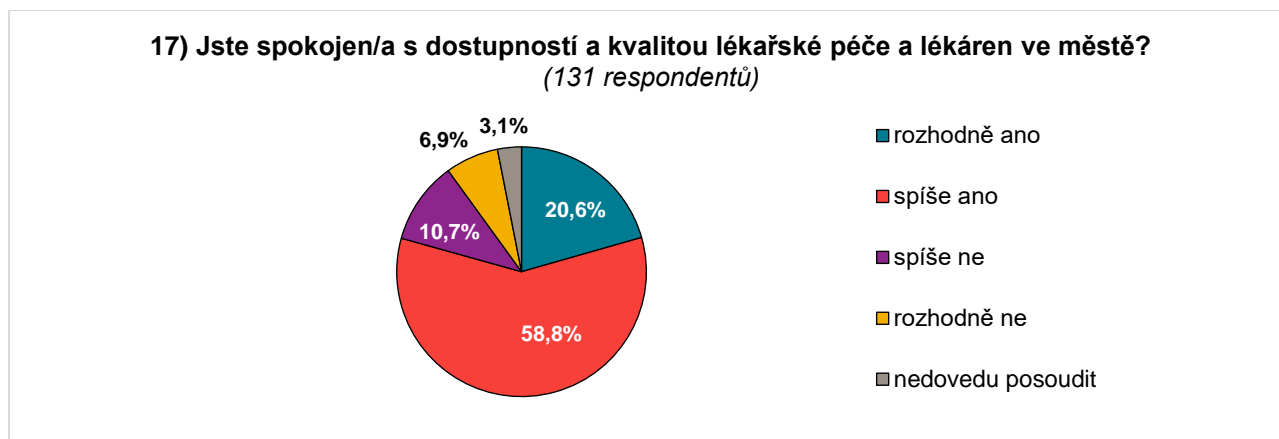
Stejně jako v případě otázky č. 15, i u základního, středního a vyššího vzdělávání nemohla velká část respondentů (40,9 %) posoudit jejich kvalitu a úroveň. Následovaly také velmi početné skupiny, které byly spokojeny buď spíše (37,0 %), nebo rozhodně (14,2 %). Pouze malá část respondentů byla spíše nespokojena (5,5 %), nebo rozhodně nespokojena (2,4 %).

Dle komentářů je kvalita školství považována za vysokou, má ve městě dlouholetou tradici, přesto však chybí více alternativních tříd typu „Walfdorské vzdělávání“ a „Ježek bez klece“, na které by se město zaměřit. Dále by bylo vhodné zakázat kouření u škol a pořádat více akcí, jako např. Majáles, průvod škol, společné sportovní akce atd.

Otázka č. 17 „Jste spokojen/a s dostupností a kvalitou lékařské péče a lékáren ve městě?“

Naprostá většina respondentů byla s dostupností a kvalitou lékařské péče a lékáren ve městě dostatečně spokojena (58,8 %), následovala skupina, která byla velmi spokojena (20,6 %). Spíše nespokojeno bylo pouze 10,7 % respondentů a rozhodně nespokojeno 6,9 %.

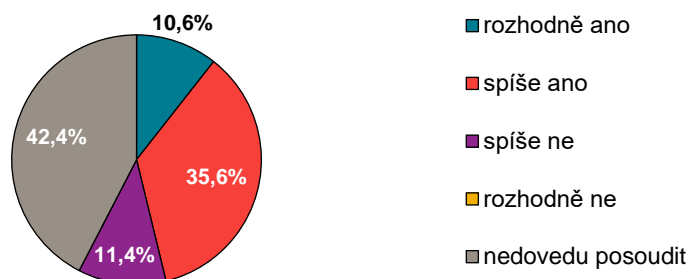

Podle respondentů se ve městě nachází velké a dostatečné množství lékáren. Problém byl však zaznamenán v otázce nedostatečných kapacit zubních lékařů a praktických lékařů a popřípadě i očních specialistů a části dalších odborných specializací. Nedostatek zmíněných lékařů a jejich kapacit řešila většina nespokojených dotazovaných osob dojížděním do okolních měst.

Otázka č. 18 „Jste spokojen/a s dostupností a kvalitou sociálních služeb ve městě?“

Většina respondentů nebyla schopna posoudit dostupnost a kvalitu sociálních služeb (42,4 %), následovala skupina lidí, která byla spokojena (35,6 %), dále menší skupina, která byla spíše nespokojena (11,4 %) a skupina, která byla velmi spokojena (10,6 %).

18) Jste spokojen/a s dostupností a kvalitou sociálních služeb ve městě? (132 respondentů)

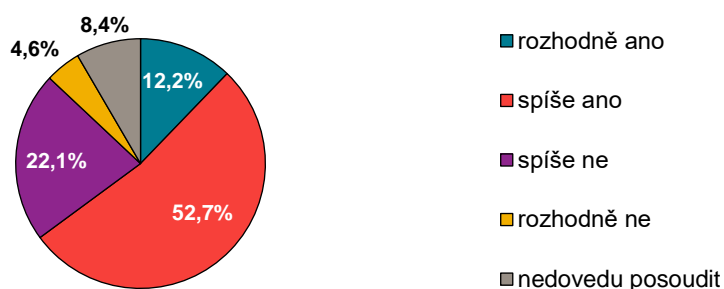
U otázky č. 18 se nevyskytoval nikdo, kdo by byl absolutně nespokojený s kvalitou sociální péče. I přes to se vyskytlo několik doporučení, a to více domovů pro seniory nebo rozšíření jejich kapacit a práce s lidmi bez domova. Dále by dle respondentů bylo vhodné větší zaměření na paliativní péči (mobilní hospic) a na odlehčovací službu pro postižené děti.

Otázka č. 19 „Jste spokojen/a s nabídkou kulturních a společenských aktivit ve městě (mimo covidové období)?“

S nabídkou kulturních a společenských aktivit byla spokojena většina respondentů (52,7 %), naopak nabídka nevyhovovala 22,1 % respondentům a 12,2 % dotazovaných bylo velmi spokojených.

Mezi nejčastější připomínky dotazovaných patřily:

- Nedostatek akcí pro děti.
- Nedostatek akcí pro mladé lidi (např. koncerty).
- Špatná informovanost o konání akcí.
- Špatná organizace akcí (konání více akcí najednou, nelze si vybrat).
- Obtížná dostupnost vstupenek.
- Absence kempu.
- Hlučnost (Hanácké náměstí, ubytovna na Albertově ulici, výstaviště).
- Na webových stránkách města uvádět veškeré konané akce (nikoli pouze akce pořádané městem).

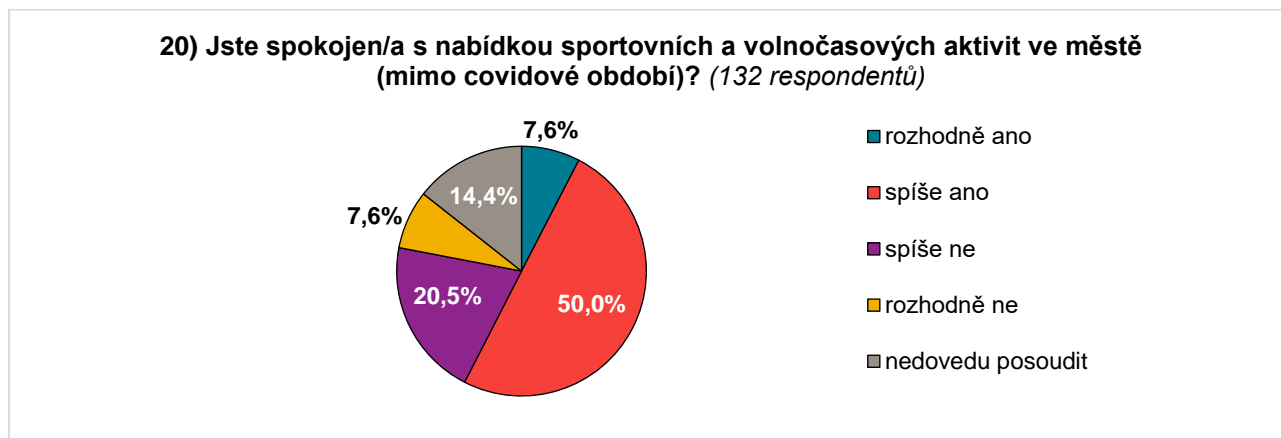
19) Jste spokojen/a s nabídkou kulturních a společenských aktivit ve městě (mimo covidové období)? (131 respondentů)

Z komentářů vyplývá, že ve městě Kroměříž se sice koná oproti ostatním okolním městům mnoho akcí, ale přesto je to pro obyvatele nedostačující. Chybí akce zejména pro děti s interaktivní zábavou a akce pro mladé lidi s pokračováním do večerních hodin. V případě konání akcí respondenti navrhuji zvýšenou informovanost (dozví se o akci pozdě) a organizovanost, pokud se koná více akcí ve stejný čas.

I přes připomínky respondenti uvedli, že se nabídka kulturních a společenských aktivit v posledních letech zlepšila. Oceňují zejména programy městské knihovny, akce pro děti konané neziskovými organizacemi (např. Klubíčko) a vybudování Florie.

Otázka č. 20 „Jste spokojen/a s nabídkou sportovních a volnočasových aktivit ve městě (mimo covidové období)?“

Více než polovina respondentů je s nabídkou sportovních a volnočasových aktivit spokojena (57,6 %), nicméně značná část osob byla s nabídkou nespokojena (28,1 %). Nemalá část nedokázala nabídku posoudit (14,4 %), jelikož pravděpodobně sportovní a volnočasové aktivity ve městě neprovozují.

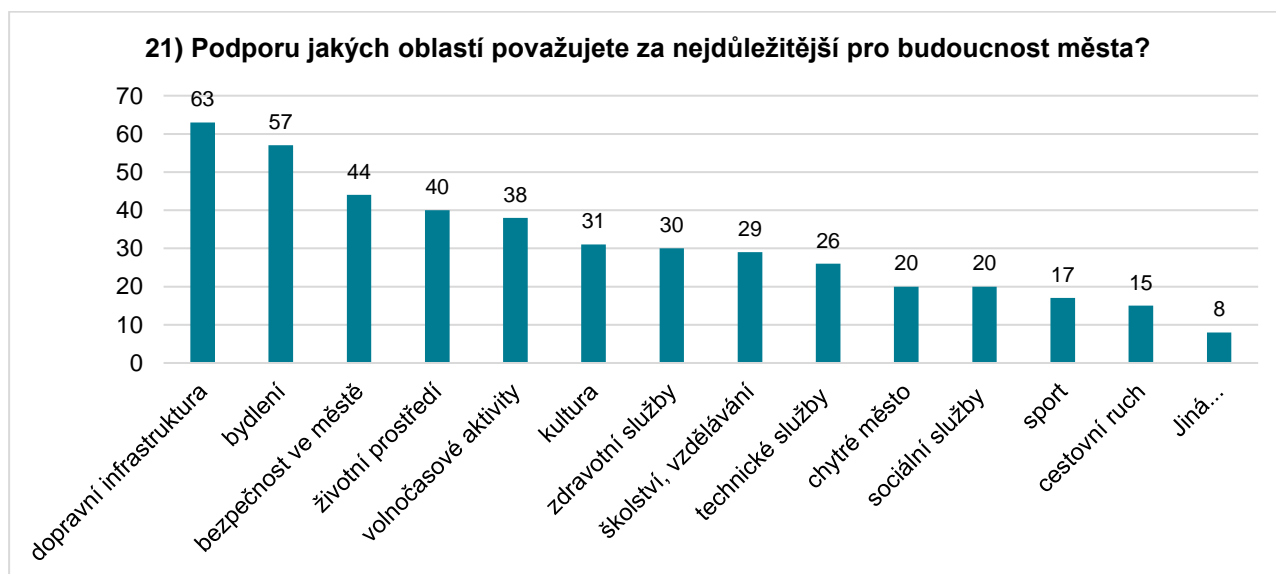

Podle nejčastějších komentářů je třeba se zaměřit na uvedené nedostatky:

- Špatný stav krytého bazénu a koupaliště Bajda.
- Absence multifunkční sportovní haly.
- Nedostatek možností pro využití zimního stadionu pro veřejnost.
- Nedostatek vyžití pro malé děti (např. bikepark, houpačky).

Otázka č. 21 „Podporu jakých oblastí považujete za nejdůležitější pro budoucnost města?“

V návaznosti na další otázky anketního šetření, i v otázce č. 21 byla nejřešenějším tématem dopravní infrastruktura ve městě, počínaje nedostatkem cyklostezek, až po stav komunikací a intenzitu dopravy, přičemž podpora oblastí dopravní infrastruktury byla zvolena 63krát. Podpora bydlení byla zvolena 57krát, a ačkoli se staví nové budovy, jsou cenově nepřístupné pro mladé rodiny nebo osoby ze slabších sociálních skupin. Mezi připomínkami od respondentů byla i poptávka po nových kapacitách domovů pro seniory či vybudování nabídky startovacích bytů. Další problematickou oblast tvořila bezpečnost ve městě, pro tuto oblast hlasovaly zejména starší osoby důchodového věku ve věkové kategorii 60 a více let.

Dle komentářů je problémem i nedostatečně využitý potenciál rozvoje průmyslu a nedostatek pracovních příležitostí, což vede k odlivu obyvatel.

Otázka č. 22 „Co považujete za největší PŘEDNOST města, co se Vám na něm líbí?“

Otázka č. 22 zjišťovala, co obyvatelé považují za největší přednost města Kroměříž. V následující tabulce jsou uvedeny opakující se odpovědi v řazení dle četnosti. Nejčastěji byla zmíněna „Přítomnost řady historických památek“ (59krát), dále „Výskyt zahrad“ (25krát) a „Historie, tradice města“ (21krát). Celkově se respondentům líbí především celková lokalita a atmosféra města, která pramení z historie a kulturních památek.

Co považujete za největší PŘEDNOST města, co se Vám na něm líbí? (řazeno dle četnosti)
Přítomnost řady historických památek
Výskyt zahrad
Historie, tradice města
Krásné město
Dopravní dostupnost
Kultura a kulturní akce
Klidné město k žití
Péče o město a památky
Atmosféra
Akorát velké město
Příroda a zeleň
Lokalita
Velká nabídka vzdělávacích zařízení a kroužků pro děti
Čisté město
Dostupnost služeb a obchodů
Bezpečnost
Rychle se aktualizující sociální síť města (velká informovanost)

Otázka č. 23 „ Co považujete za největší NEDOSTATEK města, co se Vám na něm nelíbí?“

Naopak otázka č. 23 se zaměřovala na největší nedostatky města, nepřekvapivě se i zde objevil jako největší problém „Dopravní infrastruktura“ (20krát), „Nedostatek parkovacích míst“ (17krát) a „Nedostatečná infrastruktura cyklostezek“ (15krát).

Co považujete za největší NEDOSTATEK města, co se Vám na něm nelíbí? (řazeno dle četnosti)
Dopravní infrastruktura
Nedostatek parkovacích míst
Nedostatečná infrastruktura cyklostezek
Nedostatek kulturních a volnočasových akcí
Nedostatek zahrad a parků a jejich údržba
Problém s lidmi bez domova a vyloučené sociální skupiny
Bezpečnost ve městě
Stav a počet sportovního vybavení
Občanská vybavenost (zejména obchody a služby)
Údržba čistoty města, nepořádek
Vedení města a přístup úředníků
Mentalita lidí

Co považujete za největší NEDOSTATEK města, co se Vám na něm nelíbí? (řazeno dle četnosti)
Nedostatek bytů a ubytovacích zařízení
Nedostatek pracovních míst
Hluk
Nedostatek zdravotních služeb
Zchátralé budovy

Otázka č. 24 „Pokud by jste měl/a rozhodnout o 5 nejpřínosnějších investicích města v následujících letech, které by to byly?“

Otázka č. 24 se snažila zachytit 5 nejčastějších podnětů pro investování v blízké budoucnosti přímo od obyvatel města Kroměříž. Mezi nejčtenější náměty pro investice patřily: “Dobudování páteřní cyklostezky” (30krát), “Budování parkovacích míst” (30krát), “Výstavba aquaparku / rekonstrukce bazénu / nový bazén” (27krát), “Zvyšování dostupnosti bydlení” (20krát) a “Rekonstrukce koupaliště” (16krát). Celkově respondenti zmiňovali zejména opravu stavu a rozšíření komunikací, uvítali by nové sportoviště, dětská hřiště, parky a více kulturních a volnočasových aktivit.

Pokud by jste měl/a rozhodnout o 5 nejpřínosnějších investicích města v následujících letech, které by to byly? (řazeno dle četnosti)
Dobudování páteřní cyklostezky, zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy (např. cyklopruhy, sdílená kola)
Budování parkovacích míst (parkovací domy, podzemní parkování, odstavná parkoviště)
Výstavba aquaparku / rekonstrukce bazénu / nový bazén
Zvyšování dostupnosti bydlení (nová výstavba, startovací byty)
Rekonstrukce koupaliště
Revitalizace ulic města a nárůst zeleně (zejm. v centru)
Dopravní infrastruktura
Multifunkční sportovní hala
Druhý most přes řeku Moravu
Vyřešení hlavního tahu města – přidání 1 pruhu navíc a seřízení semaforů na křižovatkách (inteligentní semaforey)
Budování parků (např. psí park)
Oprava chodníků a přechodů
Kultura, interaktivní kulturní projekty
Podpora místních podniků a cestovního ruchu (např. ubytovací kapacity)
Oprava silnic
Nová sportoviště (např. skatepark)
Zvyšování nabídky zdravotních služeb
Posílení svozu odpadu z odpadkových košů (popř. navýšení jejich objemu či počtu) a celkově i úklidu v centru města
Dokončení rekonstrukce zimního stadionu a atletického stadionu
Posílení kapacit (stroje / pracovníci) na sečení veřejných prostranství a údržbu zeleně
Bezpečnost
Domov pro seniory
Řešení chátrajících domů v centru města
Školy / školky
Přístaviště/náplavka na řece Moravě

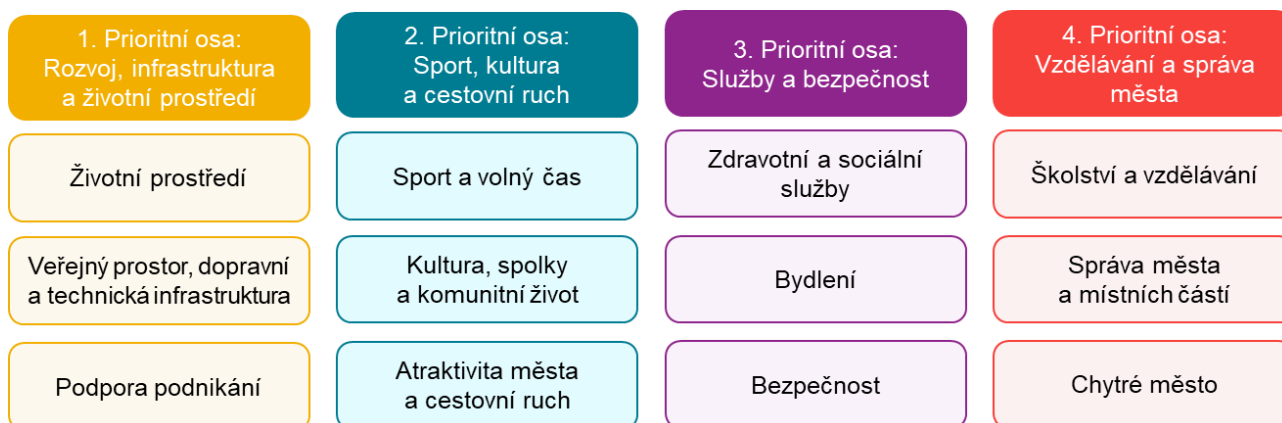
Pokud by jste měl/a rozhodnout o 5 nejpřínosnějších investicích města v následujících letech, které by to byly? (řazeno dle četnosti)
Ubytovna Děvín
Smuteční síň
Digitalizace úřadu
Životní prostředí
Dětská hřiště (např. jejich oplocení a zpřístupnění na klíč)
Zvýšení materiálního vybavení technických služeb za účelem zlepšení údržby zeleně

Otázka č. 25 „Prostor pro další komentáře.“

Prostor pro další doplňující komentáře byl respondenty využit zejména pro poděkování za zájem o obyvatele a kvalitu života ve městě Kroměříž, zdůrazněn byl také problém nedostatku cyklostezek, ochrany životního prostředí a zvýšeného nepořádku v okolí odpadkových košů.

3.2 SWOT analýzy

V rámci procesu strategického plánování bylo identifikováno 12 strategických oblastí, které byly rozřazeny do celkem 4 prioritních os. Pro každou prioritní osu, potažmo i každou strategickou oblast, byla na základě socioekonomického profilu, výsledků anketního šetření a jednání odborné pracovní skupiny sestavena SWOT analýza, pomocí které jsou identifikovány silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby rozvoje města Kroměříže v dané oblasti či prioritní ose. Seznam sledovaných strategických oblastí v rámci všech 4 prioritních os zachycuje schéma níže.

3.2.1 Prioritní osa 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí

SWOT analýzy „Prioritní osy 1“ jsou členěny dle následujících tematických oblastí:

- Životní prostředí;
- Dopravní infrastruktura, technická infrastruktura a veřejný prostor;
- Podpora podnikání.

Životní prostředí

Silné stránky	Příležitosti
Fungující síť sběru plastů, papíru, skla a bioodpadu z domácností, přítomnost sběrného dvora	Nainstalování měřicí stanice imisí znečišťujících látek na území města
Existence Plánu odpadového hospodářství na období 2018–2023	Aktivní budování zeleně a přírodě blízkých opatření a její údržba
Snížená produkce odpadů v přepočtu na obyvatele	Opatření boje proti klimatickým změnám
Převažující spokojenost obyvatel s kvalitou životního prostředí ve městě ve všech dílčích oblastech ŽP (zejména systém odpadních vod, ochrana zdrojů pitné vody a systém sběru a nakládání s odpady)	Zadržování vody v krajině i v centru města (retenční prvky)
Zpracovaný digitální povodňový plán města	Revitalizace malých vodních toků
Potenciál okolní krajiny a zahrad	Obnova vodních zdrojů
Přítomnost velkých parkových ploch v intravilánu (Květná a Podzámecká zahrada, Bezručův park, zeleň u Psychiatrické nemocnice), biocentra a biokoridory (Šlajza, Hráza, lesopark Barbořina, Medkovy rybníky, ...)	Propojení krajinné zeleně se zelení v intravilánu (cestní síť), posilování ekologické stability
-	Péče o narušené krajinné prvky (např. Medkovy rybníky)
Slabé stránky	Hrozby
Relativní blízkost 2 velkých zdrojů znečištění (teplárna ve Zlíně a v Otrokovicích)	Snižování zásoby vody v půdě a stres suchem
Zvýšená hluková zátěž vlivem napojení na dálnici D1	Zanedbání péče o chráněnou oblast přirozené akumulace vod – Kvartér řeky Moravy
Nízká hodnota koeficientu ekologické stability (vysoké zastoupení omé půdy a malá rozloha lesních pozemků)	Zhoršování prašnosti ovzduší vlivem větrné eroze na rozsáhlých a souvislých zemědělských plochách v blízkém sousedství města
Vysoká míra znečištění vodního toku Haná, který se na území města vlévá do řeky Moravy	Snižování průtoků ve vodních tocích a pokles hladin vodních zdrojů

Slabé stránky	Hrozby
Přítomnost zranitelných oblastí povrchových a pozemních vod	Snižování kvality vody ve vodních tocích v důsledku růstu průměrné teploty vzduchu
Část území města leží v záplavové oblasti	Zvýšení výskytu vysokých teplot a s tím spojená zdravotní rizika
Chybí protipovodňová opatření na území města a okolních katastrálních územích (hráze, přepouštění vody, ...)	Nízká úroveň péče o zeleň
Nedostatečné řešení problematiky odpadů (staré skládky, chybí kompostárna, způsob odstraňování komunálního odpadu do budoucna)	Častější extrémní počasí a přírodní katastrofy (záplavy, požáry, vichřice a orkány)
Kvalita půdy dle BPEJ a přítomnost velkých orných ploch s omezeným využitím podle zákona	Průplav Labe – Dunaj – Odra
Neřešené stavební odpady na sběrném dvoře	Absence protipovodňových opatření v Podzámecké zahradě
Vysoká míra zasilování města (chybí kolektory) omezující výsadbu stromů	Absence zákonných limitů na emise některých znečišťujících látek
Nevhodná morfologie města a jeho okolí (město leží v úvalu) umožňující přenos znečištění směrem z Polska a z Deza a.s.	Rozsáhlé zastavěné plochy zvyšující teploty

Dopravní infrastruktura, technická infrastruktura a veřejný prostor

Silné stránky	Příležitosti
Dobrá dopravní dostupnost díky dálnici D1	Vybudování jižního dopravního okruhu a druhého mostu přes řeku Moravu a zlepšení propustnosti města
Zlepšující se bezbariérovost ulic, chodníků a přechodů pro chodce	Optimalizace systému veřejné dopravy v rámci Zlínského kraje
Bezbariérovost MHD a pozitivní hodnocení MHD místními obyvateli na základě anketního šetření	Rozvoj říční dopravy – Bařův kanál
Převažující spokojenost obyvatel se železničními a autobusovými spoji z a do města na základě anketního šetření	Prodloužení splavnosti řeky Moravy – zdymadlo v Bělově
Napojení na železniční koridor Vídeň – Varšava	Podpora budování infrastruktury pro cyklisty a rozvoj nemotorové dopravy ve městě
Reliéf terénu města vhodný pro nemotorovou dopravu	Rozšíření sítě cyklostezek a řešení cyklo-dopravy uvnitř města
Historicky cenné prostory	Cyklotrasa (Zdounky-Litenčická magistrála)
Péče o veřejná prostranství je pozitivně hodnocena místními obyvateli v rámci anketního šetření	Existence letiště
-	Finance ze strukturálních fondů EU na rozvoj dopravní a technické infrastruktury
-	Dokončení kanalizace ve městě i v místních částech
-	Vybudování kompostárny
-	Vytvoření klidové zóny na nábřeží řeky Moravy
-	Umístění v centru Střední Moravy
Slabé stránky	Hrozby
Absence jihovýchodního obchvatu	Nárůst počtu vozidel ve městě
Špatná průjezdnost městem	Zvýšená nehodovost
Převažující nespokojenost místních obyvatel s intenzitou dopravy ve městě na základě anketního šetření	Stárnutí infrastruktury ve městě
Vytíženost komunikací města tranzitem (těžká vozidla z okolí)	Zanedbání údržby technické infrastruktury
Zhoršující se stav komunikací na území města	Vytvoření průmyslové zóny ve městě
Špatné chodníky a nepropustnost / neprovázanost lokalit (Postoupky, Zdounky, ...)	Nedostatek veřejné zeleně v centru města
Jediný most přes Moravu	Nedořešená protipovodňová opatření
Nedostatek parkovacích ploch a časté problémy s parkováním před některými úřady a školskými zařízeními (vyplývá i ze závěrů anketního šetření)	Chátrání neobydlených objektů

Slabé stránky	Hrozby
Chybějící propojení místních částí, jak pro chodce, tak pro cyklisty	Ekonomická krize
Absence přechodů pro chodce v některých lokalitách	Pokračující úbytek populace
Kapacitně nedostačující technická infrastruktura v místních částech	-
Nevhodné oddělení průmyslových podniků od obytných zón	
Nevhodné urbanistické řešení některých sídlišť	
Nedostatek relaxačních zón	
Nedostatek rozvojových ploch (orná půda)	
Špatná občanská vybavenost (např. obchody s potravinami) periferních místních částí města	
Klesající počet obyvatel od roku 2016 (přirozený úbytek i záporné migrační saldo)	

Podpora podnikání

Silné stránky	Příležitosti
Přirozené i administrativní centrum regionu	Využitelnost stávajících průmyslových areálů
Nízká míra nezaměstnanosti	Průmyslová zóna Holešov – nová pracovní místa v blízkosti města
Vzdělané obyvatelstvo	Nízké průměrné mzdy
Blízkost dálnice D1	Zlepšení spolupráce mezi veřejným sektorem, podnikatelským sektorem a církví
Existence průmyslových areálů	Podpora rekvalifikačních programů pro nezaměstnané v součinnosti s úřadem práce
Tradiční zemědělská oblast	-
Rezidenční povaha města a dostupnost naprosté většiny základních služeb občanské vybavenosti a obchodů	
Slabé stránky	Hrozby
Chybějící významný zaměstnavatel s více než 2 500 zaměstnanci	Nepřímé důsledky pandemie Covid-19 (zejména úpadek vybraných odvětví a růst nezaměstnanosti)
Periferní poloha města Kroměříž v rámci ČR	Odliv mladé populace za lepšími pracovními příležitostmi (odliv absolventů škol za prací do jiných regionů)
Podprůměrná ekonomická aktivita v rámci kraje i ČR	Přesun podniků průmyslové výroby jinde
Nízké průměrné mzdy a nízká koupěschopnost obyvatel	Zánik současných podniků průmyslové výroby
Nedostatek volných pracovních míst oproti počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání	Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v učňovských oborech
Nedostatečný zájem významných investorů	Špatná dostupnost bydlení pro mladé rodiny (odliv např. do Brna, Prahy, Vídně)
Vysoké ceny nemovitostí pro podnikání	Pokračující úbytek populace
Limitace rozvoje situováním podniků na levém břehu Moravy v záplavové oblasti	-
Nevhodné dopravní propojení s průmyslovou zónou v Holešově	

3.2.2 Prioritní osa 2: Sport, kultura a cestovní ruch

SWOT analýzy „Prioritní osy 2“ jsou členěny dle následujících tematických oblastí:

- Atraktivita města a cestovní ruch;
- Kultura, spolky a komunitní život;
- Sport.

Atraktivita města a cestovní ruch

Silné stránky	Příležitosti
Historické město s množstvím kulturních památek (např. zahrady a zámek UNESCO)	Využití potenciálu zahrad, zámku a výstaviště (podpora z prostředků strukturálních fondů EU)
Velké množství atraktivních turistických cílů v okolí města	Jednorázové akce s potenciálem přilákat velký počet návštěvníků (kulturní festivaly, sportovní akce)
Významné sakrální památky a církevní cestovní ruch	Využívání atraktivních exteriérů k sezónním akcím
Strategická poloha poblíž dálnice D1	Rozšíření ubytovacích kapacit
Napojení na Moravskou cyklotrasu	Rostoucí zájem o domácí cestovní ruch
Fungující turistické informační centrum	Rozvoj spolupráce s městy UNESCO v ČR
Přítomnost výstaviště	Větší využití potenciálu naučné stezky v Podzámecké zahradě (dřeviny, rostliny)
Rekreační potenciál vrchoviny Chřiby	Kulturní marketing založený na využití místních ikon (Švabinský, Tizian, Kryl, ...)
Tradice hudebních festivalů	Regionální a místní gastronomie jako kulturní dědictví
Vybudované orientační značení	Regionální spolupráce a spolupráce partnerských měst v oblasti cestovního ruchu
Rostoucí každoroční počet turistů a výletníků a vysoký podíl vracejících se návštěvníků	Intenzivnější využívání vodní dopravy jako prvku rekreace
Dobrá úroveň bezpečnosti města	Propojení atraktivit regionu – společné produkty
Čisté město	Vytvoření cyklistického okruhu městem s půjčovnou kol
Atraktivita města pro starší generace a pozitivní migrační saldo věkové kategorie 65 a více let	Smart aplikace pro turisty
-	Prvky SMART city (WiFi v arélech, solární panely)
-	Podpora místních umělců (vernisaže, výstavy)
-	Propagace církevních památek
-	Rozvoj destinačního managementu
-	Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje
-	Vznikající encyklopedie Kroměříže
-	Digitální prohlídky města
-	Streamované akce
Slabé stránky	Hrozby
Nedostatek ubytovacích kapacit pro kongresové aktivity	Nekoncepční a neorganizované řízení cestovního ruchu
Nedostatečná provázanost památek, dalších atraktivit a služeb	Nezískání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU
Nízká kvalita návštěvnického zázemí u památek (WC)	Neochota akceptovat cestovní ruch jako jeden z pilířů ekonomiky města
Roztříštěnost marketingové komunikace	Rostoucí konkurence destinací s komplexním marketingem
Nedostatek finančních prostředků na opravu infrastruktury pro volný čas	Trvalé snížení počtu zahraničních návštěvníků v důsledku pandemie Covid-19
Nízká kapacita ubytovacích zařízení mimo sezónu	Nejistota organizačního a finančního zajištění festivalů a dalších společenských akcí
Nejsou využívány prvky udržitelného turismu / zeleného města	Vybrané historické památky ve výlučném vlastnictví církve
Rezervy v komunikaci mezi veřejnou správou a komerčním sektorem	Přílišná závislost ekonomiky města na turismu
Málo kvalifikovaných zaměstnanců v gastronomii a hotelnictví	Konkurence jiných, lépe řízených a výkonnějších destinací
Málo využívané technické památky (např. vodárna)	Umístění některých památek na soukromých pozemcích

Slabé stránky
Není realizovaná velká společenská akce, která by pro město byla typická
Sezónnost hlavních atraktivit, krátká turistická sezóna zámku
Chybí úschovna kol v centru, malý počet cyklostanů ve městě
Rezervy v koordinaci společenských akcí
Nedostatečné zázemí pro udržení turistů na delší pobyt (přes noc) – nejde jen o ubytování
Málo zdrojů pitné vody (pítka) pro návštěvníky i občany

Kultura, spolky a komunitní život

Silné stránky	Příležitosti
Značné množství pořadatelů akcí v kultuře a cestovním ruchu	Sdílení zkušeností a spolupráce spolků
Městský dotační systém v oblasti kultury	Poradenství pro spolky v oblasti fundraisingu (využití dotačních titulů, konzultace, aj.)
Aktivní činnost neziskových organizací a čilý spolkový život	Účast v soutěžích (např. „Obec přátelská rodině“ a „Obec přátelská seniorům“)
Kvalitní infrastruktura pro kulturní akce (Dům kultury)	Větší frekvence talentových soutěží
Kvalitně fungující knihovna a její pobočky	Zřízení letního kina / scény
Atraktivní exteriéry a interiéry pro kulturu	Modernizace kina Nadsklepí
Nabídka kulturních akcí pro střední a starší generaci	Větší využití potenciálu naučné stezky v Podzámecké zahradě (dřeviny, rostliny)
Specializované prohlídky pro děti v Květné zahradě	Vybudování vhodného zastřešeného víceúčelového altánu
Výskyt historicky cenných míst spojených s židovskou minulostí	Větší využití potenciálu konzervatoře
Spolupráce paměťových institucí	Elektronizace městského dotačního systému v oblasti kultury (náhled do historie žádostí, vyúčtování či monitoring pouze elektronicky – bez tisku na podatelnu)
Aktivity rodinného centra Klubíčko Kroměříž (vzdělávací aktivity – besedy, semináře, poradenství, volnočasové aktivity, jednorázové akce)	Vytvoření komunitního centra
ZUŠ a další nabídka zájmových a sportovních aktivit pro děti a mládež	Vytvoření pracovní skupiny pro „velká výročí“ (např. 2023 výročí založení města Kroměříže a 150 let od narození Maxe Švabinského)
-	Vytvoření strategie komplexní adaptace kulturního života na mimořádné podmínky (pandemie atd.)
-	Vytvoření fóra pro občanskou společnost participující na kulturním životě (od spolků pro seniory po reprezentanty studentských samospráv)
Slabé stránky	Hrozby
Chybí nabídka aktivit pro mladší generaci (teenagery, pro další cílové skupiny)	Přímé a nepřímé dopady Covid-19 na oblast kultury
Absence galerie současného umění	Nezájem veřejnosti o dění ve městě
Chátrání kulturní infrastruktury (např. kino Nadsklepí)	Malá míra participace mladších generací na komunitním životě
Nedostatek vhodných zastřešených prostor (např. altánů) pro rodiče s dětmi v případě špatného počasí, či v případě horka	Špatná spolupráce institucí různých zřizovatelů
Přeplněné kapacity kroužků mládeže (organizované volnočasové aktivity) a nedostatek příměstských táborů	Závislost spolků na dotacích z Evropského sociálního fondu
Nedostatečné využívání vícezdrojového financování	Nestabilní financování NNO (není zajištěno financování mzdových nákladů z dotačního systému Města Kroměříž)
Absence vhodného venkovního víceúčelového prostoru pro volnočasové aktivity s využitím pro školy i pro neorganizovanou veřejnost	-

Slabé stránky
Nedostatečná infrastruktura pro volný čas mládeže (absence městského klubového zařízení pro mládež)
Absence kulturní události (festivalu) celostátního významu
Nevyužívání památek UNESCO pro benefiční účely
Chybí komunitní centrum pro rodiče s dětmi
Relativní zanedbání nabídky společenského programu pro věkovou skupinu 15-35 let dle názorů místních obyvatel v anketním šetření
Váznoucí spolupráce se Zlínským krajem při realizaci rozvojových aktivit a projektů
Absence centra neformálního vzdělávání (ekocentrum / přírodovědné centrum s využitím pro MŠ a ZŠ)

Sport a volný čas

Silné stránky	Příležitosti
Dostatek sportovišť	Zvyšování kvality zázemí jak pro vrcholový sport mládeže, tak pro kvalitní vyžití mládeže a prevence kriminality
Dobrá pestrost nabídky sportovních spolků a klubů	Vytvoření portálu s nabídkou volnočasových aktivit ve městě pro děti a mládež
Dostatečný počet dětských hřišť	Rozšíření infrastruktury pro volnočasové aktivity o trendové možnosti trávení volného času
Kvalitní trenérská základna	Výstavba víceúčelové sportovní haly
Přívětivý dotační systém města v oblasti sportu	Rekonstrukce stávající sportovní infrastruktury
Fungující spolupráce města se sportovními oddíly a městskými sportovišti	-
Slabé stránky	Hrozby
Zastarávání sportovišť	Přímé a nepřímé dopady Covid-19 na oblast sportu
Nevyhovující technický stav některých sportovišť – především plavecký bazén, koupaliště, fotbalový stadion a zimní stadion	Podinvestovanost sportovní infrastruktury města
Absence velké víceúčelové sportovní haly	Nárůst pasivního konzumu zejména u mládeže
Nedostatek pracovníků neziskových organizací (nedostatečná terénní práce s mládeží)	Příliš brzký odchod mladých talentovaných sportovců do prestižnějších klubů
Málo sportovních aktivit pro „radost“ (nevýkonnostní sport)	-
Nevyhovující řešení průjezdu cyklistů přes město (absence cyklostezek)	
Absence cyklostanů ve vybraných lokalitách (např. u ZUŠ, fotbalového stadionu Slavia, či u některých mateřských škol)	
Chybí motivační systém pro přilákání kvalitních trenérů vrcholového sportu	
Zhoršená dostupnost veřejného bruslení dle výsledků anketního šetření	
Plochy pro rekreaci a neorganizované volnočasové aktivity jsou často památkově chráněny a v majetku NPÚ, což omezuje jejich rekreační funkci	

3.2.3 Prioritní osa 3: Služby a bezpečnost

SWOT analýzy „Prioritní osy 3“ jsou členěny dle následujících tematických oblastí:

- Zdravotní a sociální služby;
- Bydlení;
- Bezpečnost.

Zdravotní a sociální služby

Silné stránky	Příležitosti
Existence 3 nemocnic v Kroměříži (Kroměřížská nemocnice, a.s., Nemocnice Milosrdných sester, Psychiatrická nemocnice v Kroměříži)	Nastavení spolupráce s lékaři pro potřeby cílových skupin
Podpora paliativní péče a koordinace aktivit v paliativní péči městem Kroměříž	Snaha o posílení kapacit neurologie a zajištění větší míry spolupráce mezi neurology a psychiatry
Široké portfolio stabilních poskytovatelů ambulantních, pobytových i terénních sociálních služeb	Práce s dětmi s duševním onemocněním a jejich rodiči, rozvoj služeb pro děti s duševním onemocněním
Komunitní plánování sociálních služeb na území SO ORP Kroměříž	Podpora vytvoření ambulance bolesti
Dobrá informovanost o sociálních službách	Podpora zajištění služeb odborné fyzioterapie poskytované v domácím prostředí
Meziresortní spolupráce mezi organizacemi a městem Kroměříží	Zavedení a otevření oboru Psychiatrická sestra na Střední zdravotní škole v Kroměříži
Dotiční program města pro přerozdělování finančních prostředků pro poskytovatele sociálních služeb	Transformace psychiatrické péče a využití potenciálu Psychiatrické nemocnice pro další rozvoj zdrav. služeb
Dotiční program pro sociální a zdravotní aktivity	Stoupající zájem veřejnosti o zdravý životní styl
Vyčlenění části bytového fondu města pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby příjmově vymezené	Odpovědnost a disciplinovanost obyvatel města v krizových situacích (povodně, zhoršená epidemická situace apod.)
Existující infrastruktura pro aktivizaci seniorů a osob se zdravotním postižením (kluby, vzdělávání apod.)	Meziresortní spolupráce subjektů zajišťující služby pro veřejnost (využití služeb soukromého sektoru)
Zajištění služeb a podpora proseniorských aktivit (Senior taxi, senior point)	Udržení vysoké kvality vzájemné komunikace mezi městem Kroměříží a místními organizacemi
Dostupnost služeb pro rodiny s dětmi na území města	Zřízení startovacích bytů
Podpora rodin s dětmi s problémovým chováním (ambulantní i celodenní forma Střediska výchovné péče)	Nová pracovní místa pro terénní sociální pracovníky, kteří pracují s cílovou skupinou osoby bez přístřeší
Aktivity okresního soudu v Kroměříži v oblasti péče o nezletilé	Podpora vzdělávání dobrovolníků
Kapacity azylového bydlení	Vytváření podmínek pro péči v kruhu rodiny, podpora svépomocné skupiny
Dlouhodobě fungující dobrovolnická centra / organizace v Kroměříži	Rozvoj bezplatného odborného poradenství společně s dluhovou poradnou
Zajištění materiální pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci (spolupráce s potravinovou bankou)	Ukotvení služby „asistovaných kontaktů“ a „asistovaného předávání“ v legislativě České republiky
Nefinanční podpora města Kroměříže neziskovým organizacím (zvýhodněný nájem apod.)	Cílený monitoring lidí bez domova
-	Pozitivní migrační saldo (příliv obyvatel) u věkové kategorie 65 a více let
Slabé stránky	Hrozby
Nedostatek praktických lékařů, stomatologů, ambulantních psychiatrů a dětských psychiatrů (dlouhé čekací lhůty, vysoký průměrný věk)	Vysoký věk lékařů všech odborností
Nedostatek středního zdravotnického personálu v nemocnicích a ve zdravotních službách	Stárnutí obyvatelstva (růst potřeb v oblasti zdravotní i sociální a nutnost rozvoje komerčních služeb pro seniory)
Nedostatečné personální kapacity v sociálních službách – sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách	Utlumování dotací ze státního rozpočtu
Dlouhodobé setrvávání sociálně nepřizpůsobivých občanů v Kroměříži z různých regionů ČR	Úbytek kvalifikovaných pracovníků (nízké mzdy, syndrom vyhoření apod.)
Absence terénní práce s osobami bez přístřeší	Stárnutí vybavení zdravotnických zařízení

Slabé stránky	Hrozby
Nedostatek pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením	Nejistota v oblasti financování sociálních služeb
Absence nabídky startovacích bytů	Zachování současné podoby standardů (SQSS) a jejich individuální výklad inspektory
Absence krizového bydlení pro ženy, muže i rodiny s dětmi a pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	Kumulace osob propuštěných z psychiatrické péče, protialkoholní záchytné stanice v Kroměříži
Nedostatečný počet lůžek pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí	Zvyšování počtu osob závislých (především alkoholové a nelátkové závislosti), růst závislosti (počet, intenzita, relaps)
Absence pobytového zařízení pro nízkopříjmové osoby s různými typy závislostí na území Zlínského kraje	Osoby neplatící si zdravotní pojištění (zatížení veřejných financí)
Nevyřešená bezbariérovost azylového domu	Nestabilita legislativy a růst administrativních nároků
-	Vysoké zatížení administrativou ze strany sociálního odboru Zlínského kraje, nespelnitelné indikátory podmiňující dotace či zdlouhavé procesy Zlínského kraje (na rozdíl od jiných krajů v rámci ČR), které brání nebo oddalují vznik a rozvoj sociálních služeb na území města

Bydlení

Silné stránky	Příležitosti
Dostatečná kapacita bytů v domech zvláštního určení	Rozvoj bydlení v okrajových částech města
Převažující využití bytového fondu města v sociální oblasti	Růst nabídky startovacích a obecních bytů
Byty ve vlastnictví města splňují obvyklé standardy kvalitního bydlení	Další zvyšování kvality bydlení u stávajícího bytového fondu
-	Rekonstrukce objektů a jejich využití pro bydlení např. osob se zdravotním postižením
	Využití veřejných finančních zdrojů pro rozvoj bydlení
	Aplikace principu družstevního bydlení a dalších forem bydlení
Slabé stránky	Hrozby
Málo volných pozemků pro individuální výstavbu domů a bytů (zejména z důvodu vysoké kvality půdy, resp. vysoké třídy ochrany)	Nedostatek malometrážních bytů
Vysoké ceny nemovitostí pro bydlení	Zvyšování finanční náročnosti bytové výstavby a cen nájemného
Výskyt sociálně patologických jevů a problematické parkování především v lokalitě Zachar	Neschopnost obyvatel financovat své bydlení v důsledku ekonomické recese
Nedostatek městských bytů pro vícečetné rodiny s dětmi	Vytváření sociálně vyloučených oblastí / lokalit
Negativní vnímání oblasti bydlení místními obyvateli dle výsledků ankety	-

Bezpečnost

Silné stránky	Příležitosti
Relativně nízká míra kriminality	Personální posílení městské policie a asistentů prevence kriminality
Vysoká míra objasněnosti trestných činů	Růst vzdělanosti u osob ohrožených sociálním vyloučením a jejich uplatnění na trhu práce
Bezpečnostní kamerový systém	Větší využití dotačních zdrojů v projektech snižování nežádoucích sociálních dopadů a sociálně patologických jevů
Přítomnost Městské policie i Policie ČR	Stavba nové požární stanice na území města Kroměříže, včetně výcvikových prostor pro odbornou přípravu jednotek požární ochrany
Přítomnost profesionálních i dobrovolných jednotek hasičů na území města, včetně dobré dojezdové doby dalších profesionálních hasičských sborů z okolních měst	-
Probační a mediační služba na území města	
Dojezdová doba zdravotnické záchranné služby (sídlí ve městě)	
Aktivity BESIP a přítomnost dopravního hřiště	
Český červený kříž – oblastní spolek Kroměříž	
Aktivní činnost asistentů prevence	
Působení primární, sekundární a terciární prevence a léčby látkových a nelátkových závislostí na území města	
Existence středisek výchovné péče ambulantní i celodenní formy pro děti a mládež na území města	
Existence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež	
Existence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež	
Slabé stránky	Hrozby
Sociálně vyloučená lokalita na území města	Zhoršení bezpečnostní situace v souvislosti s dopady pandemie Covid-19
Růst indexu kriminality	Pokles počtu strážníků městské policie
Časté vnímaní frekvence obchůzek městské policie jako nedostatečné	Vzrůstající intenzita individuální automobilové dopravy a tranzitní dopravy přes město
Růst závislosti části obyvatel na lécích	Častější výskyt rodinných a partnerských konfliktů a domácího násilí
Nevhodné řešení bezpečnostních prvků některých přechodů pro chodce	Snižování ekonomické úrovně obyvatelstva, nárůst počtu osob ohrožených chudobou a prohlubování sociálních rozdílů
Malý prostor v budově i areálu požární stanice Hasičského záchranného sboru Kroměříž	Nízká vymahatelnost práva u sociálně nepřizpůsobivých osob (problematické vymáhání udělených sankcí)
Nedostatek cyklostezek v Kroměříži a nebezpečná jízda cyklistů po chodnících, ohrožující chodce	Nárůst kriminality v oblasti IT technologií
-	Větší rozměr nové automobilní techniky hasičských záchranných sborů vyvolávající potřebu stavebních úprav pro garážování této techniky
-	Komplikovaný výjezd techniky z dvorního traktu požární stanice ulicí Nerudova z důvodu parkování vozidel v úzkém profilu ulice

3.2.4 Prioritní osa 4: Vzdělávání a správa města

SWOT analýzy „Prioritní osy 4“ jsou členěny dle následujících tematických oblastí:

- Zdravotní a sociální služby;
- Správa města a místních částí + Chytré město.

Školství a vzdělávání

Silné stránky	Příležitosti
Velké množství škol všech typů včetně škol s nadregionálním významem	Pokračování v iniciativě místního akčního plánu
Dostatečná kapacita základních škol	Centralizace ICT služeb pro školská zařízení
Aktivní střední školy (celkem 8 středoškolských zařízení vč. 2 gymnázií)	Zprostředkování (aktivnější) vyhledávání grantů pro školy z úrovně města
Vyhovující technický stav vzdělávací infrastruktury a dostatečné materiálové vybavení (i dle výsledků ankety)	Lepší využití stávajících prostor vzdělávacích institucí
Přítomnost dvou školských zařízení pro preventivně výchovnou péči o děti a mládež s poruchami chování, (střediska výchovné péče ambulantní i celodenní formy)	Pokračování v preventivně výchovné péči pro děti a mládež
Dostatečná dostupnost pobytových zařízení středisek výchovné péče (2 zařízení ve Zlínském kraji)	Podpora vytvoření zařízení pro péči o děti do 2 let
Školská poradenská pracoviště ve městě (Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum)	Návaznost vzdělávacích programů středních škol na požadavky trhu práce
Pestrost v nabídce školských zařízení (např. umělecké zaměření)	Spolupráce a motivace středních škol pro aktivní trávení volného času studentů (např. sportovní střediska mládeže)
Relativně dobrá dostupnost vysokých škol ve městech Zlín, Uherské Hradiště a Vsetín	Spolupráce mezi školami (zejm. středními) a podnikatelskými subjekty
Pravidelné regionální a nadregionální vzdělávací a sportovní akce	Alternativní vzdělávání
Aktivní školní kluby	Větší důraz na podporu výkonnostního a rekreačního sportu
Vzdělávání dětí s handicapem z Kroměříže a okolí (Základní škola a Mateřská škola speciální)	Rozvíjení partnerství vzdělávacích institucí a státní správy, neziskových organizací
Vzdělávací aktivity pro seniory (Akademie 3. věku a Univerzita pro seniory)	Příviv vysokoškolských studentů (město jako sídlo vysokých škol)
Celoživotní učení	Založení Klubu pro mládež
Realizace výběrových řízení z úrovně města pro příspěvkové organizace	Zajištění udržitelnosti fungování Střediska výchovné péče celodenní formy v budově města
Fungující Odbor školství	-
Sídlo Justiční akademie – celorepublikový význam	-
Přítomnost soukromých vzdělávacích subjektů	-
Slabé stránky	Hrozby
Omezené IT znalosti učitelů	Nestabilita hospodářské situace – nedostatek finančních prostředků
Vysoká vytiženost kapacit předškolních zařízení	Nedostatek kvalifikovaných pedagogů
Nedostatečná infrastruktura pro volný čas – absence městského klubu mládeže a plná vytiženost volnočasových kroužků (např. nedostatečné kapacity doučování)	Zhoršování technického stavu a materiální vybavení školských zařízení z důvodu absence finančních prostředků (např. nemožnost získání prostředků z EU)
Nevyhovující kapacity školních družin (družiny jsou často dostupné pouze dětem do 2. třídy)	Pokles úrovně poskytovaného vzdělání jako důsledek snížení počtu žáků a studentů
Špatná dopravní dostupnost některých základních škol mimo dopravní špičku (nízká míra sladění MHD se spádovostí škol)	Pokles počtu žáků a studentů vedoucí k potřebě snižování kapacit školských zařízení, případně jejich slučování
Nízká připravenost absolventů zejména specializovaných oborů pro výkon kvalifikované práce (nesoulad s potřebami trhu práce)	Kumulování sociálně slabých na jednom místě
Slabé zastoupení technických maturitních oborů a řemesel v nabídce vzdělávání (málo absolventů)	-
Nepřítomnost vysoké školy na území města	-
Absence pobytového zařízení pro problémové děti a děti s psychickými obtížemi nebo s psychickými problémy (kapacity na území Zlínského kraje jsou přetíženy)	-

Správa města a místních částí + Chytré město

Silné stránky	Příležitosti
Rozpočtová odpovědnost města, nízká míra zadlužení a vysoká likvidita	Zapojení soukromých investorů do rozvojových projektů
Dobře fungující osadní výbory	Dotiční programy zaměřené na rozvoj a obnovu majetku
Transparentnost rozhodování města (zveřejňování materiálů ze zastupitelstva i strategických dokumentů, on-line přenosy, rozklikávací rozpočet, archiv rozpočtů)	Schválení dlouhodobé investiční strategie přesahující více volebních období
Převažující spokojenost místních obyvatel s Kroměřížským zpravodajem a sociálními sítěmi města na základě anketního šetření	Aplikace prvků kybernetické bezpečnosti v rámci úřadu
Nadstandardní rozsah úředních hodin MěÚ Kroměříž (pozitivně hodnoceno i v rámci anketního šetření)	Digitalizace agend, digitalizace archivů
Dobrá prezentace města na sociálních sítích	Rozšíření služeb Czech POINT a rozvoj E-Governmentu
Existence webového rozhraní pro nahlašování závad na majetku města	Řízený systém získávání zpětné vazby (hodnocení) od klientů úřadu
Převažující spokojenost místních obyvatel v otázce informačního systému v budovách města	Vyřešení parkování před úřady
Pravidelná realizace veřejného fóra	Prezentace realizovaných projektů na nástěnkách v místních částech
Rozšiřování pokrytí města optickými kabely, potenciál pro propojení s příspěvkovými organizacemi (potenciál pro centralizaci ICT)	Tvorba newsletteru atraktivní formou
-	Vybudování systému monitorování dopravní situace (průjezdnosti) na území města Kroměříže Centralizovaný dohled nad spotřebou energií a vody na úřadě a v příspěvkových organizacích Monitoring obsazenosti parkovišť Monitoring kvality ovzduší Monitoring a systematické řešení hlukového zatížení Centralizace ICT služeb Rozšiřování možnosti vyžití pro pejskaře, resp. jejich psy
Slabé stránky	Hrozby
Nízké daňové příjmy (zejména příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí)	Přímé a nepřímé důsledky pandemie Covid-19
Zanedbanost rozvoje místních částí jak z pohledu služeb, tak z pohledu technické infrastruktury	Dopady politických rozhodnutí na rozpracované projekty
Rezervy v dostupnosti městského úřadu (absence vlastního infokanálu o vyřízení záležitostí občanů, nemožnost on-line sledování vytíženosti přepážek)	Snižování výše dotačních prostředků z EU
Nedostatečná zpětná vazba od politických garantů / úřadu směrem k osadním výborům	Realizace projektů, které generují zejména další náklady
Absence systematického sběru zpětné vazby občanů v otázce spokojenosti s výkonem a službami úřadu	Zvyšování běžných výdajů
Neschopnost města zajistit vhodnou propagaci drobných i velkých projektů realizovaných městem	Prodej klíčového majetku, který generuje příjmy do rozpočtu
Špatná propojenost místních částí pro pěší	Vývoj v oblasti elektromobility (nedostatečná infrastruktura)
Absence přechodů pro chodce ve vybraných lokalitách	Zajištění a udržení kvalitních lidských zdrojů např. v oblasti ICT
Vymáhání dodržování dopravních přestupků v okrajových částech města	Ekologická rizika (sklárky Zachar, cihelna Vážany, lokalita Bílany)
Nedostatek parkovacích míst v některých místních částech	Kybernetické útoky na úřad a organizace zřizované městem
-	Nedostatečné finanční zdroje pro koordinovaný rozvoj v jednotlivých agendách úřadu Nejednoznačná a nekonzistentní legislativa Absence nástrojů města pro systémovou podporu znevýhodněných dětí v Dětském domově

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část Strategického plánu má hierarchickou strukturu, kterou zachycuje Schéma 2. Jednotlivé pojmy jsou vysvětleny v následujících odstavcích.

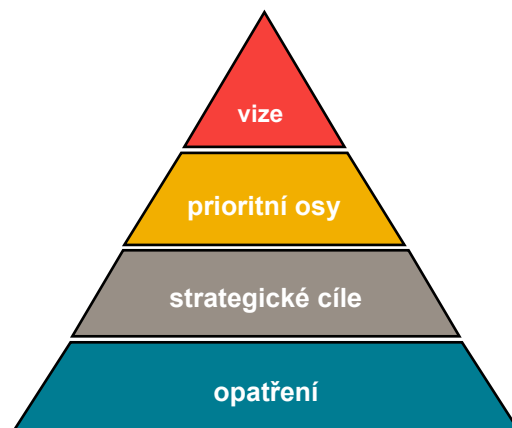
Vize – popis žádoucího budoucího stavu rozvoje města Kroměříže, kterého má být dosaženo prostřednictvím realizace Strategického plánu. Ambicí je v budoucnu zajistit to, aby místní obyvatelé vnímali město Kroměříž v souladu s textací vize. Ta je primárně zpracována v horizontu do roku 2030 a je doplněna o dlouhodobou vizi do roku 2040.

Prioritní osy – seskupení několika oblastí rozvoje města do jednoho tematického bloku, na který je upírána pozornost, a v rámci kterého dochází k formulování strategických cílů a opatření. Zpravidla bývá stanoveno 3 až 6 prioritních os, které usnadňují celkovou orientaci ve strategickém dokumentu. V případě tohoto Strategického plánu pro město Kroměříž jsou řešeny 4 prioritní osy.

Strategické cíle – identifikace klíčových problémů a rozvojových podoblastí, které je potřeba řešit / stimulovat v rámci Strategického plánu. Každý strategický cíl by měl být provázán s vizí a přispívat k jejímu naplnění.

Opatření – jednotlivé programy, projekty, či konkrétní aktivity, jejichž realizací by mělo docházet k naplňování strategických cílů a potažmo i vize a Strategického plánu jako takového.

Schéma 2 Struktura návrhové části

B1. STRATEGICKÁ VIZE

Vize do roku 2030

Město Kroměříž je atraktivní a příjemnou destinací jak pro práci, tak i pro život. Kvalita života místních obyvatel je na vysoké úrovni ve všech klíčových aspektech spokojeného života. Občané jsou na své bydliště hrdí. Rozvinuté služby a dobré jméno města lákají turisty ze všech koutů Česka i Evropy po celý rok, je pro ně k dispozici neustále se rozšiřující síť ubytovacích a dalších služeb, která dokáže plně uspokojit jejich poptávku.

Pro všechny generace je zajištěna pestrost nabídky kulturního, sportovního a dalšího volnočasového vyžití, a to v moderním a dobře udržovaném zázemí se stabilním a kvalifikovaným personálem. V kultuře je pozornost věnována i menšinovým žánrům. Dále se podařilo výrazně oživit centrum města, bez negativního dopadu na zdejší obyvatelé, či na intenzitu dopravy.

Jednoznačnými přednostmi Kroměříže jsou také jeho čistota, bezpečnost a důraz na ekologii. Město je širokou veřejností po právu vnímáno jako město vzdělanosti, zahrad a parků. Kvalita škol a školských zařízení je nadstandardní, a to jak z pohledu materiálně-technického vybavení a dostatečnosti vytvořených kapacit, tak zejména i z pohledu personálního zajištění a úrovně výchovně-vzdělávacího procesu.

Ve městě panuje čilý komunitní a spolkový život, veřejnost včetně mladých má zájem o děti ve městě. Síť sociálních i zdravotních služeb ve městě i v širším regionu je efektivní a rovnoměrně rozložená, s ohledem na měnící se potřeby obyvatel.

Při rozvoji města se daří nacházet inovativní řešení a je dbáno na zásady udržitelnosti. Roste význam udržitelné mobility a daří se přibližovat optimální struktuře využívání jednotlivých typů dopravních prostředků. Z pohledu místních částí je zajištěna jak dobrá dostupnost občanské vybavenosti, tak i vysoká rozvinutost technické infrastruktury a dobrá dostupnost do centra města pro chodce i cyklisty.

Kroměříž je otevřena spolupráci a komunikaci s dalšími organizacemi a institucemi a obousměrně sdílí zkušenosti s partnerskými městy. Na základě fungující zpětné vazby od klientů se poskytované služby úřadu trvale zlepšují. Město také aktivně spolupracuje s malými a středními podnikateli, není opomíjena ani podpora drobných farmářů. Daří se diverzifikovat zemědělské aktivity a roste také význam zpracování zemědělských produktů. Úroveň mezd v regionu je konkurenceschopná pro udržení stávajících obyvatel ve městě.

Kroměříž je zkrátka městem, ve kterém se vyplatí strávit své mládí, svou dospělost i své stáří.

Vize do roku 2040

Kroměříž je městem s ideální vyvážeností bydlení a služeb, které se řadí mezi tři nejlepší města Zlínského kraje dle indexu kvality života. Město vzkvétá a láká k trvalému pobytu perspektivní a talentované lidi. Místní rodáci po ukončení svých studií nacházejí atraktivní pracovní místa ve městě či jeho okolí. Kroměříž je také již tradičně vyhledávanou lokalitou i pro prožití spokojeného stáří. Veškerý majetek města je ve velmi dobrém technickém stavu a kvalita i rozsah nabízených služeb je dlouhodobě udržitelná.

B2. VIZE PRIORITNÍCH OS A STRATEGICKÉ CÍLE

Tato kapitola definuje v rámci 4 prioritních os celkem 41 strategických cílů rozvoje města Kroměříže (dále také „SC“), ty jsou pak blíže rozpracovány do úrovně opatření v kapitole „B3. Opatření a aktivity“.

B2.1 Prioritní osa 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí

Vize	<p>Při rozvoji města se daří nacházet inovativní řešení a je dbáno na zásady udržitelnosti. Roste význam udržitelné mobility a daří se přibližovat optimální struktuře využívání jednotlivých typů dopravních prostředků.</p> <p>Město také aktivně spolupracuje s menšími a středními podnikateli, není opomíjena podpora drobných farmářů. Daří se diverzifikovat zemědělské aktivity a roste také význam zpracování zemědělských produktů. Úroveň mezd v regionu je konkurenceschopná pro udržení stávajících obyvatel ve městě.</p> <p>Z pohledu místních částí je zajištěna jak dobrá dostupnost občanské vybavenosti, tak i vysoká rozvinutost technické infrastruktury a dobrá dostupnost do centra města pro chodce i cyklisty.</p>
-------------	---

Tabulka 48 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí

Životní prostředí	
SC 1.1	Adaptace na změnu klimatu
SC 1.2	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
SC 1.3	Zeleň ve městě
SC 1.4	Odpadové hospodářství
SC 1.5	Protipovodňová opatření
SC 1.6	Zvyšování kvality ovzduší
SC 1.7	Energetické úspory ve veřejných budovách
Veřejný prostor, dopravní a technická infrastruktura	
SC 1.8	Dopravní zklidnění ve městě a bezpečnost silničního provozu
SC 1.9	Řešení statické dopravy
SC 1.10	Zvyšování kvality veřejné dopravy
SC 1.11	Podpora bezmotorové dopravy (cyklistická, pěší doprava apod.) a bezbariérovost města
SC 1.12	Zkvalitnění a rozšíření inženýrských sítí
SC 1.13	Rozvoj veřejných prostranství

Podpora podnikání	
SC 1.14	Využití vybydlených objektů
SC 1.15	Podpora drobných podnikatelů a obchodů / řemesel

B2.2 Prioritní osa 2: Sport, kultura a cestovní ruch

Vize	<p>Pro všechny generace je zajištěna pestrost nabídky kulturního, sportovního a dalšího volnočasového vyžití, a to v moderním a dobře udržovaném zázemí se stabilním a kvalitním personálem. V kultuře je pozornost věnována i menšinovým žánrům. Dále se podařilo se výrazně oživit centrum města, bez negativního dopadu na zdejší obyvatele, či na intenzitu dopravy. Ve městě panuje čilý komunitní a spolkový život, veřejnost včetně mladých má zájem o děti ve městě.</p> <p>Jednoznačnými přednostmi Kroměříže jsou také jeho čistota a bezpečnost. Město je širokou veřejností po právu vnímáno jako město vzdělanosti, zahrad a parků.</p>
-------------	--

Tabulka 49 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 2: Sport a volný čas

Sport a volný čas	
SC 2.1	Rozvoj sportovní a volnočasové infrastruktury
SC 2.2	Podpora rekreačních sportů a volnočasových aktivit
SC 2.3	Systematický rozvoj sportů s dobrou základnou
Kultura, spolky a komunitní život	
SC 2.4	Rozvoj infrastruktury pro kulturu
SC 2.5	Podpora spolků, komunitního života a dobrovolnictví
Atraktivita města a cestovní ruch	
SC 2.6	Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
SC 2.7	Spolupráce měst s památkami UNESCO a podpora těchto památek
SC 2.8	Podpora ostatních historických památek
SC 2.9	Podpora poskytovaných služeb v cestovním ruchu

B2.3 Prioritní osa 3: Služby a bezpečnost

Vize	<p>Síť sociálních i zdravotních služeb ve městě i v širším regionu je efektivní a rovnoměrně rozložená, s ohledem na měnící se potřeby obyvatel. Jednoznačnou předností Kroměříže je jeho bezpečnost. Kvalita života místních obyvatel je na vysoké úrovni ve všech klíčových aspektech spokojeného života. Občané jsou na své bydliště hrdí.</p>
-------------	---

Tabulka 50 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost

Zdravotní a sociální služby	
SC 3.1	Růst kvality zdravotní péče a optimalizace sítě zdravotnických zařízení
SC 3.2	Výchova ke zdravému životnímu stylu

Zdravotní a sociální služby	
SC 3.3	Zvýšení kvality a rozvoj sociálních služeb
SC 3.4	Vytváření a zlepšování podmínek pro seniory, zdravotně postižené či jinak znevýhodněné občany
Bydlení	
SC 3.5	Udržení dostatečné kapacity bytového fondu
SC 3.6	Podpora rozvoje výstavby rodinných a bytových domů
Bezpečnost	
SC 3.7	Péče o bezpečnost občanů
SC 3.8	Technická opatření pro prevenci kriminality

B2.4 Prioritní osa 4: Vzdělávání a správa města

Vize	<p>Kroměříž je otevřena spolupráci a komunikaci s dalšími organizacemi a institucemi a obousměrně sdílí zkušenosti s partnerskými městy. Kvalita škol a školských zařízení je nadstandardní, a to jak z pohledu materiálně-technického vybavení a dostatečnosti vytvořených kapacit, tak zejména i z pohledu personálního zajištění a úrovně výchovně-vzdělávacího procesu.</p> <p>Na základě fungující zpětné vazby od klientů se poskytované služby úřadu trvale zlepšují. Z pohledu místních částí je zajištěna jak dobrá dostupnost občanské vybavenosti, tak i vysoká rozvinutost technické infrastruktury a dobrá dostupnost do centra města pro chodce i cyklisty.</p>
-------------	---

Tabulka 51 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 4: Vzdělávání a správa města

Školství a vzdělávání	
SC 4.1	Podpora rozvoje vzdělávání
SC 4.2	Rozvoj dalšího vzdělávání a celoživotního učení
SC 4.3	Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání a volný čas
SC 4.4	Rozvoj volnočasové infrastruktury
SC 4.5	Pokračování v preventivně výchovné péči pro děti a mládež
Správa města a místních částí	
SC 4.6	Rozvoj místních částí
SC 4.7	Modernizace a rekonstrukce budov v majetku města a jejich okolí
Chytré město	
SC 4.8	Přívětivá veřejná správa (good governance)
SC 4.9	Rozvoj infrastruktury chytrého města

B3. OPATŘENÍ A AKTIVITY

Tato kapitola definuje v rámci 41 strategických cílů celkem 143 rozvojových opatření, jejichž realizací v období 2022–2030 by mělo docházet ke zvyšování kvality života obyvatel města Kroměříže. Část opatření je zařazena k realizaci v krátkodobém až střednědobém horizontu, tj. je součástí Akčního plánu na roky 2022–2026.

Tabulka 52 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí

SC 1.1 Adaptace na změnu klimatu	
1.1.1	Realizace interakčních prvků územního systému ekologické stability vč. propojení a realizace biocenter navržených v územním plánu
1.1.2	Podpora posilování biodiverzity v krajině (např. hmyzí hotely, ptačí budky, čmelníky, tůňky pro obojživelníky a plazy)
1.1.3	Realizace opatření proti vodní a větrné erozi (např. protierozní opatření v Těšnovicích)
1.1.4	Větší kontrola činnosti zemědělských subjektů na pozemcích města a zajištění vhodných podmínek pronájmů (prověření pachtovních smluv)
1.1.5	Podpora elektromobility a instalování nabíjecích stanic
SC 1.2 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	
1.2.1	Projekty zaměřené na EVVO s vazbou na město Kroměříž (spolupráce žáků s městem a možnost jejich podílení se na rozvoji města – např. osvěta v oblasti nakládání s odpady, podpora škol při zapojení do EVVO projektů)
1.2.2	Podpora cirkulární ekonomiky
SC 1.3 Zeleň ve městě	
1.3.1	Podpora realizace zelených fasád a střeš
1.3.2	Revitalizace zeleně ve vybraných lokalitách (např. Švabinského nábřeží, ul. Havlíčkova)
1.3.3	Nová výsadba zeleně v centru města a nákup nádob na zeleň
SC 1.4 Odpadové hospodářství	
1.4.1	Vytvoření koncepce pro změnu způsobu likvidace komunálních odpadů (předcházení vzniku odpadů, jejich třídění a využití vytríděných složek), a to včetně navržení řešení komunitní kompostárny a kompostérů ve vnitroblocích a případného vytvoření informační banky v oblasti odpadového hospodářství
SC 1.5 Protipovodňová opatření	
1.5.1	Vytvoření studie proveditelnosti protipovodňových opatření na řece Moravě ve vazbě na její přítoky
1.5.2	Realizace dílčích opatření pro zadržování vody v krajině (např. lesních pozemcích)
SC 1.6 Zvyšování kvality ovzduší	
1.6.1	Opatření pro zlepšení kvality ovzduší, resp. za účelem snížení emisí PM _{2,5} a PM ₁₀ (např. kropení silnic za účelem redukce sekundárního znečištění z dopravy) a eliminace zdrojů zápachu
1.6.2	Aktivní spolupráce a komunikace města se soukromými subjekty, které jsou evidovány jako zdroje znečištění ovzduší a případná spolupráce s Českou inspekcí životního prostředí, Zlínským krajem a Státním zdravotním ústavem
1.6.3	Odvedení dopravy z města

SC 1.6 Zvyšování kvality ovzduší	
Souvis. opatření	Strategický cíl 1.6 bude dále naplňován opatřením 4.11.2 Monitoring kvality ovzduší
SC 1.7 Energetické úspory ve veřejných budovách	
1.7.1	Dohled nad spotřebou energií a vody v městských budovách
1.7.2	Podpora opatření energetických úspor u historických památek a budov
SC 1.8 Dopravní zklidnění ve městě a bezpečnost silničního provozu	
1.8.1	Zelená vlna města
1.8.2	Vybudování jižního dopravního okruhu a druhého mostu přes řeku Moravu a zlepšení prostupnosti města
1.8.3	Vytvoření oddělení dopravní infrastruktury na městském úřadě (samospráva)
SC 1.9 Řešení statické dopravy	
1.9.1	Vytvoření generelu dopravy města a návazné koncepce statické dopravy
1.9.2	Naplňování Plánu udržitelné mobility města Kroměříž (rozšiřování zón placeného stání, budování zón rezidentního parkování, zvyšování počtu odstavných stání, tvorba či podpora budování nových parkovacích míst, výstavba parkovacích ploch a objektů apod.)
SC 1.10 Zvyšování kvality veřejné dopravy	
1.10.1	Naplňování Plánu udržitelné mobility v oblasti veřejné dopravy (výměna vozového parku, úprava autobusového nádraží, úprava rozložení zastávek MHD, elektrifikace trati 303 atp.)
SC 1.11 Podpora bezmotorové dopravy (cyklistická, pěší doprava apod.) a bezbariérovost města	
1.11.1	Optimalizace dopravního značení stezek pro pěší a cyklisty v intravilánu města
1.11.2	Výstavba stezek pro pěší a cyklisty, a to jak v extavilánu města (napojení na vedlejší obce), tak za účelem propojení místních částí (zejména Kotojedy, Vážany, Postoupky)
SC 1.12 Zkvalitnění a rozšíření inženýrských sítí	
1.12.1	Řešení likvidace odpadních vod z místních částí Horní zahrady, Trávnícké zahrádky, Drahlov, Zlámanka a Těšnovice
1.12.2	Metropolitní síť města
SC 1.13 Rozvoj veřejných prostranství	
1.13.1	Revitalizace prostoru Vejvanovského ulice, včetně nové tržnice
1.13.2	Úprava prostranství kolem Knihovny Kroměřížska
1.13.3	Revitalizace prostranství u Domu kultury
1.13.4	Regenerace Masarykova náměstí
1.13.5	Úprava dopravních a pěších ploch na Velkém náměstí

SC 1.13 Rozvoj veřejných prostranství	
1.13.6	Regenerace Riegrova náměstí
1.13.7	Regenerace Sněmovního náměstí
1.13.8	Úprava předprostoru Finančního úřadu Kroměříž (Husovo nám. 535)
1.13.9	Rekonstrukce povrchu ul. Kovářská
1.13.10	Rozvoj volnočasového areálu Šlajza
1.13.11	Rozvoj volnočasového areálu Barbořina
1.13.12	Rozvoj volnočasového areálu Hráza
1.13.13	Rozvoj volnočasového areálu Hvězda-Těšňovice
1.13.14	Výběr toku (část toku) vhodného k revitalizaci (renaturaci) a vytvoření odpočinkové zóny vč. případné realizace protipovodňových opatření (např. Kotojedka u letiště, před soutokem s Moravou; nebo Korytná nad Šlajzou)
SC 1.14 Využití vybydlených objektů	
1.14.1	Aktivní komunikace s vlastníky vybydlených objektů a vytvoření vhodných motivačních nástrojů pro jejich využití
SC 1.15 Podpora drobných podnikatelů a obchodů / řemesel	
1.15.1	Podpora diverzifikace zemědělství
1.15.2	Podpora rekvalifikačních programů pro nezaměstnané v součinnosti s úřadem práce
1.15.3	Nástroje města pro podporu drobných podnikatelů a řemeslníků (např. zvýhodněné nájemné v prostorách města)
1.15.4	Podpora zaměstnávání ve veřejně prospěšných pracích

Tabulka 53 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost

SC 2.1 Rozvoj sportovní a volnočasové infrastruktury	
2.1.1	Výstavba víceúčelové sportovní haly
2.1.2	Rekonstrukce fotbalového areálu (zejména budovy, sedačky, závlahy hřišť)
2.1.3	Výstavba nového bazénu (případně rekonstrukce stávajícího) na základě ekonomické a právní analýzy variant
2.1.4	Rekonstrukce zimního stadionu
2.1.5	Vytvoření studie a následně projektu sportovní zóny v prostoru lokality na Obvodové ulici (vybudování workoutového hřiště, bikepark, skatepark, mini umělé hřiště s možností zastřešení na zimu (nafukovací hala) pro malé fotbalisty)
2.1.6	Vytvoření analýzy využívanosti některých sportovišť a zajištění optimalizace jejich využívání
2.1.7	Pionýrská louka – spolupráce s krajem na využití sportovní infrastruktury

SC 2.2 Podpora rekreačních sportů a volnočasových aktivit	
2.2.1	Propojení cyklostezek a cyklotras v rámci města a jeho okolí
2.2.2	Vybudování (dětských) hřišť v místních částech (např. Hradisko, Drahlov, Vážany)
2.2.3	Vytvoření venkovního multifunkčního zastřešeného prostoru pro volnočasové aktivity veřejnosti
SC 2.3 Systematický rozvoj sportů s dobrou základnou	
2.3.1	Vytipování sportů s dobrou základnou a rozvoj dotačního systému pro jejich podporu
SC 2.4 Rozvoj infrastruktury pro kulturu	
2.4.1	Zřízení letního kina včetně zajištění vhodného pozemku
2.4.2	Revitalizace kina Nadsklepí (krovy, sklepy, střecha, ...)
SC 2.5 Podpora spolků, komunitního života a dobrovolnictví	
2.5.1	Udržení stávajícího dotačního programu v oblasti kultury a stabilita fungování příspěvkových organizací města a neziskových organizací
2.5.2	Podpora vytvoření komunitního centra na území města (např. poskytnutí vhodných prostor), které bude sloužit pro mezigenerační setkávání
SC 2.6 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	
2.6.1	Aktivní snaha o vybudování cyklokempu na území města soukromým subjektem
2.6.2	Podpora provozu úschovny (popřípadě i půjčovny) kol, elektrokoloběžek a elektrokol včetně veřejného WC (např. v budově po přesunu Městské policie)
2.6.3	Podpora vodní dopravy
SC 2.7 Spolupráce měst s památkami UNESCO a podpora těchto památek	
2.7.1	Rozvoj propagace Kroměříže v rámci měst s památkami UNESCO
2.7.2	Udržení komunikace mezi městem a vlastníky památek UNESCO
2.7.3	Vytvoření plánu péče o přírodní a historické dědictví města
2.7.4	Podpora rozvoje společenských akcí využívajících kulturní dědictví města
SC 2.8 Podpora ostatních historických památek	
2.8.1	Oprava pěti Kanovnických domů
2.8.2	Vytvoření fondu na opravy historických objektů ve vlastnictví města i soukromých subjektů
2.8.3	Rekonstrukce rozvodů (elektrická energie, voda, topení, odpady) včetně osvětlení, vybudování centrální klimatizace a rekonstrukce sociálních zařízení v budově A Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 115)
2.8.4	Rekonstrukce kotelny v budově A Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 115)
2.8.5	Vybudování výtahu a zajištění bezbariérovosti budovy A Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 115)

SC 2.8 Podpora ostatních historických památek	
2.8.6	Rekonstrukce nádvoří budovy A Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 115)
2.8.7	Rekonstrukce fasády budovy A Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 115) včetně nátěru či výměny dřevěných kastlových oken
2.8.8	Rekonstrukce střechy budovy E Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 33)
2.8.9	Rekonstrukce rozvodů (elektrická energie, voda, topení, odpady) v budově E Městského úřadu Kroměříž (Velké nám. 33)
SC 2.9 Podpora poskytovaných služeb v cestovním ruchu	
2.9.1	Zlepšení komunikace s podnikateli a veřejnou sférou v rámci nabídky služeb cestovního ruchu (např. pravidelná setkání 1–2x ročně s vedením města)
2.9.2	Podpora spolupráce se zahraničními partnery

Tabulka 54 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost

SC 3.1 Růst kvality zdravotní péče a optimalizace sítě zdravotnických zařízení	
3.1.1	Zavedení nástrojů podpory a motivace setrvání personálu v místních zdravotních službách (např. zvýhodněné nájmy bydlení, pobídky a zvýhodněné nájmy ordinací – zejména pro stomatology a pedopsychiatry)
3.1.2	Podpora spolupráce s Lékařskou komorou a Stomatologickou komorou
SC 3.2 Výchova ke zdravému životnímu stylu	
3.2.1	Finanční podpora sportovních zařízení a neziskových organizací (dotační programy města) za účelem podpory nabídky různých sportovních kroužků a disciplín
3.2.2	Podpora nevykonnostních sportovních aktivit města pro širokou veřejnost (např. Vybarvený běh) a zvyšování dostupnosti sportovišť pro veřejnost
3.2.3	Podpora specializace sportovních tříd v rámci MŠ a ZŠ
SC 3.3 Zvýšení kvality a rozvoj sociálních služeb	
3.3.1	Zavedení nástrojů podpory a motivace setrvání personálu v místních sociálních službách (dotační programy pro poskytovatele)
3.3.2	Přispívání k dosažení sociální inkluze
3.3.3	Zajištění dostatečné kapacity v pobytových sociálních službách
3.3.4	Podpora seniorů a osob se zdravotním postižením (Klub seniorů, senior taxi)
3.3.5	Řešení absence krizového bydlení pro ženy, muže a rodiny s dětmi a pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
3.3.6	Zachování současného systému dotačních programů pro poskytovatele sociálních služeb a poskytování zvýhodněného nájemného prostor (udržení stálé nabídky sociálních služeb)
SC 3.4 Vytváření a zlepšování podmínek pro seniory, zdravotně postižené či jinak znevýhodněné občany	
3.4.1	Odstraňování komunikačních a architektonických bariér (zejména v prostorách města, na úřadě)
3.4.2	Posílení finanční podpory terénní paliativní péče

SC 3.4 Vytváření a zlepšování podmínek pro seniory, zdravotně postižené či jinak znevýhodněné občany	
3.4.3	Podpora pečujících osob
3.4.4	Zachování podpory dobrovolnických organizací působících ve městě, dobrovolnických aktivit a pomoci ohroženým dětem (mentoringové programy, doučování dětí dobrovolníky)
3.4.5	Aktualizace koncepce rodinné a seniorské politiky v návaznosti na dokumenty Zlínského kraje
SC 3.5 Udržení dostatečné kapacity bytového fondu	
3.5.1	Podpora dostupnosti sociálního bydlení
3.5.2	Modernizace městského bytového fondu se zaměřením na bezbariérovost
3.5.3	Podpora komunitního bydlení pro seniory
SC 3.6 Podpora rozvoje výstavby rodinných a bytových domů	
3.6.1	Systematický rozvoj bydlení v rámci územního plánování
3.6.2	Budování technické a dopravní infrastruktury pro rozvoj bydlení (finanční spoluúčast města)
3.6.3	Rozvoj bydlení v okrajových a místních částech
SC 3.7 Péče o bezpečnost občanů	
3.7.1	Podpora výstavby nové požární stanice HZS a prostoru pro odborný výcvik na území města Kroměříže vč. modernizace techniky
3.7.2	Aktivní předcházení vzniku sociálně vyloučených lokalit (podpora sociálně-terénní práce a sociálních služeb souvisejících s cílovou skupinou, vhodná bytová politika, asistenti prevence kriminality)
3.7.3	Podpora složek IZS (např. nákup techniky)
3.7.4	Prevence a koordinace aktivit v oblastech zaměřených na osoby bez přístřeší (kombinace sociálních služeb, práce městské policie, terénní sociální práce, spolupráce s krajem, ...)
SC 3.8 Technická opatření pro prevenci kriminality	
3.8.1	Další rozvoj kamerového systému
3.8.2	Preventivní aktivity v oblasti bezpečnosti dopravního provozu (např. výcvik na dětském dopravním hřišti)
3.8.3	Osvěta v oblasti kybernetické bezpečnosti

Tabulka 55 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 4: Vzdělávání a správa města

SC 4.1 Podpora rozvoje vzdělávání	
4.1.1	Rozšíření nabídky vzdělávání na mateřských i základních školách (např. specializované třídy)
4.1.2	Podpora navyšování nabídky doučování (např. dotační podpora, nebo zajištění nabídky doučování v případě vytvoření městského klubu mládeže)
4.1.3	Vzdělávání pedagogických pracovníků
4.1.4	Podpora rozvoje volnočasových aktivit (kroužky a soutěže na základních a mateřských školách)

SC 4.1 Podpora rozvoje vzdělávání	
4.1.5	Podpora školních psychologů
SC 4.2 Rozvoj dalšího vzdělávání a celoživotního učení	
4.2.1	Podpora nabídky celoživotního vzdělávání – pro seniory (rozšíření na další příspěvkové organizace města)
4.2.2	Podpora aktivit v mezinárodních vzdělávacích projektech
SC 4.3 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání a volný čas	
4.3.1	Dobudování odborných učeben (za zvýšeného a cíleného využití dotací)
4.3.2	Navýšení kapacit zařízení pro péči o děti do 2 let věku (např. městské jesle)
4.3.3	Navýšení počtu kapacit v mateřských školách (MŠ Kollárova-Těšnovice, MŠ Páleníčkova, MŠ Mánesova)
4.3.4	Navýšení kapacit ve školních družinách
4.3.5	Vytvoření městského klubu mládeže
SC 4.4 Rozvoj volnočasové infrastruktury	
4.4.1	Podpora aktivního trávení volného času pro děti, dospělé a seniory prostřednictvím příspěvků na provoz / dotačních programů města pro místní volnočasová zařízení (Šipka, Klubíčko, Centrum pro seniory, ...)
SC 4.5 Pokračování v preventivně výchovné péči pro děti a mládež	
4.5.1	Zajištění udržitelnosti fungování a zachování podpory školského zařízení střediska výchovné péče celodenní formy (prodloužení nájemní smlouvy s Rodinným centrem Kroměříž, z.s. a Střediskem výchovné péče v budově města Kroměříže nejpozději začátkem roku 2026)
SC 4.6 Rozvoj místních částí	
4.6.1	Udržení a rozvoj spolupráce v rámci osadních výborů
Související opatření	1.11.2 Výstavba stezek pro pěší a cyklisty, a to jak v extavilánu města (napojení na vedlejší obce), tak za účelem propojení místních částí (zejména Kotojedy, Vážany, Postoupky)
	1.12.1 Řešení likvidace odpadních vod z místních částí Horní zahrady, Trávnické zahrádky, Drahlav, Zlámanka a Těšnovice
	2.2.1 Propojení cyklostezek a cyklotras v rámci města a jeho okolí
	2.2.2 Vybudování (dětských) hřišť v místních částech (Hradisko, Drahlav)
	4.8.6 Generování zpětné vazby formou průzkumů mezi obyvateli města (např. ankety na školních, studentských a veřejných fórech)
	4.8.7 Otevřená diskuse s obyvateli města a subjekty dotčenými rozvojem města (např. kulaté stoly, veřejná projednávání a fóra)
SC 4.7 Modernizace a rekonstrukce budov v majetku města a jejich okolí	
4.7.1	Rekonstrukce rozvodů (el. energie, voda, topení, odpady), vybudování centrální klimatizace a rekonstrukce sociálních zařízení a osvětlení v budovách B a D MěÚ Kroměříž

SC 4.7 Modernizace a rekonstrukce budov v majetku města a jejich okolí	
4.7.2	Vybudování centrální spisovny MěÚ Kroměříž (Rumunská 4064)
4.7.3	Rekonstrukce skleněného výtahu v budově B Městského úřadu Kroměříž (Husovo nám. 534) a zvýšení jeho bezpečnosti a plynulosti provozu
4.7.4	Oprava střechy budovy B MěÚ Kroměříž (Husovo nám. 534) a naplnění bezpečnostních požadavků
4.7.5	Odvlhčení suterénů budov B, C a D MěÚ Kroměříž (Husovo nám. 534)
4.7.6	Zpracování a realizace strategie pro efektivní hospodaření s budovami využívanými příspěvkovými organizacemi města Kroměříže (ZŠ, MŠ, Dům kultury, Knihovna Kroměřížska, Sportovní zařízení města Kroměříže)
SC 4.8 Přívětivá veřejná správa (good governance)	
4.8.1	Rozšíření e-governmentu – portál občana
4.8.2	Zvyšování kvalifikace zaměstnanců MěÚ s důrazem na odbornost jejich působnosti
4.8.3	Zvyšování kvalifikace zaměstnanců MěÚ v oblasti "měkkých" dovedností, zacházení s ICT, v oblasti kybernetické bezpečnosti apod.
4.8.4	Podpora a rozvoj procesů dosahování kvality a jejího řízení (např. Zdravé město a místní Agenda 21)
4.8.5	Zlepšování komunikace a zvyšování důvěry mezi MěÚ Kroměříž a občany s důrazem na zpřístupnění služeb a informací všem občanům (např. informační akce pro NNO, exkurze a stáže na úřadě)
4.8.6	Generování zpětné vazby formou průzkumů mezi obyvateli města (např. ankety na školních, studentských a veřejných fórech)
4.8.7	Otevřená diskuse s obyvateli města a subjekty dotčenými rozvojem města (např. kulaté stoly, veřejná projednávání a fóra)
4.8.8	Obnova Technologického centra města Kroměříže, dokoupení potřebných softwarových licencí
4.8.9	Rekonstrukce strukturované kabeláže počítačové sítě v budově B MěÚ (Husovo nám. 534)
4.8.10	Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof (např. rozvoj informačního, vyznamovacího a varovacího systému)
SC 4.9 Rozvoj infrastruktury chytrého města	
4.9.1	Monitoring obsazenosti parkovišť
4.9.2	Monitoring kvality ovzduší
4.9.3	Monitoring průjezdnosti, dopravní situace v Kroměříži

C. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Zpracováním a přijetím „Strategického plánu města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021–2030“ začíná proces, který bude směřovat k naplnění stanovené vize a strategických cílů. Cílem implementační části Strategického plánu je stanovit způsob, jakým by mělo průběžně a systematicky docházet, prostřednictvím orgánů a útvarů města Kroměříže, k realizaci opatření v rámci strategických cílů definovaných v návrhové části tohoto dokumentu a v konečném důsledku i k naplňování vize. V bližším pohledu implementační část Strategického plánu specifikuje:

- odpovědnosti za klíčové činnosti implementace Strategického plánu;
- způsob práce s implementačními nástroji (Zásobník projektů a Akční plán);
- systém monitoringu naplňování Strategického plánu, potažmo Akčního plánu.

C1. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ IMPLEMENTACE STRATEGICKÉHO PLÁNU

Pro úspěšnou implementaci Strategického plánu bude sestavena „Řídící skupina (či Komise) pro strategické řízení“, která se stane základním institucionálním prvkem průběžného monitoringu naplňování Strategického plánu a hlavním iniciátorem aktivit vedoucích k efektivnímu řízení celého implementačního procesu. Jako zásadní faktory ovlivňující tento proces lze označit:

- míru aktivního zapojení vrcholového vedení města;
- míru zapojení a ochoty zaměstnanců úřadu;
- důslednost rozpracování strategických cílů na konkrétní opatření;
- realističnost Akčního plánu ve vazbě na střednědobý rozpočtový výhled;
- míru dosažitelnosti cílových hodnot indikátorů k opatřením zařazených do Akčního plánu;
- časový fond vedoucího Řídící skupiny (či Komise) pro strategické řízení rozvoje i jejich členů;
- kvalitu komunikace mezi aktéry v území a orgány veřejné správy.

Do implementace Strategického plánu budou zapojeni následující aktéři:

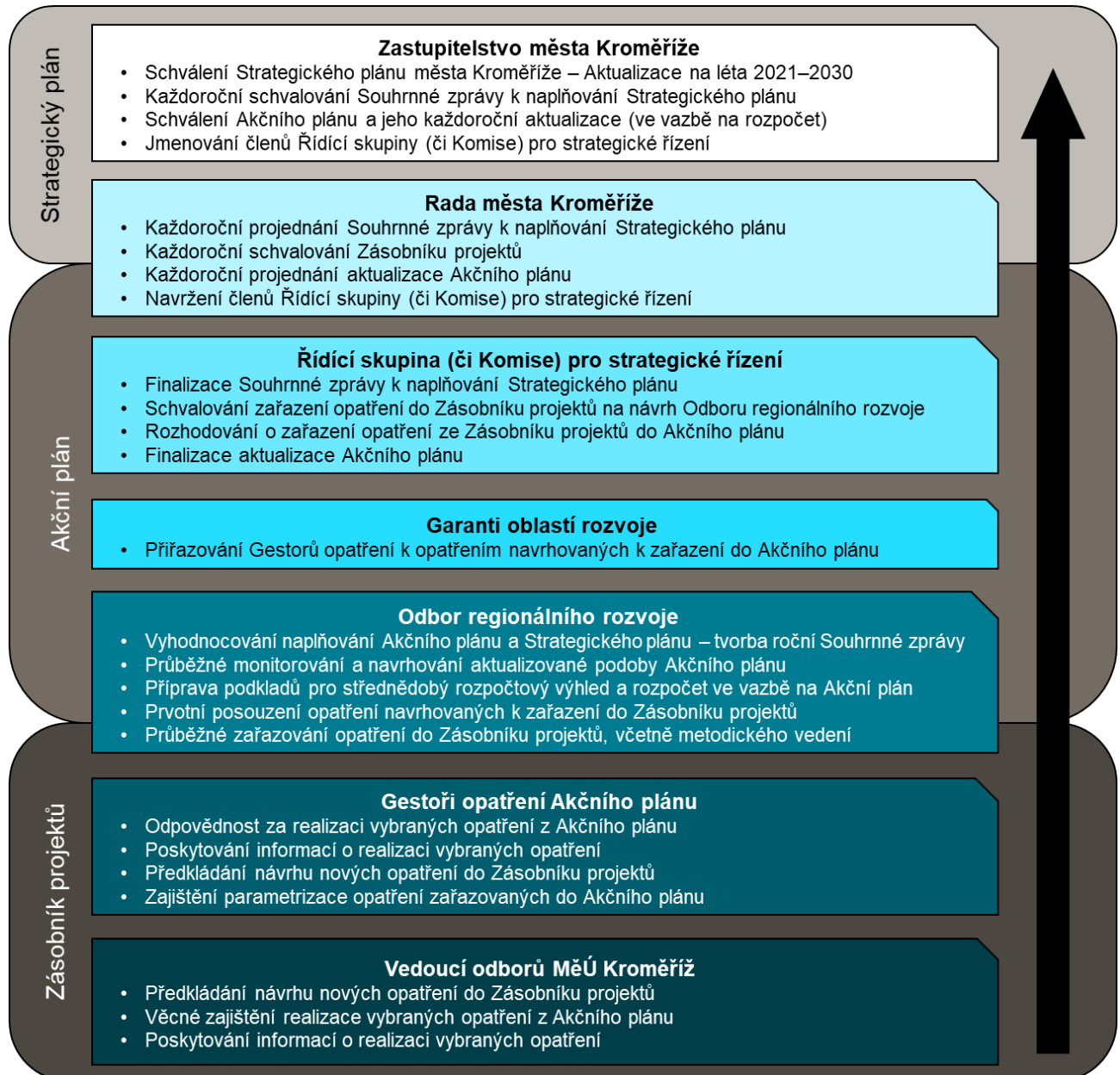
- Zastupitelstvo města Kroměříže;
- Rada města Kroměříže;
- Řídící skupina (či Komise) pro strategické řízení;
- Tajemnice/ík úřadu;
- Odbor regionálního rozvoje;
- Gestoři opatření Akčního plánu (vedoucí odborů a oddělení MěÚ Kroměříž či další vedoucí pozice);
- Vedoucí odborů MěÚ Kroměříž;
- Garanti oblastí rozvoje (gesčně příslušní členové Rady města).

Zastupitelstvo města Kroměříže, jakožto vrcholný orgán samosprávy, schvaluje nejen samotný dokument Strategického plánu, ale také každoroční aktualizaci Akčního plánu a roční Souhrnné zprávy k naplňování Strategického plánu (dále také jako „Souhrnná zpráva“). V neposlední řadě Zastupitelstvo města Kroměříže rozhoduje o složení **Řídící skupiny (či Komise) pro strategické řízení**, která by měla zasedat min. 2x ročně, a jejíž hlavní odpovědností je zajišťovat úplnost a aktuálnost Akčního plánu a kontrolovat kvalitu monitoringu implementace Strategického plánu, zejména v rámci ročních Souhrnných zpráv. Tyto Souhrnné zprávy vytváří **Odbor regionálního rozvoje**, který hraje důležitou úlohu při monitoringu procesu implementace Strategického plánu. Pověření zástupci tohoto odboru mají za úkol evidovat aktuální informace o opatřeních Akčního plánu a průběžně iniciovat jejich včasnou realizaci, a to v úzké spolupráci s **tajemnicí/kem úřadu**, která/ý bude klíčovou osobou pro řízení řádného naplňování Akčního plánu. Avšak odpovědnost za realizaci konkrétních opatření leží na gesčních odborech a odděleních (potažmo na vedoucích těchto odborů / oddělení) či dalších vybraných kompetentních zaměstnancích na vedoucích pozicích („**gestoři opatření**“). Role **Rady města Kroměříže** spočívá v projednávání veškerých klíčových materiálů strategického řízení předložených Řídící skupinou (či Komisí) pro strategické řízení, včetně jejich důkladné revize a následného předkládání ke schválení Zastupitelstvu města Kroměříže. Zároveň pak gesčně příslušní členové Rady města Kroměříže (dále jako „**Garanti oblastí rozvoje**“) mají za úkol přiřazovat k jednotlivým opatřením Akčního plánu jejich odpovědného realizátora („**gestora opatření**“) a předkládat Radě města Kroměříže ke schválení příslušné materiály.

Z výše uvedeného textu vyplývá, že k zajištění vhodného institucionálního prostředí pro implementaci Strategického plánu je nutné mít jmenovanou řídicí skupinu, popřípadě komisi, jejímž vedoucím by měl/a být tajemník/ice MěÚ Kroměříž, nebo starosta/ka. Mezi členy by měli být zastoupeni radní i zastupitelé (ti za sebe mohou nominovat vedoucí odborů) tak, aby bylo zajištěno rovnoměrné odborné zastoupení všech prioritních os rozvoje města. Obvyklou praxí je také zastoupení vedoucího finančního odboru v této řídicí skupině / komisi.

Následující schéma blíže upřesňuje odpovědnosti všech hlavních aktérů implementace Strategického plánu města Kroměříže, jež byli identifikováni na předcházející straně.

Schéma 3 Organizační zajištění implementace Strategického plánu města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021–2030

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE

C2. AKČNÍ PLÁN A REALIZACE OPATŘENÍ

Hlavním nástrojem implementace Strategického plánu je Akční plán, jehož horizont byl stanoven jako pětiletý, a který by měl být 1x ročně aktualizován a prodloužen o další rok. Do první verze Akčního plánu, který je samostatnou přílohou tohoto dokumentu, byla přednostně zařazována opatření z návrhové části Strategického plánu s možností financování z externích zdrojů, s delší dobou realizace a s větší mírou připravenosti. Odbor regionálního rozvoje má za povinnost každý rok vyhodnotit, zda se jednotlivá opatření daří provádět v souladu s Akčním plánem. K tomu je nutná součinnost věcně příslušných zaměstnanců odborů a oddělení MěÚ Kroměříž a jejich vedoucích, kteří jsou v pozici gestora odpovědní za realizaci vybraných opatření. Výstupem vyhodnocení Akčního plánu je roční Souhrnná zpráva k naplňování Strategického plánu. Ke zjištěným nedostatkům navrhne Řídící skupina (či Komise) pro strategické řízení konkrétní kroky vedoucí k jejich vyřešení. Po finalizaci návrhu Souhrnné zprávy bude tato zpráva předložena k projednání Radě města Kroměříže a následně pak ke schválení Zastupitelstvu města Kroměříže.

Rozsah opatření (z pohledu počtu i celkové náročnosti) v Akčním plánu by měl být ambiciózní, ale zároveň prakticky realizovatelný personálními kapacitami MěÚ Kroměříž a měl by respektovat finanční možnosti města. Preferovaně jsou do Akčního plánu zařazována opatření financovatelná z externích zdrojů (tj. související s dotačními projekty) a při sestavování rozpočtu má financování opatření zanesených v Akčním plánu přednost před financováním ostatních projektů a aktivit. Ke každému opatření jsou ve struktuře Akčního plánu definovány min. následující parametry (ty bude zapotřebí definovat i pro nově zařazovaná opatření při každoroční aktualizaci):

- Název opatření;
- Gestor;
- Období realizace
- Investiční výdaje;
- Rozpočet na příští rok;
- Provozní výdaje;
- Externí financování;
- Indikátor (1. rok);
- Cílový indikátor.

Výše vyjmenované parametry jsou vysvětleny v následující tabulce.

Tabulka 56 Popis parametrů opatření Akčního plánu

Parametr	Vysvětlení	
Gestor	Odpovědný útvar či pracovní pozice za realizaci opatření.	
Období realizace	Uvedení konkrétních let, ve kterých by mělo být opatření realizováno.	
Investiční výdaje	Odhad finančního dopadu realizace opatření do rozpočtu města, bez zohlednění následných provozních nákladů.	
Rozpočet na příští rok	Stanovení objemu finančních prostředků, které je v rozpočtu města nutné vyčlenit pro realizaci opatření v následujícím roce.	
Provozní výdaje	Odhad ročního navýšení běžných výdajů města vlivem uskutečněné realizace opatření.	
Externí financování	Identifikace využitelných externích zdrojů pro financování opatření (např. Zlínský kraj, ESIF – konkrétní OP, státní fondy, PPP, spolupráce obcí, úvěr atd.).	
Indikátor (1. rok)	Měřitelný ukazatel, podle kterého bude možné vyhodnotit to, zda a do jaké míry je opatření naplňováno.	Požadovaná hodnota na konci příštího roku.
Cílový indikátor	Měřitelný ukazatel, podle kterého bude možné vyhodnotit to, zda a do jaké míry bylo opatření naplněno.	Požadovaná hodnota na konci realizace.

Zdroj: Vlastní zpracování MOORE

K doplňování nových opatření do Akčního plánu bude docházet prostřednictvím Zásobníku projektů, jehož výchozí verze je (obdobně jako v případě Akčního plánu) samostatnou přílohou tohoto dokumentu. V něm jsou obsaženy náměty na významné realizovatelné projekty a aktivity, jejichž realizací v příštích letech by bylo možné přímo, či nepřímo zvýšit kvalitu života místních obyvatel. Aktualizaci Akčního plánu je nutné schvalovat minimálně s dvouměsíčním předstihem před schvalováním rozpočtu města na následující rok.

Pro úspěšnou implementaci Strategického plánu je nutné interně obeznámit všechny zaměstnance MěÚ Kroměříž s obsahem Strategického plánu (zejména Akčního plánu) a průběžně s nimi konzultovat v jaké fázi realizace se nachází opatření, u kterých jsou dotčené odbory / oddělení vedeny jako gesční. Udržování aktuálnosti a úplnosti Akčního plánu a iniciování jeho včasného naplňování je tedy dlouhodobým procesem, jež by měl být kontinuálně probíhat během celého kalendářního roku.

C3. MONITORING, EVALUACE A AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU

Strategický plán (zejména pak Akční plán) je a musí být živým dokumentem. Realizaci Strategického plánu je potřeba sledovat prostřednictvím vyhodnocování naplňování opatření definovaných v Akčním plánu. K tomu mají významně napomoci indikátory, které jsou definovány k jednotlivým opatřením při jejich zařazování do Akčního plánu. Tento monitoring bude realizován primárně v rámci každoroční tvorby Souhrnné zprávy k naplňování Strategického plánu, ta by měla být předkládána k projednání na Radě města Kroměříže v prvním čtvrtletí nového kalendářního roku. V této zprávě bude mimo jiné uvedeno, u kterých opatření se nepodařilo dosáhnout plánovaných hodnot indikátorů, a to včetně odůvodnění a případného navržení nápravných kroků.

V případě potřeby je možné přistoupit k aktualizaci samotného Strategického plánu. Vyhodnocení této potřeby, zejména z pohledu identifikace nových strategických cílů, je doporučeno provést alespoň jednou za 5 let, tj. nejpozději v průběhu roku 2026.

SEZNAM ZKRATEK

A.T.I.C. ČR	Asociace turistických informačních center České republiky
BESIP	bezpečnost silničního provozu
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CO	oxid uhelnatý
CZ-NACE	klasifikace ekonomických činností
CZT	centrální zásobování teplem
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DBA	Doctor of business administration
ESIF	evropské strukturální a investiční fondy
EU	evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
HZS	hasičský záchranný sbor
CHKO	chráněná krajinná oblast
IDOS	informační dopravní systém
IZS	integrovaný záchranný systém
KS ČSÚ	Krajská správa Českého statistického úřadu
LLM	Master of law
MBA	Master of business administration
MěÚ	Městský úřad
MHD	městská hromadná doprava
MPA	Master of public administration
MSc.	Master of science
MŠ	mateřská škola
NH ₃	amoniak
NNO	nestátní nezisková organizace
NO ₂	oxid dusičitý
NO _x	oxid dusíku
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NPÚ	národní památkový ústav
OP	operační program
ORP	obce s rozšířenou působností
PP	přírodní památka
PPP	Partnerství veřejného a soukromého sektoru
PR	přírodní rezervace
SC	strategické cíle
SLBD	sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obcí s rozšířenou působností
SO ₂	oxid siřičitý
SŠ	střední škola
TIC	turistické informační centrum
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚAP ZLK	územně analytické podklady Zlínského kraje
UPT	interrupce
VOC	těkavé organické látky
ZŠ	základní škola

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, MAP, OBRÁZKŮ A PŘÍLOH
Tabulky

Tabulka 1 Harmonogram tvorby Strategického plánu města Kroměříže – Aktualizace na léta 2021-2030	3
Tabulka 2 Pozemková struktura města Kroměříže k 1. 1. 2020	5
Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel ve městě Kroměříž v letech 1869–2011	8
Tabulka 4 Počet obyvatel a pohlavní struktura ve městě Kroměříž k 1.1. v letech 2011–2021	8
Tabulka 5 Pohyby obyvatelstva ve městě Kroměříž v letech 2010–2020	9
Tabulka 6 Vybrané demografické indexy ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1. 1. 2021	11
Tabulka 7 Vybrané demograficko-společenské jevy ve městě Kroměříž v letech 2010–2020	12
Tabulka 8 Parametry predikce vývoje počtu obyvatel města Kroměříže do roku 2030	14
Tabulka 9 Výsledky predikce obyvatel města Kroměříž ve střední variantě (vybrané věkové skupiny)	15
Tabulka 10 Přehled podnikatelských subjektů podle převažující činnosti k 31. 12. 2020	17
Tabulka 11 Přehled podnikatelských subjektů podle právní formy k 31. 12. 2020	18
Tabulka 12 Vývoj zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích ve Zlínském kraji v letech 2014–2019	18
Tabulka 13 Struktura ekonomických subjektů dle počtu zaměstnanců k 31. 12. 2020	19
Tabulka 14 Identifikace největších zaměstnavatelů na území města Kroměříže dle počtu zaměstnanců	19
Tabulka 15 Srovnání nezaměstnanosti na úrovni města, okresu, kraje a republiky k 31.12.2019	20
Tabulka 16 Dostupnost okolních měst silniční dopravou	27
Tabulka 17 Dostupnost okolních měst železniční dopravou	27
Tabulka 18 Znečišťovatelé ovzduší a vzniklé emise v tunách v Kroměříži k 31.12.2019	31
Tabulka 19 Porovnání imisní situace okresu Kroměříž v rámci Zlínského kraje v roce 2019	32
Tabulka 20 Vývoj objemu odpadní vody zpracovaného společností Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. (tis m ³)	36
Tabulka 21 Pozemková struktura města Kroměříže – srovnání s ČR, Zlínským krajem a 3 městy v rámci kraje	39
Tabulka 22 Vývoj počtu bytů ve městě Kroměříž v období 2011 – 2020	41
Tabulka 23 Srovnání bytového fondu města Kroměříže s dalšími městy v rámci Zlínského kraje	41
Tabulka 24 Identifikace bytového fondu města Kroměříže (05/2021)	42
Tabulka 25 Srovnání výdajů měst na oblast sportu a zájmové činnosti	43
Tabulka 26 Analýza počtu zdravotních zařízení v přepočtu na obyvatele (k 1. 1. 2021)	45
Tabulka 27 Identifikace četnosti výskytu nejrozšířenějších oborů zdravotní péče na území města Kroměříže	46
Tabulka 28 Vývoj hodnot indexu kriminality z pohledu územních celků, ve kterých leží město Kroměříž	48
Tabulka 29 Struktura trestných činů v letech 2018–2020 z pohledu územních celků, ve kterých leží město Kroměříž	49
Tabulka 30 Statistiky požárů v okresech Zlínského kraje v roce 2020	49
Tabulka 31 Zařízení předškolního vzdělávání ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021	51
Tabulka 32 Počet dětí v zařízení předškolního vzdělávání k 30. 6. 2020	51
Tabulka 33 Zařízení základního vzdělávání ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021	52
Tabulka 34 Zařízení vzdělávání na středních a vyšších odborných školách ve městě Kroměříž k 1. 1. 2021	52
Tabulka 35 Analytické ukazatele návštěvnosti města Kroměříže v období let 2017–2019	60
Tabulka 36 Vývoj kapacit hromadných ubytovacích zařízení ve městě Kroměříži a ORP Kroměříž	60
Tabulka 37 Srovnání výdajů měst na oblast sportu a zájmové činnosti	64
Tabulka 38 Základní demografické údaje o porovnávaných městech	65
Tabulka 39 Srovnání příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Kroměříž v období 2016-2020	66
Tabulka 40 Porovnání hodnot indikátorů monitoringu hospodaření města Kroměříž s dalšími územními celky	67
Tabulka 41 Porovnání objemu a struktury aktiv a pasiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 12/2020, v tis. Kč)	67
Tabulka 42 Porovnání objemu a struktury aktiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 12/2020, v tis. Kč)	68
Tabulka 43 Srovnání úředních hodin Městského úřadu Kroměříž s dalšími 6 městy podobné velikosti	69
Tabulka 44 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – dostupnost	69
Tabulka 45 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – komunikace	70
Tabulka 46 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – transparentnost	71
Tabulka 47 Klíčové aspekty z hlediska efektivnosti územní samosprávy – participace občanů	72
Tabulka 48 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí	101
Tabulka 49 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 2: Sport a volný čas	102
Tabulka 50 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost	102
Tabulka 51 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 4: Vzdělávání a správa města	103
Tabulka 52 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 1: Rozvoj, infrastruktura a životní prostředí	104
Tabulka 53 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost	106
Tabulka 54 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 3: Služby a bezpečnost	108
Tabulka 55 Strategické cíle v rámci Prioritní osy 4: Vzdělávání a správa města	109
Tabulka 56 Popis parametrů opatření Akčního plánu	114

Grafy

Graf 1 Střední stav obyvatelstva ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích v letech 2010–2020 (2010 = 100).....	8
Graf 2 Struktura migračního salda ve městě Kroměříž podle pohlaví a hlavních věkových skupin v letech 2010–2019	9
Graf 3 Porovnání struktury obyvatelstva města Kroměříže podle věkových skupin s ČR (k 1. 1. 2020).....	10
Graf 4 Podíl hlavních věkových skupin na populaci města Kroměříž k 1. 1. v letech 2010 a 2020	10
Graf 5 Index stáří obyvatelstva ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1. 1. v letech 2011–2021.....	11
Graf 6 Náboženská víra ve městě Kroměříž a ve vyšších územních celcích v roce 2011	12
Graf 7 Cizinci s pobytem ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích k 1. 1. v letech 2017–2021	13
Graf 8 Vzdělanostní struktura ve městě Kroměříž a vyšších územních celcích v roce 2011	13
Graf 9 Předpokládaný vývoj celkové populace města Kroměříž do roku 2030 (tři varianty predikce).....	15
Graf 10 Předpokládaný vývoj věkové struktury populace města Kroměříž do roku 2030 (střední varianta predikce).....	16
Graf 11 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje v letech 2010 – 2020 k 31. 12.	20
Graf 12 Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v okrese Kroměříž v letech 2010 – 2020 k 31. 12.	21
Graf 13 Vývoj volných pracovních míst nabízených Úřadem práce v okrese Kroměříž v letech 2014 – 2020 k 31. 12.	21
Graf 14 Vývoj počtu volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce Kroměříž v okrese Kroměříž v letech 2010 – 2020 k 31. 12.	22
Graf 15 Vývoj emisí znečišťujících látek ve Zlínském kraji v období 2005–2019 (index vůči roku 2005)	31
Graf 16 Relativní počet vzdělávacích zařízení podle kategorií ve vybraných územních jednotkách k 1. 1. 2021	50
Graf 17 Vývoj počtu nově přijatých žáků na denní studium ve Zlínském kraji v letech 2015 – 2020	53
Graf 18 Vývoj počtu nově přijatých žáků na denní studium ve Zlínském kraji v letech 2015 – 2020	56
Graf 19 Rozložení návštěvnosti města Kroměříže v jednotlivých měsících (počty návštěv odnů, 2019).....	61
Graf 20 Struktura zahraničních návštěvníků města Kroměříže v roce 2019.....	62
Graf 21 Struktura domácích návštěvníků města Kroměříže v roce 2019.....	62
Graf 22 Porovnání historického vývoje objemu aktiv města Kroměříž s dalšími 6 městy (k 31. 12.).....	68

Mapy

Mapa 1 Umístění města Kroměříže v rámci České republiky	5
Mapa 2 Vnitřní členění města Kroměříž podle částí obce	6
Mapa 3 Obecně zeměpisná mapa SO ORP Kroměříž	7
Mapa 4 Zásobování vodou na území města Kroměříž	23
Mapa 5 Kanalizace na území města Kroměříže	24
Mapa 6 Dopravní infrastruktura na území města Kroměříž	25
Mapa 7 Intenzita dopravy vybraných úseků na území města Kroměříž.....	26
Mapa 8 Cyklistické trasy na území města Kroměříž	28
Mapa 9 Hluková mapa Zlínského kraje a města Kroměříže (2017).....	33
Mapa 10 Hluková mapa města Kroměříž (2017)	34
Mapa 11 Jakost vody v tocích na území Zlínského kraje v letech 2018–2019	35
Mapa 12 Srovnání struktury využití území v krajích ČR a podíl zemědělské půdy na ploše okresů (2019)	38
Mapa 13 Srovnání struktury využití území v krajích ČR a podíl zemědělské půdy na ploše okresů (2019)	39
Mapa 14 Mapa nájemních cen bytových jednotek na území České republiky (03/2020, Kč na m ²)	42
Mapa 15 Dostupnost ordinací praktických lékařů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020).....	46
Mapa 16 Dostupnost ordinací zubních lékařů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020)	47
Mapa 17 Dostupnost ordinací pediatrů v okresech ČR (počet ordinací na 100 tis. obyvatel, květen 2020)	47
Mapa 18 Mapa kriminality ČR na úrovni obvodních oddělení (kumulovaný index kriminality za období 2018–2020)	48
Mapa 19 Zvláště chráněná území na území Zlínského kraje (2019)	59

Přílohy

Příloha 1 Městská hromadná doprava na území města Kroměříž	119
Příloha 2 Hodnocení kvality životního prostředí na území Zlínského kraje.....	120
Příloha 3 Identifikace vodních toků na území města Kroměříž	121
Příloha 4 Vývoj produkce nebezpečných a ostatních odpadů na území Zlínského kraje v přepočtu na obyvatele	122
Příloha 5 Vývoj produkce komunálních odpadů na území Zlínského kraje v přepočtu na obyvatele.....	122
Příloha 6 Mapa městských sportovišť, dětských hřišť a venkovních sportovních zařízení	123
Příloha 7 Základní orientační srovnání nabídky sociálních služeb na území města Kroměříže s nadřazenými územními celky (k 31. 12. 2020, řazeno dle hodnot za ČR od nejvíce rozšířených služeb k nejméně rozšířeným).....	124
Příloha 8 Kompletní výčet „ordinací“ na území města Kroměříže dle oboru péče	125

PŘÍLOHY

Příloha 1 Městská hromadná doprava na území města Kroměříž

Zdroj: Technické služby města Kroměříž

Příloha 2 Hodnocení kvality životního prostředí na území Zlínského kraje

Tematický celek / Indikátor	Změna od roku 2000	Změna od roku 2010	Poslední meziroční změna
Ovzduší			
Emisní situace	☹️*	☹️	☹️
Kvalita ovzduší	☹️*	☹️	😊
Voda			
Jakost vody	😊	😊	☹️
Vodní hospodářství	😊	😊	☹️
Příroda a krajina			
Využití území	☹️	☹️	😊
Ochrana území a krajiny	😊	😊	😊
Natura 2000	N/A	☹️	☹️
Lesy			
Druhová a věková skladba lesů	😊	😊	😊
Těžba dřeva	☹️	☹️	☹️
Zemědělství			
Ekologické zemědělství	😊	😊	😊
Průmysl a energetika			
Těžba nerostných surovin	😊	😊	😊
Průmysl	☹️	☹️	☹️
Spotřeba elektrické energie	☹️	☹️	☹️
Vytápění domácností	N/A	😊	😊
Doprava			
Emise z dopravy	☹️	☹️	☹️
Hluková zátěž obyvatelstva	N/A	😊**	N/A
Odpady			
Produkce odpadů	☹️***	☹️	☹️

* změna od roku 2005

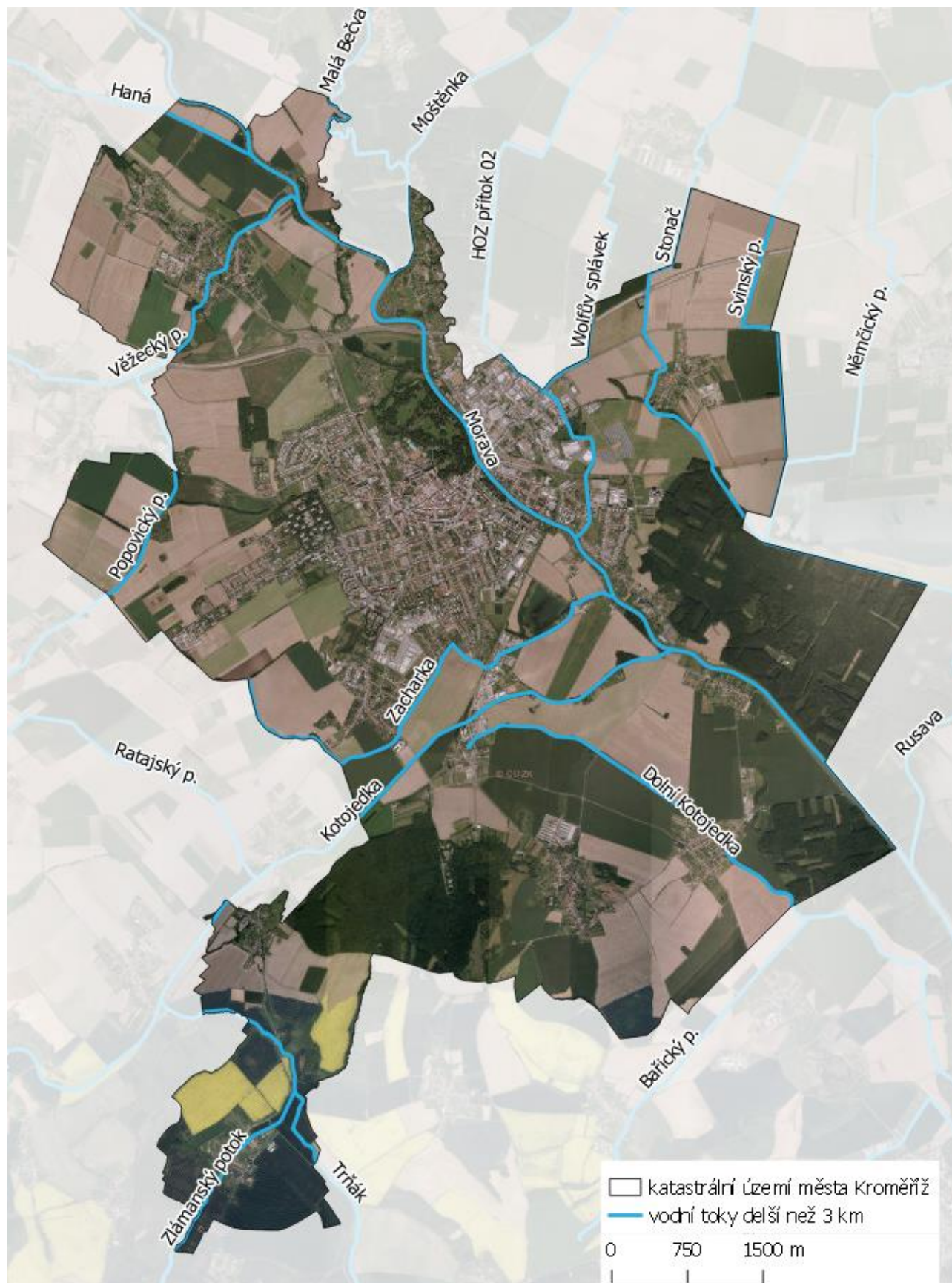
** změna mezi roky 2012 a 2018

***změna od roku 2009

Zdroj: GENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

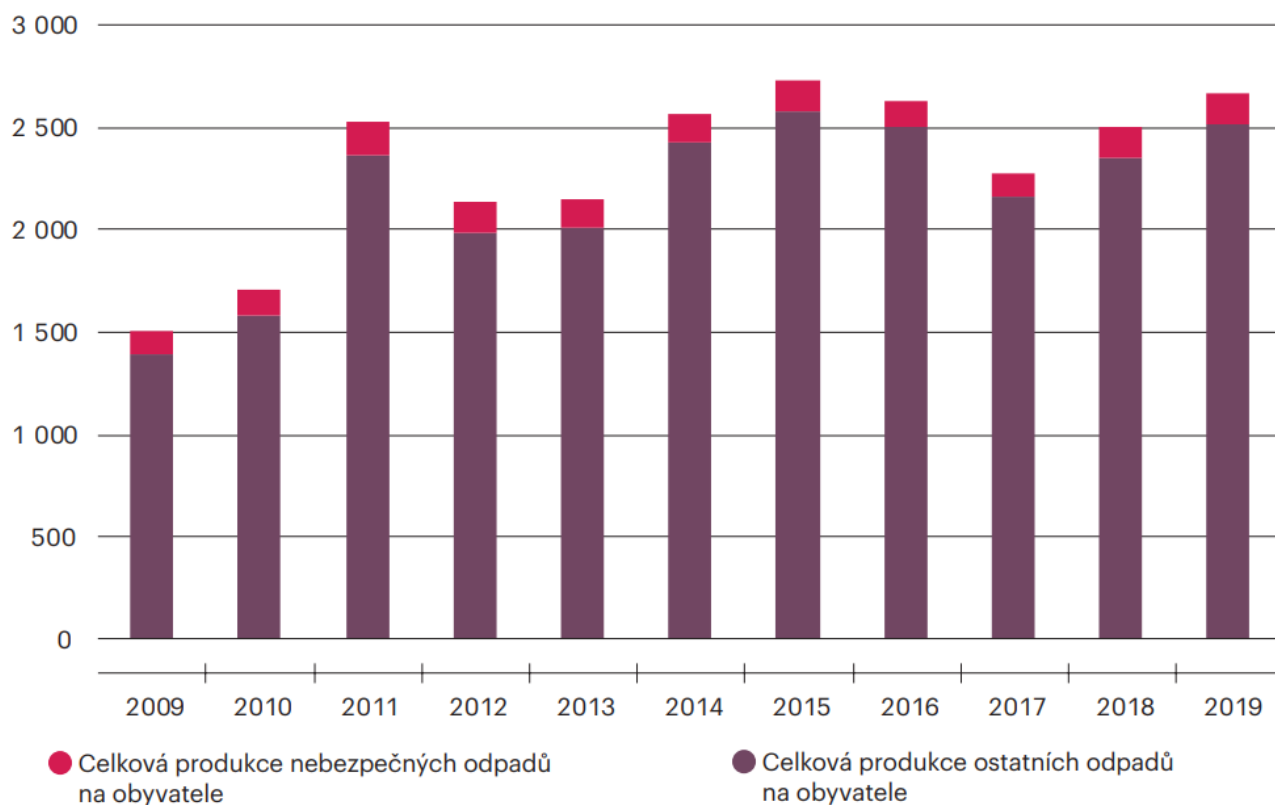
Příloha 3 Identifikace vodních toků na území města Kroměříž

Zdroj: Digitální povodňový plán města Kroměříž (https://www.edpp.cz/krm_hydrologicke-udaje/)

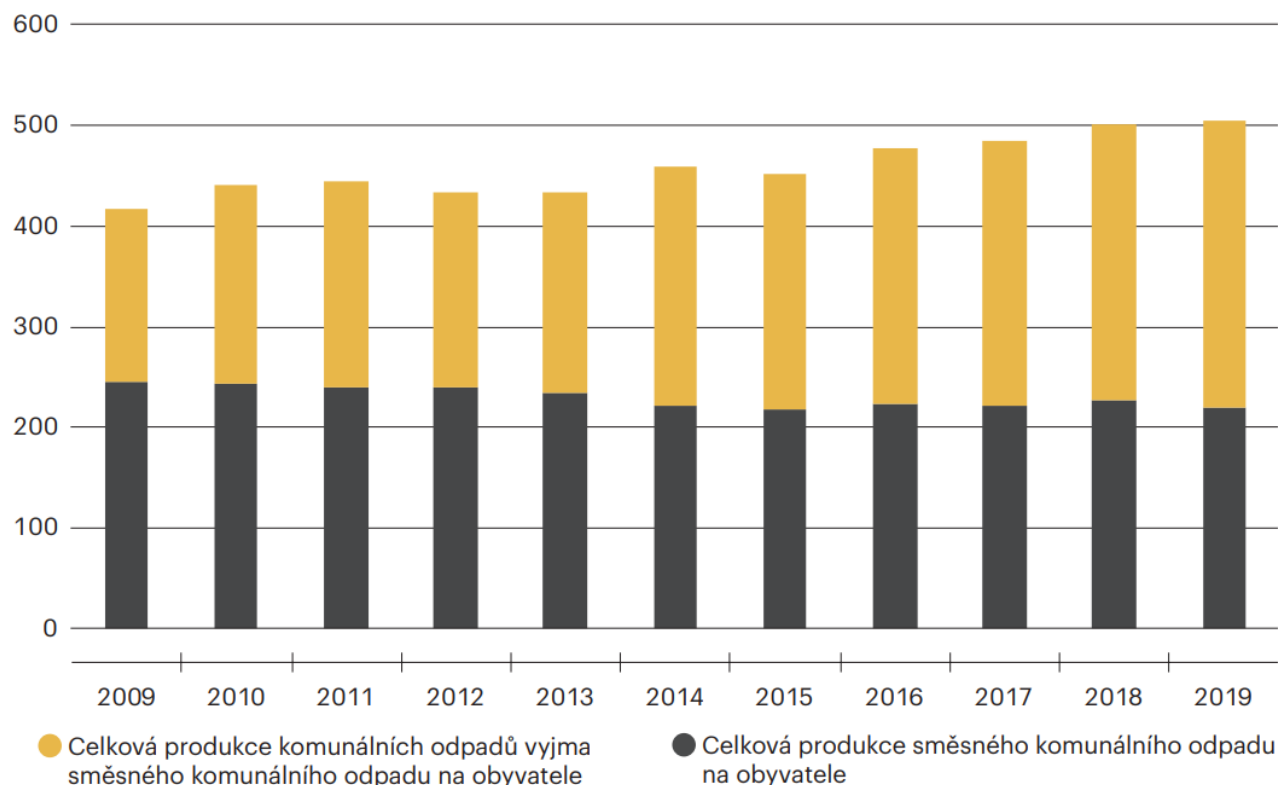

Příloha 4 Vývoj produkce nebezpečných a ostatních odpadů na území Zlínského kraje v přepočtu na obyvatele kg.obyv.⁻¹

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

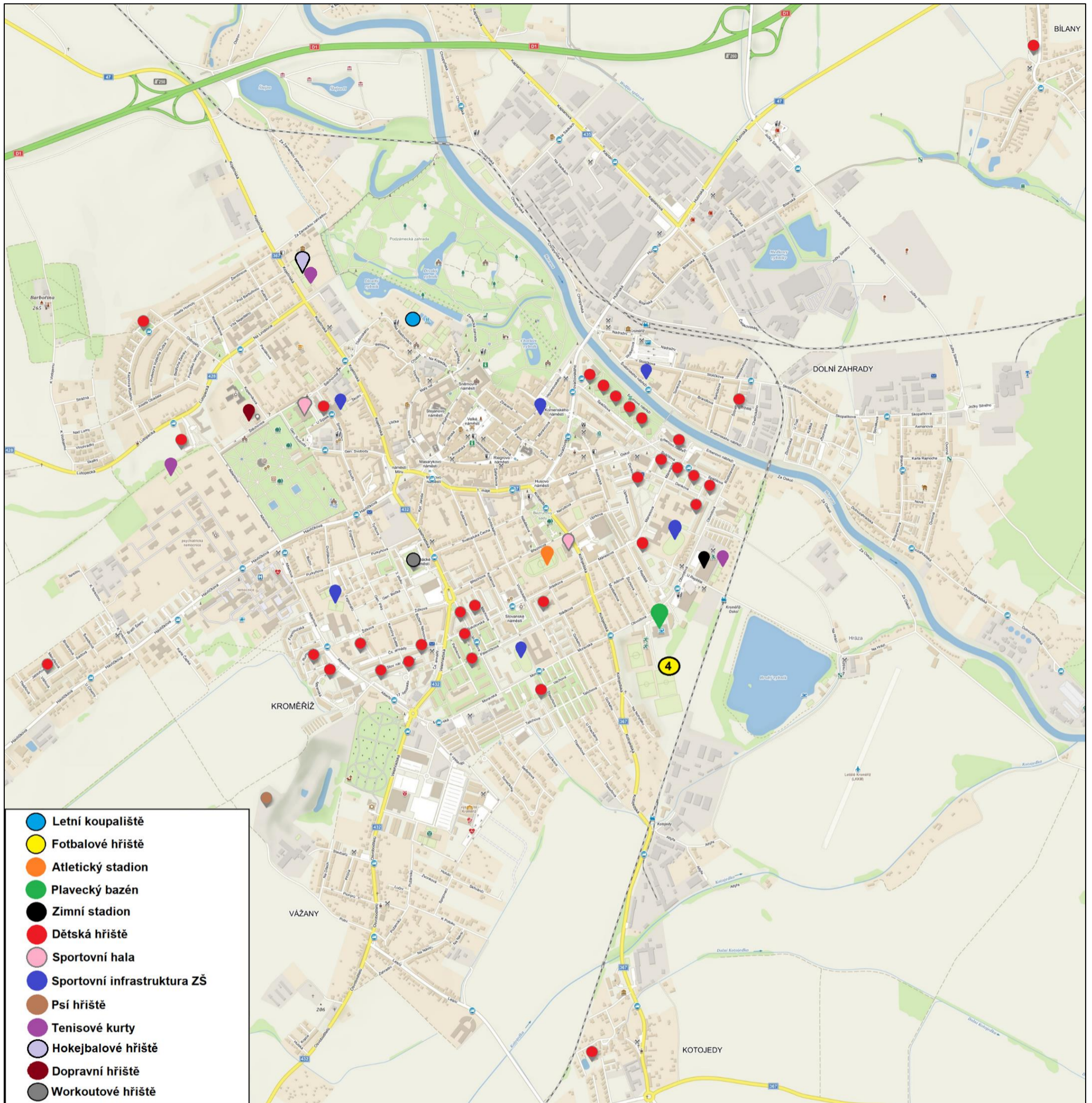
Příloha 5 Vývoj produkce komunálních odpadů na území Zlínského kraje v přepočtu na obyvatele kg.obyv.⁻¹

Zdroj: CENIA (česká informační agentura životního prostředí) – Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji (2019)

Příloha 6 Mapa městských sportovišť, dětských hřišť a venkovních sportovních zařízení

Zdroj: Mapy.cz, vlastní zpracování

Příloha 7 Základní orientační srovnání nabídky sociálních služeb na území města Kroměříže s nadřazenými územními celky (k 31. 12. 2020, řazeno dle hodnot za ČR od nejvíce rozšířených služeb k nejméně rozšířeným)

Sociální služba	Počet obyvatel na zařízení			
	Česká republika	Zlínský kraj	okres Kroměříž	město Kroměříž
Pečovatelská služba	15 692	15 266	14 975	14 180
Domovy pro seniory	20 078	14 875	11 647	7 090
Odborné sociální poradenství	20 230	22 312	14 975	4 727
Domovy se zvláštním režimem	28 163	22 312	13 103	9 453
Odlehčovací služby	32 627	20 719	26 207	14 180
Sociální rehabilitace	34 522	24 172	20 965	5 672
Denní stacionáře	39 784	29 006	52 413	28 360
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	42 979	38 675	34 942	28 360
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	43 327	36 257	52 413	28 360
Chráněné bydlení	47 144	24 172	26 207	14 180
Azylové domy	49 776	44 625	52 413	14 180
Terénní programy	49 776	64 458	104 826	28 360
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	51 950	34 125	26 207	14 180
Osobní asistence	53 243	32 229	52 413	28 360
Sociálně terapeutické dílny	68 164	52 738	52 413	28 360
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	86 305	82 874	34 942	9 453
Noclehárny	135 466	145 030	N/A	N/A
Centra denních služeb	148 636	96 687	N/A	N/A
Nízkoprahová denní centra	150 729	96 687	104 826	28 360
Kontaktní centra	175 439	145 030	104 826	28 360
Podpora samostatného bydlení	194 578	193 373	104 826	28 360
Raná péče	218 404	96 687	N/A	N/A
Služby následné péče	218 404	193 373	104 826	28 360
Týdenní stacionář	227 697	290 060	N/A	N/A
Krizová pomoc	237 817	580 119	N/A	N/A
Telefonická krizová pomoc	314 758	580 119	N/A	N/A
Tlumočnické služby	396 362	193 373	52 413	14 180
Domy na půl cesty	411 607	290 060	N/A	N/A
Intervenční centra	629 516	580 119	104 826	28 360
Terapeutické komunity	713 452	N/A	N/A	N/A
Tísňová péče	713 452	N/A	N/A	N/A
Průvodcovské a předčitatelské služby	764 413	N/A	N/A	N/A

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (vlastní zpracování MOORE)

Příloha 8 Kompletní výčet „ordinací“ na území města Kroměříže dle oboru péče

Obor péče	Počet	Obor péče	Počet
zubní lékařství	30	klinická biochemie	3
všeobecné praktické lékařství	23	angiologie	2
zubní technici, ortodontie, dentální hygiena	22	dětská kardiologie	2
praktické lékárenství	15	geriatrie	2
fyzioterapeut	13	klinická osteologie	2
gynekologie a porodnictví	10	klinická výživa a intenzivní metabolická péče	2
psychiatrie	10	paliativní medicína	2
praktické lékařství pro děti a dorost, dětské lékařství	9	patologie	2
endokrinologie a diabetologie	8	pneumologie a ftizeologie	2
klinický psycholog	8	sestra pro péči v psychiatrii	2
radiologie a zobrazovací metody	8	urologie	2
vnitřní lékařství	8	cévní chirurgie	1
anesteziologie a intenzivní medicína	7	dětská dermatovenerologie	1
neurologie	7	dětská endokrinologie a diabetologie	1
ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí	7	dětská chirurgie	1
rehabilitační a fyzikální medicína	7	dětská neurologie	1
dermatovenerologie	6	dětský klinický psycholog	1
otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku	6	ergoterapeut	1
všeobecná sestra	6	foniatrie	1
kardiologie	5	gynekologie dětí a dospívajících	1
oftalmologie	5	infekční lékařství	1
adiktolog, návykové nemoci	4	lékařská mikrobiologie	1
domácí ošetrovatelská péče	4	nefrologie	1
chirurgie	4	nemocniční lékárenství	1
klinická onkologie	4	neonatologie	1
klinický logoped	4	orální a maxilofaciální chirurgie	1
optometrista, ortoptista	4	porodní asistentka	1
zdravotnická dopravní služba	4	revmatologie	1
dětská a dorostová psychiatrie	3	tělovýchovně lékařství	1
gastroenterologie	3	traumatologie	1
gerontopsychiatrie	3	urgentní medicína	1
hematologie a transfuzní lékařství	3		-

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, vlastní zpracování